

การพัฒนากลุ่มอาชีพในท้องถิ่นของชุมชนเกาะสมุยและเกาะพะงัน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

UNIVERSITY OF THE THAI CHINESE COMMUNITY FOR THE STUDY OF
BEACH COMMUNITY, AN ISLAND COMMUNITY
FRONTIER FRONTIER

สถาบันเพื่อการศึกษาของชาวไทยเชื้อสายจีน

มหาวิทยาลัยชุมชนไทย

สถาบันเพื่อการศึกษาของชาวไทยเชื้อสายจีน

พ.ศ. 2548

ISBN 974-15-1871-5

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดแวง
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

URBAN LANDSCAPE DEVELOPMENT FOR TOURISM OF CHAWEANG
BEACH COMMUNITY, AMPHOE KOHSAMUI
SURATTHANI PROVINCE

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 61035
วันเดือนปี..... - 7 ก.ค. 2549

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2548

ISBN 974-15-1571-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

b.....
i.....

**URBAN LANDSCAPE DEVELOPMENT FOR TOURISM OF CHAWEANG
BEACH COMMUNITY, AMPHOE KOHSAMUI
SURATTHANI PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN ARCHITECTURE
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2005

ISBN 974-15-1571-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2005

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง

อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นักศึกษา

นางสาวบุรารัตน์ โยธีเสวต

รหัสประจำตัว

43064031

ปริญญา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

พ.ศ.

2548

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.สมพล คำรังเสถียร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

ผศ.สุทัศน์ จูฟ้ามาณี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชุมชนหาดเฉวง พฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังชุมชนหาดเฉวง เพื่อเสนอแนวทางในการ พัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 507 คน ประกอบด้วย ประชาชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย มีดังนี้

1. รูปแบบของย่าน ย่านพาณิชย์ให้ออกกฏข้อบังคับห้ามตั้งขายของรुकค้าบริเวณทางเดิน ห้ามติดตั้งป้ายโฆษณา และควบคุมติดตั้งป้ายร้านค้า เพิ่มสิ่งประกอบบริเวณ ได้แก่ ถึงขยะ ป้าย บอการค้าแห่ง และป้ายบอกระยะทาง ย่านประวัติศาสตร์เสนอแนวทางในการปรับปรุงบริเวณเขา หัวจุก เปิดมุมมองให้เห็นบริเวณศาลาเก่าแก่ที่คลุมรอยพระพุทธรูป

2. รูปแบบของที่ว่างโล่ง ปรับปรุงพื้นที่บริเวณพรุเฉวง ให้เป็นสวนสาธารณะและสถาน กิจกรรมกลางแจ้ง ให้มีที่นั่งพักผ่อนเพียงพอ ปลูกต้นไม้พรวัวเพิ่มความเป็นเอกลักษณ์ของเกาะ สมุย เพิ่มสิ่งประกอบบริเวณ ได้แก่ ถึงขยะ ป้ายบอการค้าแห่ง ป้ายบอกระยะทาง

3. รูปแบบของเส้นทางสัญจร ปรับปรุงที่จอดรถบริเวณแหลมดินก่อนถึงทางลงหาด สาธารณะ เพิ่มที่จอดรถบริเวณพรุเฉวง บริเวณถนนเฉวง-เชิงมนและโดยรอบพรุเฉวง เพิ่มทางเดิน รถจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่

4. รูปแบบของที่หมายตา ปรับปรุงบริเวณทางเข้าหาดเฉวง 3 จุด จากถนนทิวราษฎร์ภักดี ปรับปรุงบริเวณพรุเฉวง โดยให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเป็นที่หมายตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. รูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

สิ่งก่อสร้าง เสนอสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว, ร้านค้า 1 ผลិតภัณฑ์ 1 ตำบล, อาคารแสดงผลงาน 4 ภาค, อาคารศูนย์เยาวชน, สโมสรกีฬาทางน้ำ เพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะให้มีความสะอาดและเพียงพอต่อความต้องการ

สิ่งประกอบบริเวณ รูปแบบของม้านั่งต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมมีความแข็งแรงและมีจำนวนเพียงพอ ป้ายบอกสถานที่รูปแบบเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นตั้งเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title Urban Landscape Development For Tourism of
Chaweang Beach Community, Amphoe Kohsamui
Suratthani Province

Student Miss Burarat Yoteesawate

Student ID 43064031

Degree Master of Industrial Education

Program me Architecture

Year 2005

Thesis Advisor Assistant Professor Sompol Dumrongsatian

Thesis Co-Advisor Assistant Professor Dr. Lertlak Klinhom
Assistant Professor Sutas Chufamance

ABSTRACT

The objectives of this research have to study the physical environment in Chaweang beach community and the behavior of the community for tourists traveling to Chaweang beach community in order to propose the guidelines of urban landscape development for tourism of Chaweang beach community, Amphoe Kohsamui, Suratthani province. 507 random samples used in the research includes people in the community itself, and tourists both Thai and foreigners.

The followings are five models of the urban landscape development for tourism of Chaweang beach community:

1. The model of location.

In commercial location, it is proposed to reinforce regulations that no any trades should be allowed to locate across the footpath, and also the any advertising signs are not allowed to be set, the setting of store signs should be under control. Some other additional items in the area should be added, for example, bin, position sign, and distance sign. In historical area, there is guideline proposed to improve the area by opening the sight of ancient place to be viewed.

2. The model of blank space

It is proposed to improve the area of Pru Chawaeng to become a park and outdoor activity area. There also should be enough benches for tourists, and cocoonut trees should be added to show Khosamui's unique identity. Other additional items are also recommended such as bin, position sign, distance sign.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา III ละต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. The model of commuting path

The parking lot in the area of Laemdin before the public beach should be improved, and the park space in the area of Pru Chaweang also should be expanded. In the area of Chaweang-Cherngmon road and the surrounding area of Pru Chaweang, the road for tourist's bicycling and for people in that area should be expanded.

4. The model of attractive place

The entrance of Chaweang beach for three areas should be improved from Taweeratpakdee road. Pru Chawaeng area should be improved by providing tourist's service center as the attractive place.

5. The model of construction and other additional items

In construction, the tourist's service center is proposed to be constructed. There should be OTOP shops, building of promoting goods from all four regions of the country, the building of youth center, water sport center. The clean public toilets should be provided enough for the needs.

The additional items, the model of the benches must be related to the environment, sturdy, and should be provided in enough numbers. Place signs showing the unique local identity should be in order and fine set.

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความเมตตา และความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาหลายๆท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษาและแก้ไข ในข้อผิดพลาด ในสิ่งที่ยังมีความรู้ที่ไม่เพียงพอ และเพิ่มเติมสิ่งที่ขาดหายไปของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ ผศ.สมพล คำรงค์เสถียร, ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และ ผศ.สุทัศน์ จูฟ้ามาณี ที่กรุณา ให้คำแนะนำ และแนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย ซึ่ง นอกจากนี้ท่านอาจารย์ทุกท่านยังได้สละเวลาอันมีค่า ในการช่วยตรวจทาน และปรับปรุงเครื่องมือ ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยถือเป็นความเมตตาเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และ ผศ.สุรศักดิ์ กังขาว คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณหน่วยงานต่างๆ ของ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่กรุณาให้ข้อมูลและคำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวที่รักยิ่ง รวมไปถึงพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ที่ให้ความรัก ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเกียรติแก่ผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

บูรารัตน์ โยธีเสวต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญรูป.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 นโยบายและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.3 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย.....	15
2.4 ศึกษาทฤษฎีและหลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว.....	52
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	75
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	82
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	82
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำรวจ.....	87
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์.....	119
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	138
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	138
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	144
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	148
บรรณานุกรม.....	170
ภาคผนวก	173
ภาคผนวก ก.....	174
ภาคผนวก ข.....	181
ภาคผนวก ค.....	199
ประวัติผู้เขียน.....	201

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาVIIจะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงบริการด้านความปลอดภัยบนเกาะสมุย.....	31
2.2 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเกาะสมุย.....	37
4.1 แสดงจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยว.....	121
4.2 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่าน.....	123
4.3 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง.....	125
4.4 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร.....	127
4.5 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายคา.....	128
4.6 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก.....	129
4.7 แสดงจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนท้องถิ่น.....	130
4.8 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่าน.....	132
4.9 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง.....	133
4.10 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร.....	135
4.11 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายคา.....	136
4.12 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและอำนวยความสะดวก.....	137

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา VIII ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2.1	แสดงแผนที่แนบท้ายกระทรวงคมนาคม (พ.ศ.2535).....	10
2.2	แสดงแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ.2532).....	12
2.3	แสดงแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 251 (พ.ศ.2538).....	14
2.4	แสดงกล่องมโหระทึกสำริด.....	15
2.5	แสดงตลาดชุมชนจีนโบราณ บ้านหัวถนน.....	16
2.6	แสดงภาพพระยาเจริณราชภักดี.....	16
2.7	แสดงโครงสร้างส่วนราชการเทศบาลตำบลเกาะสมุย.....	17
2.8	แสดงการแบ่งเขตการปกครอง.....	18
2.9	แสดงประเพณีทำบุญรับส่งตายาย.....	24
2.10	แสดงประเพณีทอดผ้าป่า (พุ่มผ้าป่า).....	25
2.11	แสดงประเพณีลากพระ.....	26
2.12	แสดงท่าเรือเฟอร์รี่บริเวณอ่าวท้องยาง.....	28
2.13	แสดงท่าเรือเฟอร์รี่บริเวณหน้าทอน.....	28
2.14	แสดงสถานีขนส่งบริเวณหน้าทอน.....	29
2.15	แสดงแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด.....	33
2.16	แสดงแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก.....	34
2.17	แสดงแหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถาน.....	35
2.18	แสดงหินดา หินยาย.....	36
2.19	แสดงหอวัฒนธรรมละไม.....	36
2.20	แสดงสนามบินเกาะสมุย (บริษัทบางกอกแอร์เวย์).....	40
2.21	แสดงโครงการคมนาคมบริเวณหาดเฉวง.....	41
2.22	แสดงสภาพทั่วไปบริเวณหาดเฉวง.....	43
2.23	แสดงย่านต่างๆ บริเวณหาดเฉวง.....	44
2.24	แสดง พรุเฉวง มองจากเขาหัวจุก.....	44
2.25	แสดงสภาพทั่วไปบริเวณ โดยรอบพรุเฉวง.....	45
2.26	แสดงจุดชมวิวบริเวณแหลมเกาะฟาน มองเห็นหาดเฉวงตลอดแนว.....	45
2.27	แสดงสภาพปัญหาเกี่ยวกับย่าน.....	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา IX ละต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.28	แสดงความทรุดโทรมของพื้นที่บริเวณพรุแดง.....47
2.29	แสดงการบุกรุกพื้นที่บริเวณรอบๆ พรุแดง.....47
2.30	แสดงปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร.....47
2.31	แสดงบริเวณทางเข้าหาดแดงจากถนนทวิราษฎร์ภักดีเข้าถนนแดง-เชิงมน.....48
2.32	แสดงปัญหาสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ49
2.33	แสดงแผนที่บริเวณชุมชนหาดแดง.....50
2.34	แสดงแผนที่การใช้ที่ดินบริเวณชุมชนหาดแดง.....51
2.35	แสดงตัวอย่างของย่านในเมือง.....64
2.36	แสดงที่รวมกิจกรรม.....64
2.37	แสดงการจัดที่ว่างโล่ง.....66
2.38	แสดงทางเดินเท้าประเภทต่างๆ.....70
2.39	แสดงการออกแบบที่นั่งแบบต่างๆ.....73
2.40	แสดงซุ้มโฆษณา.....73
2.41	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับย่าน บริเวณเมืองพัทยา.....75
2.42	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง บริเวณเมืองพัทยา.....76
2.43	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร บริเวณเมืองพัทยา.....76
2.44	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับทิวทัศน์และที่หมายตา บริเวณเมืองพัทยา.....77
2.45	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้าง บริเวณเมืองพัทยา.....77
2.46	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับป้ายโฆษณา บริเวณเมืองพัทยา.....78
2.47	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งประกอบบริเวณ บริเวณเมืองพัทยา.....78
4.1	แสดงมณฑปคลุมรอยพระพุทธรบาท.....89
4.2	แสดงศาลาพักผ่อนบริเวณยอดเขาหัวจุก.....89
4.3	แสดงเพิงบริเวณยอดเขาหัวจุก.....90
4.4	แสดงบันไดทางขึ้นยอดเขาหัวจุก.....90
4.5	แสดงตลาดแหลมดิน.....91
4.6	แสดงอาคารพาณิชย์ริมถนนแดง-เชิงมน.....91
4.7	แสดงย่านริมน้ำริมถนน-เชิงมน.....92
4.8	แสดงกิจกรรมกลางคืนบริเวณถนนแดง-เชิงมน.....92

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.9	แสดงบ้านพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านหาดงาม.....93
4.10	แสดงบ้านพักอาศัยบริเวณชุมชนวัดสว่างอารมณ์.....93
4.11	แสดงสถานีดับเพลิงย่อยเฉวง.....94
4.12	แสดงอาคารหน่วยบริการประชาชนตำบลบ่อผุด.....94
4.13	แสดงโรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำ.....95
4.14	แสดงการประปาส่วนภูมิภาค(สถานีผลิตน้ำประปาเฉวง)สำนักงานประปาเกาะสมุย.....95
4.15	แสดงโรงเรียนบ้านหาดงาม,ศูนย์กีฬาตำบลบ่อผุด.....96
4.16	แสดงวัดสว่างอารมณ์.....96
4.17	แผนที่แสดงผลการสำรวจย่าน.....97
4.18	แผนที่แสดงผลการสำรวจย่าน.....97
4.19	แสดงลานกีฬาบริเวณแหลมดิน.....98
4.20	แสดงลานว่างร้านMC DONALD'S.....98
4.21	แสดงพुरुเฉวง มองจากเขาหัวจุก.....99
4.22	แสดงสภาพทั่วไปบริเวณโดยรอบพुरुเฉวง.....99
4.23	แสดงผลการสำรวจที่ว่างโล่ง.....101
4.24	แสดงถนนสายประธาน(ทวิราษฎร์ภักดี).....102
4.25	แสดงถนนเฉวง- เชียงมน.....103
4.26	แสดงถนนสายรอง.....103
4.27	แสดงถนนภายในชุมชนบ้านหาดงาม.....104
4.28	แสดงถนนทางลงหาดสาธารณะ.....104
4.29	แสดงทางเท้าบริเวณเฉวง- เชียงมน.....105
4.30	แสดงลานจอดรถบริเวณตลาดแหลมดิน.....106
4.31	แสดงลานจอดรถสาธารณะก่อนถึงทางลงหาดสาธารณะ.....106
4.32	แสดงผลการสำรวจเส้นทางสัญจร.....107
4.33	แสดงผลการสำรวจเส้นทางสัญจร.....108
4.34	แสดงห้างสรรพสินค้าโลตัส.....109
4.35	แสดงหอนาฬิกาโรงแรมไอยรา.....110
4.36	แสดงร้านMc Donald's.....110

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาXIXจะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.37	แสดงประติมากรรมบริเวณลานจอดรถสาธารณะ.....111
4.38	แสดงผลการสำรวจที่หมายตา.....112
4.39	แสดงบริเวณแหลมเกาะฟาน.....114
4.40	แสดงศาลาบริเวณยอดเขาหัวจุก.....114
4.41	แสดงรถเข็นบริเวณริมถนน.....115
4.42	แสดงป้ายชื่อสถานที่.....116
4.43	แสดงป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร.....116
4.44	แสดงป้ายโฆษณา.....117
4.45	แสดงถังขยะบริเวณชุมชนหาดเล็วง.....117
4.46	แสดงผลการสำรวจสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก.....118
5.1	แสดงแนวความคิดในการวางผัง.....151
5.2	แสดงแนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม.....152
5.3	แสดงผังบริเวณการปรับปรุงชุมชนหาดเล็วง.....153
5.4	แสดงผังบริเวณการปรับปรุงพรุเล็วง.....154
5.5	แสดงผังบริเวณ ZONE A.....155
5.6	แสดงผังบริเวณ ZONE B.....156
5.7	แสดงผังบริเวณ ZONE C.....157
5.8	แสดงแบบศูนย์บริการนักท่องเที่ยว.....158
5.9	แสดงแบบอาคารร้านค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์.....159
5.10	แสดงแบบศาลาท่าน้ำ.....160
5.11	แสดงแบบอาคารร้านค้า.....161
5.12	แสดงแบบอาคารแสดงนิทรรศการ.....162
5.13	แสดงแบบอาคารห้องน้ำ-ส้วม.....163
5.14	แสดงแบบแปลนชั้นล่างสโมสรกีฬาทางน้ำ.....164
5.15	แสดงแบบแปลนชั้นบนสโมสรกีฬาทางน้ำ.....165
5.16	แสดงแบบรูปด้านสโมสรกีฬาทางน้ำ.....166
5.17	แสดงทัศนียภาพบริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว , ร้านค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์.....167
5.18	แสดงทัศนียภาพบริเวณสโมสรกีฬาทางน้ำ.....168

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา XII และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมทำรายได้ให้แก่ประเทศปีละไม่ต่ำกว่าสามแสนล้านบาท จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบตั้งแต่การวางแผนนโยบาย การวางแผน และการวางแผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน นับตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ไปจนถึงระดับประเทศอย่างเป็นรูปธรรม รัฐบาลได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเฉพาะแผนพัฒนาฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – พ.ศ. 2549) ดังนี้คือประการแรกเร่งเตรียมความพร้อมให้กับการปกครองส่วนท้องถิ่น ประการที่สองเร่งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและปฏิบัติการทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อมและชุมชนท้องถิ่น ประการที่สามด้านการประชาสัมพันธ์และเสนอภาพลักษณ์ของประเทศไทยไปในนานาประเทศ ประการที่สี่เร่งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยว และประการสุดท้ายปรับปรุงด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและอนาคตตามลำดับ (ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547 : 3 – 1)

เกาะสมุยเป็นอำเภอหนึ่งในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณ 84 กิโลเมตร มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน พื้นที่เฉพาะเกาะสมุยราว 275 ตารางกิโลเมตร กว้าง 21 กิโลเมตร และยาว 25 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ที่สงบสวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะ นับเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญของภาคใต้ทางฝั่งอ่าวไทยแห่งหนึ่ง รัฐบาลโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุยไปในทิศทางและรูปแบบที่ดี มีนักท่องเที่ยวทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมมาท่องเที่ยวมากที่สุดอีกแห่งหนึ่ง โดยมีห้องพักทั้งสิ้น 19,374 ห้อง สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุด 8,827 คนต่อวัน จากข้อมูลปี พ.ศ. 2546 มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังเกาะสมุยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 162,031 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 679,247 คน รวมทั้งสิ้น 832,551 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2546:67)

นอกจากปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทาง ยังมีห้องพักขยายตัวมากขึ้นแล้ว ยังพบว่ามีการเจริญเติบโตของสถานบริการต่าง ๆ กระจายตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวหลักจำนวนมาก ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง มีมลภาวะค่อนข้างสูง และในหลายพื้นที่ของเกาะสมุยได้เกิดปัญหาอย่างชัดเจน ทำให้เกาะสมุยเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีขึ้น โดยเน้นให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นเมืองที่มีประชาชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจดี มีการกระจายรายได้และพึ่งพาตนเอง สภาพแวดล้อม สะอาดปราศจากมลพิษ แบ่งวิสัยทัศน์ออกเป็น 5 ด้าน โดยกำหนดการพัฒนาด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2546:62-64)

หาดเฉวงเป็นส่วนหนึ่งของเกาะสมุย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของนักท่องเที่ยว ที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมมาท่องเที่ยวมากที่สุดบนเกาะสมุย หาดเฉวงเป็นสถานที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวและการเจริญเติบโตของสถานบริการ หาดเฉวงมีลักษณะเป็นหาดที่มีความยาว 5 กิโลเมตร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือหาดเฉวงน้อยยาวประมาณ 1.5 กิโลเมตร และหาดเฉวงใหญ่ยาวประมาณ 3.5 กิโลเมตร ชายหาดทั้งสองกว้าง เป็นลักษณะชายหาดที่มีทรายขาวละเอียดและสะอาด น้ำทะเลใสและดีน เหมาะแก่การว่ายน้ำและเล่นกีฬาทางน้ำประเภทต่าง ๆ บริเวณตอนเหนือของหาดมีเกาะเล็ก ๆ ชื่อเกาะมัดหลัง มีปะการังสวยงาม จึงนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญของเกาะสมุยแห่งหนึ่ง จากการขยายตัวของนักท่องเที่ยว จึงทำให้หาดเฉวงเกิดมลภาวะค่อนข้างสูง เช่น ขาดที่ว่างโล่งและสถานที่สาธารณะสำหรับจัดงานเทศกาลและกิจกรรมของชุมชน ตลอดจนที่โล่งเพื่อการนั่งนอนการพักผ่อนหย่อนใจสำหรับชุมชน ขาดการพัฒนาโครงข่ายถนนให้เป็นระบบ ถนนทวิราชูร์ภักดี และถนนเฉวง-เชิงมน ขาดการควบคุมการก่อสร้างอาคารสองฝั่งถนนทำให้มีอาคารสร้างชิดเขตทาง ไม่มีระยะถอยร่นใช้เขตทางเป็นที่จอดรถ ทำให้การจราจรติดขัด ขาดทางเดินและทางจักรยานที่เป็นสัดส่วนและมีความปลอดภัยจากยวดยาน ซึ่งนอกจากจะสนองความต้องการของชุมชนแล้ว ยังเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนหาดเฉวงและเกาะสมุย ขาดการพัฒนากิจกรรมและภูมิทัศน์ชุมชนที่สร้างภาพลักษณ์ความเป็นชุมชนท่องเที่ยวแบบหาดทรายชายทะเลที่ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2538 : 4-12)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง โดยทำการศึกษาสภาพทางกายภาพของหาดเฉวง และศึกษาพฤติกรรมของชุมชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยพิจารณาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยนำมากำหนดรูปแบบของการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง เพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสมควบคู่ไปกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดการพัฒนาและใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองในการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่องการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยพิจารณาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยใช้แนวคิดของเดชา บุญค้ำ เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย โดยมีแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบของภูมิทัศน์เมืองดังนี้ เดชา บุญค้ำ (2531:4,1)

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมุ่งศึกษาจากประชาชนในชุมชนและนักท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 5,736 ไร่

1.4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ประชาชนท้องถิ่นบริเวณชุมชนหาดเฉวง ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่บริเวณหาดเฉวง และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบริเวณหาดเฉวง
2. กลุ่มนักท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดเฉวงทั้งชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2547 - มกราคม พ.ศ. 2548

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากกลุ่มประชาชนในบริเวณชุมชนหาดเฉวง ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน จำนวน 7 คน ประชาชนในพื้นที่ชายหาดเฉวง และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบริเวณหาดเฉวง จำนวน 150 คน กลุ่มนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดเฉวงทั้งชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2547 - มกราคม พ.ศ. 2548 จำนวน 350 คน

4.1.3 ตัวแปร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพรวมทั้งพฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนหาดเฉวง หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของชุมชน คือ

1. ย่าน หมายถึง บริเวณที่คล้ายคลึงกันในวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สถาปัตยกรรมหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น
2. ที่ว่างโล่ง หมายถึง พื้นที่ว่างโล่งโดยที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น สวนสาธารณะ สวนหย่อม ลานกิจกรรม ลานอเนกประสงค์ ลานกีฬา
3. เส้นทางสัญจร หมายถึง เส้นทางที่ใช้เดินทางจากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่งเช่น ถนน ทางเดินเท้า ทางเดินเรือ
4. ที่หมายตา หมายถึง บริเวณที่มีความสวยงามเป็นพิเศษ สะดุดตามองเห็นแต่ไกล มีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมของคนในเมืองและนักท่องเที่ยว
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งอยู่ในบริเวณและสามารถมองเห็นได้ด้วยตา

1.5.2 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง พฤติกรรมและความคิดเห็น รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ย่าน หมายถึง บริเวณที่บริเวณที่นักท่องเที่ยวมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก เช่น ย่านพาณิชยกรรม หรือบริเวณที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมสถานที่
2. ที่ว่างโล่ง หมายถึง บริเวณที่นักท่องเที่ยวมาใช้เป็นจุดพักผ่อนหรือทำกิจกรรม
3. เส้นทางสัญจร หมายถึง เส้นทางสัญจรที่กำหนดขึ้นเพื่อนักท่องเที่ยว (เส้นทางท่องเที่ยว)
4. ที่หมายตา หมายถึง บริเวณที่มีความพิเศษ สะดุดตามองเห็นได้ในระยะไกล มีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมของคนในเมืองและนักท่องเที่ยว
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ หมายถึง สิ่งที่สามารถมองเห็นได้อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

1.5.3 การพัฒนาเมืองเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง การพัฒนาพื้นที่บริเวณชุมชนหาดเลว โดยการปรับปรุงพื้นที่การท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้วให้มีความเรียบร้อยสมบูรณ์ สวยงามและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และการพัฒนาพื้นที่อื่นๆ ให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยว

1.5.4 แนวทางการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชายหาดเลว และความคิดเห็นของประชากรชายหาดเลว โดยพิจารณาจากวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว นำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

1.5.5 ชุมชนหาดเลว หมายถึง พื้นที่บริเวณชุมชนหาดเลว อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลบ่อผุด ได้แก่ พื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านเลวน้อย หมู่ที่ 3 บ้านเกาะฟาน และหมู่ที่ 5 บ้านเลวใหญ่ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 5,736 ไร่

1.5.6 ประชาชนท้องถิ่น หมายถึง กลุ่มคนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่บริเวณชุมชนหาดเลว ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดเลว

1.5.7 นักท่องเที่ยว หมายถึง กลุ่มคนที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชายหาดเลว ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2547 - มกราคม พ.ศ. 2548

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลง อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไป จากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอสาระสำคัญ และเนื้อหา ดังนี้

- 2.1 นโยบายและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา
- 2.3 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของชุมชนหาดเลง อำเภอกะสมุย
- 2.4 ทฤษฎีและหลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 นโยบายและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากความสำคัญของการท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยปีละไม่ต่ำกว่า 250,000-300,000 ล้านบาท ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ต้องมีการวางนโยบาย วางแผน และวางกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ไปจนถึงระดับประเทศเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่ได้วางเอาไว้ ซึ่งนโยบายและแผนการท่องเที่ยวของประเทศที่สำคัญประกอบไปด้วย

2.1.1 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)

1. เตรียมความพร้อมให้การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการถ่ายโอนการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว พื้นฟู และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การท่องเที่ยวไทยยั่งยืน
2. ยกระดับมาตรฐานคุณภาพและบริการทั้งในภาครัฐและเอกชน และเน้นการสร้างสมรรถนะของผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้สอดคล้องกับความต้องการภารกิจและนวัตกรรมที่เปลี่ยนไป
3. ประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง และเสนอภาพลักษณ์ของประเทศไทยไปในนานาประเทศ ในฐานะ “Quality Destination” พัฒนาร่วมกับภาคเอกชนให้เกิด E-tourism อย่างสมบูรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 5E ได้แก่ E-tourinfo, E-trust, E-commerce capacity, E-tourism mall และ E-market place

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้อง และอำนวยความสะดวก
5. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

2.1.2 นโยบายและแผนการท่องเที่ยวประจำปี พ.ศ.2546 ของ ททท.

1. มุ่งเน้นให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างต่อเนื่องในแนวทางที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นการเร่งพัฒนาที่ทำลายตัวเอง

2. มุ่งเน้นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวออกสู่แหล่งท่องเที่ยวเสริมข้างเคียง และส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในธุรกิจท่องเที่ยวและการบริหารจัดการท่องเที่ยว

3. เน้น บทบาท ททท. ในการเป็นผู้ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในทิศทางที่เหมาะสม

4. เน้นความร่วมมือประเทศเพื่อบ้านสร้าง โอกาสให้ประเทศเป็น “ทัวริสซึม” แคปิตอล ออฟเอเชีย” หรือศูนย์กลางการท่องเที่ยวสู่ภูมิภาคเอเชีย

5. มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2546 เป็นปีแห่งการปฏิรูปการท่องเที่ยว (2003) Year of Tourism Reform) มีการกำหนดเป้าหมายตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว วางรากฐานมุ่งสู่การเป็น Tourism Capital of Asia ภายใน 3 ปี ซึ่งจะเน้นการปฏิรูปใน 3 กรอบ ดังนี้

1. กรอบการดำเนินงานด้านการตลาดทั้งในและต่างประเทศ
 2. กรอบการดำเนินงานด้านการพัฒนา
 3. กรอบการดำเนินงานด้านการปรับองค์กรบริหารด้านการท่องเที่ยว
- สำหรับสินค้าทางการท่องเที่ยวที่สามารถเพิ่มศักยภาพได้ ประกอบไปด้วยสินค้าในจำนวน 5 กลุ่ม ดังนี้

1. หาดทราย
2. ป่าเขา
3. วัฒนธรรม/โบราณสถาน
4. กลุ่มความสนใจพิเศษ : MICE, Health, Wedding, Adventure, Agro
5. แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 นโยบายและแผนการท่องเที่ยว เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (เทศบาลตำบล เกาะสมุย .2547) [Internet]

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จังหวัด สุราษฎร์ธานี มีอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ

ประการแรก เกาะสมุยเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มี ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่นของจังหวัด เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของแหล่ง ท่องเที่ยวในทะเล ที่พัฒนาให้ได้มาตรฐานสากล แต่คงรักษาไว้ซึ่งสภาพเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและ วัฒนธรรมของพื้นที่

ประการที่สอง การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว และการขยายตัวของสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งบริการ ควรให้ปราศจากผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม หาก หลีกเลียงไม่ได้ ควรควบคุมให้มีผลกระทบน้อยที่สุด รวมทั้งหามาตรการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพไว้

ประการสุดท้าย การพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย ควรดำเนินไปโดยการประสานและ ร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

นโยบายนายกเทศมนตรี ตำบลเกาะสมุย พ.ศ 2547

ตามที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรียกประชุมสภาเทศบาลตำบลเกาะสมุย ครั้ง แรก เมื่อวันศุกร์ที่ 9 กรกฎาคม 2547 ในการประชุมสภาเทศบาล นายวรากรณ์ รัตนรักษ์ นายกเทศมนตรีตำบลเกาะสมุยได้แถลงนโยบาย 7 ด้าน พอสรุปนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และนันทนาการระดับชุมชน ได้ดังนี้

1. นโยบายด้านการเมืองการบริหาร เป้าหมาย คือ ส่งเสริมประชาธิปไตยให้ประชาชนมี ส่วนร่วม โดยจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อบริการข้อมูลข่าวสารเอกสารต่าง ๆ ที่ประชาชนและ นักท่องเที่ยวสนใจ และสามารถตรวจสอบและได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
2. นโยบายด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการชุมชน เป้าหมาย คือ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และทุกคนที่มีส่วนร่วมสร้างชุมชน
3. นโยบายด้านการศึกษาและกีฬา เป้าหมาย คือ สนับสนุนการศึกษาและพัฒนากีฬาทุก รูปแบบ
4. นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐานชุมชน เป้าหมาย คือ น้ำไหล ไฟสว่างทางสะดวก มี
 1. พัฒนาดถนน เน้นทางสายหลักและเส้นทางสายรองทุกชุมชนเป็นคอนกรีตเสริม เหล็ก พร้อมระบบระบายน้ำที่ได้มาตรฐาน
 2. จัดระบบประปาและน้ำอุปโภค บริโภคให้ครบทุกชุมชน
 3. จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะ แสงสว่าง ตามถนน ครอบ สวนสาธารณะ ลานกีฬา ฯลฯ อย่างทั่วถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดระบบจราจรในชุมชนหลักและติดตั้งระบบไฟจราจรเป็นตัวเลข พร้อมมาตรการใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร
5. พัฒนาท่าเรือปัจจุบันและท่าเรือสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ
6. จัดทำผังเมืองเฉพาะเพื่อให้การขยายตัวของเมือง มีแนวทางที่ชัดเจน ทั้งเขตเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีระบบเด่นชัด
7. ปรับปรุงร่องน้ำเดินเรือประมงขนาดเล็กและการท่องเที่ยว

มี

5. นโยบายด้านส่งเสริมสุขภาพชีวิต เป้าหมาย คือ พัฒนาเศรษฐกิจ อาชีพและวิถีชีวิตชุมชน

1. จัดตั้งตลาดกลางผลิตภัณฑ์ OTOP และการเกษตรในชุมชนท่องเที่ยว เช่น เงาะ , ละไม, บ่อผุด แม่น้ำ ฯลฯ
2. ส่งเสริมสินค้าที่ผลิตจากชุมชน และสินค้าที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. สนับสนุนจัดตั้งกองทุนชาวสวนผลไม้ และสวนมะพร้าว
4. ส่งเสริมการตลาดประมงกับแหล่งท่องเที่ยว
5. สนับสนุนการปลูกพันธุ์ไม้ประดับ และสวนเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
6. ออกมาตรการชดเชยและเทศบัญญัติอนุรักษ์สวนมะพร้าว
7. ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ แม่น้ำลำคลอง และทิวทัศน์อื่น ๆ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในหัวข้อนี้จะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านกายภาพของสิ่งก่อสร้างบริเวณพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย

2.2.1 ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดเขตบริเวณใกล้เคียงสนามบินสมุย ในท้องที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ โดยกำหนดให้

ภายในรัศมี 4 เมตร (จากทางวิ่งของเครื่องบิน) ห้ามก่อสร้างอาคารสูงเกิน 45 เมตร

ภายในรัศมี 6 เมตร (จากทางวิ่งของเครื่องบิน) ห้ามก่อสร้างอาคารสูงเกิน 145 เมตร

บริเวณที่เป็นกรวย ห้ามก่อสร้างอาคารสูงเกิน 150 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

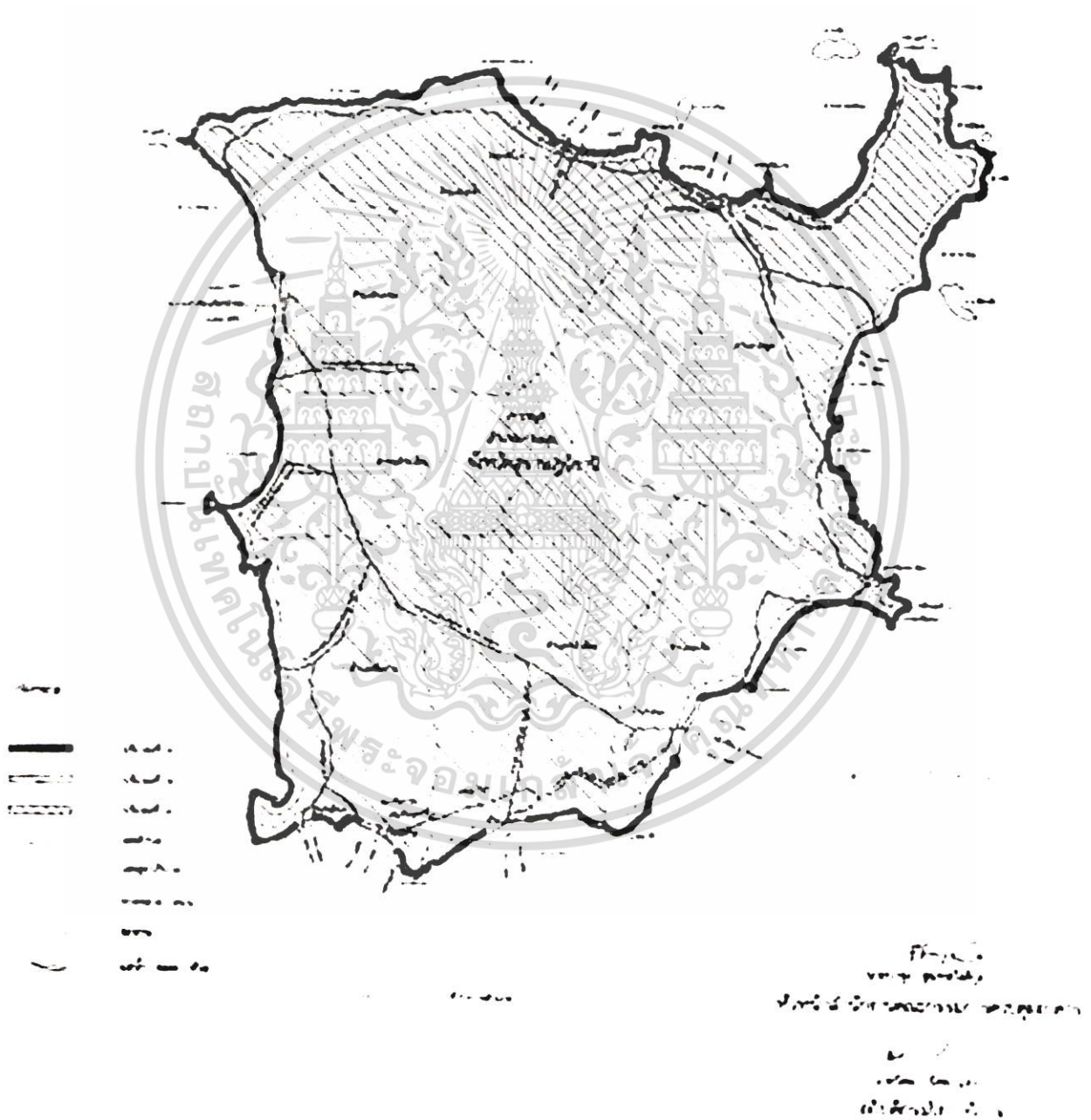
2.2.2 กฎกระทรวงฉบับที่ 22 (พ.ศ.2532) ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยกำหนดให้

บริเวณที่ 1 หมายถึงพื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวชายฝั่งทะเลเกาะสมุยเข้าไปในแผ่นดิน 50 เมตร ให้ก่อสร้างอาคารชั้นเดียวที่มีความสูงไม่เกิน 6 เมตร พื้นที่อาคารรวมกันไม่เกิน 75 ตารางเมตร ต้องมีที่ว่างรอบอาคารไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของที่ดิน และต้องห่างจากชายฝั่งทะเลอย่างน้อย

บริเวณที่ 2 หมายถึงพื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวชายฝั่งทะเลเกาะสมุยเข้าไปในแผ่นดิน 200 เมตร ให้ก่อสร้างอาคารและป้ายที่มีความสูงไม่เกิน 12 เมตร ต้องมีที่ว่างรอบอาคารไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของที่ดิน และห้ามก่อสร้างอาคาร โรงงาน โรงมหรสพ อาคารเลี้ยงสัตว์ ขนาดเกิน 10 ตารางเมตร อาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่เกิน 2,000 ตารางเมตร ตลาดชั้นเดียวหรือหลายหลังรวมกันเกิน 300 ตารางเมตร โรงซ่อม สร้าง หรือยวดยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ทุกชนิด เฝิงหรือแผงลอย ห้องแถวตึกแถว ฌาปนสถาน อาคารเก็บสินค้าที่มีพื้นที่รวมกันเกิน 100 ตารางเมตร โรงกำจัดมูลฝอย

บริเวณที่ 3 ห้ามก่อสร้างโรงงานทุกประเภท

แผนที่ทำขยภฏกระทรวง
ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ.๒๕๓๒)
แสดงอาณาเขตราชภัฏศรีนครินทรราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๒๒
มาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐

รูปที่ 2.2 แสดงแผนที่ทำขยภฏกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2532)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 กฎกระทรวงฉบับที่ 251 (พ.ศ.2538) ออกตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 โดยกำหนดให้

การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท ทำয়กฎกระทรวง ให้เป็นดังต่อไปนี้

- 1) สีเหลือง ให้เป็นที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
- 2) สีส้ม ให้เป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
- 3) สีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่ อาศัยหนาแน่นมาก
- 4) สีม่วง ให้เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า
- 5) สีม่วงอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ
- 6) สีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม
- 7) สีเขียวอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 8) สีเขียวมะกอก ให้เป็นที่ดินประเภทสถานับการศึกษา
- 9) สีฟ้า ให้เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวและการประมง
- 10) สีเทาอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทสถานับศาสนา
- 11) สีน้ำเงิน ให้เป็นที่ดินประเภทสถานับราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศเหนือ

0 0.5 1 กม.

รูปที่ 2.3 แสดงแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ 251 (พ.ศ.2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของชุมชนหาดเจวง เกาะสมุย

2.3.1 ประวัติความเป็นมาของเกาะสมุย

เกาะสมุยหรือที่คนท้องถิ่นเรียกกันว่า เกาะหมุยเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศไทย รองจากเกาะภูเก็ต และเกาะช้าง จ.ตราด จากการที่ได้มีการค้นพบ "ขวานหิน" ขวานหิน ซึ่งเป็นอาวุธสำหรับล่าสัตว์สมัยดึกดำบรรพ์ สันนิษฐานได้ว่าบนเกาะสมุยมีมนุษย์อาศัยอยู่ตั้งแต่ยุคหิน และ "กลองมโหระทึกสำริด" กลองมโหระทึกที่ขุดพบนี้จัดอยู่ในวัฒนธรรมคองซอน อันมีถิ่นกำเนิดอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำสองมา จังหวัดชานหัว ทางตอนเหนือของเวียดนาม ซึ่งสามารถยืนยันได้เป็นอย่างดีว่ากลุ่มคนบนเกาะสมุย มีความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะการติดต่อและแลกเปลี่ยนสินค้าและวัฒนธรรมทางทะเล

รูปที่ 2.4 แสดงกลองมโหระทึกสำริด

ที่มาของเกาะสมุยจากคำบอกเล่าข้อสันนิษฐานต่าง ๆ พอสรุปได้ว่ามีที่มา 3 ประการ คือ ประการแรกมาจากคำว่าสมุยที่เป็นชื่อต้นไม้ ซึ่งเรียกกันสั้น ๆ ตามสำเนียงท้องถิ่นว่า ต้นหมุย เพราะความที่มีต้นหมุย อยู่มาก จึงเรียก เกาะสมุย หรือเกาะหมุย ประการที่สองสันนิษฐานว่า สมุย เป็นภาษาของพวกโจหะ (นักเดินเรือเก่าแก่ชาวอินเดียตอนใต้สมัยโบราณ เคยทำการค้าขายกับอาณาจักรศรีวิชัย) เข้าใจว่าพวกโจหะเคยนำเรือมาแวะพักที่เกาะแห่งนี้ จึงเรียกชื่อเกาะว่า สมุย แปลว่า เกาะแห่งคลื่นลม ส่วนข้อสันนิษฐานประการสุดท้าย ว่ากันว่าเพี้ยนมาจากคำว่า เซ่าปวย ซึ่งแปลว่า ประตูดแรก หรือด่านแรกในภาษาจีนไหหลำ ซึ่งมีหลักฐานว่าชาวจีนไหหลำ ได้เคยมาตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะสมุยมาก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.5 แสดงตลาดชุมชนจีนโบราณ บ้านหัวถนน

เกาะสมุยเมื่อก่อนตั้งเมืองใหม่ ๆ เมืองเกาะสมุยขึ้นอยู่กับเมืองนครศรีธรรมราชต้องส่งส่วยแก่เจ้าเมืองนคร ซึ่งจะส่งคนมาปกครองเกาะสมุย กระทั่งเมื่อสมเด็จพระเอกาทศธรรมทรงขึ้นครองราชย์ ได้เสด็จมาตรวจราชการหัวเมืองปักษ์ใต้ในปี พ.ศ.2427 ทรงได้รับการร้องทุกข์จากชาวสมุยว่า ได้ถูกเจ้าพระยามหานครกดขี่ข่มเหงอยู่เสมอ พระองค์จึงได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ขอโอนเมืองสมุยมาขึ้นตรงกับเมืองไชยาแทนในปี พ.ศ.2427 ทำให้เกาะสมุยได้มาอยู่กับจังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 2.6 แสดงภาพพระยาเจริญราชภักดี

ต่อมาในปี พ.ศ.2440 ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นขึ้น เมืองเกาะสมุยถูกยกฐานะเป็นอำเภอ โดยรวมเอาเกาะพะงันมาไว้ในปกครองด้วย นายอำเภอคนแรกของเกาะสมุยคือ หลวงพิพิธอักษร (สิงห์สุวรรณ รัถย์) ดำรงตำแหน่งนายอำเภอนานถึง 30 ปี (ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระยาเจริญราชภักดี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 ลักษณะทางกายภาพของเกาะสมุย

ที่ตั้ง

เกาะสมุย ตั้งอยู่ตอนกลางของอ่าวไทย นอกชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างเส้นรุ้งที่ 9 องศา 30 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก ห่างจากแผ่นดินใหญ่ประมาณ 20 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีประมาณ 84 กิโลเมตร เกาะสมุยเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 314 ตารางกิโลเมตร แต่ เฉพาะบริเวณเกาะสมุยและเกาะเล็กน้อยใกล้เคียงมีเนื้อที่ 247 ตารางกิโลเมตร กว้าง 21 กิโลเมตร ยาว 25 กิโลเมตร และมีลักษณะการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาลทั่วทั้งเกาะ

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อทะเลเขตอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอเกาะ พะงัน เป็นผืนดินที่อยู่ใกล้เกาะสมุยมากที่สุด ประมาณ 15 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อทะเลเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตอำเภอ ขนอม อยู่ห่างจากเกาะสมุย 40 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อทะเลเขตอำเภอดอนสัก อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอเมือง อำเภอ ท่าฉาง และอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการแบ่งเขตการปกครอง

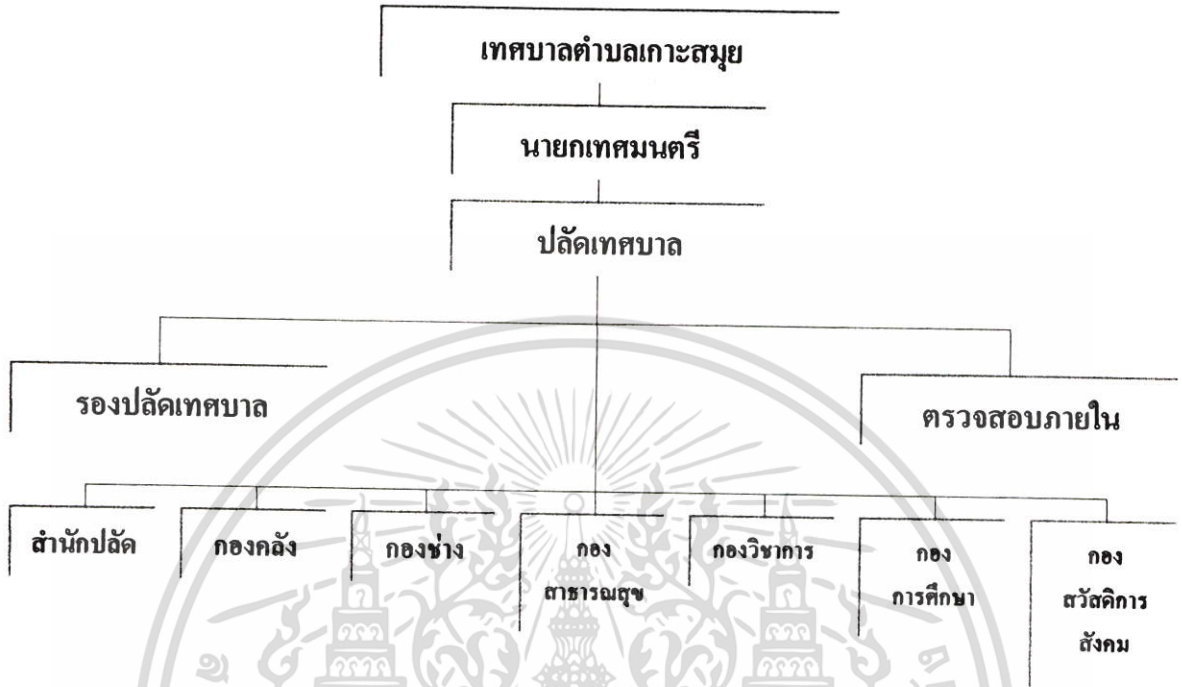
เทศบาลตำบลเกาะสมุยเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบ ครอบคลุมทั้งอำเภอเกาะสมุย รวมทั้งเกาะเตตนและเกาะพลวย ประกอบด้วย 7 ตำบล 39 หมู่บ้าน มีชุมชนใหญ่อยู่หลายชุมชนด้วยกันประกอบด้วย

1. ตำบลอ่างทอง แบ่งเขตการปกครองเป็น 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านแหลมดิน บ้านหินลาน บ้านอ่างทอง บ้านตะเกียน บ้านมะขาม และบ้านเกาะพะลวย
2. ตำบลลิปะน้อย แบ่งเขตการปกครองเป็น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านกรองพันรา บ้านทุ่ง บ้านแหลมดิน บ้านในบ้าน และบ้านสระเกษ
3. ตำบลดลิ่งงาม แบ่งเขตการปกครองเป็น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสระเกษ บ้านเกาะเตตน บ้านดลิ่งงาม บ้านท้องโตนด และบ้านท้องกรูด
4. ตำบลหน้าเมือง แบ่งเขตการปกครองเป็น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบ้านหัว เวียง บ้านสวนทุเรียน บ้านทะเล บ้านแหลมสอ และบ้านตะพ้อ
5. ตำบลมะเร็ด แบ่งเขตการปกครองเป็น 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหัวถนน บ้าน หาญ บ้านทุ่ง บ้านละไม บ้านมะเร็ด และบ้านดินท่า
6. ตำบลบ่อผุด แบ่งเขตการปกครองเป็น 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบ่อผุด บ้าน เฉวงน้อย บ้านเกาะฟาน บ้านบางรักษ์ บ้านปลายแหลม และบ้านฉวงใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และทำซ้ำหรือเป็นเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ตำบลแม่น้ำ แบ่งเขตการปกครองเป็น 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านแม่น้ำ บ้านเขาแพง บ้านทุ่ง บ้านคอนทราย บ้านใต้ และบ้านบางปอ

รูปที่ 2.7 แสดง โครงสร้างส่วนราชการเทศบาลตำบลเกาะสมุย

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ตอนกลางของเกาะสมุยเป็นภูเขาหรือเนินเขาเป็นพื้นที่ 77,795 ไร่ หรือร้อยละ 53.77 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีโครงสร้างทางธรณีวิทยาต่อเนื่องมาจากเทือกเขาานครศรีธรรมราชเป็นภูเขาหินแกรนิต มียอดเขาสูงสุดที่ระดับความสูง 635 เมตร วางตัวเป็นแนวขวางจากพื้นที่ด้านตะวันตกเฉียงเหนือ อานกลางตัวเกาะครอบคลุมพื้นที่ด้านตะวันออกทั้งหมด ส่วนพื้นที่ด้านตะวันตกเฉียงใต้เป็นภูเขาหินทราย ซึ่งแหล่งต้นน้ำลำธารมีป่าไม้เบญจพรรณ และสวนมะพร้าว พื้นที่อื่น ๆ คิดเป็นพื้นที่ 66,805 ไร่ หรือร้อยละ 46.23 ของพื้นที่ทั้งหมดโดยเป็นที่ราบต่ำ และที่ลุ่มร้อยละ 5.28 เป็นที่คอน ร้อยละ 33.00 ที่เหลือเป็นหาดทราย และสันทราย อีกร้อยละ 7.95

ส่วนสภาพชายฝั่งทั่วไป มีลักษณะเป็นอ่าวและแหลม โดยเฉพาะตลอดแนวชายฝั่งทางด้านตะวันออกของเกาะมีลักษณะเป็นอ่าวใหญ่ที่มีแนวหาดทราย ยาว เช่น หาดเจ็วน้อย หาดเจ็วใหญ่ และหาดละไม บริเวณรอบนอกของตัวเกาะเป็นหาดทราย สลับโขดหิน เรียงรายอยู่ตลอดตัวเกาะ อีกทั้งมีแนวหินปะการังอยู่หลายจุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา: สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย

รูปที่ 2.8 แสดงการแบ่งเขตการปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพภูมิอากาศ

จากสถิติข้อมูลภูมิอากาศในช่วง 10 ปี (พ.ศ.2536-2546) ของสถานีตรวจอากาศเกาะสมุย โดยกรมอุตุนิยมวิทยา มีรายละเอียดดังนี้

ฤดูกาล สภาพภูมิอากาศของเกาะสมุย แบ่งออกเป็น 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน เป็นช่วงปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะคลายความชุ่มชื้น ประกอบกับมีกระแสน้ำอุ่นพัดมาจากทะเลจีนใต้ ทำให้ฝนตกน้อย และอุณหภูมิสูงขึ้น แต่มีคลื่นลมสงบ น้ำทะเลใส ทำให้การท่องเที่ยวของเกาะสมุยสลับฤดูกับภูเก็ต ช่วงนี้เป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงมกราคม ซึ่งเป็นช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ พัดมาจากทะเลอันดามัน ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม และในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม เป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดมาจากทะเลจีน ทำให้ฝนตกมาก

ปริมาณน้ำฝน ช่วงเวลาดังกล่าวเกาะสมุยมีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,919.3 มม. ช่วงเวลาที่ฝนตกในรอบปีประมาณ 4 เดือน นับตั้งแต่ตุลาคมถึงมกราคม โดยมีฝนตกร้อยละ 59.9 ของปริมาณฝนตกทั้งปี และจำนวนวันที่ฝนตกทั้งปี 158.5 วัน เดือนพฤศจิกายน เป็นเดือนที่มีจำนวนวันที่มีฝนตกมากที่สุดเฉลี่ย 20.2 วันต่อเดือน

อุณหภูมิ อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของเกาะมีค่าประมาณ 27.8 ซ. เฉลี่ยสูงสุดเดือนเมษายน ประมาณ 29.2 ซ. และเฉลี่ยต่ำสุดเดือนธันวาคม ประมาณ 26.3 ซ. ซึ่งจะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิในบริเวณเกาะสมุยในรอบปีมีน้อยมาก

ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์ในรอบปีประมาณ 78% เดือนพฤศจิกายนเป็นเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด 83% ส่วนเดือนมิถุนายน และเดือนกรกฎาคม เป็นเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในรอบปีประมาณ 75%

ลม ลักษณะของลมที่พัดผ่านเกาะสมุย แบ่งออกเป็น 2 ทิศทาง คือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนตุลาคม เป็นลมที่พัดมาจากทิศตะวันตก ด้วยความเร็วเฉลี่ยระหว่าง 3.7-6.0 น็อต และเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายนเป็นลมที่พัดมาจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ด้วยความเร็วเฉลี่ยระหว่าง 4.3-7.0 น็อต ความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุดเท่าที่เคยมีประมาณ 50 น็อต

สรุปได้ว่า เกาะสมุยมีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยใกล้เคียงกันตลอดทั้งปี (27.8 ซ.) มีลมพัดเข้าสู่เกาะสมุยเปลี่ยนแปลงในทุกทิศทางตลอดทั้งปีและไม่ปรากฏภัยธรรมชาติร้ายแรงใด ๆ

ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจลักษณะดินในบริเวณเกาะสมุย โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถจำแนกได้เป็น 8 ประเภท ได้แก่ ดินชุดทุ่งหว้า ดินตะกอนลำน้ำที่มีการระบายน้ำเร็ว ดินชุดหัวหิน ดินชุดบาเจาะ ดินชุดระยอง ดินชุดโคกตะคียน ดินชุดไม้ขาว และดินชุดท่าจีน ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปตามบริเวณที่ลาดเชิงเขา ที่ราบซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชน และที่ราบชายฝั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุย โดยเฉพาะกิจกรรมด้านการบริการ บังกะโล ที่พัก และอื่น ๆ ตลอดจนกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มักจำกัดอยู่ในบริเวณชายฝั่ง ซึ่งมีลักษณะทางกายภาพที่สวยงาม เป็นบริเวณที่ดินที่ราคาอาหารค่อนข้างต่ำ ไม่เหมาะสมสำหรับการกสิกรรม แต่เป็นบริเวณที่เกษตรกรได้ปลูกสวนมะพร้าวมาเป็นเวลานาน เมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะที่ผ่านมา ได้มีการเปลี่ยนมือซื้อขายเพื่อการพัฒนาและเก็งกำไร จึงส่งผลกระทบต่อการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกาะสมุย โดยทำให้พื้นที่ราบซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรมมาก่อน ถูกทิ้งร้างหรือประกอบกิจกรรมอื่น โดยเฉพาะพื้นที่นาและสวนมะพร้าว และบางบริเวณได้มีการเปิดหน้าดินรูก้าพื้นที่ลาดเชิงเขา เพื่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว และมีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต ซึ่งทำให้เกิดการกัดเซาะและพังทลายของดิน และเกิดการกัดเซาะและพังทลายของดิน และเกิดความไม่สวยงามของสภาพธรรมชาติ

ทรัพยากรน้ำ

จากสภาพภูมิประเทศที่มีครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะบริเวณภูเขาใหญ่ตอนกลางเกาะ จึงเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำและลำธารหลายสายอันเป็นเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิตเกษตรกรชาวสมุย แม้ปัจจุบันจะไม่สมบูรณ์เฉกเช่นอดีต แต่ยังมีแหล่งน้ำให้ชาวสมุยนำไปใช้ในการเกษตรและบริโภคหลายแห่งด้วยกัน นอกจากนี้ยังมีการสร้างฝายน้ำล้นตามลำคลองต่างๆ เพื่อให้ตามเรียกสวน ไร่นามีน้ำหล่อเลี้ยงตลอดปี

คลองท่าศก (คลองละไม) มีต้นน้ำ 2 สายคือ คลองท่าศกและคลองวังกลิ้ง ไหลมารวมกันบริเวณที่เรียกว่า "พังดงนก" นอกจากคลองท่าศกแล้วชาวบ้านตำบลมะเร็ตยังได้ใช้ประโยชน์จากคลองมะเร็ต ด้วยอีกแห่งหนึ่ง

คลองท่าเสียว ในอดีตเรียกว่า "คลองศรีไชยา" ซึ่งน่าจะเป็นชื่อเรียกจริง ตั้งแต่ต้นเมื่อครั้งเกาะสมุยขึ้นกับเมืองไชยา เป็นคลองขนาดใหญ่ มีต้นกำเนิดจากภูเขาใหญ่ มีต้นกำเนิดจากภูเขาใหญ่กลางเกาะไหลผ่านเทือกเขาสูงสู่ที่ราบของตำบลหน้าเมือง ผ่านหน้าผาสูงทำให้เกิดน้ำตกหน้าเมืองที่สวยงามและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของเกาะสมุย ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของลำคลองแห่งนี้ จึงมีการสร้างฝายน้ำล้นถึง 6 แห่งเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตชาวตำบลหน้าเมือง

คลองสระเกษ เป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับเกษตรกรบ้านดลิ่งงาม โดยมีต้นน้ำเกิดจากภูเขาใหญ่

คลองลิปะน้อย ตอนเหนือคลองมีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ เรียกกันว่า "วังไม้แดง" และมีการสร้างฝายน้ำล้นเพื่อให้ชาวบ้านตำบลลิปะน้อยใช้ประโยชน์ในการเกษตร

คลองลิปะใหญ่ นอกจากเอื้อประโยชน์ในการผลิตน้ำประปาเพื่อใช้ในตัวอำเภอตลอดกิจการของกองทัพเรือแล้ว ยังเป็นให้กำเนิด "น้ำตกหินลาด" สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของเกาะอีกแห่งด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลองท่าจีน กำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของตำบลแม่น้ำ มีฝายน้ำล้น 2 แห่ง หล่อเลี้ยงชีวิตชาวตำบลแม่น้ำ ทางด้านเหนือของเกาะ

นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำที่เป็นหนองน้ำ (พรุ) อีก 2 แห่ง ได้แก่ หนองน้ำ ตำบลหน้าเมือง ขนาด 800 ไร่ และ หนองน้ำตำบลบ่อผุด (พรุเฉวง) เนื้อที่ 1,000 ไร่ ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นแหล่งเก็บน้ำสำคัญสำหรับชุมชนเฉวง

ป่าไม้

สถานการณ์ป่าไม้ในเขตอำเภอสมุยในปี พ.ศ.2530 ได้มีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนและวนอุทยาน ดังนี้

ก. มีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ 1 แห่ง คือ ป่าน้ำตกหินลาดท้องที่ อำเภอเกาะสมุย ประกาศตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2507, เป็นเนื้อที่ 6,875 ไร่)

ข. ประกาศเป็นเขตวนอุทยาน 1 แห่ง คือ วนอุทยานน้ำตกหน้าเมือง อำเภอเกาะสมุย มีเนื้อที่ 6.25 ไร่

สภาพป่าไม้โดยทั่วไปของเกาะสมุย กล่าวได้ว่า พื้นที่ที่เป็นป่าเหลืออยู่น้อยมากคือ มี 6,881.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.76 ของพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากป่าไม้ส่วนใหญ่ถูกตัดโค่นเพื่อทำสวนมะพร้าว แม้กระทั่งบริเวณพื้นที่ที่เป็นภูเขาก็มีการหักล้างถางพงเพื่อปลูกมะพร้าว

ประการัง

แนวปะการัง จะมีการกระจายกระจัดกระจายขนานตัวไปตามชายฝั่ง แนวปะการังส่วนใหญ่อยู่ในเขตน้ำตื้นที่ลึกไม่เกิน 10 เมตร แนวปะการังที่พบมีทั้ง 2 ประเภท คือ ประเภทที่เจริญขึ้นตามสันปะการัง และแนวปะการังที่เจริญขึ้นติดชายฝั่ง แนวปะการังส่วนใหญ่จะเจริญขึ้นอยู่บนซากปะการังในบริเวณที่มีคุณภาพในชั้นดี จะมีความกว้างของแนวแตกต่างจากที่มีคุณภาพต่ำ เมื่อจัดลำดับคุณภาพของแนวปะการังสามารถแบ่งเกาะสมุยออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. บริเวณทางใต้ของเกาะสมุย ตั้งแต่บ้านตลิ่งชัน ลงมาทางใต้จนถึงบ้านหัวถนนรวมทั้งบริเวณ อ่าวละไม และตอนเหนือของหาดเฉวง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกในบริเวณเหล่านี้จะมีคุณภาพของแนวปะการังในชั้นดี (B) จนถึงชั้น (A) ในบริเวณนี้แนวปะการังจะมีความอุดมสมบูรณ์ สัตว์น้ำในบริเวณนี้มีสัตว์น้ำต่าง ๆ อาศัยอยู่มากมาย และหนาแน่น นอกจากนี้สัตว์น้ำขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจวนเวียนเข้ามาอยู่เป็นประจำ ในบริเวณนี้เป็นแหล่งที่มีนักท่องเที่ยวมาดำน้ำโดยใช้ถังอากาศช่วย และดำผิวน้ำ เพราะมีปะการังหลากหลาย และสวยงาม โดยเฉพาะแหลมสอ จะมีนักท่องเที่ยวมาดำน้ำอยู่เป็นประจำ การวางแผนในอนาคตบริเวณนี้ควรจะเป็นพื้นที่ที่มีการอนุรักษ์ไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. บริเวณทางทิศตะวันตกไปจนถึงทางทิศเหนือ ตั้งแต่แหลมโจรคว่า จนถึงอ่าวบางรัก บริเวณนี้จะมีคุณภาพของแนวปะการังอยู่ในชั้นปานกลาง (C) จนถึงชั้นเลว (D) แนวปะการังจะเป็นประเภทแนวปะการังติดยาฝัง ซึ่งจะมีคุณภาพต่ำ ไม่เหมาะสมที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2.3.3 ลักษณะด้านสังคมและวัฒนธรรม

ประชากร

จำนวนประชากรอำเภอเกาะสมุยในปี พ.ศ. 2546 ตามทะเบียนราษฎรรวมทั้งสิ้น 44,160 คน จำแนกเป็นชาย 21,559 คน และหญิง 22,601 คน ประมาณ 20,352 ครัวเรือน โครงสร้างประชากรมีประชากรในวัยทำงานอายุระหว่าง 16-60 ปี มากที่สุด คิดเป็นส่วนแบ่งร้อยละ 60.30 ส่วนใหญ่จะเป็นประชากรในกลุ่มอายุ 21-25 ปี และ 26-35 ปี ประชากรในวัยเด็กแรกเกิด-15 ปี มีสัดส่วนมากรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 24.45 ประชากรในวัยสูงอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 15.25 อัตราส่วนระหว่างประชากรเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1:1.0319 และอัตราการเลี้ยงดูเท่ากับร้อยละ 65.83 นั่นคือประชากรในวัยแรงงาน 100 คน จะต้องเลี้ยงดูเด็กและผู้สูงอายุ 65.83 คน

งานบุญประเพณีท้องถิ่นของชาวสมุย

1. ประเพณีทำบุญรับส่งตายาย บางท้องถิ่นเรียกว่า รับเปรต-ส่งเปรต คือประเพณีทำบุญวันสารทนั่นเอง จัดขึ้นในแรม 1 ค่ำ เดือน 10 (วันรับตายาย) และแรม 15 ค่ำ เดือน 10 (วันส่งตายาย) เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศล แสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ

งานบุญนี้เป็นงานประเพณีของชาวภาคใต้ เกิดจากคติความเชื่อที่ว่าเมื่อบรรดาญาติพี่น้องผู้ล่วงลับไปแล้วมีบาปกรรมต้องชดใช้และถูกจองจำในยมโลก วิญญาณยังไม่ได้ไปเกิดจะได้รับการปลดปล่อยให้กลับมาเยี่ยมลูกหลานในโลกมนุษย์และรับส่วนกุศลที่ญาติพี่น้องทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ในช่วงงานบุญนี้

ในวันรับตายาย ชาวบ้านจะจัดสำรับคาวหวานดอกไม้รูปเทียนไปทำบุญถวายสังฆทานที่วัดสำหรับวันส่งตายายนั้น ชาวบ้านจะจัดเตรียมขนมต่างๆ เป็นพิเศษซึ่งเชื่อกันว่า ตายายจะได้นำกลับไปด้วย ขนมในวันบุญนี้เรียกกันทั่วไปว่าขนมตายาย ได้แก่ ขนมลา ขนมกรุบ ยานนม ยาสด ขนมไข่ปลา ขนมพองคัมและผลไม้ต่างๆ โดยจะจัดใส่กระเชอนำไปถวายที่วัด นอกจากนี้อาหารคาวที่ชาวบ้านถือว่าขาดไม่ได้คือ "น้ำพริกจุ่ม" เพราะเป็นของที่ตายายชอบ

หลังถวายพระเรียบร้อยแล้ว ชาวบ้านจะนำอาหารและขนมส่วนหนึ่งไปวางไว้ตามประตูวัด ริมกำแพง หรือ โคนต้นไม้ภายในวัด เพื่อให้ตายายหรือวิญญาณที่ไม่มีญาติได้รับส่วนกุศล เรียกว่า "ตั้งเปรต" วัดบางแห่งจะสร้างยกพื้นขึ้นมาหรือตั้ง โต๊ะให้ชาวบ้านนำอาหารและขนมไปตั้งรวมกัน เรียกว่า "หลาเปรต" เมื่อสวดบังสุกุลอุทิศส่วนกุศลเสร็จพิธีแล้วบรรดาชาวบ้านทั้งเด็กและผู้ใหญ่จะ

กรูเข้าแข่งชิงอาหารจากเหล่าเปรต เพราะเชื่อกันว่าอาหารเหล่านี้กินแล้วจะดีเป็นสิริมงคล เรียกพิธีนี้ว่า "ชิงเปรต"

รูปที่ 2.9 แสดงประเพณีทำบุญรับส่งตายาย

2. ประเพณีทอดผ้าป่า (พุ่มผ้าป่า) ประเพณีนี้จะกระทำควบคู่ไปกับประเพณีลากพระ ก่อนมีงานแห่พระ 1 คืน จะมีการทอดผ้าป่าในคืนวันจัน 15 ค่ำ เดือน 11 อาคารบ้านเรือนและร้านค้า จะเริ่มจัดพุ่มผ้าป่าที่หน้าบ้านตั้งแต่หัวค่ำ สิ่งที่ขาดไม่ได้คือพุ่มไม้ (ทางราชการจัดให้แต่บางบ้าน จัดหาเองก็มี) ในพุ่มผ้าป่ามีสิ่งที่เป็นคือ ผ้า 1 ผืน ห้อยไว้กับพุ่มไม้สำหรับภิกษุจะได้ชักเป็นผ้าบังสุกุล และปิ่นโต 1 เตา พร้อมอาหารคาวหวาน เพราะในวันชักผ้าป่านั้น พระภิกษุที่รับนิมนต์จะไม่ออกบิณฑบาต นอกจากของ 2 สิ่งนี้แล้วยังมีสิ่งอื่นๆอีกที่เหมาะสมกับพระภิกษุสงฆ์เพื่อนำไปใช้ตามสมควรแก่สมณเพศ

นอกจากนี้พุ่มผ้าป่ายังประดับประดาด้วยแสงไฟระยิบระยับ หลังเวลา 01.00 น. จะมีชาวบ้านเดินชมพุ่มผ้าป่ากันเป็นหมู่ ครั้นรุ่งเช้าของวันแรม 1 ค่ำ ประมาณ 05.30 น. พระภิกษุจำนวนเท่ากัับพุ่มผ้าป่าจากวัดต่างๆก็จะจาริกไปยังพุ่มผ้าป่าตามสลาก หลังจากนั้นประมาณ 06.00-06.30 น. ก็จะเริ่มถวายพุ่มผ้าป่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

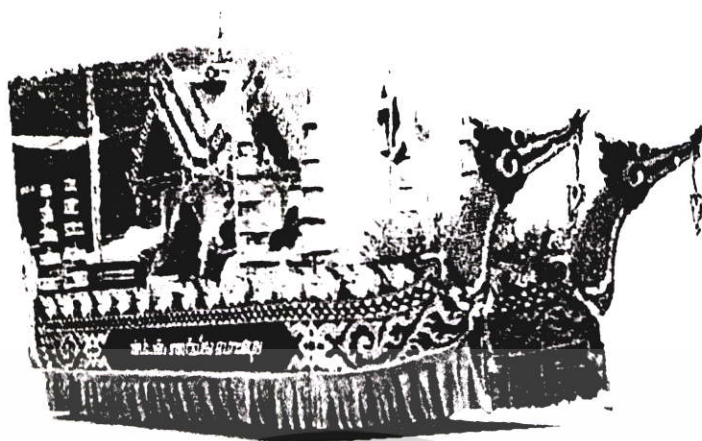
รูปที่ 2.10 แสดงประเพณีทอดผ้าป่า (พุ่มผ้าป่า)

3. ประเพณีลากพระ งานบุญของชาวภาคใต้ที่สืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้ง โบราณกระทั่ง ปัจจุบันในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี "ลากพระ" ในความหมายของชาวสมุยก็คือการแห่พระ นั่นเอง เป็นพิธีบุญที่มีการแห่พระพุทธรูปออกจากวัด ไปบำเพ็ญกุศลแล้วแห่กลับวัด

ประเพณีลากพระกระทำ 2 ทาง คือ ทางบกและทางน้ำ ก่อนวันลากพระ 1 วัน ชาวบ้าน จัดเตรียมทำเรือพระสำหรับที่จะลาก โดยชาวบ้านอย่างสวยงามและจัดเตรียมอาหารสำหรับถวาย พระ ขนมที่ขาดไม่ได้คือ ข้าวต้มใบกะพ้อ ซึ่งทำเป็นรูปสามเหลี่ยมรี

เช้าตรู่วันงานจะมีการตักบาตรหน้าพระลากซึ่งประดิษฐานบนบุษบก สำหรับเรือพระน้ำทาง วัดมักกำหนดให้ไปชุมนุมกัน ณ ที่ใดที่หนึ่งเพื่อให้ชาวบ้าน ไปตักบาตร บางแห่งทำเป็นศาลาริมน้ำ สำหรับวางบาตร เรียกว่า "หลาบาตร" หลังพระฉันภัตตาหารเช้า ชาวบ้านจะลากพระออกจากวัดไปยังที่ชุมนุม เมื่อเรือพระผ่านหมู่บ้านใด ชาวบ้านก็จะนำอาหารมาถวายและเมื่อถึงศูนย์กลางที่ชุมนุม เรือพระ ตอนใกล้เที่ยง ชาวบ้านจะถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ หลังจากนั้นชาวบ้านจะ สนุกสนานกับการละเล่นต่างๆ

แต่เดิมการลากพระเป็นการลากอย่างแท้จริงทั้งทางบกและทางน้ำ ไม่มีรถยนต์ตกแต่งเป็น เรือพระอย่างในปัจจุบัน

รูปที่ 2.11 แสดงประเพณีลากพระ

4. **ชนไก่** กีฬาชนไก่นิยมเล่นกันเป็นฤดู คือ ระหว่างเดือนสามถึงเดือนหกช่วงหนึ่ง และระหว่างเดือนสิบถึงเดือนยี่อีกช่วงหนึ่ง เพราะในช่วงดังกล่าวนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ว่างเว้นจากการงาน มีเวลาว่างมาก จึงยึดเอาการชนไก่เป็นงานอดิเรกและสันทนาการ

5. **ควายชน** เป็นกีฬาที่ขึ้นชื่อลือชาของจังหวัดสุราษฎร์ธานี นิยมกันมากในท้องที่อำเภอเกาะสมุย เริ่มมีขึ้นเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด

การชนควายแต่เดิมส่วนมากนิยมกันหลังจากการเก็บเกี่ยวในนาเสร็จแล้ว เพราะสนามชนควายก็คือทุ่งนานั้นเอง ชาวบ้านจะนัดชนกันประมาณเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมของทุกปี ระยะเวลาหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว ส่วนใหญ่จะนัดชนกันในโอกาสงานประจำปีของวัดต่าง ๆ

2.3.4 ลักษณะสภาพเศรษฐกิจ

ฐานทางเศรษฐกิจ ของเกาะสมุยขึ้นอยู่กับภาคการผลิตที่สำคัญ คือ ภาคเกษตรกรรมและภาคบริการ ซึ่งมีธุรกิจท่องเที่ยวเป็นหลัก ภาคอุตสาหกรรมผลิตนั้น มีบทบาทในโครงสร้างเศรษฐกิจและการจ้างงานมากนัก

ภาคเกษตรกรรมมีครัวเรือนเกษตรถึง 4,863 ครัวเรือน จำนวนประชากรเกษตร 16,657 คน จัดเป็นร้อยละ 49 ของยอดรวมจำนวนประชากรทั้งอำเภอ พื้นที่เพาะปลูกรวม 167.04 ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าว 151.02 ตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ ข้าว 5.82 ตารางกิโลเมตร ยางพารา 3.56 ตารางกิโลเมตร ทูเรียน 1.41 ตารางกิโลเมตร และยางสาค 0.55 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เพาะปลูกขยายตัวได้น้อยมาก เนื่องจากทางราชการเข้มงวดการบุกรุกทำลายป่า พื้นที่เพาะปลูก มะพร้าว ข้าว และยางพารามีแนวโน้มที่จะลดลงเนื่องจากราคาผลิตตกต่ำ และขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร ขณะที่ผลไม้ ทูเรียน ยางสาค มีเกษตรกรนิยมปลูกมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดช้ากว่าพื้นที่อื่นๆ จึงได้ราคาดี การลดพื้นที่ปลูกมะพร้าวลงจะมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวของเกาะสมุยมาก

นอกจากการกรกสิกรรมแล้ว ยังมีปศุสัตว์ ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงเพื่อบริโภคและใช้งานในครัวเรือน มิได้เป็นการผลิตในเชิงการค้า เนื่องจากไม่คุ้มเคยและขาดประสิทธิภาพ ส่วนการประมงนั้น มีผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงน้ำจืดเพียง 12 ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการประมงชายฝั่ง มีจำนวน 323 ราย

การท่องเที่ยวนับเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อเกาะสมุยและประเทศมากประมาณว่าในปี พ.ศ. 2539 เกาะสมุยทำให้เกิดรายได้ในการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น 6,941.43 ล้านบาท เป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 6,326.96 ล้านบาท และนักท่องเที่ยวชาวไทย 578.47 ล้านบาท ทำให้เกิดการจ้างงานในธุรกิจโรงแรมและที่พักไม่ต่ำกว่า 4,500 ตำแหน่ง รายได้ประชากรเฉลี่ยครัวเรือนละ 33,000 บาท/เดือน โดยเกษตรกรมีรายได้เพียง 5,020 บาท/เดือน รับจ้างทั่วไปมีรายได้ 4,000 บาท/เดือน ส่วนผู้ประกอบการบริการท่องเที่ยวมีรายได้เฉลี่ยสูงถึง 56,774 บาท/เดือน การท่องเที่ยวได้เป็นสาขาหลักด้านที่มาจากรายได้สูงสุดของเกาะสมุย

2.3.5 โครงสร้างพื้นฐานและการบริการสังคม

2.3.5.1 การคมนาคมและการขนส่ง

1. การเดินทางเข้าสู่เกาะสมุย

การเข้าสู่เกาะสมุย สามารถเดินทางได้โดยทางเรือและทางเครื่องบิน โดยมีรายละเอียดในการให้บริการดังนี้

1. เรือเฟอร์รี่ ของบริษัทราชาเฟอร์รี่ เป็นเรือโดยสารขนาดใหญ่มีระวางบรรทุกได้มากกว่าเรือโดยสารประเภทอื่น สามารถบรรทุกรถยนต์ข้ามไปเกาะสมุยได้ ท่าเรือเฟอร์รี่ฝั่งแผ่นดินใหญ่อยู่ที่อำเภอดอนสัก ห่างจากตัวอำเภอ 9 กิโลเมตร เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.2524 มีเรือบริการทั้งหมด 4 ลำ ระวางบรรทุก (รวม) เป็นรถยนต์ 137 คัน และผู้โดยสาร 2,100 คน โดยมีท่าเรือของบริษัทที่บริเวณหาดท้องยาง

โดยปกติ การให้บริการวันละ 4-5 เที่ยว (8-10 เที่ยว ไป-กลับ) สู่อำเภอสมุย แต่ในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือวันหยุดช่วงยาวที่มีผู้โดยสารมาก สามารถเพิ่มเที่ยวบริการได้สูงสุดถึง 10 เที่ยวต่อวัน ค่าโดยสารคนละ 45 บาท ส่วนค่าระวางบรรทุกสำหรับรถยนต์จะเก็บตามประเภทของรถยนต์ คือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลคันละ 150 บาท รถตู้หรือปิคอัพ 200 บาท รถบรรทุก 10 ล้อ (น้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 21 ตัน) 600 บาท เป็นต้น

2. เรือควาน ของบริษัทส่งเสริมทราเวลเซอร์ จำกัด เป็นเรือโดยสารขนาดกลาง เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2518 บริการระหว่างท่าเรือท่าทอง-ท่าเรือหน้าทอนเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เที่ยวไปออกเวลา 8.00 น. เทียบกลับเวลา 14.00 น. บริการวันละ 1 เที่ยว ใช้เวลาเดินทาง 2.30 ชม. อัตราค่าโดยสาร 150 บาท

3. เรือนอน เป็นเรือโดยสารประเภทแรกที่ใช้บริการผู้โดยสารสู่เกาะสมุย เปิดดำเนินการมาเป็นเวลานานแล้ว เรือออกจากท่าเรือบ้านดอน เวลา 23.00 น.ถึง ท่าเรือหน้าทอนเกาะสมุย เวลา 05.00 น. และมีเรือออกจากท่าเรือหน้าทอนเกาะสมุย เวลา 21.00 น. ถึงท่าเรือบ้านดอนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เวลา 04.00 น. ใช้เวลาเดินทาง 6 ชม. อัตราค่าโดยสาร 100 และ 150 บาท

รูปที่ 2.12 แสดงท่าเรือเฟอร์รี่บริเวณอ่าวท้องยาง

รูปที่ 2.13 แสดงท่าเรือเฟอร์รี่บริเวณหน้าทอน

4. เครื่องบิน ดำเนินการโดยบริษัทบางกอกแอร์เวย์ จำกัด เปิดบริการเที่ยวบินไป-กลับ กรุงเทพฯ-เกาะสมุย ทุกวันใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 20 นาที วันละ 15 เที่ยวบิน อัตราค่าโดยสารคนละ 2,300 บาท นอกจากนี้ยังมีเที่ยวบิน กรุงเทพฯ-หัวหิน-สมุย ภูเก็ต-เกาะสมุย อุตะผา-เกาะสมุย เกาะสมุย-กระบี่ เกาะสมุย-สิงคโปร์ เกาะสมุย-อุตะผา-พนมเปญ

2. ระบบถนน

ภายในเกาะสมุยมีถนนหลายสาย สามารถเดินทางไปทั่วถึงทั้งเกาะ ได้แก่

1. ทางหลวงหมายเลข 4169 หรือถนนทวิราษฎร์ภักดี เป็นถนนสายหลัก หรือถนนรอบเกาะ สภาพเป็นถนนคอนกรีต กว้าง 5 เมตร มีไหล่ทางข้างละ 1 เมตร ระยะทาง 52 กิโลเมตร สามารถรับปริมาณการจราจรได้ไม่เกิน 700 คันต่อวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทางหลวงหมายเลข 4174 เป็นเส้นทางที่แยกจากถนนสายหลัก บริเวณบ้านลิปะน้อยไปยังท่าเรือเฟอร์รี่ เป็นถนนคอนกรีต 2 ช่องทาง ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร

3. ทางหลวงหมายเลข 4170 แยกจากถนนสายหลักบริเวณบ้านสระเกศ เลียบชายทะเลด้านตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านบริเวณบ้านดิ่งงาม บ้านพังกา บ้านท้องกรูด บ้านบางเก่า จรดถนนสายหลักบริเวณบ้านหัวถนนเป็นถนนคอนกรีต ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร

4. ทางหลวงหมายเลข 4173 เป็นถนนเชื่อมถนนสายหลักกับทางหลวงหมายเลข 4170 บริเวณบ้านทุเรียนไปยังบ้านบางเก่า เป็นถนนคอนกรีตระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร

5. ทางหลวงหมายเลข 4171 แยกจากถนนสายหลักบริเวณบ้านบ่อผุด ผ่านสนามบินพระใหญ่ อ่าวเชิงมน เลียบชายฝั่งไปเชื่อมถนนสายหลักบริเวณหาดเฉวง เป็นถนนคอนกรีต ระยะทางประมาณ 14 กิโลเมตร

นอกจากนี้ มีถนนซอยแยกเข้าแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ถนนภายในหมู่บ้านสวน และที่ทำกินบนภูเขา ถนนดังกล่าวมีทั้งถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลูกรัง และถนนดินอีกหลายสาย

3. รถประจำทาง

บริการรถโดยสารประจำทางรอบเกาะมีทั้งสิ้น 4 สาย คือ สายหน้าทอน-หาดเฉวง-บ้านปลายแหลม สายหน้าทอน-บ่อผุด-บ้านปลายแหลม สายหน้าทอน-หาดละไม และสายหน้าทอน-ท้องโดนค เวลาเดินรถจะหมุนเวียนกันให้บริการทุก 20 นาที ตั้งแต่เวลา 6.00-18.00 น. อัตราโดยสาร 10-40 บาท

สำหรับผู้เดินทางที่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว หรือเพื่อการท่องเที่ยว สามารถจะใช้บริการรถเช่า ซึ่งมีทั้งรถยนต์และจักรยานยนต์ให้บริการอยู่ทั่วไป

รูปที่ 2.14 แสดงสถานีขนส่งบริเวณหน้าทอน

2.3.5.2 ไฟฟ้าและการประปา

การบริการด้านไฟฟ้าอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าสุราษฎร์ธานี อำเภอเกาะสมุย ซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ) ได้จำหน่ายกระแสไฟฟ้าโดยการเชื่อมโยงระบบการจ่ายกระแสไฟฟ้าโดยสายเคเบิลใต้น้ำ (3,033 KV/HT)

จากอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราชมายังเกาะสมุย สามารถจำหน่ายไฟฟ้าให้ทุกตำบลและทุกหมู่บ้านของเกาะสมุยนอกจากแหล่งกำเนิดไฟฟ้าที่เชื่อมโยงจากอำเภอขนอมแล้วยังมีเครื่องจักรผลิตไฟฟ้า (ของเดิม) บนเกาะสมุยสำรองอีก 3 โรง มีกำลังการผลิตรวมกัน 438 K.V.A. สำหรับความสามารถของสายเคเบิลใต้น้ำ สามารถส่งกระแสไฟฟ้าได้ถึง 8 เมกกะวัตต์

โครงข่ายของไฟฟ้าในพื้นที่เกาะสมุยพบว่า สายหลักจะอยู่ตามแนวหลักต่าง ๆ (ทางหลวงจังหวัด) และมีขายบริการทั่วถึงทุกชุมชน

การประปามีเพียงแห่งเดียว คือ การประปาสุขาภิบาล1 ซึ่งใช้น้ำจากน้ำตกหินลาด ลำเลียงน้ำโดยใช้ท่อส่งต่อสู่ชุมชนโดยมีปริมาตรการเก็บน้ำได้ประมาณ 3,000 ลูกบาศก์เมตรปริมาณการผลิตมีประมาณ 15 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (ขณะที่กำลังการผลิตเต็มที่ 20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง) มีระบบการจ่ายน้ำ 24 ชั่วโมง โดยจ่ายให้ผู้ใช้ น้ำปัจจุบัน 402 รายในตำบลอ่างทอง และจ่ายให้ประชาชนรอบนอกเพื่อใช้อุปโภคบริโภคและทำการเกษตรอีก 30 หมู่บ้าน

2.3.5.3 ไปรษณีย์และการสื่อสาร

บนเกาะสมุยมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรับจ่าย (ปทจ.) 1 แห่ง อยู่ในความรับผิดชอบของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและยังมีไปรษณีย์เอกชน(ปณช.) อีก 4 แห่ง ควบคู่กับการสื่อสารแห่งประเทศไทย เช่นกัน

บนเกาะสมุย มีชุมสายโทรศัพท์1 แห่งอยู่ที่หมู่ 3 ตำบลอ่างทอง(บริเวณหน้าทอน) อยู่ในความรับผิดชอบของกองโทรศัพท์ภูมิภาคเขต 7 ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ปัจจุบันมีเลขหมายเปิดบริการแล้ว 445 เลขหมาย จากเลขหมายทั้งหมด 600 เลขหมายสามารถให้บริการได้ภายในตลาดหน้าทอน รอบเกาะและริมถนนสายหลักสามารถติดต่อทางไกลได้

2.3.5.4 การดูแลรักษาความสะอาด

ปริมาณมูลฝอยในอำเภอเกาะสมุยมีถึง 54.6 ลูกบาศก์เมตรต่อวันแต่เพราะชุมชนส่วนใหญ่เป็นชุมชนเล็กและกระจายทั่วไปในพื้นที่ที่กว้างขวางของเกาะสมุยประชาชนนิยมทิ้งและเผาในบริเวณสวนของตนเอง ดังนั้นการเก็บขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นภาระของสุขาภิบาล จึงยังไม่ทั่วถึง สุขาภิบาลมีบริการเก็บขยะในบริเวณตลาดหน้าทอนโดยมีรถเก็บขยะ 2 คัน รถลาก 2 คัน และจัดทำถังเก็บขยะกระจายอยู่ทั่วไปทั่วทั้งเกาะเพียง 500 ถัง ทำให้เริ่มเกิดปัญหามูลฝอยมากขึ้นและทับถมอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากขึ้นแม้ว่าจะมีเอกชนได้อาสารับจ้างขนขยะมูลฝอยมากขึ้นก็ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.5.5 การรักษาความปลอดภัย

ก. สถานีดำรวจภูธร

ปัจจุบัน สถานีดำรวจภูธรเกาะสมุย มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรวม 83 นาย มีสถานี 1 แห่ง จุดตรวจ สก๊ต รวม 3 จุด

ตารางที่ 2.1 บริการด้านความปลอดภัยบนเกาะสมุย

ชื่อสถานีและผู้ยามจุดตรวจ	ตำแหน่งที่ตั้ง	กำลังเจ้าหน้าที่/นาย
1. สถานีตำรวจภูธร อ.เกาะสมุย	หมู่ที่ 3 ตำบลอ่างทอง	74
2. ป้อมยามตำรวจ ต.มะเร็ต	หมู่ที่ 1 ตำบลมะเร็ต	3
3. ป้อมยามตำรวจ ต.แม่น้ำ	หมู่ที่ 1 ตำบลแม่น้ำ	3
4. ป้อมยามตำรวจ ต.บ่อผุด	หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อผุด	3

ที่มา : คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530

ส่วนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่มีหน่วยปฏิบัติงาน อยู่ในพื้นที่จะมีตำรวจโดยเฉลี่ย 15 นาย ทั้งนี้อาจมากขึ้นไม่เกิน 5 นาย แล้วแต่ฤดูกาลท่องเที่ยว เท่ากับมีตำรวจท่องเที่ยวประมาณ 20 คน ดังนั้นเมื่อรวมกับกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรแล้ว มีกำลังตำรวจบนเกาะสมุยประมาณ 103 นาย

2.3.5.6 การสาธารณสุข

เกาะสมุยมีโรงพยาบาล จำนวน 1 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 1 แห่ง สถานีอนามัย และสำนักงานผดุงครรภ์ 8 แห่ง คลินิกเอกชน 3 แห่ง

โรงพยาบาลอำเภอเกาะสมุย มีบุคลากรที่สำคัญด้านการแพทย์ จำนวน ประมาณ 68 คน โดยมีแพทย์ 6 คน และทันตแพทย์ 1 คน สำหรับการให้บริการด้านการรักษาพยาบาล ประกอบด้วยผู้ป่วยนอก และผู้ป่วยใน ซึ่งในปีพ.ศ.2530 มีผู้ป่วยทั้งสิ้นจำนวน 27,558 คน โดยร้อยละ 91.95 เป็นประเภทผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ร้อยละ 8.0581

2.3.5.7 การศึกษาและศาสนสถาน

ก.สถานศึกษา

ประกอบด้วยโรงเรียนใน 3 สังกัด ได้แก่

1. สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย 24 โรงเรียน ทำการสอน ตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-6

2. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ได้แก่ โรงเรียนเซนต์โยเซฟเกาะสมุย สอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กรมสามัญศึกษา ประกอบด้วยโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนที่ปราชญ์พิทยา และโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 อีก 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกาะสมุย โดยเฉลี่ยโรงเรียนระดับประถมศึกษามีอัตราส่วนเฉลี่ย ครู : นักเรียนเท่ากับ 1 : 13 และ สัดส่วนห้องเรียนนักเรียนเท่ากับ 1 : 19 ในปี พ.ศ.2529 มีนักเรียน 3,433 คน ครู 278 คน ห้องเรียน 182 ห้อง

ส่วนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษามีอัตราเฉลี่ย ครู : นักเรียน เท่ากับ 1 : 15 อัตราส่วนห้องเรียนต่อนักเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 1 : 28 คือในปี พ.ศ.2529 มีนักเรียนรวม 964 คน ครู 89 คน ห้องเรียน 35 ห้อง

ข.ศาสนสถาน

ในปีพ.ศ.2530 เขตสุขาภิบาลเกาะสมุย มีวัดพุทธศาสนา จำนวน 30 แห่ง มัสยิดอิสลาม 1 แห่ง โบสถ์คริสต์ศาสนา 2 แห่ง ศาลเจ้า 3 แห่ง มีพระภิกษุสามเณรทั้งหมด 211 รูป และนักบวชทางศาสนาคริสต์ 2 คน นักบวชทางศาสนาอิสลาม 3 คน

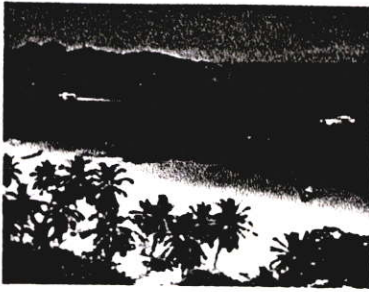
2.3.6 การท่องเที่ยว

เกาะสมุยมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 27 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติชายหาด 17 แห่ง ภูเขา/น้ำตก 3 แห่ง ศาสนสถาน 7 แห่ง ศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมท้องถิ่น 4 แห่ง นอกจากนี้ยังมีแนวปะการังที่น่าสนใจอีก 7 แห่ง

แหล่งท่องเที่ยวบนเกาะสมุย

1. ชายหาด สมุยมีชายหาดอยู่รอบเกาะ แต่ชายหาดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปพักผ่อนมากคือ หาดเฉวงและหาดละไม นอกจากนี้ มีชายหาดที่อ่าวบางรัก หาดบ่อผุด หาดแม่น้ำ หาดอ่าวท้องตะเคียน หาดหน้าทอน หาดท้องยาง หาดเชิงมน เป็นต้น บริเวณชายหาดเหล่านี้มีบริการการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างดีไว้รองรับ ได้แก่ โรงแรม บังกะโล ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น

2. น้ำตก มีน้ำตกหินลาดและน้ำตกหน้าเมือง (วนอุทยานผาหลวง) ห่างจากท่าเรือหน้าทอน 3 กิโลเมตร และ 14 กิโลเมตร ตามลำดับ เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่นิยมกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีกิจกรรมเดินป่าไปยังต้นน้ำตกหินลาด และไปยังน้ำตกหน้าเมือง นอกจากนี้ยังมีน้ำตกลาดวานร ตั้งอยู่ระหว่างน้ำตกทั้งสอง เป็นน้ำตกหินขนาดเล็ก

หาดเฉวง

หาดละไม

หาดบางปอ

หาดบางรักษ์

หาดบ่อผุด

หาดแม่ น้ำ

อ่าวพังกา

อ่าวหน้าทอน

รูปที่ 2.15 แสดงแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด

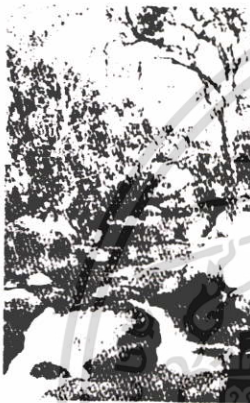
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำตกหน้าเมือง 1

น้ำตกหน้าเมือง 2

น้ำตกหินลาด

น้ำตกธารเรือ

รูปที่ 2.16 แสดงแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก

3. ศาสนสถาน มีหลายแห่ง ได้แก่
 1. พระ (พุทธรูป) ใหญ่เกาะพาน เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ชื่อ “พระพุทธรูปโคดม” ขนาดหน้าตักกว้าง 5 วา 9 นิ้ว อยู่ที่บริเวณเกาะพาน
 2. วัดหน้าพระลาน เป็นวัดเก่าแก่ มีเจดีย์ขรรค์มุขตอนเป็นสถานที่ที่ในหลวงรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสเกาะสมุย
 3. พระธาตุหินงู พระบรมสารีริกธาตุเกาะสมุยหรือชาวเกาะสมุย เรียกว่าพระธาตุหินงู หรือพระธาตุศิลาสูง
 4. เจดีย์แหลมสอ เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นโดยหลวงพ่อดัง องค์พระเจดีย์ประดับด้วยกระเบื้องสีทองทั้งองค์ ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ
 5. วัดสำเร็จ เป็นวัดเกาะที่มีพระพุทธรูปขาวหยก และ โบสถ์เก่าสร้างด้วยหินปะการัง
 6. วัดประเดิม เชื่อกันว่าเป็นวัดแห่งแรกบนเกาะสมุย ชื่อประเดิมหมายถึงวัดแรก มีอายุปัจจุบันประมาณ 230 ปี

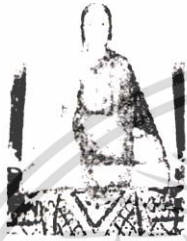
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระธาตุศิลาสูง

วัดประเดิม

พระพุทธรูปวัดสำเร็จ

วัดหน้าพระลาน

พระ (พุทธรูป) ใหญ่เกาะพาน

เจดีย์แหลมสอ

รูปที่ 2.17 แสดงแหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถาน

4. หินดา-หินยาย เป็นโขดหินรูปร่างประหลาด อยู่บริเวณอ่าวละไม ตำบลมะเร็ด มีนิทานท้องถิ่นเล่ากันต่อ ๆ มาว่า นานมาแล้วมีค้ายายคู่หนึ่ง ชื่อ ดาเครง-ยายเรียม เป็นชาวปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เดินทางโดยเรือใบเพื่อไปสู่ขอลูกสาวของตามองถ่าย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้กับลูกชาย ครั้นเรือแล่นมาถึงแหลมละไม เกิดพายุใหญ่ ทำให้เรือล่ม ทั้งค้ายายเสียชีวิต คลื่นซัดขึ้นเกยหาด กลายเป็นรูปที่เห็นในปัจจุบันนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.18 แสดง หินตา หินยาย

รูปที่ 2.19 แสดงหอวัฒนธรรมละไม

5. แหล่งวัฒนธรรม เป็นสถานที่ที่ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่
 1. สนามชนควาย เป็นกีฬาที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราวบนเกาะสมุย โดยมีผู้นิยมไปเล่นการพนันกันมาก ปัจจุบันมีการจัดสร้างสนามชนควายทุกตำบล และมีการชนควายเกือบทุกวัน
 2. สวนผีเสื้อสมุย สวนผีเสื้อสมุยนาเทียน ตั้งอยู่บนเนินเขาติดกับทะเลทางใต้ของเกาะสมุย ห่างจากหมู่บ้านชาวประมงหัวถนนประมาณ 3 กิโลเมตร บนเนื้อที่ 20 ไร่ ภูมิประเทศเป็นเนินเขาที่ค่อย ๆ ลาดลงสู่ทะเล มีลักษณะเป็นสวนหินที่เต็มไปด้วยต้นไม้และดอกไม้นานาพรรณ เป็นวนพฤกษศาสตร์ที่ได้รวบรวมพันธุ์ไม้ไทย พืชสมุนไพร และไม้ป่านานาชนิดจากทุกภาคของประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้ผีเสื้ออยู่อาศัยจำนวนมาก
 3. หอวัฒนธรรมละไม ตั้งอยู่ที่วัดละไม เป็นสถานที่รวบรวมเครื่องใช้ไม้สอยที่ชาวเกาะสมุยเคยใช้มาในอดีต สิ่งของที่สำคัญ และสวยงามอื่น ๆ
 4. ศูนย์ฝึกยิงธนู อยู่บริเวณทางเข้าหมู่บ้านเขาพระ ใกล้เคียงแยกบ่อผุด มีการแสดงของยิงและข้าง วันละ 6 รอบ

นอกจากแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นจุดหมายของการเดินทางแล้ว เกาะสมุยยังมีสวนมะพร้าวที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ มีความร่มรื่น เป็นที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยว มีแหล่งปะการังและแหล่งตกปลา กระจายอยู่โดยรอบของเกาะ และมีบ้านเรือนพื้นถิ่นเก่า ๆ อายุกว่า 100 ปี ที่นักท่องเที่ยวสนใจหลายหลัง อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวเริ่มมีความรู้สึกรู้ว่า เกาะสมุยมีแหล่งท่องเที่ยวน้อย โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวของไทยและเอเชีย ที่นิยมการท่องเที่ยวมากกว่าการอาบแดดและเล่นน้ำทะเล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานภาพการท่องเที่ยวของเกาะสมุย

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเกาะสมุย

ปี	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม
2533	355,623	319,790	675,413
2534	400,646	270,997	671,643
2535	553,357	252,031	805,388
2536	197,916	260,699	458,615
2537	208,578	292,153	500,731
2538	186,197	511,260	697,457
2539	101,052	567,839	668,891
2540	102,891	569,949	672,840
2541	95,451	637,759	733,210
2542	87,106	634,750	721,856
2543	85,030	644,096	729,126
2544	69,238	667,419	736,657
2545	70,322	684,467	754,789
2546	162,031	679,247	832,551

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 5 สุราษฎร์ธานี

จากตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังเกาะสมุยนั้นจะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นจากปี 2533 – 2546 ประมาณ 11.75% โดยใน 5 ปี หลังสุดนั้นมีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยปีละ 2% คิดเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศถึง 87.5% จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดและคิดเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณ 12.5% ซึ่งมีแนวโน้มว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ-สังคมจากการท่องเที่ยว

จากการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจ-สังคม ของประชากรเกาะสมุย ในรายงานการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย ปี พ.ศ.2530 โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และพิจารณาเพิ่มเติมในช่วงที่ผ่านมา สามารถประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ประชากรมีงานทำและรายได้เพิ่มขึ้น
2. ค่าครองชีพสูงขึ้น ด้านสินค้าอุปโภค บริโภค และอุปกรณ์วัสดุก่อสร้าง
3. มีการขายที่ดินมากขึ้น (โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงปี 2532-2535) ทำให้ประชากรบางส่วนมีฐานะดีขึ้น
4. มีผลต่อสังคมจิตวิทยา คือ ความเอือมเพื่อแผ่น้อยลง ลักษณะความสัมพันธ์เป็นแบบธุรกิจมากขึ้น
5. ปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ยาเสพติด โสเภณี การพนัน การลอกเลียนแบบอย่างจากนักท่องเที่ยว และปัญหามิจฉาชีพ
6. อุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนนสูงขึ้น เฉลี่ยถึงวันละ 10 ราย ตายเฉลี่ยเดือนละ 13 คน (สถิติปี 2533)
7. มีการแข่งขันทางธุรกิจของผู้ประกอบการท้องถิ่น กับผู้ประกอบการภายนอก ซึ่งผู้ประกอบการท้องถิ่นไม่สามารถแข่งขันได้ ทำให้มีหนี้สินหรือต้องเลิกกิจการไปในที่สุด
8. เกิดความไม่เป็นระเบียบ เสื่อมโทรม และธรรมชาติถูกทำลายมากขึ้น
9. มีปัญหาเรื่องมลภาวะจากขยะและน้ำเสีย และปัญหาการจัดหาที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงพยาบาลและกำจัดของเสีย
10. เกิดความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากร เช่น น้ำ หาดทราย และทางลงหาด
11. การบุกรุกที่สาธารณะโดยประชาชนและผู้ประกอบการบางราย ทั้งที่เป็นชายหาด ภูเขา และที่ป่าพรุ

ผลกระทบเหล่านี้ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ประชาชนบางส่วนได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และพยายามปรับตัวให้ยอมรับกับผลกระทบดังกล่าว ตลอดจนรัฐได้ดำเนินการพัฒนา และปรับปรุงอย่างรีบด่วน เพื่อลดผลกระทบลง

สภาพทั่วไปของหาดเลว

1. ลักษณะทางกายภาพ

ที่ตั้ง หาดเลวตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของเกาะสมุย บริเวณเส้นรุ้งที่ 9 องศา 31 ลิปดา เหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 4 ลิปดาตะวันออก ห่างจากที่ว่าการอำเภอ (ตลาดหน้าทอน) ประมาณ 23 กม. ตามถนนทวิราชบุรีภักดิ์ (ถนนสายรอบเกาะ) ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลบ่อผุด ได้แก่ พื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านเลวน้อย หมู่ 3 บ้านเกาะฟาน และหมู่ที่ 6 บ้านเลวใหญ่ รวม 3 หมู่บ้าน

สภาพภูมิประเทศของชุมชนเลวเป็นที่ราบรูปสามเหลี่ยม ขนาดพื้นที่ประมาณ 9,178,080 ตารางเมตร หรือ 5,736 ไร่ กว้างประมาณ 3.0 กิโลเมตร ยาวประมาณ 6.0 กิโลเมตร มีทิวเขาสูงทางด้านทิศตะวันตก และเนินเขาเตี้ย ๆ ทางทิศเหนือสภาพพื้นที่จะค่อย ๆ เอียงลาด ลงสู่ชายฝั่งทะเล

ทางทิศตะวันออก ตรงกลางพื้นที่เป็นที่ลุ่มต่ำ เรียกว่าพรุเจง (เป็นแหล่งน้ำจืดที่สำคัญของเกาะสมุย) มีลำคลองสายเล็ก ๆ หลายสายไหลลงสู่พรุเจง แต่จะมีน้ำเฉพาะในฤดูฝนเท่านั้น

สภาพชายหาด หาดเจงแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ หาดเจงน้อย และหาดเจงใหญ่ โดยมีแหลมเกาะฟานและลำคลองกั้น ความยาวชายหาดรวมกันประมาณ 5 กม. นับตั้งแต่ถนนเลียบริมหาดที่ กม.26 ถึงแหลมสน หาดทรายขาวสะอาด ความลาดชันต่ำ ชายหาดกว้างเฉลี่ยประมาณ 30 เมตร (10-60 เมตร) ชายหาดตอนเหนือเป็นแนวปะการังที่สวยงาม

2. ลักษณะทางประชากร

ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเจงกระจายตัวอยู่โดยรอบพรุเจง กล่าวคือ ชุมชนดั้งเดิมจะตั้งอยู่ทางด้านบนบริเวณวัดพังบัว หรือวัดบุญชริการาม และบริเวณวัดสว่างอารมณ์ และทางด้านใต้บริเวณโรงเรียนบ้านหาดงาม ส่วนบริเวณชายฝั่งทะเลนั้นเป็นย่านที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักท่องเที่ยวที่หนาแน่นที่สุดบนเกาะสมุย จำนวนประชากรของชุมชนเจงรวมประชากรแฝงในปี พ.ศ.2546 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 3,285 คน คิดเป็นร้อยละ 7.21 ของจำนวนประชากรรวมทั้งเกาะ การกระจายตัวประชากรในแต่ละหมู่บ้านมีขนาดใกล้เคียงกัน กล่าวคือ บ้านบุญชริกมีประชากรประมาณ 1,153 คน บ้านหาดงาม 1,076 คน และบ้านสว่างอารมณ์ 1,056 คน ความหนาแน่นประชากรโดยเฉลี่ย 1 คนต่อไร่

นอกจากจำนวนประชากรในชุมชนแล้ว ชุมชนเจงยังมีผู้เยี่ยมชมเยือนในปี พ.ศ.2546 ถึง 265,939 คน คิดเป็นร้อยละ 36.89 ของจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนรวมทั้งเกาะ นับเป็นชุมชนที่จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนมากที่สุดในเกาะสมุย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2546:6-11)

3. ลักษณะทางเศรษฐกิจของชุมชน

สาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนเจง ประกอบด้วยสาขาการท่องเที่ยว การค้าและการบริการ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว และสาขาเกษตรกรรม บริเวณชุมชนเจงนับเป็นแหล่งที่พักนักท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดของเกาะสมุย มีสถานที่พักเป็นจำนวน 91 แห่ง รวมจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 3,451 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 37.1 ของจำนวนห้องพักบนเกาะสมุย ก่อให้เกิดการจ้างงานในธุรกิจโรงแรมและที่พักประมาณ 1,700 คน กิจการสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับนักท่องเที่ยวและชุมชน มีผู้ประกอบการรวม 194 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.9 ของเกาะสมุย ส่วนใหญ่เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.0 ของบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวของเกาะสมุยส่วนที่เหลืออีก 59 ราย นั้นเป็นการค้าและบริการที่ให้บริการแก่ชุมชน

ส่วนสาขาเกษตรกรรมนั้น ชุมชนเจงมีพื้นที่เพาะปลูก 15.36 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 9.19 ของพื้นที่เพาะปลูกรวมทั้งเกาะ ส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าว 14.96 ตารางกิโลเมตร ส่วนที่เหลือเป็นนาข้าวและไม้ผลอื่น ๆ ไร่รับครัวเรือนเกษตรกรรม 480 ครัวเรือน

4. ลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสังคม

1. การคมนาคมขนส่ง

การเข้าถึง

จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4169 (ถนนทิวราษฎร์ภักดี) จนถึงกิโลเมตรที่ 25 มีทางแยกเข้าไปบริเวณชายหาดอีก 3 กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ 28 กิโลเมตร จากตลาดหน้าทอน (ท่าเรือเกาะสมุย)

จากสนามบินเกาะสมุย (บริษัทบางกอกแอร์เวย์) ทางตอนเหนือของหาดเฉวงตามถนนเฉวง-เชิงมน เป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร

รูปที่ 2.20 แสดงสนามบินเกาะสมุย (บริษัทบางกอกแอร์เวย์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคมนาคมขนส่งในภาคเหนือ ประกอบด้วย

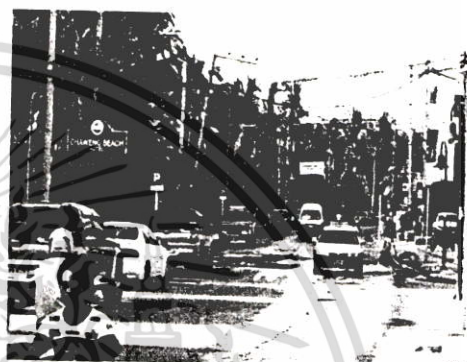
ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4169 (ถนนทิวราษฎร์ภักดี) เป็นทางหลวงสายประธานที่เชื่อมต่อระหว่างชุมชนเมืองไปยังชุมชนอื่นๆ เป็นวงรอบเกาะสมุย

ถนนหลวง-เชิงมน เป็นถนนสายหลักที่เชื่อมต่อภาคเหนือกับสนามบินสมุยและหาดเชิงมน และยังเป็นถนนที่ผ่านย่านที่พักของนักท่องเที่ยวเป็นแนวยาวตลอดภาคเหนือ

ถนนโรงพยาบาล-วัดพังบัว และถนนวัดสว่างอารมณ์-เมือง เป็นถนนสายรองเชื่อมถนนทิวราษฎร์ภักดีกับถนนหลวง-เชิงมน

ถนนทิวราษฎร์ภักดี (ถนนรอบเกาะ)

ถนนหลวง-เชิงมน

ถนนโรงพยาบาล-วัดพังบัว

ถนนวัดสว่างอารมณ์-เมือง

รูปที่ 2.21 แสดงโครงข่ายการคมนาคมบริเวณภาคเหนือ

2. ไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าในชุมชนเมืองให้บริการ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเกาะสมุย โดยได้รับกระแสไฟฟ้าจากฝั่งขนอมทางสายเคเบิลใต้น้ำขนาด 30 เควี และ 115 เควี ผ่านสถานีไฟฟ้าที่อ่าวหินลาด และเข้าสู่ระบบจำหน่ายขนาด 33 เควี ตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4169 เป็นสายเปลือย ตามแนวถนนหลวง-เชิงมน และถนนวัดสว่างอารมณ์ เป็นสายเคเบิลอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ประปา ในชุมชนบริเวณหาดเฉวงดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาค อำเภอเกาะสมุย ซึ่งได้รับน้ำประปาจากโรงผลิตน้ำประปาที่น้ำตกหินลาด ที่ตำบลอ่างทองแหล่งน้ำดิบจากน้ำตกหินลาดเป็นวัตถุดิบ ส่งน้ำไปยังชุมชนโดยท่อขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 300 มิลลิเมตร

4. การสื่อสารและโทรคมนาคม ในชุมชนเฉวงประกอบด้วย ส่วนที่ให้บริการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย โดยที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขเฉวงให้บริการรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ลงทะเบียน โทรเลขในประเทศและต่างประเทศ บริการไปรษณีย์รับรอง วิทยุคมนาคมภายในประเทศ และบริการอื่นๆ ส่วนการบริการโทรศัพท์นั้น เป็นหน้าที่ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

5. การศึกษา มีบริการด้านการศึกษารัฐบาลในชุมชนบริเวณหาดเฉวง 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดบุญชริกการาม โรงเรียนบ้านหาดงาม และโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ มีชั้นเรียนตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับประถมศึกษา จำนวนห้องเรียนรวม 24 ห้อง นักเรียนรวม 526 คน และครู 24 คน พื้นที่รวม 21 ไร่ 2 งาน 79 ตารางวา

6. การสาธารณสุข ยังไม่มีสถานให้บริการสาธารณสุขของรัฐในพื้นที่บริเวณหาดเฉวง แต่ประชาชนสามารถไปใช้บริการที่สถานีอนามัยบ่อผุด ซึ่งห่างจากชุมชนหาดเฉวงประมาณ 4 กิโลเมตร หรือไปที่โรงพยาบาลอำเภอเกาะสมุย บริเวณหน้าทอน ที่อยู่ห่างจากชุมชนเฉวงประมาณ 20 กิโลเมตร นอกจากบริการสาธารณสุขของรัฐ ยังมีโรงพยาบาลเอกชนอีก 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลบ้านดอนสมุย และ โรงพยาบาลเฉวง

7. สถานีตำรวจและสถานีดับเพลิง บริเวณหาดเฉวง มีเพียงหน่วยบริการประชาชนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเกาะสมุยตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางชุมชน ยังไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ส่วนสถานีดับเพลิงอยู่ใกล้บริเวณแหลมดิน

5. การท่องเที่ยวในพื้นที่

บริเวณชุมชนหาดเฉวง หาดเฉวงเมื่อ 20 ปีก่อนเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงเล็กๆ ปัจจุบันไม่เหลือร่องรอยของชาวประมงเลยแม้แต่ผู้น้อย เป็นหาดที่มีลักษณะเด่นที่สุดของเกาะสมุย มีลักษณะเป็นหาดทรายกว้าง ทรายขาวและท้องทะเลใส พื้นที่ชายหาดมีมะพร้าวอันร่มรื่น บริเวณชายหาดนับเป็นที่ว่างโล่งที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพมุมกว้างระยะไกลของอ่าวเฉวง ในทะเลหน้าหาดมีเกาะใหญ่น้อย และแนวปะการัง

ฤดูกาลท่องเที่ยวแบ่งเป็น 2 กลุ่ม หลักๆ คือ

1. ตลาดในประเทศ ได้แก่ปลายเดือนธันวาคม-พฤษภาคม/ช่วงปิดภาคเรียนทั้ง 2 ภาค/ช่วงวันหยุดติดต่อกันหลายวัน
2. ตลาดต่างประเทศ ได้แก่ เดือนธันวาคม-พฤษภาคม และสิงหาคม-กันยายน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านโรงแรมและที่พักนักท่องเที่ยวกระจายตัวเป็นแนวยาวตลอดชายหาดเฉวง ประกอบด้วยที่พักที่เป็น บังกะโลโรงแรมร้านค้า ร้านอาหาร บาร์เบียร์และสถานเริงรมณ์ ความสูง 1-3 ชั้น

ย่านที่อยู่อาศัยกระจายอยู่ทั่วไปริมถนนทิวราษฎร์ภักดีและถนนเลว-เชิงมน ประกอบด้วย บ้านแถว บ้านเดี่ยว และห้องแถว ความสูง 1-3 ชั้น

ย่านชนบทเกษตรกรรมที่ทำสวนมะพร้าว มีบ้านเกษตรกรตั้งอยู่ห่างๆ กระจัดกระจายทั่วไป เป็นทัศนียภาพที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

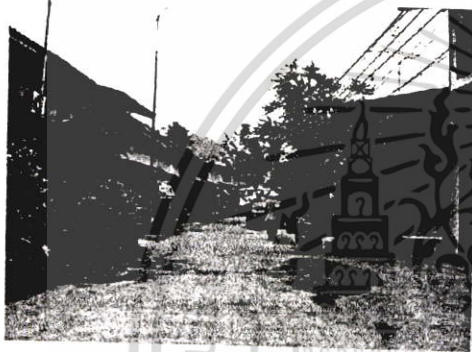
รูปที่ 2.22 แสดงสภาพทั่วไปบริเวณชายหาดเฉวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านพาณิชย์ (ร้านค้าบริการต่างๆ)

ย่านพาณิชย์ (โรงแรม,ที่พักนักท่องเที่ยว)

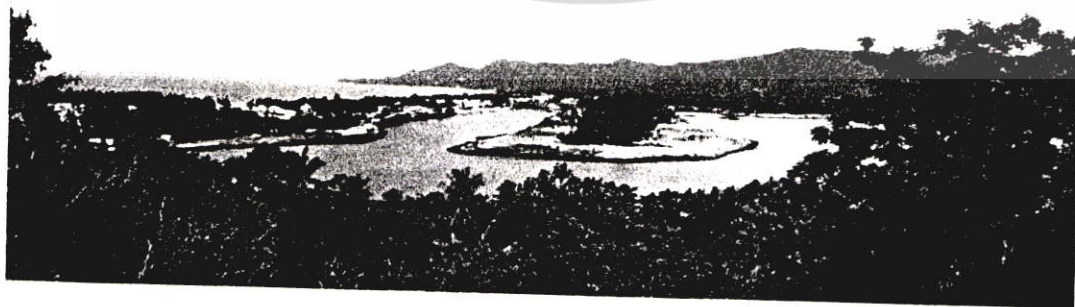

ย่านพักอาศัย

ย่านชนบทเกษตรกรรม

รูปที่ 2.23 แสดงย่านต่างๆ บริเวณหาดเลว

เขาหัวจุกทางด้านเหนือของชุมชน อันเป็นที่ตั้งศาสนสถานสำคัญ(รอยพระพุทธรบาท) และสามารถขึ้นไปบนยอดเพื่อชมทัศนียภาพ สามารถมองเห็น สนามบิน พรุเมือง และหาดเลว

รูปที่ 2.24 แสดงพรุเมือง มองจากเขาหัวจุก

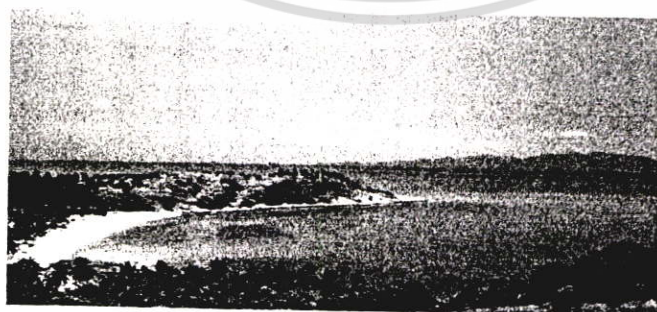
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พรุเฉวง เป็นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งถูกปรับปรุงให้เป็นอ่างเก็บน้ำจืดขนาดใหญ่สำหรับหล่อเลี้ยงชุมชน พรุเฉวงตั้งอยู่ตอนกลางของพื้นที่ มีสันทรายยื่นลงไป คล้ายแหลมเรียกว่า แหลมดิน บนสันทรายเป็นสวนมะพร้าว ล้อมรอบด้วยภูเขาและเนินเขา จึงมีภูมิทัศน์เป็นที่โล่งกว้างใหญ่ที่สวยงาม มีแหลมดินเป็นจุดรวมสายตา ทั้งเมื่อมองจากที่ราบโดยรอบพรุ หรือเมื่อมองเห็นมุมสูงลงมาจากยอดเขาหัวจุก

รูปที่ 2.25 แสดงสภาพทั่วไปบริเวณ โดยรอบพรุเฉวง

แหลมเกาะฟาน เป็นแหลมอยู่ทางตอนใต้ของหาดเฉวง สามารถมองเห็นหาดเฉวงไปจนถึงด้านเหนือสุดของเกาะ นับว่าเป็นจุดชมวิวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของหาด

รูปที่ 2.26 แสดงจุดชมวิวบริเวณแหลมเกาะฟาน มองเห็นหาดเฉวงตลอดแนว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ปัญหาและข้อจำกัดของพื้นที่

1. ย่าน

ปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งส่วนพื้นที่ของกิจกรรมไม่ชัดเจน ทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างกิจกรรมหลักและกิจกรรมรอง

เนื่องจากการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวทำให้มีลักษณะความเป็นเมืองเพิ่มมากขึ้น ชาวบ้านในท้องถิ่น บางกลุ่มก็มีการปรับตัวตามสภาพการเปลี่ยนแปลงนี้บ้านเรือนเก่าส่วนหนึ่งถูกรื้อถอนและสร้างเป็นตึกแถวย่านพาณิชย์และย่านพักอาศัยจึงแทรกปะปนกันอยู่ตามริมถนนสายสำคัญมีความหนาแน่นค่อนข้างมาก ทำให้ดูไม่เป็นระเบียบ การใช้วัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก

รูปที่ 2.27 แสดงสภาพปัญหาเกี่ยวกับย่าน

2. ที่ว่างโล่ง

ในด้านการท่องเที่ยวของเกาะสมุยนั้น ไม่มีพื้นที่มีลักษณะเป็นประตูเมือง หรือลานเมืองที่จะเป็นจุดต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ และในกิจกรรมระดับท้องถิ่นนั้นก็ยังคงขาดพื้นที่สำหรับรวมกลุ่มกันเพื่อที่จะส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นซึ่งโดยส่วนมากแล้วจะเป็นในลักษณะของกิจการส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ เช่น ในเรื่องของผลิตภัณฑ์หรือสินค้าภายในท้องถิ่นนั้นๆ ให้เป็นสินค้าที่ท่องเที่ยวสามารถติดตามข้อมูลและหาซื้อของที่ระลึก การเผยแพร่ประวัติลักษณะวิถีชีวิตของแต่ละท้องถิ่น

ขาดสวนสาธารณะและสถานที่สำหรับเป็นแหล่งบริการชุมชน เช่น แหล่งออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ

บริเวณพรุเฉวง ขาดการควบคุมและการพัฒนาพื้นที่โดยรอบพรุ และไม่ได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ ที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่บริเวณพรุเฉวง ทำให้เกิดสภาพเสื่อมโทรมของพื้นที่ และยังอาจทำให้น้ำโสโครกไหลลงพรุได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.28 แสดงความทรุดโทรมของพื้นที่บริเวณพรุเฉวง

รูปที่ 2.29 แสดงการบุกรุกพื้นที่บริเวณรอบๆ พรุเฉวง

3. เส้นทางสัญจร

เส้นทางสายหลัก ถนนทวีราษฎร์ภักดี ถนนเฉวง-เซิงมน มีเขตทางค่อนข้างคับแคบ ทำให้การจราจรติดขัด เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น ไม่มีการเตรียมพื้นที่สำหรับที่จอดรถ จึงจอดรถกันริมถนน

ขาดทางเท้าและทางจักรยานสำหรับชุมชนและนักท่องเที่ยวใช้เดินทางเพื่อลดปริมาณการใช้รถยนต์ เพราะจากปัจจุบันการใช้รถยนต์จำนวนมาก ทำให้การจราจรบริเวณถนนเฉวง-เซิงมนติดขัด

ไม่มีที่เตรียมพื้นที่สำหรับจอดรถ

เขตทางค่อนข้างคับแคบ

รูปที่ 2.30 แสดงปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ที่หมายตา

ขาดการอนุรักษ์จุดสนใจชายฝั่งที่สำคัญ บริเวณแหลมเกาะพาน
บริเวณทางเข้าหลักไม่มีจุดสนใจ หรือทิวทัศน์ที่สวยงามน่าประทับใจ

รูปที่ 2.31 แสดงบริเวณทางเข้าหาดเฉวงจากถนนทิวราษฎร์ภักดีเข้าถนนเฉวง-เชิงมน

5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

ในปัจจุบันสถานที่ที่นักท่องเที่ยวจะไปเที่ยวและหาที่พักบนเกาะสมุยส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณที่เป็นชายหาดและบริเวณใกล้เคียงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาถึงยังเกาะสมุยแล้ว ก็จะแยกย้ายกันไปตามจุดต่างๆ ทั่วเกาะ โดยไม่มีจุดศูนย์กลางที่จะเป็นที่รวมของข้อมูลข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะในเรื่องของที่พักบนเกาะ การเดินทางและกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นบนเกาะ

การปลูกสร้างอาคารบริการสองฝั่งถนนเฉวง-เชิงมน มีอาคารประเภทร้านค้า ร้านอาหาร บาร์เบียร์ สถานบันเทิงเจริญมย์จำนวนมาก ปลูกสร้างอย่างไม่เป็นระเบียบ ขาดการถอยร่น ปราศจากต้นไม้ มีรูปแบบไม่สอดคล้องกับธรรมชาติ มีผลทำให้สูญเสียบรรยากาศและความงามของธรรมชาติไป

มีการปลูกสร้างอาคารบุกรุกบริเวณพรุเฉวง

การสร้างอาคารในเขตห้ามปลูกสร้างอาคารริมหาดเฉวง มีแนวสายไฟและป้ายโฆษณาที่ติดตั้งอย่างไม่เป็นระเบียบ การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งที่หนาแน่นขึ้น ทำให้สูญเสียพืชพรรณไม้ และสวนมะพร้าวชายหาด ลดความเป็นธรรมชาติอันเป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุยไป

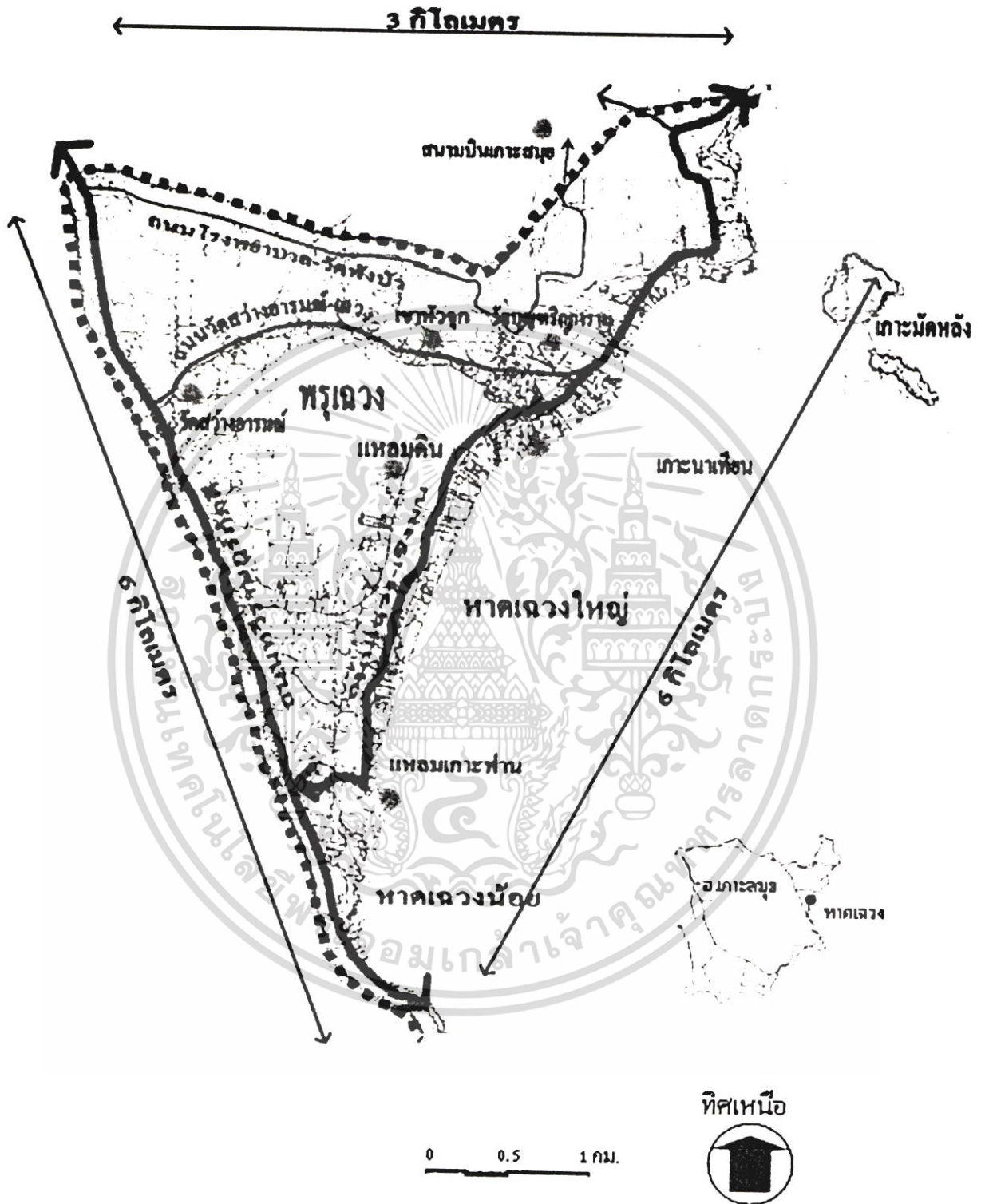
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.32 แสดงปัญหาสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

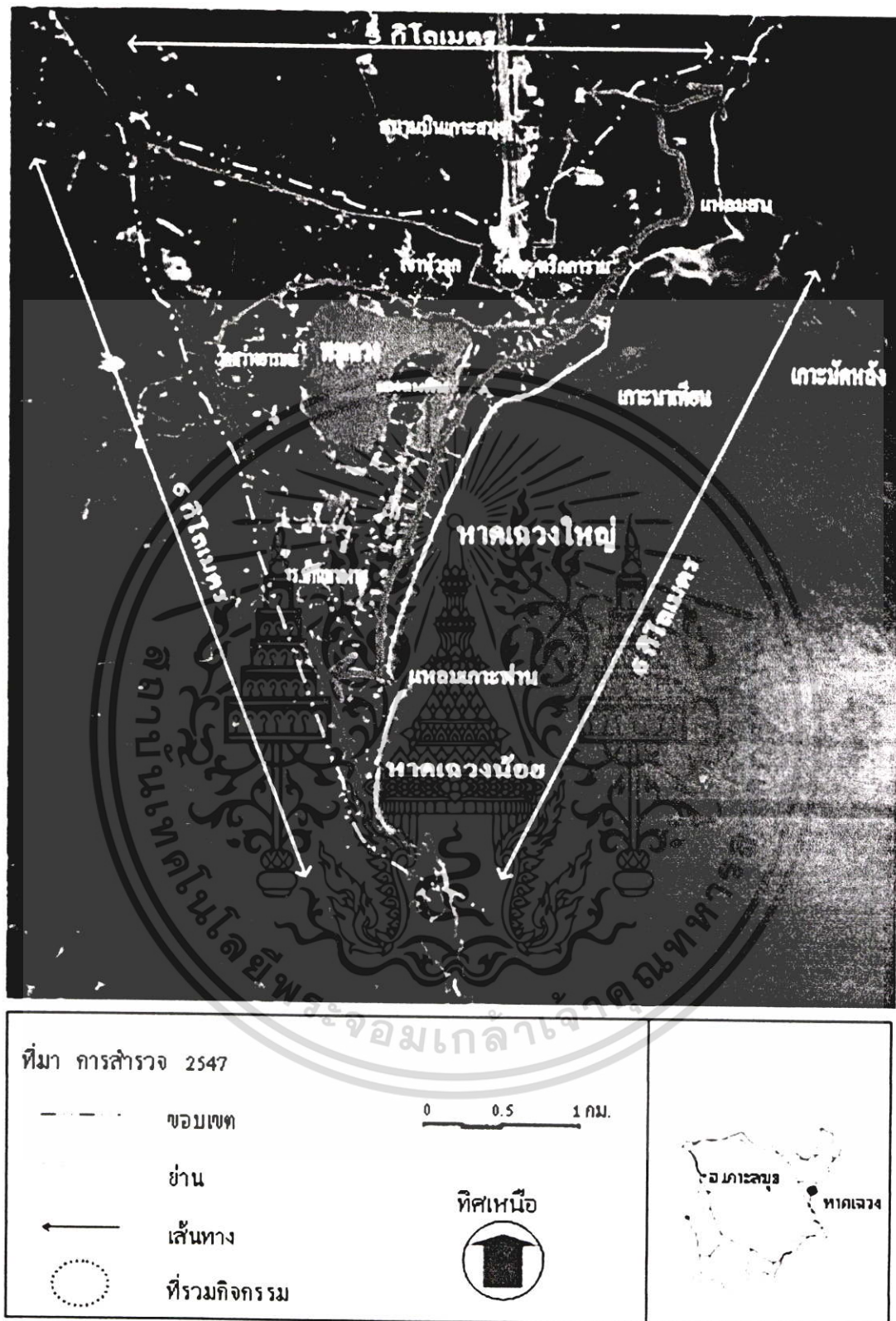

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.33 แสดงแผนที่บริเวณชุมชนหาดเจว่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.34 แสดงแผนที่ทางอากาศบริเวณชุมชนหาดเจวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ทฤษฎีและหลักการการพัฒนามิติทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

โสภาคย์ ผาสุกนิรันดร์ (2537:1) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมชุมชนหมายถึง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยในสังคม เช่น อาคารบ้านเรือน ถนน สะพาน และอื่น ๆ รวมไปถึงเครื่องหมายสัญลักษณ์และอุปกรณ์สื่อสาร โทรคมนาคมต่าง ๆ หรืออีกนัยหนึ่งอาจหมายถึง ดาวรรัตถุรอบ ๆ ตัวที่มนุษย์สร้างขึ้นให้ได้พบเห็นอยู่เป็นประจำวันในสังคม

2.4.1 แนวความคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนและเมือง

2.4.1.1 องค์ประกอบของชุมชนและแนวความคิดในการศึกษาชุมชน

องค์ประกอบของชุมชน ชุมชนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. มนุษย์ เป็นองค์ประกอบอันดับแรก มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีความสัมพันธ์ในครอบครัวและกับคนนอกมีกลุ่มหรือสถาบัน เช่น กลุ่มพ่อค้า กลุ่มนักการเมือง
2. สิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก และบำบัดความต้องการในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องทุนแรง รถไฟ อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
3. สิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ ต้นไม้ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคพื้นที่

2.4.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการสำรวจเมือง Visual Survey

Visual Survey (Spreiregen, Pual DI, AIA., 1965) วิธีการนี้จะทำให้เราทราบว่า เมืองควรมีการปรับปรุงเมื่อไร และควรมีการเสริมสร้างสิ่งใดขึ้นในจุดใดบ้างภายในเมืองนั้น ซึ่งการทำ Visual Survey สามารถได้กับเมืองทุกเมืองทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นบริเวณศูนย์กลางเมือง หรือชานเมืองก็ตาม กระบวนการในการ Visual Survey ไม่มีความวุ่นวายหรือซับซ้อน และก่อนการทำ Visual Survey เราควรต้องทราบถึงองค์ประกอบ (Elements) ของเมือง และควรเข้าใจถึงความเกี่ยวข้องขององค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย องค์ประกอบที่กล่าวถึงนี้ ได้แก่ องค์ประกอบทางกายภาพของเมืองที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น และองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกดังนี้ คือ

2.4.2.1 รูปทรงของที่ดินและธรรมชาติ

ซึ่งมีหลักในการทำ Visual survey อยู่ 3 ลักษณะดังนี้ คือ

1. การพยายามเอาลักษณะภูมิสถาปัตยกรรมซึ่งเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับรูปร่างของเมืองทั้งหน้าที่ใช้สอยและทางสุนทรียภาพ
2. การประเมินงานทางสถาปัตยกรรมของเมืองที่เพิ่มเข้าไปในธรรมชาติ
3. การตัดสินใจว่าบริเวณของธรรมชาติในส่วนไหนที่ไม่ควรแตะต้องเนื่องจากเป็นส่วนประกอบของรูปร่างของเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้เนื่องจากว่างานสถาปัตยกรรมทุกงานมีอิทธิพลต่อภูมิทัศน์โดยรอบอาจจะทั้งทางบวก และทางลบ โดยธรรมชาติมันจะเป็นที่ตั้งของงานก่อสร้าง ทั้งยังเป็นกรอบของการมองเห็นงาน ก่อสร้างนั้นทุกชั้นที่เกิดขึ้น ดังนั้นควรที่จะต้องคำนึงถึงไว้อย่างเสมอ

2.4.3.2 สภาพของอากาศภายในท้องถิ่น

ในขณะที่เราสนใจถึงสภาพภูมิประเทศนั้น เราควรสนใจถึงสภาพภูมิอากาศด้วย โดยจะต้อง พิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. อุณหภูมิและความชื้นของอากาศในแต่ละฤดูจะเป็นตัวที่ทำให้ทราบถึงความสบายภายในเมือง
2. แสง จำนวนวันที่แจ่มใส มีเมฆหมอก มีฝน ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่แสงจะมีผล ต่อหน้าตาของเมืองนั้น
3. ปริมาณฝนตก จำนวนของน้ำฝนที่ตกแต่ละเดือน แต่ละปี
4. แสงอาทิตย์ มุมของดวงอาทิตย์ในฤดูต่างๆ กัน
5. ลม ลมประจำฤดู ทิศทางลม

นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาถึงสภาพภูมิอากาศที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบของเมืองอีก เช่น เมืองบางเมืองตั้งได้ตำแหน่งดี หรือเมืองในบางเมืองได้รูปแบบเมืองมาจากสภาพภูมิอากาศ โดยสิ่ง ต่างๆ เหล่านี้ มิได้เฉพาะเพียงการพิจารณาเพื่อความสวยงาม แต่เป็นการพิจารณาเพื่อประโยชน์ใช้ สอยของส่วนต่างๆ ของเมืองได้อย่างดี

2.4.2.3 รูปร่างของเมือง

วงกลมและรัศมี ซึ่งลักษณะของเมืองโดยมากจะพบแต่ลักษณะนี้ เป็นลักษณะที่เป็นวงกลม ใหญ่มีเส้นรัศมี ซึ่งพุ่งจากแกนกลางและเป็นแกนเชื่อม

ตารางเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบจากวงกลมและรัศมี ซึ่งจะมี 2 ถนนใหญ่ตั้งฉากที่กลาง เมืองและถนนอื่น ๆ ก็จะตั้งฉากกันเรื่อย ๆ ไป ซึ่งลักษณะเมืองเช่นนี้จะพบเฉพาะในเมืองเล็ก ๆ เท่านั้น

ดวงดาว เมืองรูปดาว เป็นแบบวงกลมและแบบรัศมีจะมีที่ว่างและเส้นรัศมีพุ่งจากศูนย์กลาง ของเมือง

วงแหวน เป็นเมืองที่สร้างขึ้นล้อมรอบที่โล่งตรงกลางซึ่งว่างขนาดใหญ่ โดยอาจจะเป็นอ่าว ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งเป็นอุปสรรคตามธรรมชาติ รูปร่างจะเป็นทั้งแบบวงแหวนและแบบดวงดาว อาจจะพบอยู่ด้วยกันได้ในกรณีที่ดินวงแหวนถูกสร้างขึ้นรอบนอก บริเวณชานเมืองหลวงที่กำลัง ขยายตัว

แนวยาว รูปร่างตามแนวยาว เป็นผลเนื่องจากสภาพพื้นดินทางธรรมชาติซึ่งเกิดจากการ เจริญเติบโตของเมือง หรือผลอันสืบเนื่องมาจากเส้นทางคมนาคมสายสำคัญ

สาขาเป็นรูปร่างที่แผ่กิ่งก้านสาขา คือ แบบ Linear ที่เชื่อมด้วยกิ่งก้านออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผืนแผ่นดิน เป็นเมืองกว้างที่แยกออกเป็นเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยไม่มีจุดเชื่อม และทำให้มีความชัดเจนของรูปทรงน้อยมากหรือไม่มีเลย

ผืนแผ่นดินต่อเนื่อง รูปแบบนี้เกิดจากการที่จุดเชื่อมจุดศูนย์กลางมีมากกว่าหนึ่งจุด หรือมีจุดเชื่อมย่อย

กลุ่มดาว กลุ่มของกิจกรรมต่าง ๆ ในเมืองที่มีขนาดใกล้เคียงกันมาอยู่ติดกัน

เมืองบริวาร เป็นกลุ่มของเมืองรอบ ๆ ศูนย์กลาง

ซึ่งรูปแบบของเมืองต่าง ๆ นี้ เป็นไปตามประโยชน์ใช้สอยต่าง ๆ ของเมืองซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย และเกี่ยวข้องกับระบบการติดต่อเชื่อมโยงระหว่าง Node นอกจากนี้การแบ่งเมืองยังสามารถที่จะนำมาใช้กับส่วนต่าง ๆ ของเมืองได้เช่นกัน หรือจะแยกพิจารณาตามลำพัง เช่น ส่วนระบบสัญจรติดต่อหรือที่โล่ง ซึ่งที่โล่งของเมืองจะเป็น Linesr หรือ Branch หรือ Radiocentric Pattern ข่ายของการสัญจรจะเป็นตัวอธิบายถึงรูปร่างของเมืองได้เป็นอย่างดี

2.4.2.4 พื้นที่ว่างในเมืองและพื้นที่เปิดโล่ง

รูปร่างของเมือง รูปแบบ ความละเอียด ขนาด ความหนาแน่น และผิวสัมผัสจะเป็นสิ่งที่เราสามารถจะมองเห็นได้อย่างชัดเจนในเบื้องต้น กลุ่มของอาคารในเมืองก็คงจะรู้สึกดีขึ้น หากกล่าวว่าอาคารไม่ใช่เพียง “solid” หรือของแข็งที่ไม่มีชีวิต แต่กลับเป็นที่ว่างที่เกิดขึ้นจากสร้างของแข็ง (Solid) เช่นเดียวกับการพิจารณาเมือง ที่ว่างของเมืองจะเริ่มต้นจากที่โล่งของถนนถึงที่โล่งของสวนสาธารณะ และที่โล่งอันกว้างใหญ่ที่เมืองตั้งอยู่ซึ่งเราอาจแบ่งการคิดที่โล่งเป็น 2 ทาง

1. พื้นที่ว่างในเมือง ซึ่งเกิดจากด้านหน้าของอาคารและส่วนถิ่นของเมือง ถูกชี้ให้เห็นเด่นชัดโดยคุณภาพของสิ่งที่ปิดและคุณภาพของการตกแต่งรายละเอียด รวมถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในนั้นพื้นที่ว่างในเมืองควรจะปิดกำแพง และมีชนิดของพื้นที่เหมาะกับประโยชน์ใช้สอย

กลุ่มของอาคารที่แวดล้อมที่ว่างรอบ ๆ ลานโล่ง หรือส่วนที่ถนนตัดกัน พื้นที่ว่างถูกใช้เพื่อการสัญจร สิ่งนี้เป็นพื้นที่ว่างภายในเมือง ซึ่งมีทั้งภูมิสัญลักษณ์ (Landmark) และศูนย์รวมกิจกรรมทางด้านการสัญจร ซึ่งพื้นที่ว่างภายในเมืองจะเป็นที่เชื่อมต่อตามแนวยาว ซึ่งมีต้นไม้สองข้างทางหรืออาคารเป็น Enclose Corridor Spaces เป็น Space สำหรับการเคลื่อนไหวหรือช่องทางในแนวยาวก็ได้ ซึ่งในบางครั้งอาจจะมีการเชื่อมต่อกัน

2. พื้นที่เปิดโล่ง ในกรณีของที่เปิดโล่งซึ่งเป็นธรรมชาติที่ถูกนำเอาธรรมชาติเข้าสู่ในเมืองและคงสภาพธรรมชาติไว้เช่นนั้น องค์ประกอบของที่เปิดโล่งเหล่านี้ ก็จะมีต้นไม้ พุ่มไม้ พื้นดิน หญ้าและก้อนหิน เป็นต้น สิ่งที่จะปรากฏแก่สายตาก็คือ ธรรมชาติและพืชพรรณไม่ใช่อาคารรอบ ๆ อย่างไรก็ตาม อาจจะมีสะพานหรือทางสัญจรเป็นส่วนประกอบ ซึ่งอาจช่วยให้รูปทรงของธรรมชาตินั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจมีไว้เพื่อเป็นส่วนประกอบของรูปร่างเมืองให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรืออาจใช้เป็นส่วนที่สงวนไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้าก็เป็นได้

ในการทำการสำรวจเพื่อการออกแบบชุมชนเมือง ควรจะพิจารณาถึงที่ว่างของเมืองทั้งหมด ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาถึงพื้นที่ว่างภายในเมืองและพื้นที่เปิดโล่งด้วยกัน ตัวอย่าง เช่น เราเริ่มทำผังส่วนพักผ่อนของเมือง ควรจะมีการวางผังส่วนกลางเมืองและพื้นที่ว่างที่เป็นช่องทางเชื่อมต่อที่จะนำไปยังสวนนั้น การสำรวจที่ว่างควรจะมีการเรียงลำดับจากพื้นที่ว่าง สำหรับพักผ่อน จนถึงพื้นที่ว่างสำหรับสังสรรค์ชุมนุมกัน และกิจกรรมที่วุ่นวายอื่น ๆ ส่วนสาธารณะของเมือง เช่น ถนน โรงเรียน สวน ศาลาประชาคม ห้องสมุด ควรจะนับเป็นระบบของที่เปิดโล่งซึ่งเกิดขึ้น โดยอาคารสาธารณะ ในการทำการสำรวจเราควรคิดถึงตำแหน่งที่ตั้ง คุณภาพ และบริเวณของที่เปิดโล่งที่เกี่ยวข้องกับบริเวณก่อสร้างอาคารของเมืองด้วย

2.4.2.5 เส้นทาง

เราสามารถมองเห็นภูมิทัศน์สถาปัตยกรรมและเมือง เป็นลำดับต่อเนื่องกันหากเราเดินทางไปตามเส้นทางการสัญจร เส้นทางของการสัญจรจะมีผลกับสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ที่ตัดผ่านตลอดจนสถาปัตยกรรมและเมืองที่เส้นทางอำนวยความสะดวกให้เส้นทางการสัญจร จึงนับเป็นตัวกำหนดรูปทรงของเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งในการพิจารณาเส้นทางของเมือง เราควรจะเริ่มค้นจากพื้นที่อยู่นอกขอบเขตของเมืองก่อนและเราจะเห็นว่าทางหลวงหลายๆสายมีความสัมพันธ์ทางกายภาพที่เลื่อมมากกับพื้นที่ซึ่งให้บริการอยู่ ซึ่งนอกจากจะไม่เป็นการช่วยกำหนดความชัดเจนของพื้นที่แล้วยังเป็นการแบ่งพื้นที่ออกเป็นเสี่ยง ๆ อีกด้วย

2.4.2.6 ย่านภายในเมือง

เมืองทุกเมืองถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ ซึ่งเราเรียกว่าย่าน (districts) หรือส่วน (Sectors) หรือบริเวณ (Quarters) ซึ่งแต่ละส่วนจะมีลักษณะเฉพาะของตนเอง บางส่วนแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน บางส่วนเหลื่อมซ้อนกัน รูปแบบของย่านเกี่ยวข้องกับรูปแบบของเส้นทางการสัญจร ขนาดของย่านจะประมาณได้โดยถนนภายในย่าน ตัวอย่างเช่น บริเวณค้าขายจะมีเส้นผ่านศูนย์กลางซึ่งสามารถติดต่อด้วยการเดินเท้า หรือการเดินทางระยะสั้น โดยรถเช่า ส่วนใช้สอยร่วมกัน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของบริเวณย่านพักอาศัยมักจะติดต่อกับบริเวณชุมชนพักอาศัย โดยอยู่ในรัศมีของการเดินเท้า

โดยหลักการแล้ว เราสามารถจะจำแนกความแตกต่างระหว่างย่านภายในเมืองได้โดยการพิจารณาลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ ซึ่งใช้พิจารณาความแตกต่างระหว่างย่านในเมือง คือ รูปร่างที่ปรากฏและกิจกรรมที่เห็นได้ เช่น รูปแบบของอาคารบริเวณย่านการค้า กลุ่มผู้คนที่กำลังเร่งรีบ แท็กซี่ และรถเมย์ หรือในย่านพักอาศัยจะเห็นบ้าน ที่โล่งต้นไม้ สนามเด็กเล่น ร้านค้าย่อย เป็นต้น สิ่งที่ปรากฏแก่สายตา และความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนทำให้เกิดลักษณะของย่านนั้น ๆ ขึ้นมา

2.4.2.7 ส่วนประกอบของย่าน

ในการศึกษาย่าน เราจะสำรวจถึงส่วนต่าง ๆ ของย่านในเรื่องของลักษณะความหนาแน่นของอาคาร ระยะห่างระหว่างอาคาร ส่วนเขียวของเมือง รายละเอียดต่าง ๆ เช่น บาทวิถี การตั้งเสาไฟ

สัญญาณต่าง ๆ จุบรวม หรือพื้นที่โล่งว่างในย่านมีหรือไม่ ลักษณะเป็นอย่างไร รวมทั้งการพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. กิจกรรม ผู้คนบริเวณนั้นทำอะไร สถาปัตยกรรมบริเวณนั้นสนองประโยชน์ใช้สอยคืออยู่หรือไม่ มีกิจกรรมอะไรบ้างที่เกิดขึ้นเอง รูปแบบของกิจกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามวันเวลา ฤดูกาลหรือไม่ สภาพภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อการเป็นอยู่หรือไม่
2. ลักษณะพิเศษอะไรเป็นส่วนดีของย่าน ศูนย์รวม จุดสังเกตเป็นอย่างไร อะไรเป็นตัวดึงดูดตัวกำเนิดกิจกรรมต่าง ๆ ในท่ามกลางบริเวณที่วุ่นวายของเมืองอะไรเป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจในย่านที่พักอาศัยมีที่ซึ่งเป็นแหล่งชุมนุมหรือไม่
3. เส้นทาง ทางสำคัญของการสัญจรในย่านคือทางสายไหน คนใช้สะดวกหรือไม่ ทางนั้นๆ เชื่อมกับข่ายทางอื่น ๆ อย่างไร ขนาดของทางกว้างพอหรือมากเกินไป
4. ศูนย์กลาง แกนกลาง อะไรเป็นแกนของย่านที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของย่านและบรรยากาศบริเวณนั้นมีชีวิตชีวาหรือไม่
5. การแก้ไข เพิ่มเติม อะไรเป็นส่วนเสื่อมโทรมของย่านซึ่งจะทำให้หาทางแก้ไขได้เมื่อแยกถึงส่วนที่มีชีวิตชีวา รวมถึงส่วนที่เสื่อมโทรม สภาพการจราจรเป็นเช่นไร
 1. การเปลี่ยนแปลง ย่านจะเปลี่ยนไปอย่างไร ทั้งการเปลี่ยนแปลงภายในขอบเขตของย่าน แนวทางการเจริญเติบโตของเมือง ศูนย์กลางของกิจกรรม
 2. การปรับปรุงสุดท้ายเราจะต้องได้ข้อมูลว่าย่านใหม่ควรจะมีอะไรบ้างองค์ประกอบใหม่ของเมืองควรมีอะไร ย่านส่วนไหนควรมีการปรับปรุงก่อน ย่านใดควรเป็นย่านที่สำคัญที่สุดในเมือง อะไรเป็นข้อแตกต่างระหว่างย่านต่าง ๆ เหล่านั้น

2.4.2.8 รายละเอียด

รายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น มิเตอร์ที่จอดรถ ต้นไม้ ประตุมือถือ เป็นสัญลักษณ์ของเมือง สิ่งเหล่านี้จะบอกอายุของเมืองบริเวณนั้น จุดประสงค์ของการใช้บริเวณนั้น ป้ายเป็นรายละเอียดที่สำคัญ การทำการสำรวจ (Visual Survey) ควรจะสำรวจชนิดของป้ายในบริเวณนั้น เช่น ใช้เพื่อการโฆษณา บอกทิศทาง บอกตำแหน่งอาคาร ร้านค้าโรงหนัง หรือ โรงแรม

ป้ายต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะป้ายสำหรับคนเดินเท้าอาจเป็นขนาดเล็ก แต่ป้ายบนทางหลวงต้องออกแบบสำหรับผู้ขับรถเร็ว ป้ายจึงเป็นรายละเอียดที่สำคัญสำหรับผู้ใช้เมือง

การทำการสำรวจ (Visual Survey) สำหรับศึกษารายละเอียดเมือง ควรจะดูถึงคุณภาพสภาพของม้านั่งในสวนสาธารณะ ดังขยะ ริมถนน บาทวิถี ต้นไม้ รั้ว ฯลฯ อย่างละเอียด

บริเวณทางเดินเท้า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจราจรส่วนใหญ่เพราะเราละเลยทางเดินเท้า การเดินควรจะเป็นแบบของการคมนาคมที่นิยมกันมากที่สุด การสัญจรในศูนย์การค้าและบริเวณโรงเรียนจะใช้ระบบเดินเท้าทั้งหมดในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เราควรจะต้องระมัดระวังปัญหาที่เกิดจากการปะปนของการสัญจร โดยรถและทางเท้าวิธีที่ดีที่สุดจะตรวจสอบคุณภาพของการใช้ทางเท้าในย่านธุรกิจ สถานที่ส่วนบุคคล คือ สำรองว่าทางเดินเพียงพอหรือไม่ ความกว้าง สภาพ การกันแดดและฝน และการตั้งม้านั่ง ขึ้นต่อมาก็คือ ทดลองเดินไปตามทางแล้วสำรวจจุดตัดของทางสัญจร จุดตัดกันในศูนย์กลางเมืองถูกออกแบบเพื่อให้การจราจรสะดวกทั้งรถและทางเท้า ทำได้โดยจัดส่วนเดินเท้าให้เป็นเกาะและลดความเร็ว ทางคนข้ามจะต้องมีมากและสะดวก

การแก้ปัญหาสำหรับเรื่องนี้ คือ แยกทางรถกับคนเดินออกต่างระดับกัน รถอยู่ระดับต่ำคนอยู่ระดับบน ซึ่งมักจะทำจริง ๆ ไม่ได้ นอกจากนี้ยังต้องวางมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการใช้ถนนของเด็กเล็ก ๆ อีกด้วย

2.4.2.9 มุมมองและเส้นขอบฟ้า

ทุกเมืองจะต้องมีมุมมอง ไม่ว่าจะนำสายตามาจากทิศทางไหนก็ตาม เป็นต้นว่ามองจากบนอาคารสูงลงมา มองจากทางเข้าเมือง ทิวทัศน์ที่ได้จากทางออกและเข้าเมืองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการออกแบบเมือง เพื่อช่วยให้ผู้ที่เข้าเมืองและออกเมืองเกิดความประทับใจ

ผู้ทำการสำรวจจะต้องบันทึกทิวทัศน์ส่วนใหญ่ของเมือง จุดต่าง ๆ ของเมือง โดยเฉพาะจุดนำสายตา และประเมินผลว่าเมื่อปรับปรุงแล้วจะได้ผลเช่นไร

ส่วนต่อไปก็คือ เส้นขอบฟ้าของเมือง อันเป็นส่วนที่น่าสนใจที่สุดของรูปทรงของเมือง เส้นขอบฟ้าของเมืองเป็นทัศนียภาพอันเดียวที่ให้ภาพพจน์ของรูปร่างเมืองทั้งหมด ในกรณีที่จะปรับปรุงให้เส้นขอบฟ้างดงามทำได้โดยใช้อาคารประเภทหอนาฬิกา หอคอย ลงตามจุดที่เห็นควร เส้นขอบฟ้าบางแห่งอาจเป็นอาคารเดี่ยวโดด ๆ บางแห่งอาจเป็นกลุ่มของอาคาร

สิ่งที่เป็นเส้นขอบฟ้าได้อีก คือ แสงไฟยามค่ำคืน การประดับไฟตามขอบเขตของอาคารอาจช่วยเน้นให้เห็นเส้นขอบฟ้าชัดเจน นำดู แปลกกว่ากลางวัน การทำการสำรวจ (Visual Survey) เมืองในตอนกลางคืนควรจะบันทึกถึงแสงไฟว่าจุดใดควรเพิ่มหรือลด เพื่อผลทางเส้นขอบฟ้าของเมือง

2.4.2.10 บริเวณซึ่งมีปัญหา

เป็นลำดับขั้นสุดท้ายในการทำการสำรวจ (Visual Survey) เราควรกำหนดลงในแผนที่ได้ว่าบริเวณใดเป็นบริเวณที่มีปัญหา เช่น จุดที่มีปัญหาทางการจราจรทางเท้ากับรถที่ตัดกัน บริเวณทั่วไปไม่มีการรู้ตำแหน่ง ทิศทาง บริเวณที่มีป้ายที่สับสน เส้นทางที่ไม่สมบูรณ์ เป็นต้น

2.4.3 พฤติกรรมการมาท่องเที่ยว

พฤติกรรมการมาท่องเที่ยวของผู้มาท่องเที่ยวสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ผู้มาท่องเที่ยวที่มาโดยลำพัง ได้แก่ ผู้มาท่องเที่ยวที่มีได้ใช้บริการของบริษัทท่องเที่ยวแต่มาด้วยตนเอง ผู้มาท่องเที่ยวประเภทนี้ได้รับคำแนะนำจากเอกสารการท่องเที่ยวจึงไม่คาดหวังในเรื่องความสะดวกสบายของการเดินทางและการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวมากนัก แต่มักให้ความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คาดหวังในเรื่องของการดำเนินทิศทางค่อนข้างสูง และมีความต้องการรู้ทิศทางในแหล่งท่องเที่ยวอย่างมาก

2. ผู้มาท่องเที่ยวมาเป็นกลุ่ม ได้แก่ ผู้มาท่องเที่ยวใช้บริการของบริษัทท่องเที่ยว มักต้องการรวมกลุ่ม และการได้รับการบอกเล่าเกี่ยวกับรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว และมีความต้องการในเรื่องดังกล่าวค่อนข้างสูง

สำหรับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเมืองที่มีอยู่ในปัจจุบัน พอจำแนกได้ดังนี้

1. การชมเมืองโดยรวม ได้แก่ การเดินหรือนั่งรถไปตามเส้นทางสำคัญ ๆ ของเมือง
2. การเข้าชมสถานที่สำคัญและสถานที่ที่น่าสนใจ มักเป็นสถาปัตยกรรมในเชิงวัฒนธรรม
3. การขึ้นที่สูงเพื่อชมเมือง อาจเป็นหอคอย ตึกสูง อาจจัดเป็นร้านอาหารหรือจุดชมเมืองในราคากลางคืนได้ด้วย

4. การชมการละเล่นพื้นเมือง หรือขบวนในงานเทศกาล
5. การจับจ่ายซื้อของ ส่วนใหญ่เป็นการซื้อของที่ระลึกผลิตภัณฑ์พื้นเมือง
6. การนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มักเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย

2.4.3.1 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

1. การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็นด้านต่าง ๆ เป็นการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเพื่อได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ ได้แก่ วัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างออกไป ทั้งทางด้านการเมือง ด้านสมาคม และบุคคล ด้านลักษณะพิเศษของสภาพธรรมชาติ ปรางค์การณ์ทางธรรมชาติ กล่าวคือ การได้รับรู้เรื่องราวที่แตกต่างไปจากที่ตนเองเคยได้รับรู้นั่นเอง

2. การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากความต้องการที่จะพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดจากภารกิจประจำวัน ได้แก่ การไปเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ การเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งบริเวณที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ งานศิลปะและการดนตรี หรือความบันเทิงอย่างอื่น ๆ ซึ่งอาจรวมถึงการท่องเที่ยวตามสวนสนุก สวนสัตว์ ฟาร์ม และการจับจ่ายซื้อของไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของผู้ท่องเที่ยว

3. การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากความสนใจทางด้านศาสนาและไสยศาสตร์ ซึ่งได้แก่ การจาริกแสวงบุญ การนมัสการศาสนสถานหรือเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงที่ผู้มาท่องเที่ยวนับถือรวมถึงการท่องเที่ยวตามสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์หรือศาสนา และกิจกรรมทางศาสนา

4. การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากอาชีพและธุรกิจของผู้ท่องเที่ยว ได้แก่ การเดินทางเพื่อสำรวจค้นคว้า การประชุม การสัมมนา การดูงาน การศึกษา ซึ่งเปรียบเสมือนการเดินทางทัศนศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ หรือเป็นเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้ท่องเที่ยวเอง

5. การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น การเดินทางมาเพื่อเยี่ยมญาติพี่น้องเพื่อนฝูงในต่างถิ่น มักเกิดขึ้นในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันเทศกาลต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้มาท่องเที่ยวสามารถเลือกท่องเที่ยวเพื่อตอบสนอง วัตถุประสงค์ของตนในสถานที่ที่แตกต่างกัน ดังนี้

2.4.3.2 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

แต่แรกนั้นการท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นตามแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่โดยธรรมชาติก่อน ต่อมาก็มีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ เป็นอุตสาหกรรมชนิดหนึ่ง เรียกว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และมีแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่อย่างมากมาย จนสามารถแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะกำเนิด ระยะเวลาที่แหล่งท่องเที่ยวขึ้น ๆ มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น และตามลักษณะอันโดดเด่นหรือทรัพยากร การท่องเที่ยวของแหล่งการท่องเที่ยวขึ้น ๆ ได้ดังนี้

1. ลักษณะการกำเนิดแหล่งท่องเที่ยว

แบ่งแหล่งท่องเที่ยวเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์มิได้จัดสร้างขึ้นมักจะ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน ศาสนา และทาง ศิลปวัฒนธรรมประเพณี กิจกรรมดั้งเดิมของท้องถิ่น เช่น วิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

1.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น อาจมีจุดประสงค์เพื่อการศึกษา หรือเพื่อการพักผ่อน หย่อนใจก็ได้เป็นแหล่งที่ดึงดูดผู้มาท่องเที่ยวได้เช่นกัน ได้แก่ ศูนย์การค้า สถานเริงรมย์ สวนสัตว์ ศูนย์การค้า สถานเริงรมย์ สวนสัตว์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และพิพิธภัณฑ์

2. ระยะเวลาที่แหล่งท่องเที่ยวมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น

แบ่งแหล่งท่องเที่ยวเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 แหล่งท่องเที่ยวถาวร คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเกิดขึ้นสม่ำเสมอ ตลอดปี แต่อาจมีช่วงที่ผู้มาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากขึ้น เช่น ในวันหยุดพิเศษ วันนักขัตฤกษ์ ซึ่งเป็นได้ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์ ฯลฯ

2.2 แหล่งท่องเที่ยวชั่วคราว คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเกิดขึ้นเฉพาะวัน หรือเฉพาะช่วงระยะเวลาสั้น ๆ มักจะเป็นวันที่มีการเฉลิมฉลอง หรือวันที่มีเทศกาลต่าง ๆ อาจเป็น ทางศาสนา การแข่งขัน การประกวดหรืออื่น ๆ เช่น เทศกาลหุ่นฟาง จังหวัดชัยนาท เทศกาลหมุย่าง จังหวัดตรัง

3. ลักษณะอันโดดเด่นหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว เดชา บุญค้ำ (2531:14) ได้กล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ภายในเมือง สามารถแบ่งตามลักษณะเด่นของ ความน่าสนใจ และกิจกรรมที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว อาจแบ่งออกได้เป็น 7 ประเภทดังนี้

1. ประเภทโบราณสถาน ได้แก่ พระราชวัง สิ่งก่อสร้างและอาคารที่มีความสำคัญ ในทางประวัติศาสตร์ ประสาท ป้อมปราการ

2. ประเภทศาสนสถาน ได้แก่ วัด โบสถ์ เจดีย์ ศูนย์กิจกรรมทางศาสนา ประเภท ธรรมชาติ ได้แก่ ทะเล ชายหาด ป่าไม้ แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขา น้ำตก น้ำพุ ทะเลสาบ หนอง บึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ประเภทศิลปวัฒนธรรมและการศึกษา ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ศูนย์วิจัย หรือย่านที่มีการผลิตสินค้าประจำถิ่น มีประเพณีประจำถิ่น

4. ประเภทสถานเริงรมย์ ได้แก่ โรงละคร และการแสดง ร้านอาหาร หรืออาจเป็นย่านที่มีกิจกรรมกลางคืน

5. ประเภทอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมขนาดเล็กประเภทอื่น ๆ ได้แก่ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สนามกีฬา สวนสนุก

ทั้งนี้การที่สถานที่ใดจะได้ชื่อว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว มิใช่ว่าจะเป็นที่ที่นำเสนอใจในตัวเองเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีปัจจัยอื่นประกอบให้สามารถดึงดูดผู้คนให้เดินทางมาเยี่ยมชมสถานที่นั้นได้ด้วย ปัจจัยที่กล่าวถึงนั้นคือ

2.4.3.4 ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว

1. สภาพการเข้าถึง หมายถึง สภาพการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ให้มีความสะดวกสบายเหมาะสมต่อการเดินทางท่องเที่ยว เช่น พิจารณาจากลักษณะการเดินทางว่าเป็นอย่างไร โดยรถยนต์หรือการเดินทางเท้า และสภาพของเส้นทางเหล่านั้นเอื้ออำนวยต่อการเดินทางเพียงพอหรือไม่ สามารถเข้าถึงในทุกฤดูกาลหรือไม่ ในกรณีที่เป็นถนนจะดูว่ามีความกว้าง มีสภาพเป็นคอนกรีต ลาดยาง ลูกกรง หรือถนนดิน ซึ่งเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ต่อการบริการท่องเที่ยว ถ้าเป็นแม่น้ำลำคลองต้องใช้เรือแพนั้น มีสิ่งกีดขวางหรือไม่ ทำเทียบเรือมีความเหมาะสมปลอดภัยหรือไม่ และถ้าเป็นทางเท้าจะดูสภาพทางเท้าดีหรือไม่ ระยะทางเดินใกล้ไกลเหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเพียงใด เป็นต้น โดยที่ถ้าพบว่าเกิดความไม่สะดวกขึ้นในส่วนใดก็ จะพัฒนาในส่วนนั้นให้สะดวกเหมาะสมขึ้น เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่ดังกล่าวมากขึ้น ด้วยสภาพการเข้าถึงที่สะดวกสบายต่อการเข้าถึงพื้นที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ นั่นเอง

2. สิ่งอำนวยความสะดวก และสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ซึ่งหมายถึงบริการพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว และระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ซึ่งมีอยู่ในบริเวณพื้นที่นั้น ๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถจะใช้บริการได้ว่ามีมากน้อยเพียงใด เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานรักษาพยาบาล สถานีตำรวจ ศูนย์บริการผู้มาท่องเที่ยว ที่นั่งพักผ่อนรอพบกลุ่มของผู้มาท่องเที่ยว ห้องน้ำสาธารณะ ถังขยะ ป้ายบอกทาง ร้านขายอาหาร เป็นต้น ถ้าพบว่าเกิดความไม่สะดวก หรือความไม่พอเพียงขึ้นมาในส่วนใดก็จะมาพัฒนาในส่วนนั้นให้มีความสะดวกพอเพียงและเหมาะสมขึ้น เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่ดังกล่าวมากขึ้น ด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ นั่นเอง

3. สิ่งดึงดูดใจ และการต้อนรับ หมายถึงสภาพภูมิทัศน์เมือง สิ่งแวดล้อมสารรูป เอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว และการต้อนรับจากคนพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสิ่งที่นับได้ว่ามีความสำคัญต่อแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ในการดึงดูดการท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ เพราะการท่องเที่ยวนี้ขายความสวยงาม ความแตกต่าง ความพิเศษ ความเป็นตัวของตัวเองของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากสิ่งสำคัญที่สร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาเยือน ผู้มาท่องเที่ยวให้จดจำสถานที่ท่องเที่ยวที่ต่าง ๆ ว่าแตกต่าง และมีความโดดเด่นกว่าที่อื่นอย่างไร ก็ด้วยคุณค่าในตัวเองของแหล่งท่องเที่ยว และในทางรูปธรรมการดูแลรักษาสภาพภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวก็จะช่วยให้แหล่งท่องเที่ยวที่นั้นคงความสวยงามน่าเข้าชม คงความมีเอกลักษณ์และจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ๆ คงความเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างยาวนานสืบต่อไป แม้แต่การสร้างระบบการกำจัดขยะ หรือระบบระบายน้ำเสียที่ดี การดูแลรักษาต้นไม้ใบหญ้าในบริเวณโดยรอบ การจัดกลุ่มของสิ่งอำนวยความสะดวกให้กลมกลืนกันเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีพื้นที่

ส่วนในทางนามธรรมนั้น สิ่งดึงดูดใจที่สุดของการท่องเที่ยว คือ ความมีเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นเอง ด้วยนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเพราะต้องการสัมผัสถึงความมีอยู่จริง เป็นอยู่จริงที่มีความแตกต่างจากพื้นที่อื่นของแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นหากมาพบกับสภาพของ “วัฒนธรรมย้อนเวลา” ด้วยการพยายามทำทุกอย่างเพื่อเอาใจนักท่องเที่ยวจนลืมนึกถึงความเป็นเอกลักษณ์แล้วนักท่องเที่ยวก็จะไม่หลงเหลือความน่าสนใจให้แก่แหล่งท่องเที่ยวที่นั้นอีกต่อไป การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ๆ ก็จะค่อย ๆ เบาลงจนหดหายไปในที่สุด ทำให้กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเกิดการหยุดชะงัก และไม่ประสบความสำเร็จได้

4. การต้อนรับ ส่วนในเรื่องของการต้อนรับนักท่องเที่ยวของผู้คนพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่นั้นก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน อธิบายไม่ตรีที่ดี การไม่เอาเปรียบ ความปลอดภัย การช่วยเหลือ ทัศนคติที่ดี และความเป็นมิตร สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นการสร้างบรรยากาศท่องเที่ยว และภาพพจน์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นทั้งสิ้น เนื่องจากความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยาของมนุษย์โดยปกติทั่วไปคงไม่มีใครนิยมไปท่องเที่ยวยังแหล่งที่มีความตรงกันข้ามกับสิ่งเหล่านี้อย่างแน่นอน

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ทำให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อคงคุณค่าการเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างยาวนาน อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการผลักดันให้เกิดระบบการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้เกิดรายได้แก่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องตามมา และผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นในส่วนนี้จะเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ประชาชนต้นตัวรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชนอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเพื่อคงสภาพแหล่งท่องเที่ยวของตนให้เป็นแหล่งรายได้แก่ท้องถิ่นสามารถเกิดขึ้นได้อย่างไม่รู้จัก ทรายใดที่ยังคงอนุรักษ์คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวไว้ได้ เป็นการหลีกเลี่ยงรายได้ที่ฉาบฉวยจากหลักการที่มุ่งพัฒนาต่อการท่องเที่ยวอย่างเดียว โดยมีได้คำนึงถึงการถนอมรักษาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งหลักแห่งการพัฒนานี้ได้ถูกเรียกว่าเป็นการพัฒนานี้ได้ถูกเรียกว่าเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน

ปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้มาท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกไปท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อมในเรื่องปัจจัยเหล่านี้ และยังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความเอกลีขานนี้เป็นเอกลีขานที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประทับใจต้องการที่จะกลับมาเที่ยวในโอกาสต่อไป ในทางกลับกันผู้มาท่องเที่ยวจะเกิดทัศนคติที่ไม่ดี ต่อแหล่งท่องเที่ยว นั้น หากเกิดปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวเกิดขึ้น เช่น

2.4.5 ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว

จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้มาท่องเที่ยวและผู้นำทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ พบว่าการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในปัจจุบันผู้มาท่องเที่ยวมักประสบปัญหาดังนี้

1. ขาดการบอกทิศทางในแหล่งท่องเที่ยวและส่วนบริการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งควรมีการบอกทิศทางที่ชัดเจนขึ้น อาจเป็นรูปของป้ายบอกทางด้วยอักษร ด้วยแผนที่รูปภาพ หรือการออกแบบสถานที่ให้สามารถสื่อการเข้าถึงจุดต่าง ๆ ได้โดยง่าย

2. ขาดความสะดวกสบายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากในกิจกรรมท่องเที่ยว นั้น ผู้มาท่องเที่ยว นั้น ผู้มาท่องเที่ยวต้องการสิ่งบริการอื่น ๆ ประกอบในการท่องเที่ยวด้วย เช่น บริการด้านห้องน้ำ ห้องส้วม ศาลา หรือบริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้มาท่องเที่ยวของตน เป็นต้น ซึ่งบริการเหล่านี้มักมีจำนวนไม่เพียงพอ หรือไม่ก็คุณภาพไม่ดีพอ

3. การที่แหล่งท่องเที่ยว นั้นขาดเอกลักษณ์ เนื่องจากถูกทำลาย เพราะการเข้าชมของผู้มาท่องเที่ยว หรือการที่ผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ประพฤติตามใจชอบในการแสวงหาผลประโยชน์ของตนเองจนทำให้เกิดผลเสียต่อแหล่งท่องเที่ยว และสภาพธรรมชาติบริเวณ โดยรอบ เช่น การปลูกสร้างอาคารสูงบดบังวัดหรือโบราณสถานที่สวยงามซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทำลายทัศนียภาพ หรือการทิ้งขยะเกลื่อนกลาด การจุดธูปเทียนกำพั้งหรือคั่นไม้ของผู้มาท่องเที่ยว และการปล่อยน้ำเสียจากกิจการของคนลงในแม่น้ำลำคลองของบรรดาผู้ประกอบการทำให้แหล่งท่องเที่ยวและบริเวณ โดยรอบเสื่อมสภาพ สูญเสียเอกลักษณ์ที่เคยงดงาม เป็นต้น

4. ความไม่สะดวกในการเข้าถึงจุดต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นเพราะถนนนั้นมีความคับแคบเกินไป เกรงจะเกิดอันตรายระหว่างคนเดินเท้ากับผู้ที่ใช้รถยนต์พาหนะขึ้นได้

5. แหล่งท่องเที่ยวมีความแออัด หรือขาดการระบายอากาศที่ดี เนื่องจากมีผู้มาท่องเที่ยวเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ มากจนเกินไปกว่าที่ความสามารถของสถานที่นั้น ๆ จะรองรับได้

6. ขาดความต่อเนื่องของเส้นทางในแหล่งท่องเที่ยว ทำให้การเข้าชมสถานที่ที่น่าสนใจ สำหรับผู้มาท่องเที่ยวไม่อาจจะกระทำได้ เนื่องจากไม่มีทางเดินที่ต่อเนื่องกัน หรือบาทวิถีคับแคบเกินไป

7. อากาศร้อนมีฝุ่นมาก และเสียงดังหนวกหูจากขบวนพาหนะ ทำให้บรรยากาศในแหล่งท่องเที่ยวไม่สงบ ร่มรื่น ไม่น่าเข้าดูเข้าชม

ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ข้างต้น เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้มาท่องเที่ยวเกิดทัศนคติที่ไม่ดี ต่อแหล่งท่องเที่ยว นั้น และอาจไม่การกลับมาเที่ยวอีกในโอกาสต่อไป

2.4.6 ทฤษฎีและหลักการ การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

การพัฒนาใด ๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ และวัตถุประสงค์นั้นต้องสอดคล้องกับปรัชญาและแนวความคิดที่มีเหตุผล และเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวก็เช่นเดียวกันจะต้องคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่ง ได้แก่ นักท่องเที่ยว ประชากรของเมือง ผู้รับผิดชอบ และผู้ดำเนินการพัฒนา

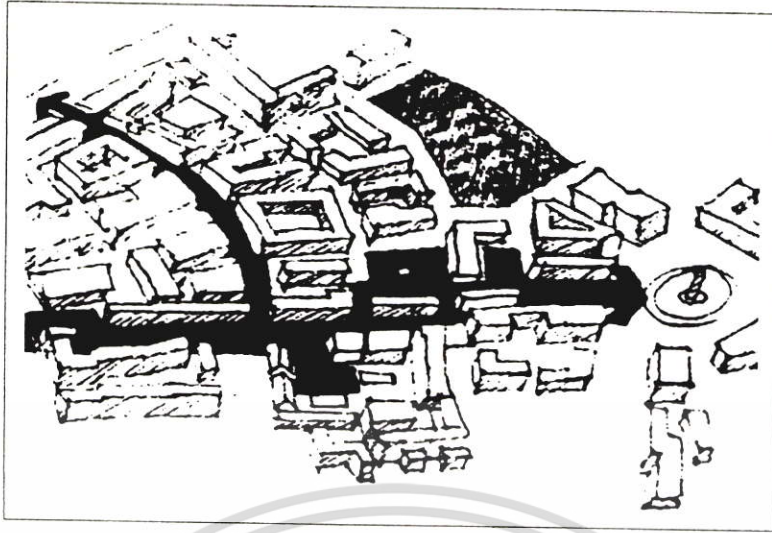
เดชา บุญค้ำ (2531:10,1) ได้ให้ความหมายของ “ภูมิทัศน์เมือง” หมายถึงองค์ประกอบของเมืองที่มองเห็นได้ด้วยตา และมีผลกระทบต่อการรับรู้ทางด้านสุนทรีย์ ได้แก่ ต้นไม้ อาคาร ป้ายโฆษณา สาธารณูปโภค เป็นต้น

2.6.1 ย่านและที่รวมกิจกรรม

เดชา บุญค้ำ (2531:4,1) ได้ให้ความหมายของ “ย่าน”

ย่าน (District) หมายถึง บริเวณที่มีความคล้ายคลึงกันในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความคล้ายคลึงของสถาปัตยกรรม หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น หรืออาจเป็นย่านที่เคยมีความสำคัญมาในอดีตเคยมีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์เกิดขึ้น โดยที่จะมีอาณาบริเวณขนาดพื้นที่เล็กหรือใหญ่ก็ได้ไม่จำกัด เมืองบางเมืองอาจจะมีเพียงย่านเดียว ในขณะที่บางเมืองมีขนาดใหญ่อาจจะมีถึงสิบย่าน โดยที่แต่ละย่านจะมีอาณาเขตที่แสดงขอบเขตได้ชัดเจน อาจเป็นอาณาเขตทางกายภาพที่เป็นธรรมชาติ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขา หรือเป็นอาณาเขตที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ได้ เช่น กำแพง แนวหรือกลุ่มต้นไม้ เป็นต้น

ย่าน (Districts) สำหรับเมือง ๆ หนึ่งจะประกอบไปด้วยหมู่บ้านและอำเภอ ศูนย์กลางของเมือง เมืองส่วนบน ใจกลางเมือง ส่วนพักอาศัยภายในเมือง บริเวณวิทยาลัย ส่วนเหล่านี้นับได้ว่าเป็นย่าน ซึ่งบางครั้งได้มีการกำหนดขอบเขตของบริเวณอย่างชัดเจน เช่น บริเวณมหาวิทยาลัย บริเวณปะปนกัน เช่น ในเมือง(Kevin Lynch,1960)

รูปที่ 2.35 แสดงตัวอย่างของย่านในเมือง

เดชา บุญค้ำ (2531:4,1) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ที่รวมกิจกรรม” ว่า ที่รวมกิจกรรม (NODE) หมายถึง บริเวณที่มีผู้คนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมากเพื่อประกอบกิจกรรมคล้ายคลึงกันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเฉพาะช่วงเช้าของทุกวันอาทิตย์ เช่น บริเวณตลาดนัดคลองเตย ตลาดบางกะปิ หรือจะเป็นช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์อย่างบริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร หรือเป็นช่วงระยะเวลาพิเศษที่ติดต่อกันหลาย ๆ วัน เช่น บริเวณจัดงานแสดงสินค้าที่สวนอัมพร เป็นต้น

ศูนย์รวม (Nodes) จะเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม แม้ว่าที่ศูนย์กลางที่เห็นนั้นเป็นจุดที่เด่นของเมืองเช่นกัน แต่ก็ยังมีข้อแตกต่างกันที่จุดประสงค์ของการใช้กิจกรรม ที่หมายตาเป็นวัตถุประสงค์ที่มองเห็น แต่ศูนย์รวมเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม ตัวอย่างเช่น บริเวณอนุสาวรีย์คุณหญิงโม เป็นทั้ง Landmark และเป็นทั้ง Node (Kevin Lynch, 1960)

รูปที่ 2.36 แสดงที่รวมกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งกล่าวโดยรวม ๆ แล้วที่รวมกิจกรรมก็คือ ย่านชนิดหนึ่งที่มีความหนาแน่นค่อนข้างสูง และเกิดจากการรวมตัวกันเพื่อกิจกรรมมากกว่าลักษณะทางกายภาพอื่น ๆ ตามปกติบริเวณที่รวมกิจกรรมจะมีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด และลักษณะทางกายภาพของบริเวณที่จะสร้างขึ้นเป็นแบบถาวร หรือแบบที่รื้อถอนได้สะดวกตามแต่ความถึของมีกิจกรรม และจะถูกสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นด้วย

เดชา บุญค้ำ (2531:4,2) ได้แบ่งประเภทของย่านและที่รวมกิจกรรมออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ย่านประวัติศาสตร์ ส่วนมากจะเป็นย่านที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ และอนุรักษ์รูปแบบของอาคารที่จะสร้างขึ้นใหม่
2. ย่านพาณิชย์ เป็นย่านที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของเมือง เป็นย่านค้าขายแรก เปลี่ยนสินค้า
3. ย่านเรีงรมย์เป็นย่านมีสถานบริการให้ความบันเทิงเรีงรมย์อยู่รวม ๆ กัน จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว
4. ย่านอุตสาหกรรม เป็นย่านที่มีการประกอบอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และสำคัญจนกลายมาเป็นย่านอุตสาหกรรมที่รองรับการท่องเที่ยวได้
5. ย่านที่พักอาศัย เป็นย่านที่พักอาศัยของชุมชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีศิลปวัฒนธรรม และความเป็นอยู่เป็นพิเศษที่แตกต่างออกไป มีสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์
6. ย่านสถานที่ราชการเป็นย่านที่มีอาคารสถานที่ราชการต่าง ๆ

ในแต่ละเมืองไม่จำเป็นต้องมีย่านต่าง ๆ เหล่านี้ทุกย่านเสมอไป หรือแม้แต่นานชนิดเดียวกัน อาจมีลักษณะที่แตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับรายละเอียดปลีกย่อยอีกหลายประการในการพัฒนาเมือง เพื่อรองรับการท่องเที่ยวนั้น ย่านต่าง ๆ ภายในเมืองควรจะได้รับการจัดแบ่งประเภท เพื่อที่ว่าในการพัฒนาจะสามารถเอาลักษณะเด่น ๆ เหล่านี้มาปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์กับการท่องเที่ยวได้

2.6.1.1 ข้อพิจารณาในการปรับปรุงย่านและที่รวมกิจกรรม

เดชา บุญค้ำ (2531:4,3-4,6) ได้กล่าวถึงข้อพิจารณาในการปรับปรุงย่าน และที่รวมกิจกรรม ในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองจะมีแนวทางที่แตกต่างกันไปตามลักษณะแต่ละเมืองและจำเป็นจะต้องมีการศึกษาถึงปัญหาในแต่ละพื้นที่เสียก่อน จึงจะสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงได้ โดยอาศัยแนวทางในการปรับปรุงโดยสังเขป ดังนี้

1. การปรับปรุงจินตภาพของย่าน โดยอาศัยการควบคุมการออกกฎข้อบังคับ พระราชบัญญัติหรือเทศบัญญัติขึ้นมาควบคุมเฉพาะย่านได้ เช่น การควบคุมรูปแบบของสถาปัตยกรรม การควบคุมความหนาแน่นควบคุมรูปแบบของป้าย เป็นต้น
2. การแก้ปัญหาความขัดแย้งของการจราจร เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อเส้นทางสัญจร การเดินเท้า เพิ่มพื้นที่พักผ่อนภายในเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การส่งเสริมกิจกรรม เพื่อช่วยให้ย่านมีจุดสนใจของคนในเมืองและนักท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น จัดเทศกาล นิทรรศการ งานเฉลิมฉลองต่าง ๆ

4. การปรับปรุงสิ่งประกอบภูมิทัศน์ เช่น ชุม ศาลา ที่พักผ่อนหย่อนใจประจำทาง ม้านั่ง เสาไฟฟ้า กระบะต้นไม้ เป็นต้น

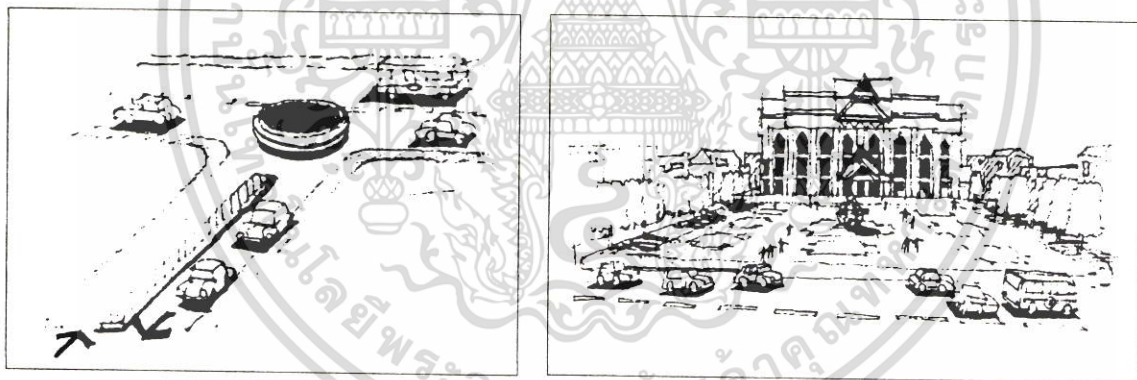
5. การปรับปรุงขอบเขต เช่น การใช้ต้นไม้เป็นตัวกำหนดขอบเขต การใช้วัสดุปูพื้น สิ่งประกอบถนน เพื่อให้เมืองมีอาณาเขตที่ชัดเจน

2.6.2 ที่ว่างโล่ง

โทภาคย์ ผาสุนทรินทร์ (2537:98) ได้ให้ความหมายของพื้นที่โล่งว่า

พื้นที่โล่ง หมายถึง ภูมิสถาปัตยกรรมชาติ เช่น ท้องทุ่ง พื้นที่รกร้าง และหุบเขา พื้นน้ำ ที่ว่างเปิดโล่งนี้เป็นภูมิประเทศฉากหลังของสิ่งปลูกสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น และเชื่อมต่อกับถนนและการบริการอื่น ๆ จากหลังนี้มีมักถูก นับรวมเข้ากับการได้รับผลกระทบจากการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งโดยการใช้สอยทางกายภาพและการมองเห็น รวมทั้ง ทัศนียภาพจากทางอากาศ

Lawrence Halprin (1968:89-95) ได้กล่าวว่าที่โล่งว่าง (Open Space) เป็นที่โล่งว่างปราศจากอาคารปกคลุมล้อมรอบด้วยอาคารหนาแน่น ใช้ในการสัญจร การรับอากาศและแสงแดด ป้องกันเพลิงไหม้ และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

รูปที่ 2.37 แสดงการจัดที่ว่างโล่ง

2.6.2.1 การพิจารณาคูณค่าทางทัศนียภาพของที่โล่ง

ระนาบทางนอน ได้แก่ พื้นผิวประดิษฐ์ เช่น ถนน ทางเดิน ลาน และพื้นผิวธรรมชาติ เช่น สนามหญ้า ทุ่งโล่ง ฯลฯ

ระนาบทางตั้ง ได้แก่ รูปร่างหน้าตาของอาคาร หอนาฬิกา ต้นไม้ ฯลฯ

ระนาบเหนือศีรษะ ได้แก่ ท้องฟ้า หลังคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวประกอบที่ว่างอาจให้ทั้งสุนทรียภาพ ทั้งประโยชน์ใช้สอย ได้แก่ ม้านั่ง โคมไฟ รูปปั้น ต่าง ๆ ที่อยู่ในที่โล่ง

เดชา บุญค้ำ (2531:5, 1-5,14) ได้กล่าวถึง พื้นที่โล่งในแหล่งท่องเที่ยวแยกออกเป็น 3 ประเภทที่สำคัญ คือ

1. สวนหย่อม

ที่ว่างโล่งประเภทสวนหย่อม หมายถึง สวนขนาดเล็กซึ่งไม่มีการเข้าไปใช้งานมากนัก หรือมีแต่เพียงเล็กน้อย แต่จะมีประโยชน์ในแง่ของการตกแต่งเพื่อความร่มรื่นสวยงามของเมืองมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากขนาดของพื้นที่ที่มีความกว้างไม่มากพอที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ การเข้าถึงลำบาก หรือสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสำหรับการเข้าไปพักผ่อนนั่งเล่น เช่น หัวมุมถนน วงเวียนเกาะกลางถนน สีแยก เป็นต้น เกณฑ์ประการสำคัญของการออกแบบปรับปรุงสวนหย่อม คือ การดูแลรักษาจะต้องง่าย สะดวก ประหยัด ในที่นี้กล่าวถึงเฉพาะสวนหย่อมในพื้นที่ที่เป็นสาธารณะ และอยู่ในการดูแลของเทศบาลเมือง

สวนหย่อมจัดว่าเป็นที่ว่าง โล่ง (Open Space) ของเมือง และเป็นส่วนที่ตกแต่งเมืองให้เกิดความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นส่วนที่เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพิ่มความร่มรื่นให้กับถนนและทางเท้า

ประเภทสวนหย่อม

1. สวนหย่อมตกแต่งเพื่อความสวยงาม ได้แก่ บริเวณที่มีขนาดเล็ก หรือการเข้าถึงลำบากไม่เหมาะแก่การใช้สอย เช่น เกาะกลางถนน อนุสาวรีย์ หัวมุมสีแยก เป็นต้น

2. สวนหย่อมที่สามารถใช้งานได้ ได้แก่ เกาะกลางถนนที่มีการสัญจรเบาบางมีการเข้าถึงได้ พื้นที่ว่างระหว่างอาคารที่ใช้เป็นสนามเด็กเล่น เป็นต้น

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง “ที่ว่างโล่งประเภทสวนหย่อม”

1. ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม โดยการออกแบบควรมองประกอบไปกับตึกและอาคาร โดยรอบ ขนาดสัดส่วนของถนน ที่ว่างระหว่างอาคาร และสีของบริเวณ โดยรอบในการออกแบบนั้นควรมองภาพรวมประกอบไปกับบริเวณ โดยรอบมิใช่มองเฉพาะสวนหย่อมนั้น ๆ เท่านั้น

2. ความกลมกลืนกับทางสัญจรของเมือง สวนหย่อมเหล่านี้จะต้องไม่เป็นที่กีดขวางการสัญจรของเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบทางเดินเท้า และควรคำนึงถึงการสัญจรของรถยนต์ หรือพาหนะอื่น ๆ ที่จะผ่าน โดยไม่ปลูกต้นไม้หรือสิ่งก่อสร้างใด ๆ ปิดบังการมองเห็นตามบริเวณสำคัญ เช่น หัวมุมถนน สีแยก ทางโค้ง ทางเลี้ยวต่าง ๆ

3. การพิจารณาการใช้งาน ควรพิจารณาว่า การใช้งานนั้น ๆ จะไม่เป็นปัญหาต่อการสัญจรหรือความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และกิจกรรมนั้น ๆ เป็นกิจกรรมที่คนในบริเวณนั้นต้องการ เช่น การใช้เป็นที่นั่งพักผ่อน เป็นสนามเด็กเล่นขนาดย่อม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความสะดวกในการบำรุงรักษา ในการปรับปรุงบริเวณสวนหย่อมเหล่านี้จำเป็นต้องคำนึงถึงความสวยงามในระยะยาว รูปแบบและวัสดุที่ใช้มีผลต่อระดับความต้องการดูแลรักษา

5. คำนึงถึงประโยชน์อื่น ๆ ที่จะได้รับ เช่น การเพิ่มร่มเงาให้กับบริเวณด้วยการปลูกต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงา การทำขอบของสวนให้สามารถนั่งพักได้บ้างหากสภาพแวดล้อมอำนวย เป็นต้น

2. ลานกิจกรรม ลานเอนกประสงค์ (Plaza)

ลาน (Plaza) หมายถึง บริเวณเปิดโล่งกลางแจ้งซึ่งเป็นพื้นลาดแข็ง ถูกล้อมรอบหรือล้อมอยู่เพียงบางส่วนด้วยอาคาร ลานนี้อาจลาดผิวด้วยวัสดุต่าง ๆ กัน เช่น พื้นคอนกรีต พื้นปูอิฐ พื้นปูหิน พื้นปูกระเบื้อง หรือวัสดุหลาย ๆ อย่างผสมกัน และอาจมีพื้นที่บางส่วนแบ่งเป็นแปลงปลูกต้นไม้แปลงปลูกหญ้าปนอยู่ด้วยได้

ลานนี้เป็นบริเวณซึ่งแยกขาดจากการสัญจรด้วยรถยนต์ จากการจอดรถ เป็นบริเวณสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจเป็นที่รวมของผู้คน นักท่องเที่ยว หรือเป็นบริเวณที่เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ในเมืองหรือชุมชนที่มีความหนาแน่นมาก “ลาน” เป็นส่วนเปิดโล่งของเมืองเพื่อรับแสงสว่าง เพื่อการพักผ่อนของลม และเพื่อช่วยผ่อนคลายความแออัดของเมือง

1. ประเภทของลาน สามารถแบ่งตามการใช้สอยออกได้เป็น 5 ประเภท คือ

- 1.1 ใช้เพื่อการสัญจรหรือเป็นทางเท้า
- 1.2 เพื่อใช้การพบปะสังสรรค์
- 1.3 ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ
- 1.4 ใช้เพื่อประโยชน์ทางการมองเห็น
- 1.5 ใช้เพื่อประโยชน์หลาย ๆ อย่าง เช่น เป็นพื้นที่แสดงศิลปวัฒนธรรม

2. ข้อพิจารณาในการปรับปรุง “ลานกิจกรรม ลานเอนกประสงค์” (Plaza)

- 2.1 การแยกกิจกรรมและการสัญจรที่เหมาะสม ลานควรมีขอบเขตที่แน่ชัด แยกออกจากระบบสัญจรรวมของเมืองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและความสะดวก
- 2.2 การเลือกใช้วัสดุ ควรเป็นพื้นผิวแข็งเพื่อความถาวรแข็งแรง ทนทาน สวยงาม และกลมกลืนกับวัสดุของสิ่งที่อยู่โดยรอบ และในบริเวณลานเดียวกันอาจมีการใช้วัสดุหลายชนิดได้
- 2.3 คำนึงสภาพอากาศของบริเวณ ลานจะเป็นที่ร้อนไม่ร่มรื่น เกิดแสงสะท้อนและไอร้อน ควรปลูกต้นไม้ให้ร่มเงาเพื่อลดความร้อน
- 2.4 การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ควรคำนึงถึงผู้ใช้ที่เป็นเด็ก คนชรา หรือผู้ที่มีความพิการด้วย

3. บ่อน้ำ สระน้ำ แม่น้ำลำคลองที่มีตามธรรมชาติ

จัดเป็นที่เปิดโล่งที่ช่วยลดความแออัดหนาแน่นของเมืองเป็นบริเวณที่ลมพัดผ่าน และเพิ่มแสงสว่างให้แก่เมือง ดังนั้น การปรับปรุงบ่อน้ำ สระน้ำเดิมที่มีอยู่ให้เพิ่มความน่าสนใจขึ้นเพื่อกิจกรรมการใช้สอยให้มากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ่อน้ำหรือสระน้ำบางแห่งที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์สมควรมีการปรับปรุงขึ้นมาให้มีการใช้งานเป็นที่พักผ่อนได้ด้วย ทั้งนี้เพราะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์โบราณคดีอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงระบบการวางผังเมืองบริเวณที่เปิดโล่งของเมือง และเป็นแหล่งน้ำสำหรับการบริโภคด้วย

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงบริเวณชานน้ำ

จะต้องจัดก่อสร้างเขื่อน เพื่อความแข็งแรงพร้อมทั้งปรับแต่งรูปทรงของบ่อน้ำ โดยเฉพาะในเมืองที่มีการใช้สอยพื้นที่ริมน้ำมาก ควรทำให้เกิดความทนทานต่อการเหยียบย่ำ และเพื่อช่วยป้องกันมิให้ตลิ่งพังทลาย และควรเพิ่มความสวยงามและน่าสนใจด้วยการใช้น้ำพุรูปแบบต่าง ๆ และยังมีประโยชน์ในการช่วยเพิ่มออกซิเจนให้กับน้ำ ช่วยในการหมุนเวียนของน้ำไม่ให้น้ำเน่า

จากรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น ที่ว่างโล่งในแหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้เป็นส่วนหย่อม ลานอเนกประสงค์ บ่อน้ำ สระน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่ว่างโล่งต้องคำนึงถึงความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม พิจารณาถึงการใช้งานของกิจกรรมให้เป็นกิจกรรมที่คนในบริเวณนั้นต้องการ การบำรุงรักษา การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

2.6.3 เส้นทางสัญจร

กัทร กูซล (2519:38) ได้ให้ความหมายของเส้นทางสัญจรว่า

เส้นทาง (Paths) ประกอบด้วยถนนสายสำคัญ ๆ เป็นถนนประธาน และถนนสายรองใน ระดับเมืองจะมีขั้วของถนนใหญ่ แต่ในระดับหมู่บ้านจะมีขั้วของถนนเล็ก สำหรับอาคารหลังหนึ่งจะมีขั้วของถนนใหญ่อยู่หลายสายที่ประชาชนใช้ไปมาขั้วที่นั่น และขั้วของถนนหลัก (Highway) เป็นขั้วทาง (Pathway) สำหรับเมืองทั้งเมือง หรือแม้กระทั่งทางเท้าของบริเวณมหาวิทยาลัยก็เป็นทาง Pathway ของมหาวิทยาลัยด้วย

ถนนเป็นองค์ประกอบสำคัญของเมือง ทำหน้าที่เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของเมืองเข้าด้วยกัน และยังเป็นส่วนเชื่อมโยงเข้ากับระบบสัญจรไปยังที่อื่น ๆ ของประเทศด้วย

เดซา บุญคำ (2531:6,10) ได้แบ่งประเภทของถนนในเมืองออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. ถนนสายประธาน ได้แก่ ถนนเชื่อมระหว่างเมือง
2. ถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนที่ตัดผ่านพื้นที่ส่วนใหญ่ของเมือง
3. ถนนสายรอง ได้แก่ ถนนที่แยกย่อยออกจากถนนสายหลัก
4. ถนนสายย่อย ได้แก่ ถนนที่แยกออกจากถนนสายรอง
5. ถนนทางเข้า ได้แก่ ถนนที่แยกเข้าสู่สถานที่ต่าง ๆ

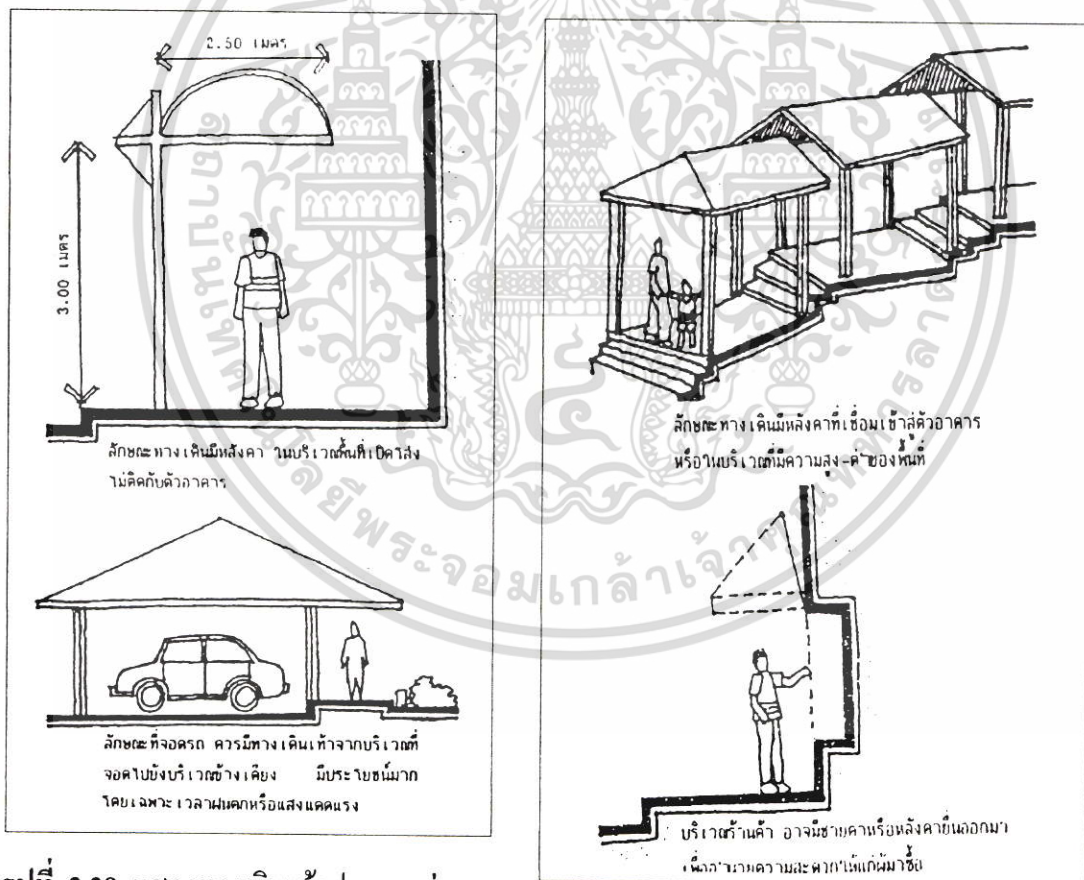
ถนนในระดับสายหลัก สายรอง และทางเข้า เป็นของถนนที่อยู่ในเมืองและถนนที่มีความสำคัญมากกับทัศนียภาพของเมืองในส่วนรวม คือ ถนนสายหลักและถนนสายรอง เนื่องจากถนนสองระดับนี้เป็นส่วนเชื่อมโยงจุดสำคัญ ๆ ของเมือง ทั้งที่หมายตา ย่านสำคัญสถานที่

สำคัญในระดับเมือง ซึ่งคนส่วนใหญ่จะต้องใช้และผ่านไปมาเป็นประจำจึงเป็นถนนที่สื่อความหมายของตัวเมืองได้ดีที่ผู้มาเยี่ยมชมเยือนควรประทับใจในทัศนียภาพในแนวถนนเหล่านี้

ทางเดินเท้า มีหน้าที่หลักเช่นเดียวกับถนน คือ รองรับการสัญจร และมีความสำคัญมาก ทัดเทียมกับถนนทางเท้าอาจเป็นทางเดินที่ขนานไปกับแนวถนนก็ได้ หรืออาจแยกต่างหากจากแนวถนนก็ได้

ประเภทของทางเดินเท้า สามารถแบ่งออกได้ คือ

- 1.1 ทางเท้าขนานไปกับแนวถนนได้แก่ ทางเดินเท้าที่อยู่ขนานสองข้างของแนวถนน
 - 1.2 ทางเท้าเป็นทางลัดได้แก่ ทางเท้าที่ลัดไปตามซอยหรืออยู่ด้านหลังอาคาร
 - 1.3 ทางเท้าระหว่างอาคารพาณิชย์หรือย่านทางเดินเท้า ได้แก่ บริเวณที่คนสามารถเดินติดต่อกันได้ทั้งบริเวณ โดยไม่มีทางรถยนต์เข้าไปยุ่งเกี่ยว
 - 1.4 ทางเท้าชั่วคราว ได้แก่ การปิดถนนบางสายใช้เป็นทางเดินหรือเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ
- เดชา บุญค้ำ (2531 : 6,5) ได้กล่าวถึงเส้นทางนักท่องเที่ยวว่า

รูปที่ 2.38 แสดงทางเดินเท้าประเภทต่าง ๆ

สามารถพบเห็นหรือเข้าชมจุดที่น่าสนใจตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ง่าย สะดวกปลอดภัย ได้รับความรู้ และความเพลิดเพลินจากการใช้เส้นทางที่จัดทำขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในหลายกรณีเส้นทางนักทัศนาจรเกิดขึ้นมาโดยอัตโนมัติจากการท่องเที่ยวหลายๆ กลุ่มใช้เส้นทางเดิมซ้ำอยู่เป็นประจำในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสนใจ เส้นทางนี้อาจจะเป็นทางรถยนต์ ทางเท้า ทางเรือ หรืออื่น ๆ

เส้นทางประจำสำหรับนักท่องเที่ยว อาจเป็นการใช้เส้นทางร่วมกับทางสัญจรปกติของเมือง หรืออาจเป็นการกำหนดเส้นทางขึ้นมาใหม่เฉพาะเป็นพิเศษสำหรับพาหนะที่รับนักท่องเที่ยวในกรณีที่มีย่านนักท่องเที่ยวจำนวนมากพอสมควรมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดในระดับสูง

ประเภทของเส้นทางที่สัญจรสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ คือ เส้นทางเท้า ทางรถยนต์ หรือรถโดยสาร ทางจักรยาน ทางเรือ หรือแพ รถไฟหรือรถราง พาหนะอื่น ๆ

2. ข้อพิจารณาในการปรับปรุงเส้นทาง

2.1 การกำหนดเส้นทางควรเริ่มต้นจากการพิจารณาคำแนะนำของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ภายในเมือง จัดลำดับความสำคัญความน่าสนใจไว้ด้วย จากนั้นจึงเป็นการพิจารณาว่าจะสามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยวิธีใดบ้าง

2.2 การจัดเส้นทางในลักษณะวงบรรจบ เพราะทำให้นักท่องเที่ยวได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ เกิดความเพลิดเพลินไปตลอดทาง โดยไม่ต้องย้อนกลับเส้นทางเดิม อาจจัดให้มีการเดินทาง 2 ลักษณะก็ได้ เช่น เริ่มต้นด้วยการเดินไประยะหนึ่งแล้วเปลี่ยนเป็นการสัญจรโดยทางเรือในจากกลับ

2.3 การจัดเส้นทางให้มีความแตกต่างภายในเมือง เพื่อเสนอเป็นทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลามากน้อยแตกต่างกัน นอกจากนั้นยังอาจจัดเส้นทางนักท่องเที่ยวหลายเส้นทางที่มีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากความสนใจของนักท่องเที่ยว

2.4 การให้ข้อมูลข่าวสารในเส้นทาง ด้วยระบบป้ายหรือด้วยวิธีอื่นเพื่อช่วยบอกทิศทางระยะทาง เช่น การช่วยนักท่องเที่ยวในการกำหนดทิศทางตนเองด้วย “ที่หมายตา” (Landmark) การสร้างให้เกิดความต่อเนื่องกันของเส้นทางด้วยการใช้วัสดุปูพื้นที่ทางเท้าที่เหมือนกัน ไปตลอดทาง เป็นต้น

2.5 การปรับปรุงบริเวณจุดเริ่มต้นของเส้นทางมักจะเป็นจุดอยู่ในย่านใจกลางเอง เป็นจุดที่เข้าถึงได้ง่าย มีข้อมูลต่าง ๆ รวมอยู่ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะใช้ในการตัดสินใจวางแผนการเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้บริการ

2.6 ความต่อเนื่องกับเส้นทางที่สัญจรภายนอกเมือง เส้นทางที่สัญจรนี้ไม่ควรจะจำกัดทำอยู่เพียงภายในเมืองเท่านั้น แต่ควรได้พิจารณาถึงความต่อเนื่องกับเส้นทางนักทัศนาจรภายนอกเมืองด้วย ซึ่งอาจเป็นเส้นทางเดียวกันหรือต่อเนื่องกันเป็นบางส่วนก็ได้

จากรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้นทางสัญจร คือ ถนนภายในเมืองซึ่งแบ่งถนนออกเป็นสายประธาน สายหลัก สายรอง สายย่อย ส่วนเส้นทางนักท่องเที่ยวเป็นทางสัญจรที่กำหนดขึ้น

1. อาคารบริการนักท่องเที่ยวหรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ต้องอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ง่ายและอยู่ในบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวผ่านเป็นจำนวนมาก ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ จะประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ เช่น

1.1 ส่วนบริการ เช่น การแลกเปลี่ยนเงินตรา

1.2 ที่ทำการตำรวจท่องเที่ยว

1.3 ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก

1.4 ห้องน้ำ ห้องส้วม

1.5 บริเวณที่นั่งพักคอยที่นัดพบ

1.6 อื่น ๆ เช่น ห้องนิทรรศการ ห้องแสดงงาน

2. ศาลาที่พักควรเป็นอาคารโล่ง มีจุดประสงค์เพื่อให้นักท่องเที่ยวนั่งพักหลบแดดหลบฝน หรือเป็นจุดที่มีทิวทัศน์พิเศษ

3. ห้องน้ำ ห้องน้ำสำหรับบริการนักท่องเที่ยวมักจัดให้มีเพียงห้องส้วมและส่วนที่ล้างมือเท่านั้น ควรอยู่ในที่ที่ไม่โดดเด่นจนเกินไป

4. ร้านขายของ ร้านขายอาหาร เครื่องดื่ม อาจเป็นอาคารถาวร หรือเป็นซุ้มที่มีขนาดเล็กมีโครงสร้างเบา หรือเป็นรถเงินก็ได้

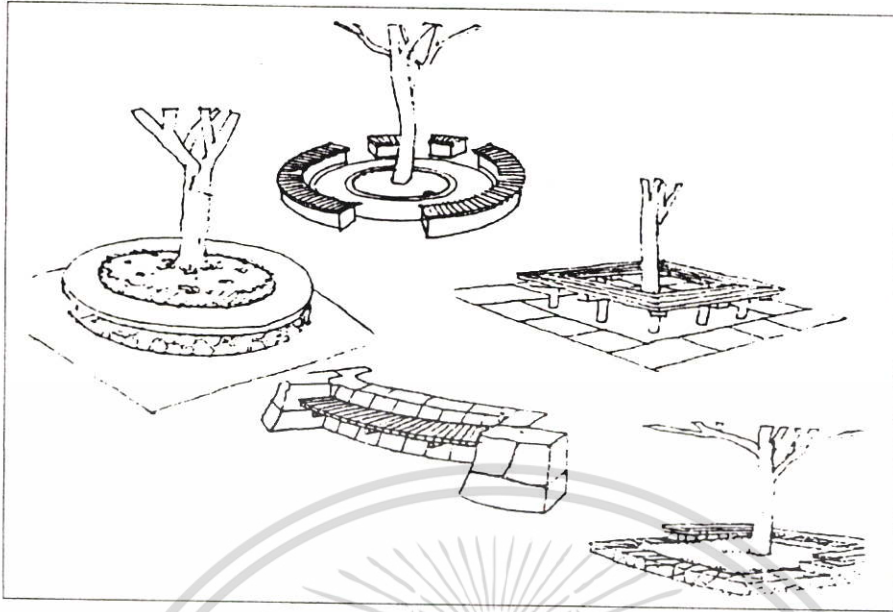
ส่วนสิ่งประกอบบริเวณนั้น เจชา บุญคำ (2531:12, 5-12, 33) ได้กล่าวถึงสิ่งประกอบบริเวณในการปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวมีดังนี้

1. ประเภทม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้ในงานสาธารณะสามารถจำแนกออกได้ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

1.1 ที่นั่งที่ใช้นั่งเพียงชั่วคราว ใช้นั่งเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เช่น นั่งรอรถประจำทาง นั่งพัก ระหว่างการเดินทางเพียงชั่วคราวเพื่อที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป

1.2 ที่นั่งแบบนั่งเพื่อความผ่อนคลาย ได้แก่ การนั่งพักผ่อน

1.3 โต๊ะและเก้าอี้ เช่น บริเวณพักคอยที่ต้องการมีที่วางของหรือที่ต้องการมีเกมส์เล็ก ๆ น้อย ๆ

รูปที่ 2.39 แสดงการออกแบบน้ำทิ้งแบบต่างๆ

2. ป้าย มีหน้าที่ในการสื่อความหมาย เช่น ป้ายชี้ทาง ป้ายบอกกฎเกณฑ์หรืออื่น ๆ ที่คนใช้ บริเวณหรือตักจร ไปมาควรรู้ สามารถแบ่งได้ดังนี้

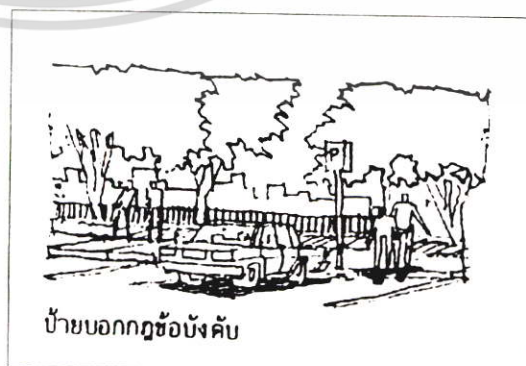
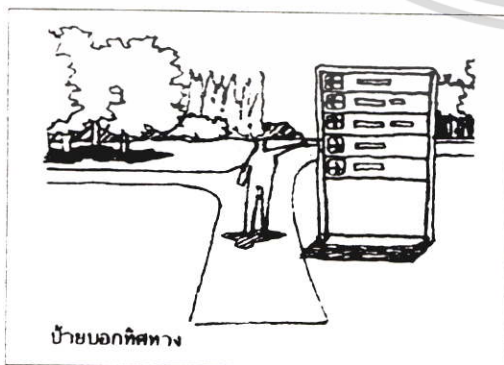
2.1 ป้ายบอกสถานที่

2.2 ป้ายบอกทิศทาง

2.3 ป้ายบอกกฎข้อบังคับ

2.4 ป้ายบอกข้อมูล

3. ชุมโฆษณา จัดทำขึ้นเพื่อการสื่อสาร การให้ข้อมูลต่าง ๆ สำหรับผู้สัญจร โดยทางรถยนต์ และผู้สัญจรด้วยทางเท้า มีประโยชน์ในการให้ข้อมูลทั้งนักท่องเที่ยวและสำหรับประชาชนในท้องถิ่น

รูปที่ 2.40 แสดงชุมโฆษณา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ดึงขยะ และดึงรองรับขยะมูลฝอย เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อช่วยในการเก็บรวบรวมสิ่งปฏิกูล โดยต้องคำนึงถึงตำแหน่ง รูปแบบ และลักษณะให้เหมาะสมในแต่ละบริเวณนั้นด้วย

5. กระบะต้นไม้ กระถางต้นไม้ เป็นภาชนะสำหรับดินเพื่อปลูกต้นไม้ อาจเป็นแบบถาวร หรือแบบยกย้ายตำแหน่งได้

6. ที่ค้ำน้ำเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจัดเตรียมไว้ ควรอยู่ในตำแหน่งที่มีคนผ่านไป ผ่านมา เช่น ทางเท้า สวนสาธารณะ ทางเข้า-ออก

7. รั้ว กำแพง และเสากั้นการจราจร

7.1 รั้วสำหรับคนเดิน รั้วหรือราวกันไม่ให้คนเดินเข้าไปในบริเวณ

7.2 รั้วสำหรับรถยนต์ ใช้เป็นแนวเพื่อความปลอดภัย

7.3 เสากั้นการจราจร คือ เสาที่แสดงขอบเขตการสัญจร

8. บ่อน้ำ สระน้ำ น้ำพุ น้ำตก เป็นน้ำที่ใช้สำหรับภูมิทัศน์เมืองที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อให้เกิด ความสวยงาม

9. ไฟฟ้า แสงสว่าง นอกจากทำหน้าที่ให้ความสว่างแล้ว ยังเป็นสิ่งประกอบสถานที่ เพื่อ ช่วยในการแสดงสัดส่วนของพื้นที่และยังช่วยส่งเสริมความสวยงามอีกด้วย

10. ทางเดินมีหลังคา เพื่อความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและยังช่วยชี้นำทิศทางการเดินให้ ชัดเจนยิ่งขึ้น

11. ชุมทางเข้า ทำขึ้นเพื่อเป็นที่หมายตาให้ผู้สัญจร ไปมาสามารถกำหนดตำแหน่งการเข้า ออกได้ง่ายขึ้นชัดเจนขึ้น

12. รูปปั้น อนุสาวรีย์ หอนาฬิกา เป็นส่วนตกแต่งเมืองเพื่อความสวยงามเป็นจุดดึงดูดความ สนใจและเป็นที่ยุทธศาสตร์

13. หาบแร่แผงลอย เป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งซึ่งดึงดูด นักท่องเที่ยวได้ดี

เดชา บุญค้ำ (2531:8,6) ยังได้กล่าวถึงข้อพิจารณาในเลือกรูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่ง ประกอบบริเวณ ไว้ดังนี้ คือ

1. คำนึงถึงรูปแบบเดิมของท้องถิ่น
2. คำนึงถึงความกลมกลืนของสิ่งประกอบบริเวณทั้งหมด
3. คำนึงถึงการใช้งานกลางแจ้ง
4. คำนึงถึงการใช้งานของคนจำนวนมาก
5. คำนึงถึงรูปแบบที่ไม่โดดเด่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2531:15,11) ทำการวิจัย การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขไว้ ดังนี้

1. ย่าน ขาดความชัดเจนการใช้ที่ดิน คือส่วนราชการบางหน่วยงานมีที่ตั้งอยู่ในอาคารพาณิชย์ที่อยู่แถวกันกับร้านค้าประเภทต่างๆ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่องานราชการ

แนวทางแก้ไข กำหนดการใช้ที่ดินและขอบเขตให้ชัดเจน โดยกำหนดเป็นย่านพาณิชย์กรรม ย่านสถาบัน และสถานที่ราชการอื่นๆ ส่วนย่านพาณิชย์อาจเสริมสร้างบรรยากาศ โดยเปลี่ยนจากถนนมาเป็นทางเดินเท้า ในย่านการค้าเพิ่มสถานที่สร้างความน่าสนใจเป็นระยะๆ ไปตามทาง เพิ่มความชุ่มชื้นร่มเย็น และบรรยากาศของการพักผ่อนหย่อนใจด้วยการจัดวางตำแหน่งของน้ำพุขนาดเล็กตามบริเวณพักผ่อนนั่งเล่น ร่วมกับการจัดวางเก้าอี้ที่นั่งหรือที่นั่งดื่มกาแฟ ทานอาหารว่างภายนอกอาคาร

รูปที่ 2.41 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับย่าน บริเวณเมืองพัทยา

2. ที่ว่างโล่ง ตัวอาคารสโมสรเรือใบ บดบังทัศนียภาพที่ดีของทะเล รวมทั้งมีที่จอดรถ และจุดสกูตเตอร์เกะกะอยู่ตามริมชายหาด

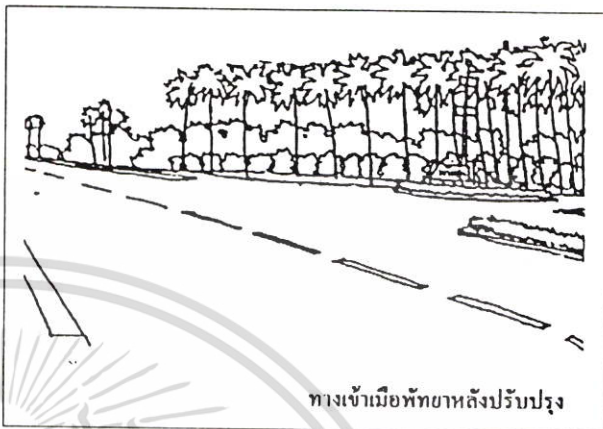
แนวทางแก้ไข ไม่ควรมีอาคารใดๆ สร้างอยู่ด้านซิดริมทะเล โดยเฉพาะอาคารขนาดใหญ่ถาวร แต่ควรเปิดพื้นที่โล่งเพื่อมุมมองที่ดีไปสู่ชายทะเลให้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางแก้ไข เน้นทางแยกเข้าเมืองด้วยกลุ่มต้นไม้ ทำให้เกิดความเด่นชัดของทางเข้ามามากขึ้น อาจจะใช้ต้นไม้เมืองร้อนชายทะเลประกอบกับการใช้รูปปั้นหรือที่หมายตาที่สร้างขึ้น เพื่อให้สามารถมองเห็นได้จากระยะไกล เช่น กลุ่มต้นมะพร้าว กลุ่มสนทะเล เป็นต้น

ทางเข้าเมืองพัทยา ก่อนปรับปรุง

ทางเข้าเมืองพัทยา หลังปรับปรุง

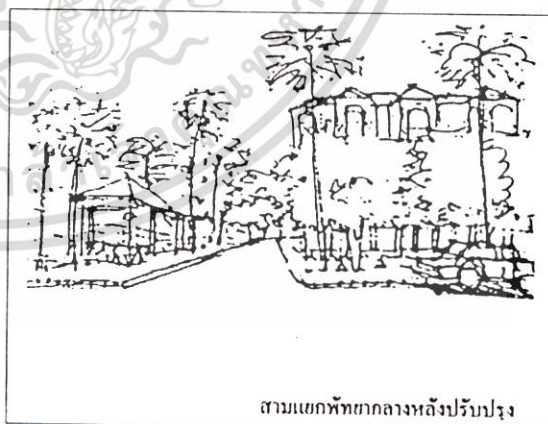
รูปที่ 2.44 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับทิวทัศน์และที่หมายตา บริเวณเมืองพัทยา

5. สิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม บาร์เบียร์ในบริเวณสามแยกพัทยา ไปจนถึงพัทยาใต้ มีการก่อสร้างอาคารที่หนาแน่นมาก รวมทั้งอาคารนั้นมีความหลากหลายในรูปทรงสีสันทันรวมทั้งป้ายโฆษณาตั้งเกาะเกาะตามทางเดินเท้า

แนวทางแก้ไข ควรมีการกำหนดรูปแบบ การใช้สีสันทันของอาคารรวมทั้งกำหนดความหนาแน่นและความสูงด้วย

สามแยกพัทยากลาง ก่อนปรับปรุง

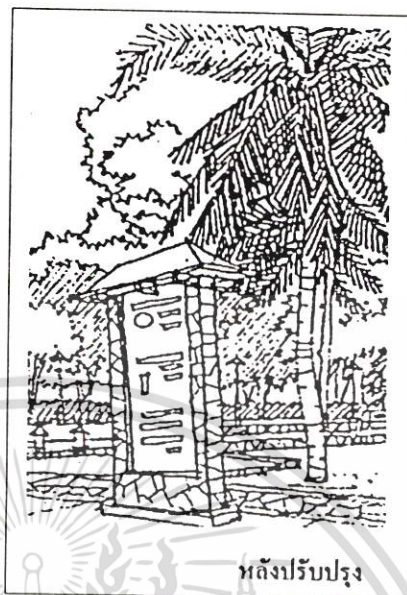
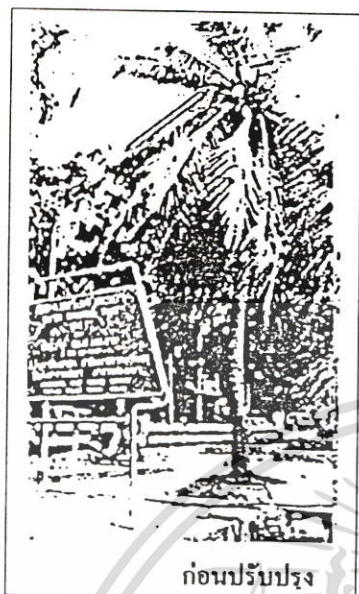
สามแยกพัทยากลาง หลังปรับปรุง

รูปที่ 2.45 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม บริเวณเมืองพัทยา

6. ป้ายโฆษณา มีการใช้สิ่งประกอบภูมิทัศน์ที่หลากหลาย ขาดความเป็นสัญลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยวชายทะเล

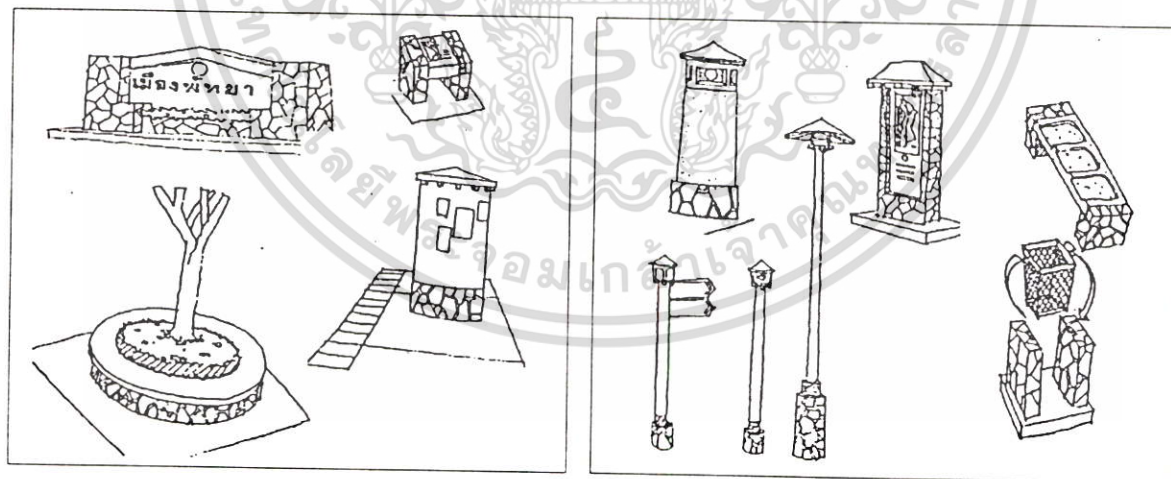
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางแก้ไข ควรมีการออกแบบใช้ป้ายต่างๆ ชุมโฆษณาประชาสัมพันธ์ ม้านั่ง เสาไฟฟ้า รั้ว มีความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

รูปที่ 2.46 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับป้ายโฆษณา บริเวณเมืองพัทยา

6. สิ่งประกอบบริเวณ ออกแบบให้มีความกลมกลืนกัน

รูปที่ 2.47 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งประกอบบริเวณ บริเวณเมืองพัทยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปณี รัตนถาวร (2545:1) ทำการวิจัย แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เพื่อเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยว ประชาชน และเจ้าหน้าที่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันทางกายภาพของพื้นที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำประกอบด้วยส่วนที่เป็นพื้นดินและพื้นน้ำมีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืช สัตว์และวิถีชีวิตชาวบ้านริมน้ำที่น่าสนใจ แนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยจังหวัดพัทลุง มีดังนี้

1. บริเวณควนขี้เสียนและควนเค็งในเขตแรมซาร์ จัดเป็นเขตหวงห้าม
 2. บริเวณป่าสงวนแห่งชาติคลองขนาน, ป่าสงวนแห่งชาติป่าบ้านในกลุ่ม-ป่าบ้านกุ่มเป, ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขียว จัดเป็นเขตสงวนสภาพธรรมชาติ
 3. บริเวณที่สำรวจพบว่าเป็นที่ล่อแหลมเกิดไฟป่าบ่อยและพื้นที่ถูกรายงานบุกรุกจัดเป็นเขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ
 4. บริเวณที่มีสภาพป่า พืชและสัตว์มีความสวยงามน่าสนใจ จัดเป็นเขตศึกษาหาความรู้ ในรูปการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยอนุญาตให้เข้าไปทำกิจกรรมได้ตามขีดความสามารถ ในการรองรับของพื้นที่ และกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ตามศักยภาพที่พื้นที่จะรองรับได้
 5. บริเวณที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หน่วยพิทักษ์ป่า สถานีควบคุมไฟ ป่าควนเค็งละศูนย์ศิลปาชีพห้วยป่าเขียวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เป็นเขตบริการ
 6. บริเวณพื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์ครอบครอง จัดเป็นเขตกิจกรรมพิเศษ
- การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีดังนี้

1. เขตหวงห้าม กำหนดเป็นเส้นทางล่าคลองเดิมและทางเดินง่าย ๆ
2. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ กำหนดเป็นเส้นทางล่าคลองเดิมและทางเดินง่าย ๆ
3. เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ กำหนดเป็นเส้นทางล่าคลองเดิมและทางเดินง่าย ๆ
4. เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ กำหนดเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติทางเรือ, เส้นทางศึกษาธรรมชาติโดยจักรยาน, สถานที่พักผ่อนกางเต็นท์, บริเวณที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจและม้านั่งพักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เขตบริการ กำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกดังนี้

1) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มาเยือน ได้แก่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว, ศูนย์สื่อความหมายธรรมชาติ, ห้องน้ำสาธารณะ, ท่าเทียบเรือท่องเที่ยว, ศาลาพักผ่อนริมน้ำ, อาคารห้องประชุม, ค่ายเยาวชนและบ้านพักรับรองแขกพิเศษ

2) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ ได้แก่ อาคารที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่า, อาคารร้านค้าสวัสดิการ, ลานพักเจ้าหน้าที่, ป้อมยาม/ด่านตรวจ, ระบบกำจัดขยะ, ระบบบำบัดน้ำเสีย, ระบบน้ำใช้และดึงเก็บน้ำ, ระบบไฟส่องสว่างและระบบแสงสว่าง, อาคารซ่อมบำรุงเรือ

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ธรรมชาติ ได้แก่ ป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ, หอดูนก, ทางเดินเท้าและเส้นทางปั่นจักรยาน

6. เขตกิจกรรมพิเศษ ไม่มีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมสัตว์ครอบครอง

สมชาติ วิจิตรนกิจ (2547:1) ทำการวิจัย แนวความคิดในการออกแบบชุมชนริมฝั่งลำตะคอง เพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลนครราชสีมา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ริมฝั่งลำตะคอง โดยคำนึงถึงศักยภาพที่ควรได้รับการส่งเสริม เช่น อ่างเก็บน้ำอภัยภูรังค์, เพลงโคราช, ผลิตภัณฑ์ชุมชนในเขตเทศบาลนครราชสีมาเพื่อสนองแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว และออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันทางกายภาพของพื้นที่มีลักษณะเป็นแหล่งน้ำสายสำคัญของจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยชุมชนที่อาศัยอยู่ 2 ฝั่งลำน้ำและวิถีชีวิตชาวบ้านริมน้ำที่น่าสนใจ โดยมีแนวทางดังนี้

1. บริเวณอ่างน้ำอภัยภูรังค์ เป็นอ่างเก็บน้ำเพื่อผลิตน้ำประปาบางส่วนและเป็นสวนสาธารณะรอบอ่าง โดยมีพิพิธภัณฑสถานเป็นจุดดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ภายในพื้นที่ประวัติศาสตร์ของผู้ก่อตั้งอ่างเก็บน้ำ และพิพิธภัณฑสถานด้านสภาพแวดล้อมของ ลำตะคอง, ต้นกำเนิดลำตะคองและมีจุดชมวิวยุโรปเมือง มีการพายเรือภายในอ่างเก็บน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว

2. บริเวณเกาะลอย ชุมชนเพลงโคราชจะอยู่บริเวณชุมชนหลังวัดสามัคคีเป็นชุมชนเก่าแก่มีการรวมตัวกันของเพลงโคราช เพื่ออำนวยความสะดวกต่อไปแสดงในงานต่างๆ โดยบริเวณรอบเกาะจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสวนสาธารณะชุมชน

3. บริเวณศาลาลอย-มหาชัย เป็นชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมคือ วัดศาลาลอยและบริเวณนี้จะจัดให้เป็นสวนสาธารณะของชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยย้ายบ้านที่ บุกรุกลำน้ำมาไว้บริเวณดังกล่าวและส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้ให้กับชุมชนได้ อยู่อย่างยั่งยืน

4. บริเวณริมฝั่งลำตะคองชุมชนเกษตรสามัคคี2 และชุมชนศาลาลอยล่องเรือชมธรรมชาติ

และวัฒนธรรมของชุมชน บริเวณดังกล่าวมีธรรมชาติที่สมบูรณ์เหมาะแก่การศึกษาธรรมชาติสอง ฝั่งคลอง

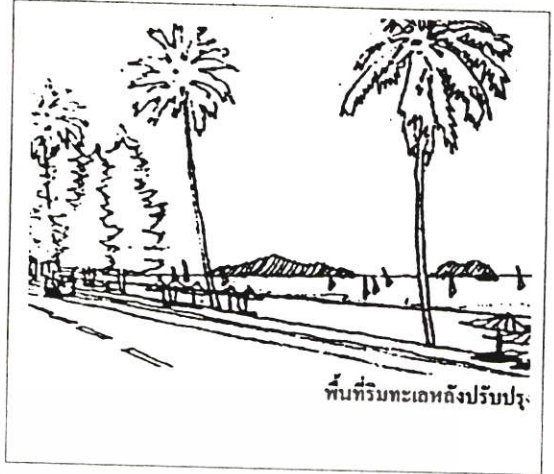
5. บริเวณสวนไม้ดอกและสวนผักบริเวณชุมชนสำโรงจันทร์และบุกมะค่า เป็นบริเวณที่ ชาวบ้านภายในชุมชนประกอบอาชีพทำสวนทำไร่เป็นส่วนใหญ่ โดยจะส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและส่งเสริมให้ปลูกผักปลอดสารพิษโดยใช้ระบบ ไฮโดร โปนิกส์และผักกางมุ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ริมทะเลก่อนปรับปรุง

พื้นที่ริมทะเลหลังปรับปรุง

รูปที่ 2.42 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง บริเวณเมืองพัทยา

3. เส้นทางสัญจร ถนนริมหาดมีการรुक้าทางเท้าสาธารณะ การตั้งหาบเร่แผงลอยทำให้นักท่องเที่ยวต้องมาเดินบนถนน นอกจากนี้มีการติดป้ายโฆษณาทำลายทัศนธรรมชาติและภูมิทัศน์ของเมือง

แนวทางแก้ไข กำหนดให้มีการถอยร่นอาคาร และขยายทางเท้า โดยห้ามมิให้มีการตั้งหาบเร่แผงลอย

ถนนริมหาดก่อนปรับปรุง

ถนนริมหาดหลังปรับปรุง

รูปที่ 2.43 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร บริเวณเมืองพัทยา

4. ทัศนียภาพและที่หมายตา ขาดความชัดเจน หรือบรรยากาศที่ชี้นำให้ผู้ขับขี่ชวยยานรับรู้ได้ว่าเป็นทางเข้าหลักสู่เมืองพัทยา มุมมองตลอดสองข้างทางของถนนขาดความน่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม พฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยว บริเวณหาดเฉวง เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร วรรณกรรมต่าง ๆ ภาพถ่าย การสังเกต และสำรวจสอบถามความคิดเห็น เพื่อนำมาพัฒนาภูมิทัศน์เมือง โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนท้องถิ่นและ นักท่องเที่ยวบริเวณหาดเฉวงทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ช่วงเดือน ธันวาคม 2547 - มกราคม 2548

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. กลุ่มประชาชนท้องถิ่น โดยสุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนหาดเฉวงช่วงเดือน ธันวาคม 2547 - มกราคม 2548 ประกอบด้วย

ผู้นำชุมชน	จำนวน 7 คน
ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนหาดเฉวง	จำนวน 100 คน
ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	จำนวน 50 คน

2. กลุ่มนักท่องเที่ยว โดยสุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวบริเวณหาดเฉวงทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ช่วงเดือน ธันวาคม 2547 - มกราคม 2548 จำนวน 350 คน

3.1.3 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 507 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยว

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในท้องถิ่น

ชุดที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ จำนวนครั้งที่เดินทางมาเที่ยว วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวหาดเฉวง โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ย่าน

ด้านที่ 2 ที่ว่างโล่ง

ด้านที่ 3 เส้นทางสัญจร

ด้านที่ 4 ที่หมายตา

ด้านที่ 5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในท้องถิ่น

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ จำนวนปีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ วิถีชีวิต รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ย่าน

ด้านที่ 2 ที่ว่างโล่ง

ด้านที่ 3 เส้นทางสัญจร

ด้านที่ 4 ที่หมายตา

ด้านที่ 5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

2. แบบสำรวจ ผู้วิจัยทำการสำรวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่บริเวณชุมชนหาดเฉวง โดยใช้เครื่องมือในการสำรวจ ดังนี้

1. กล้องถ่ายรูปและวีดิโอเทป เพื่อให้ทราบลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะชุมชนที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถเข้าสำรวจถึงและถ่ายภาพได้

2. แผนที่ เพื่อใช้สำรวจแหล่งชุมชนต่างๆ ของเขตพื้นที่ที่ทำการสำรวจ และเพื่อใช้ในการสำรวจเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยว

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม และแบบสำรวจ ที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมทำการตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหา ให้มีความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ และสำนวนภาษา และความชัดเจนในข้อคำถาม คำเนิการแก้ไขแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ ที่ปรับปรุงแล้วมาจัดทำขึ้นใหม่เพื่อเป็นมาตรฐาน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบในเรื่องความเที่ยงตรงในเนื้อหา โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. นายสุนัย อภิรักษ์ธรากร ผู้อำนวยการสำนักสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการและผังเมือง
2. นายสุชาติ ศรีสัตยพันธ์ สถาปนิก 8 วช. สำนักสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการและผังเมือง
3. นายชาญวิทย์ สิริสุนทรนนท์ สถาปนิก 7 วช. สำนักสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการและผังเมือง

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาคำเนิการแก้ไขแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ ร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสำรวจการวิจัย ดังนี้ คือ

3.3.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือ ขอความอนุเคราะห์จากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังกรมโยธาธิการและผังเมือง เทศบาลตำบลเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งแผนที่ต่างๆ บริเวณที่ทำการศึกษ

3.3.2 ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจภาคสนาม พร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ด้วยตนเอง

3.3.3 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนท้องถิ่นและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้มา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ร้อยละ และ จำแนกตามความคิดเห็น พฤติกรรม และความต้องการของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว แบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ร้อยละ แบบสำรวจ เป็นข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่วิเคราะห์ด้วยแผนที่ และภาพถ่าย

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ ค่าความถี่ร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจและแบบสอบถามมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย และนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวคิดส่วนหนึ่งประกอบกับทฤษฎีทางสถาปัตยกรรมเพื่อนำเสนอเป็นแนวคิดในการกำหนดรูปแบบของการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสม

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้
แบบสำรวจ เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพชายหาดเฉวง โดยผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นแผนผังรูปภาพประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

แบบสอบถาม เป็นการศึกษาข้อมูลของนักท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่นบริเวณชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยว แบ่งเนื้อหาออกเป็น

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการ

ท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิต และความต้องการของชุมชน รวมทั้งปัญหาและ

อุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

โดยทั้ง 2 ชุด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายคา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสำรวจ

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจด้วยตนเอง โดยเป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนหาดฉางที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผลการสำรวจพบรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

4.2.1 การสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนหาดฉางที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4.2.1.1 ย่านในพื้นที่ที่ทำการศึกษามองเห็นได้ชัดและมีลักษณะเฉพาะ แบ่งได้ เป็นประเภท ดังนี้

1. ย่านประวัติศาสตร์ เป็นย่านที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ ได้แก่ บริเวณยอดเขาหัวจุกซึ่งเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรบาท ซึ่งเป็นศาสนสถานที่สำคัญของชุมชนรวมทั้งวัดต่าง ๆ ที่กระจายอยู่บริเวณชุมชนประกอบด้วยวัดบุญชริการาม วัดสว่างอารมณ์ เป็นแหล่งที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวย่านพาณิชยกรรม จะมีความหนาแน่นเป็นแนวยาวริมถนนฉางเชิงมน และบริเวณแหลมดิน

2. ย่านพาณิชยกรรม เป็นแหล่งที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจะมีความหนาแน่นเป็นแนวยาวริมถนน ฉางมน และบริเวณแหลมดิน

3. ย่านเริงรมย์ เป็นย่านที่มีสถานเริงรมย์อยู่รวม ๆ กัน จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีความหนาแน่นเป็นแนวยาวริมถนนฉาง-เชิงมน ประกอบด้วยร้านอาหาร บาร์เบียร์ ด้วย

4. ย่านที่พักอาศัย แบ่งออกเป็น ย่านที่พักอาศัยสำหรับนักท่องเที่ยวและย่านที่พักอาศัยของคนในชุมชน โดยโรงแรม และที่พักนักท่องเที่ยว กระจายตัวอยู่เป็นแนวยาวตลอดชายหาดฉาง ส่วนย่านที่พักอาศัยของคนในชุมชน กระจายตัวอยู่ทางตอนบนของชุมชนบริเวณวัดบุญชริการาม และบริเวณวัดสว่างอารมณ์ และทางตอนล่างของชุมชนบริเวณบ้านหาดงาม

5. ย่านสถานที่ราชการ จะกระจายทั่วบริเวณ ได้แก่ โรงเรียนบ้านหาดงาม โรงเรียนวัดบุญชริการาม โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

4.2.1.2 ที่ว่างโล่ง พื้นที่ว่างโล่งในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษามีอยู่ 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ ประเภทสวนหย่อม ในพื้นที่ที่ทำการศึกษายังขาดสวนหย่อมเพื่อตกแต่งให้เกิดความสวยงาม

1. ประเภทสวนหย่อม ในพื้นที่ที่ทำการศึกษายังขาดสวนหย่อมเพื่อตกแต่งให้เกิดความสวยงาม

2. ประเภทลานกิจกรรม ลานเอนกประสงค์ ในพื้นที่ที่ทำการศึกษาพบลานกิจกรรม และ ลานเอนกประสงค์หลายแห่งด้วยกัน คือ บริเวณแหลมคัน มีลานกิจกรรมเล็ก ๆ ไว้ออกกำลังกาย ประกอบด้วยสนามฟุตบอล สนามบาสเก็ตบอล สนามตะกร้อ ลานด้านหน้าร้านไอศกรีม และลาน ด้านหน้าร้าน Mc Donald

3. ประเภทบ่อน้ำ สระน้ำ แม่น้ำลำคลองที่มีตามธรรมชาติในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษาพบเพียง แห่งเดียวคือบริเวณพรวนเป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ของชุมชน

4.2.1.3 เส้นทางสัญจร ในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษาจะประกอบไปด้วยทางหลวง

แผ่นดินหมายเลข 4169 (ถนนทิวราษฎร์ภักดี)เป็นทางหลวงสายประธาน ที่เชื่อมต่อระหว่างชุมชน เหวงไปยังชุมชนอื่น ๆ เป็นวงระบบเกาะสมุย และถนนแฉ่งเมือง เป็นถนนสายหลักที่เชื่อมต่อ หาดแฉ่งกับสนามบินสมุย และหาดเมือง ถนนทั้ง 2 สายนี้เป็นถนนที่รองรับปริมาณการจราจรที่ ผ่านเข้าออกชุมชน รวมทั้งกระจายปริมาณการจราจรไปยังถนนสายรองและถนนสายย่อย

4.2.1.4 ที่หมายตา ในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษาสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรมที่มีความ โดดเด่น ที่สามารถใช้เป็นที่หมายตา ประกอบไปด้วยห้างสรรพสินค้าโลตัส ริมถนนทิวราษฎร์ภักดี หอนาฬิกา บริเวณโรงแรมไอศกรีมถนนแฉ่งเมือง ร้าน Mc Donald ประติมากรรมเหล็กทรงสูง บริเวณที่จอดรถ แหลมคัน ก่อนถึงทางลงหาดสาธารณะแฉ่ง

4.2.2 ผลการสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนหาดแฉ่ง อำเภอเกาะสมุย ที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4.2.2.1 ผลการสำรวจย่าน

ย่านประวัติศาสตร์ ผลจากการสำรวจบริเวณยอดเขาหัวจุก พบว่ามีการพัฒนาไปแล้ว บางส่วนแต่ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องขาดคนดูแล มณฑปที่ใช้ปกคลุม รอยพระพุทธรูป มีความสวยงามมีลักษณะโดดเด่นแต่มีสภาพทรุดโทรม ภูมิทัศน์โดยรอบไม่ได้รับการดูแลลักษณะ ทางกายภาพไม่ส่งเสริมความงามของโบราณสถาน

ส่วนบริเวณวัดบุญทริกการาม และวัดสว่างอารมณ์ ยังคงสภาพความเป็นชนบท มีความ เงียบสงบร่มเย็น เป็นศูนย์รวมของคนในชุมชน

รูปที่ 4.1 แสดงมณฑปคลุมรอยพระพุทธรบาท

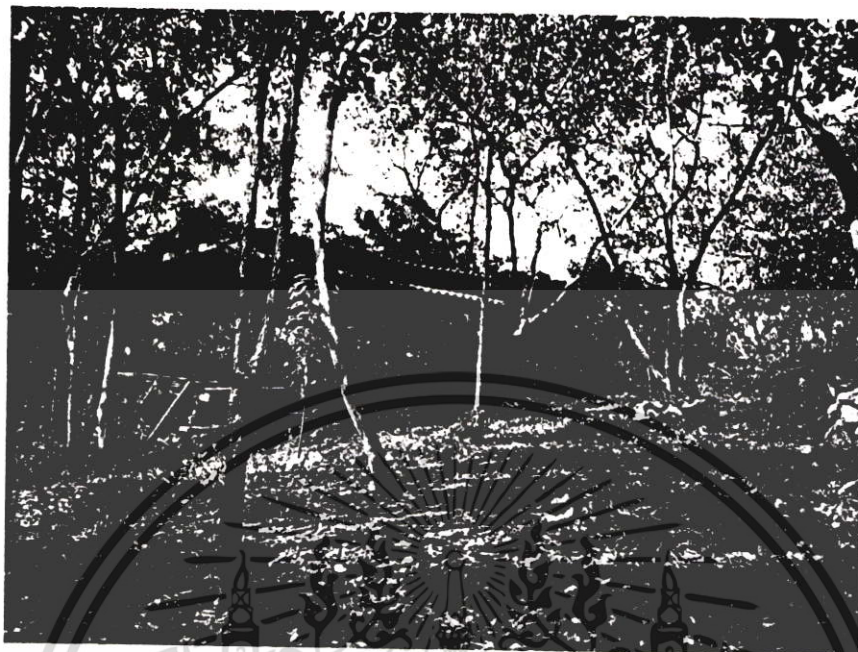
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.2 แสดงศาลาพักคอยบริเวณยอดเขาหัวจุก

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.3 แสดงเพิงบริเวณยอดเขาหัวจุก
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.4 แสดงบันไดทางขึ้นยอดเขาหัวจุก
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านพาณิชย์กรรม เป็นย่านที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวประกอบไปด้วยร้านอาหาร ร้านค้า โรงแรม บังกะโล ร้านขายของที่ระลึก มีความหนาแน่นค่อนข้างมากจะอยู่ริมถนนเจริญมน บริเวณหาดเฉวงใหญ่ จะมีความครึกครื้นมากในช่วงกลางคืน ลักษณะอาคารที่มีความสูง 1-3 ชั้น รูป ด้านสี่สรว และวัสดุอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก

รูปที่ 4.5 แสดงตลาดแหลมดิน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

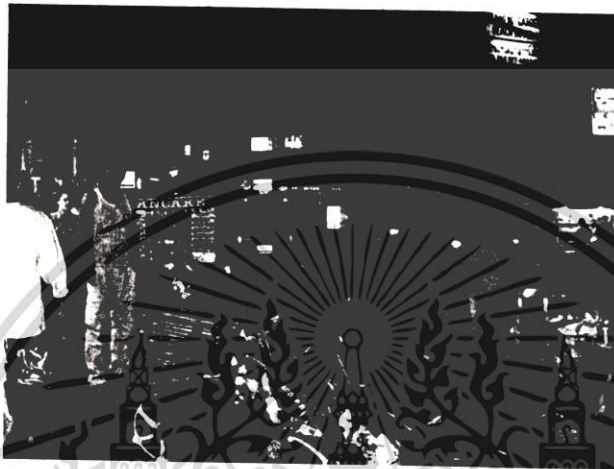

รูปที่ 4.6 แสดงอาคารพาณิชย์ริมถนนเฉวง-เชิงมน

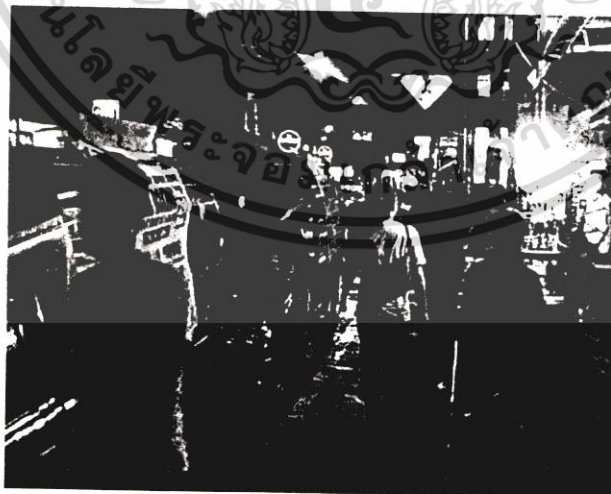
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านเจริญรมย์ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการย่านนี้ส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ลักษณะอาคารมีความสูง 1-3 ชั้น อยู่บริเวณเดียวกับย่านพาณิชย์กรรม ประกอบด้วย บาร์ เบียร์ คลับ ผับต่าง ๆ เป็นย่านที่มีกิจกรรมเฉพาะในช่วงกลางคืน เวลา 20.00-02.00 น. แต่ในช่วงเช้า และช่วงบ่าย บรรยากาศจะเงียบมากเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณชายหาด

รูปที่ 4.7 แสดงย่านเจริญรมย์ริมถนน-เชียงใหม่
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

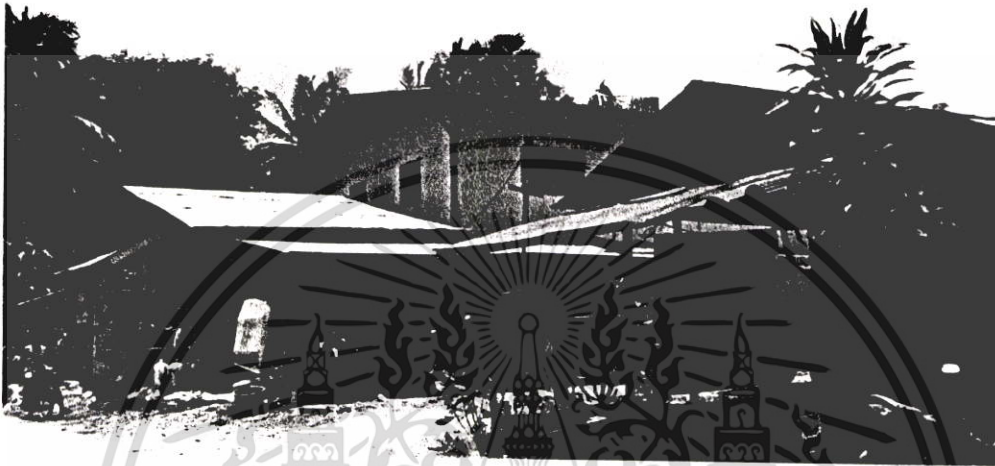

รูปที่ 4.8 แสดงกิจกรรมกลางคืนบริเวณถนนเจริญ-เชียงใหม่

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านที่พักอาศัย ย่านพักอาศัยของคนในชุมชนกระจายตัวอยู่บริเวณตอนบนของชุมชน บริเวณวัดบุญศรีการาม วัดสว่างอารมณ์และตอล่างชุมชนบ้านหาดงาม และบริเวณโดยรอบพรุ เฉวง ลักษณะบ้านเรือนกระจุกกระจายตามสวนมะพร้าวมีความสงบร่มเย็น ส่วนบริเวณริมถนน ลักษณะอาคารประกอบด้วยบ้านเดี่ยว บ้านแถว และห้องแถว ความสูง 1-3 ชั้น รูปด้านสี่ตรร และ วัสดุอาคารที่ความแตกต่างกันไป

รูปที่ 4.9 แสดงบ้านพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านหาดงาม
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.10 แสดงบ้านพักอาศัยบริเวณชุมชนวัดสว่างอารมณ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านสถานที่ราชการและโรงเรียน สถานที่ราชการที่สำคัญได้แก่สถานีดับเพลิงย่อยเฉวง การ
 ปรุ่ปาส่วนภูมิภาค สถานที่ผลิตน้ำพรุเฉวง ปรุ่รษณีย์โทรเลขเฉวง ลักษณะอาคารยังคงอยู่ในสภาพ
 คดี โรงเรียนบริเวณชุมชนหาดเฉวงมี 3 แห่ง คื้ด้วยกัน คื้ โรงเรียนวัดบุญชริกการาม อยู่บริเวณด้าน
 เหนือของพื้นที่ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์อยู่บริเวณทิศตะวันตก และ โรงเรียนบ้านหาดงาม
 โดยเฉพาะบริเวณ โรงเรียนบ้านหาดงาม ซึ่งอยู่บริเวณศูนย์กลางของชุมชนเป็นศูนย์รวมของชุมชนมี
 สนามกีฬาของชุมชน

รูปที่ 4.11 แสดงสถานีดับเพลิงย่อยเฉวง

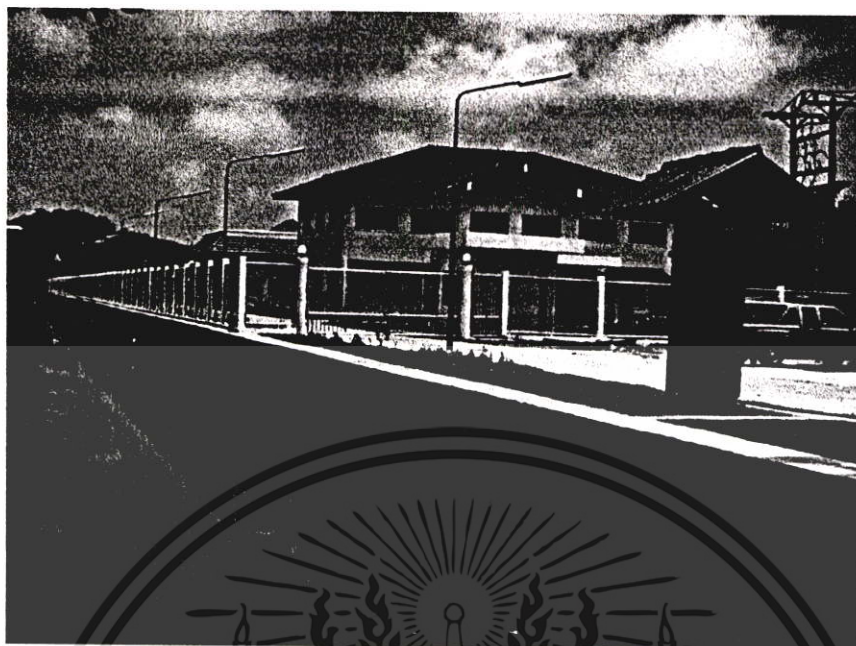
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.12 แสดงอาคารหน่วยบริการประชาชนตำบลบ่อผุด

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.13 แสดงโรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำ
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.14 แสดงการประปาส่วนภูมิภาค(สถานที่ผลิตน้ำประปา)สำนักงานประปาเกาะสมุย
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.15 แสดงโรงเรียนบ้านหาดงาม, ศูนย์กีฬาตำบลบ่อผุด

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.16 แสดงวัดสว่างอารมณ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

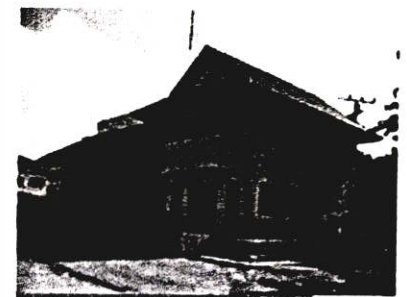
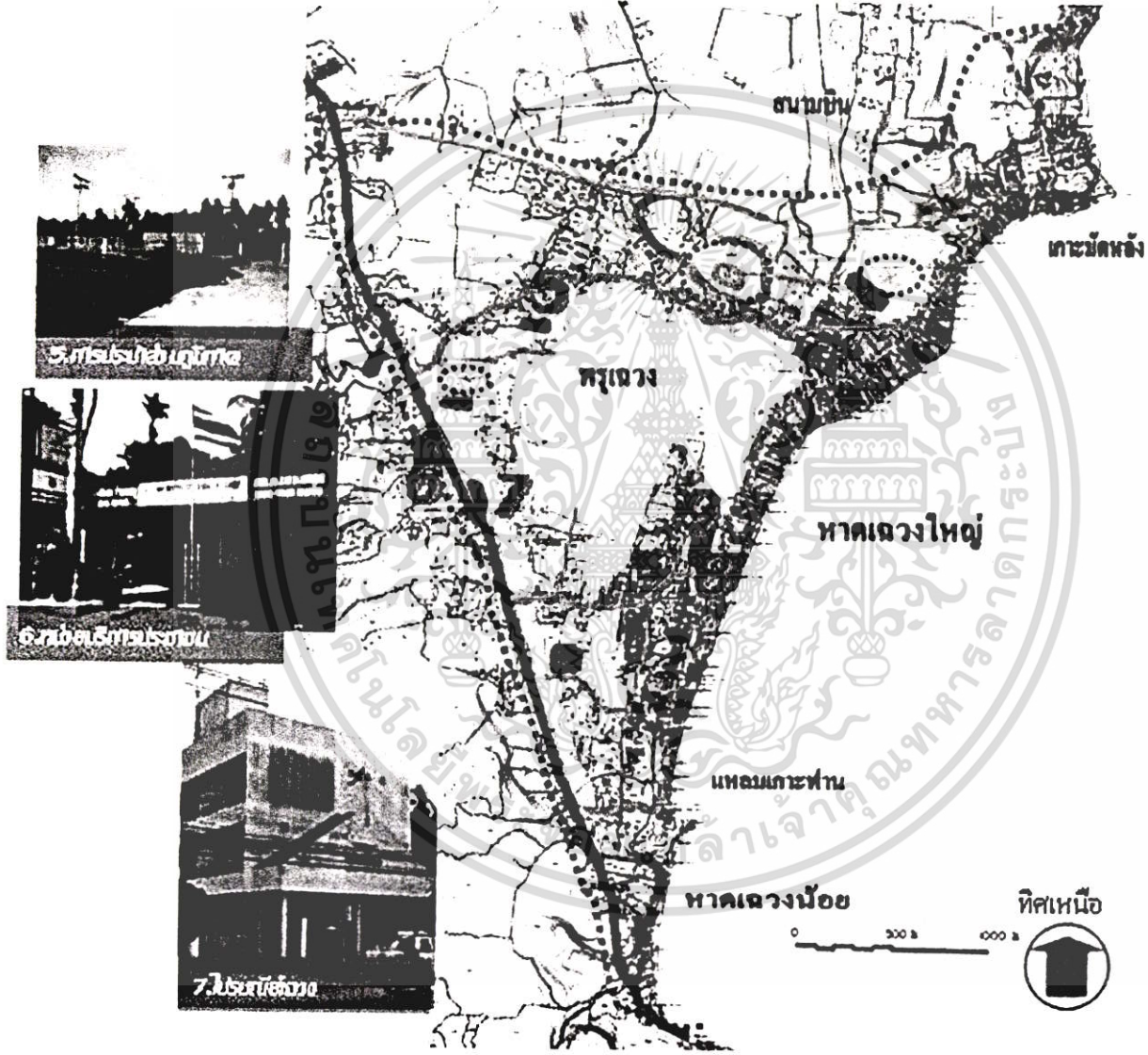
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสำรวจย่าน

รูปที่ 4.17 แผนที่แสดงผลการสำรวจย่าน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

การสำรวจย่าน

8. สถานีรถไฟฮ็องชวาง

9. โรงงานอินบุงเตนทางน้ำ

5. กรมรถไฟเกาหลี

6. โรงรถเรือประมง

7. โรงเรียนฮ็องชวาง

รูปที่ 4.18 แผนที่แสดงผลการสำรวจย่าน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

4.2.2.2 ผลการสำรวจที่ว่างโล่ง

ที่ว่างโล่งประเภทลานกิจกรรมในพื้นที่ที่ทำการศึกษาพบลานกิจกรรมหลายแห่งด้วยกัน คือ บริเวณแหลมดิน บริเวณโรงเรียนบ้านหาดงามจะจัดให้มีลานกีฬา ประกอบไปด้วย สนามบอล สนามตะกร้อ สนามบาสเก็ตบอล ส่วนลาดที่จัดเป็นที่นั่งพักผ่อน และสถานที่สำหรับนัดเจอกัน ได้แก่ บริเวณลานหน้าโรงแรมไฮอรา และลานด้านหน้าร้าน Mc Donald

รูปที่ 4.19 แสดงลานกีฬาบริเวณแหลมดิน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

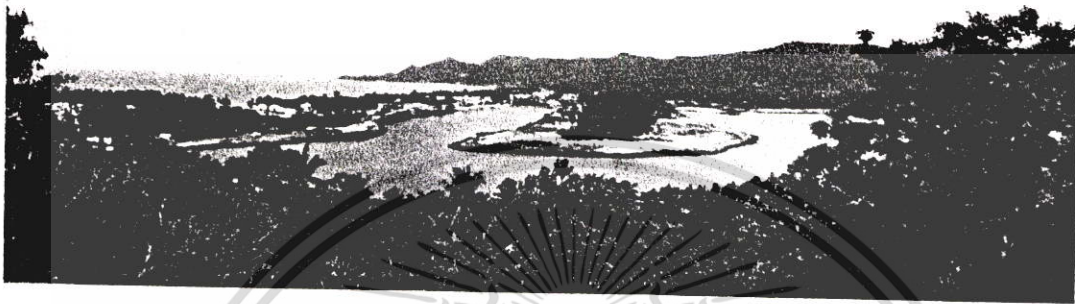

รูปที่ 4.20 แสดงลานว่างร้านMC DONALD'S

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ว่างโล่งประเภทบ่อน้ำ สระน้ำ แม่น้ำลำคลองที่มีตามธรรมชาติพรุเฉวง เป็นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งถูกปรับปรุงให้เป็นอย่างเก็บน้ำจืดขนาดใหญ่ สำหรับหล่อเลี้ยงชุมชน พรุเฉวงตั้งอยู่ตอนกลางของพื้นที่ มีสันทรายยื่นลงไปคล้ายแหลมเรียกว่าแหลมดิน บนสันทรายเป็นสวนมะพร้าว ล้อมรอบไปด้วยภูเขาและเนินเขา จึงมีภูมิทัศน์เป็นที่โล่งกว้างใหญ่ที่สวยงาม มีแหลมดินเป็นจุดรวมสายตาทั้งเมื่อมองจากที่ราบ โคยรอบพรุ หรือมองเห็น จากมุมสูงลงมาจากยอดเขาหัวจุก

รูปที่ 4.21 แสดงพรุเฉวง มองจากเขาหัวจุก

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.22 แสดงสภาพทั่วไปบริเวณโคยรอบพรุเฉวง

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสำรวจข้างเคียง

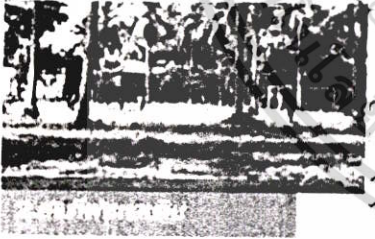
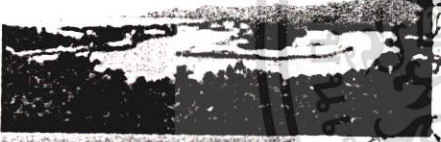
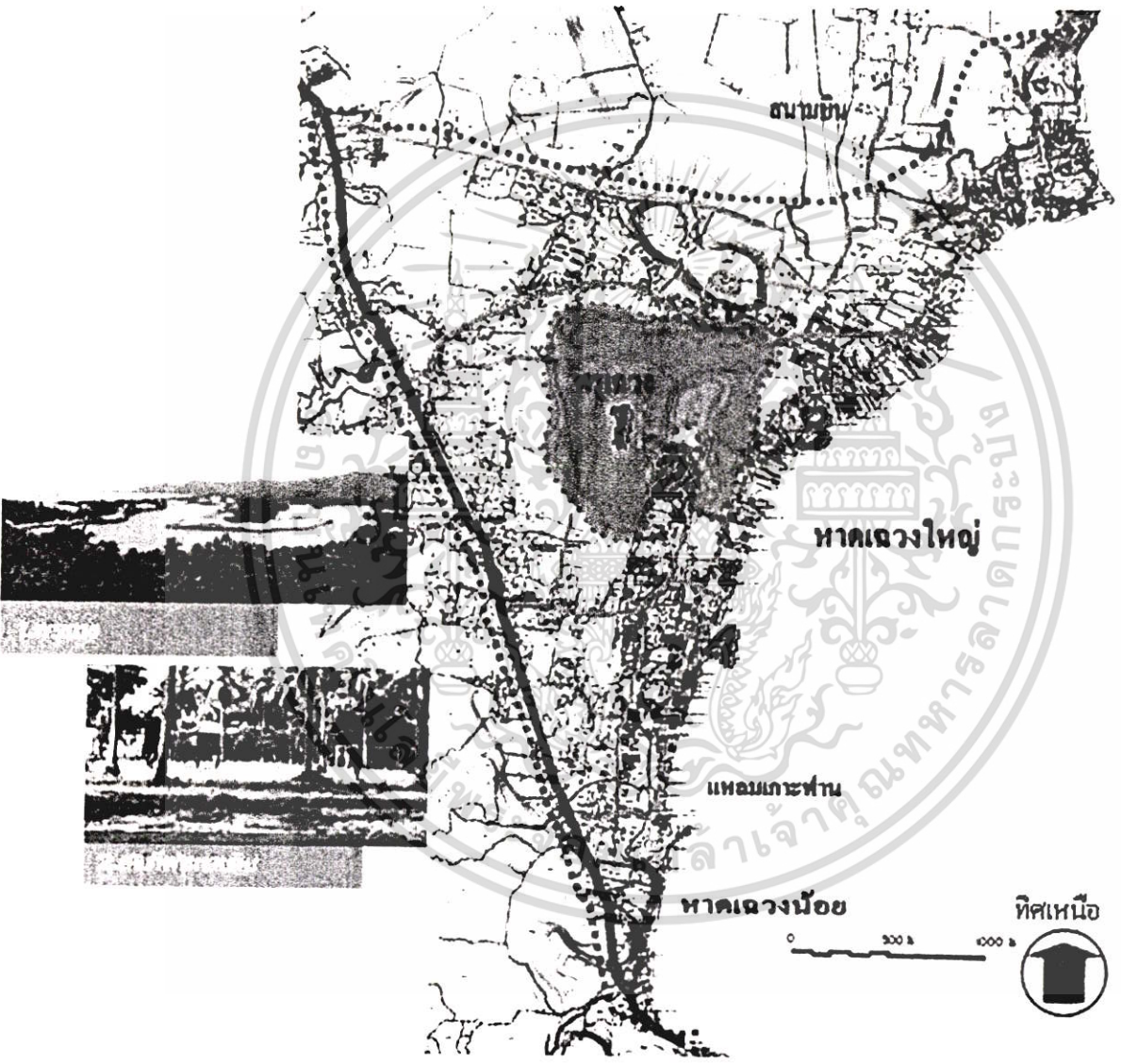
สถานีรถไฟใน มคอช.นค.

ศาลสมเด็จพระนเรศวร

อ.มคอช.นค. นครเจียง

รูปที่ 4.23 แผนที่แสดงผลการสำรวจข้างเคียง
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

4.2.2.3 ผลการสำรวจเส้นทางสัญจร

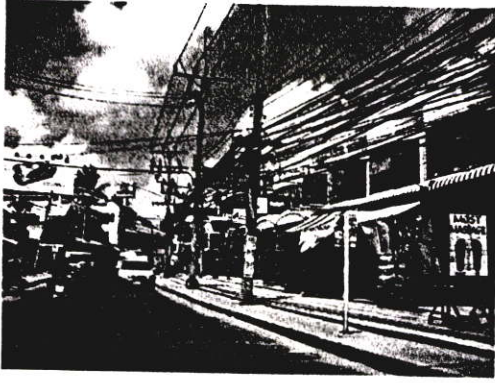
ถนนสายประชาชน ถนนทวิราษฎร์ภักดี ถนนसानรอบเกาะพื้นถนนคอนกรีต มีความกว้าง 9.00 ม. ขาดการควบคุมการก่อสร้างอาคารสองฝั่งถนนทำให้อาคารสร้างชิดเขตทางไม่มีระยะกอบรับน ให้เขตทางเป็นที่จอดรถทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย และเป็นอุปสรรคแก่การใช้ผังจราจรให้เป็นประโยชน์ในการสัญจรได้อย่างเต็มที่

รูปที่ 4.24 แสดงถนนสายประชาชน(ทวิราษฎร์ภักดี)

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

ถนนสายหลัก ถนนเจริญ-เชิงมน ถนนเลียบหาดเป็นแบบคอนกรีตมีความกว้าง 6.00 ม. เป็นทางเข้าออกของย่านที่พักนักท่องเที่ยวมีเขตทางแคบ และขาดการควบคุมการก่อสร้างอาคารที่ดีทำให้อาคารสร้างชิดเขตทาง ขาดทางเท้าและที่จอดรถ โดยบริเวณรับถนนทั้ง 2 ด้าน ให้เป็นที่จอดรถจักรยานยนต์ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดทั้งที่เกิดจากขวยยาน และจากคนเดินเท้า โดยเฉพาะในเวลากลางคืน เป็นถนนที่นักท่องเที่ยวออกมาเดินจับจ่ายซื้อของและหาความสนุกสนาน

รูปที่ 4.25 แสดงถนนแขวง-เชิงมน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

ถนนสายรอง เป็นถนนเชื่อมระหว่างถนนสายประธานกับถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนพิงบัว , ถนนเลข 4 , ถนนเลข 3, ถนนเลข 1 และถนนบ้านหาดงาม

ถนนเลข 4

ถนนเลข 3

รูปที่ 4.26 แสดงถนนสายรอง

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถนนสายย่อย เป็นถนนภายในชุมชน รวมทั้งทางลงสาธารณะ โดยถนนภายในชุมชน บางแห่งตรงลักษณะเป็นดินลูกรัง ส่วนทางลงหาดสาธารณะมี 1 แห่ง เป็นถนนคอนกรีต กว้าง 3 เมตร เป็นถนนที่คับแคบรวมทั้งบริเวณริมถนนยังใช้เป็นที่จอดรถจักรยานยนต์

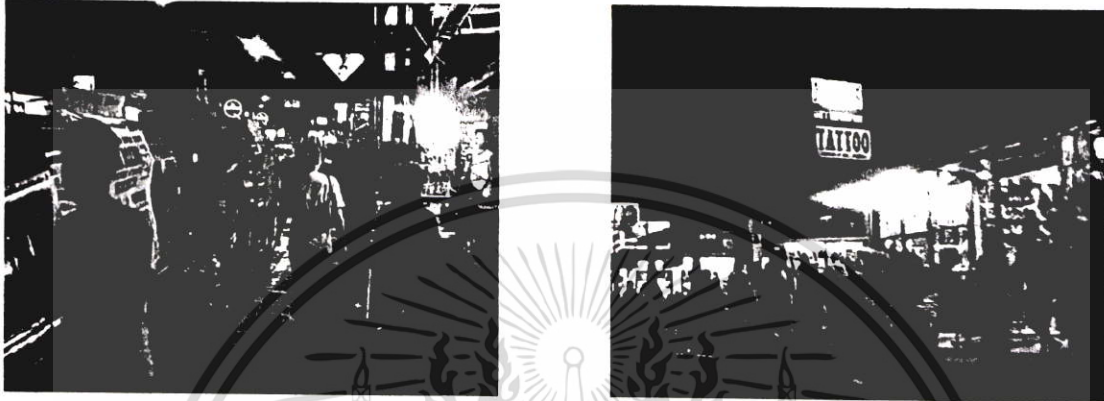
รูปที่ 4.27 แสดงถนนภายในชุมชนบ้านหาดงาม
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.28 แสดงถนนทางลงหาดสาธารณะ
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

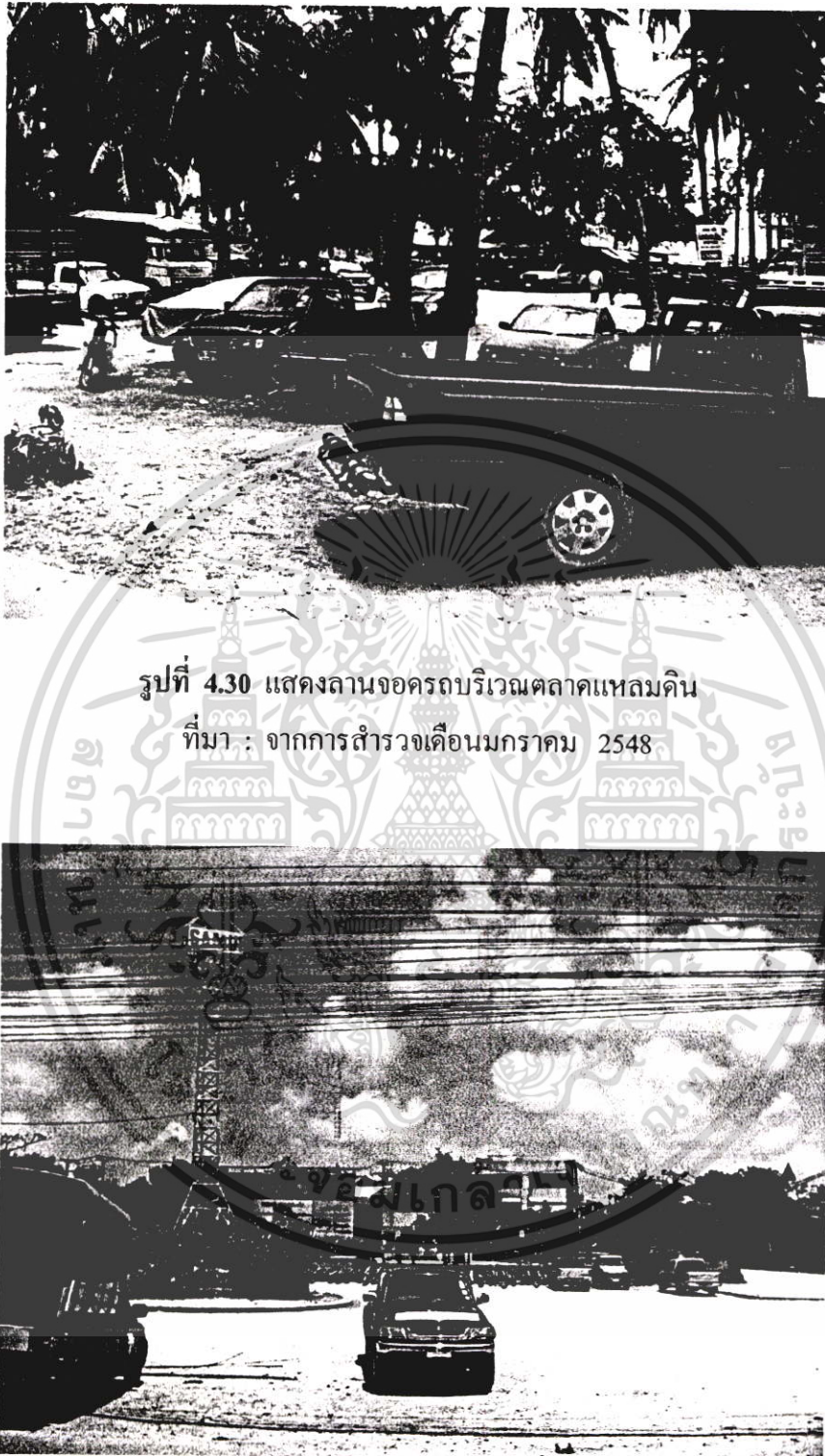
ทางเดินเท้า ผลจากการสำรวจพบว่าทางเดินเท้ามีเฉพาะบริเวณถนนเลว-เชิงมน ซึ่งเป็นถนนสายที่ใช้สำหรับเดินจับจ่ายซื้อของแต่ลักษณะทางเดินเท้าค่อนข้างคับแคบ เนื่องจากปริมาณของคนที่มาใช้บริการบริเวณร้านค้า ร้านอาหาร บาร์เบียร์ มีจำนวนเยอะมากในช่วงเวลา กลางคืน

รูปที่ 4.29 แสดงทางเท้าบริเวณเลว-เชิงมน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

ลานจอดรถ ผลจากการสำรวจพื้นที่พบลานจอดรถที่มีลักษณะเป็นลานกว้าง ๆ 2 แห่ง คือบริเวณตลาดแหลมดิน และลานจอดรถสาธารณะ โดยลานจอดรถบริเวณตลาดแหลมดิน เป็นลานจอดรถดินบดอัดแน่นขนาดใหญ่ ใช้รองรับคนที่มาใช้บริการตลาดสดแหลมดินครวสะ มาก ๆ ลักษณะการจอดขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีการจัดเส้นทางสัญจรภายในที่จอดรถ ส่วนลานจอดรถสาธารณะจะอยู่ห่างจากทางลงหาดสาธารณะประมาณ 300 เมตร เป็นลานจอดรถคอนกรีตสามารถรองรับประมาณของรถได้ประมาณ 80 คัน เป็นลานจอดรถที่ไม่มีสิ่งปกคลุมในตอนกลางวันจะร้อนมาก ไม่มีต้นไม้ไว้ให้ร่มเงาทำให้คนไม่นิยมนำรถมาจอดในบริเวณนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

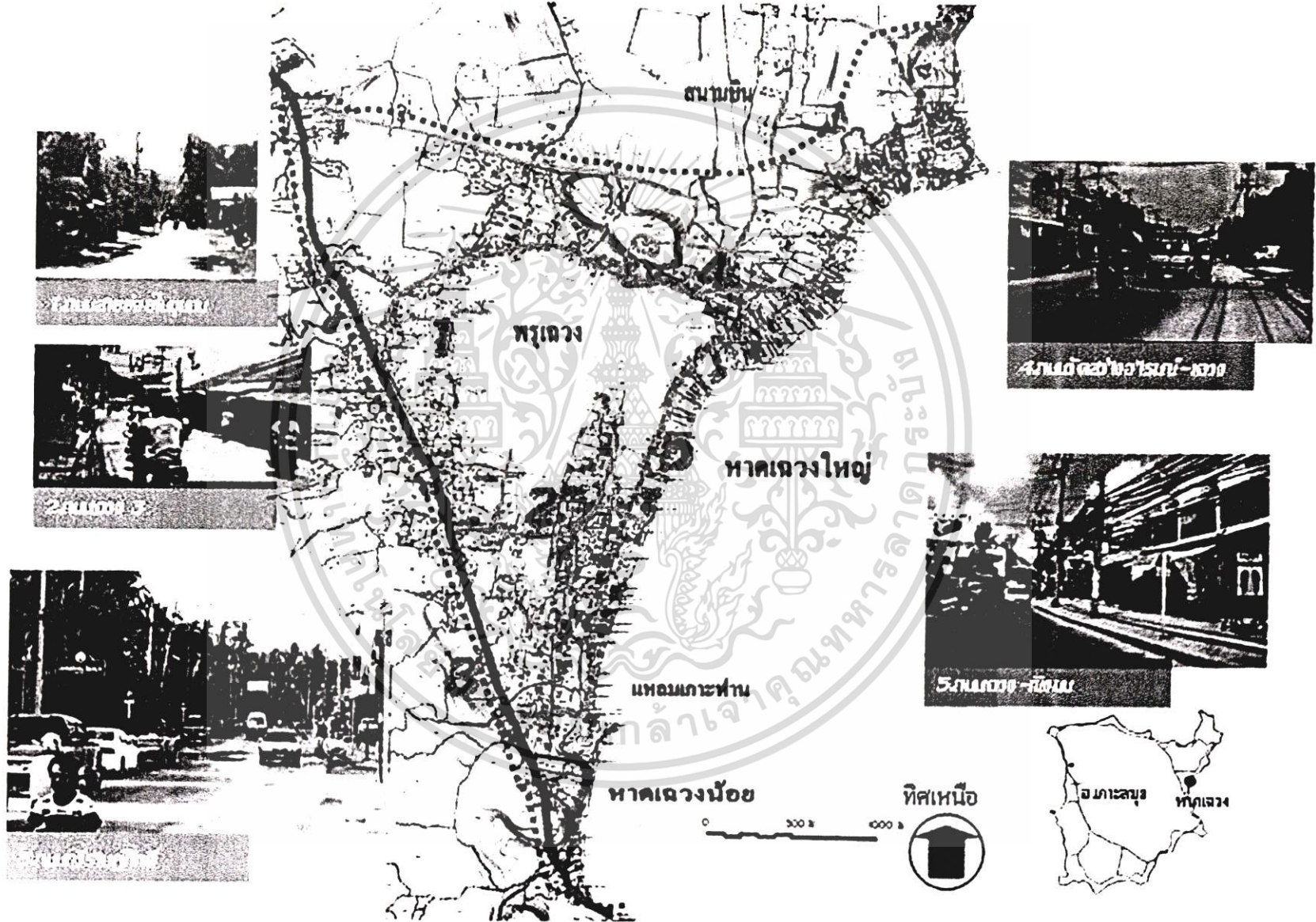
รูปที่ 4.30 แสดงลานจอดรถบริเวณตลาดแหลมดิน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.31 แสดงลานจอดรถสาธารณะก่อนถึงทางลงหาดสาธารณะ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

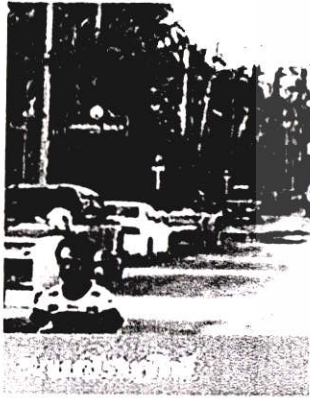
การสำรวจเส้นทางสัญจร

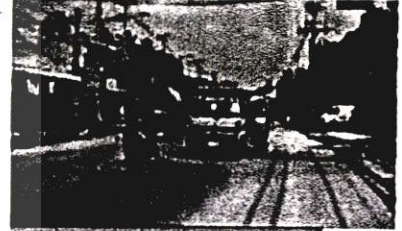
ถนนชิน

พุดแดง

หาคแดงน้อย

วัดสุทัศน์-พญา

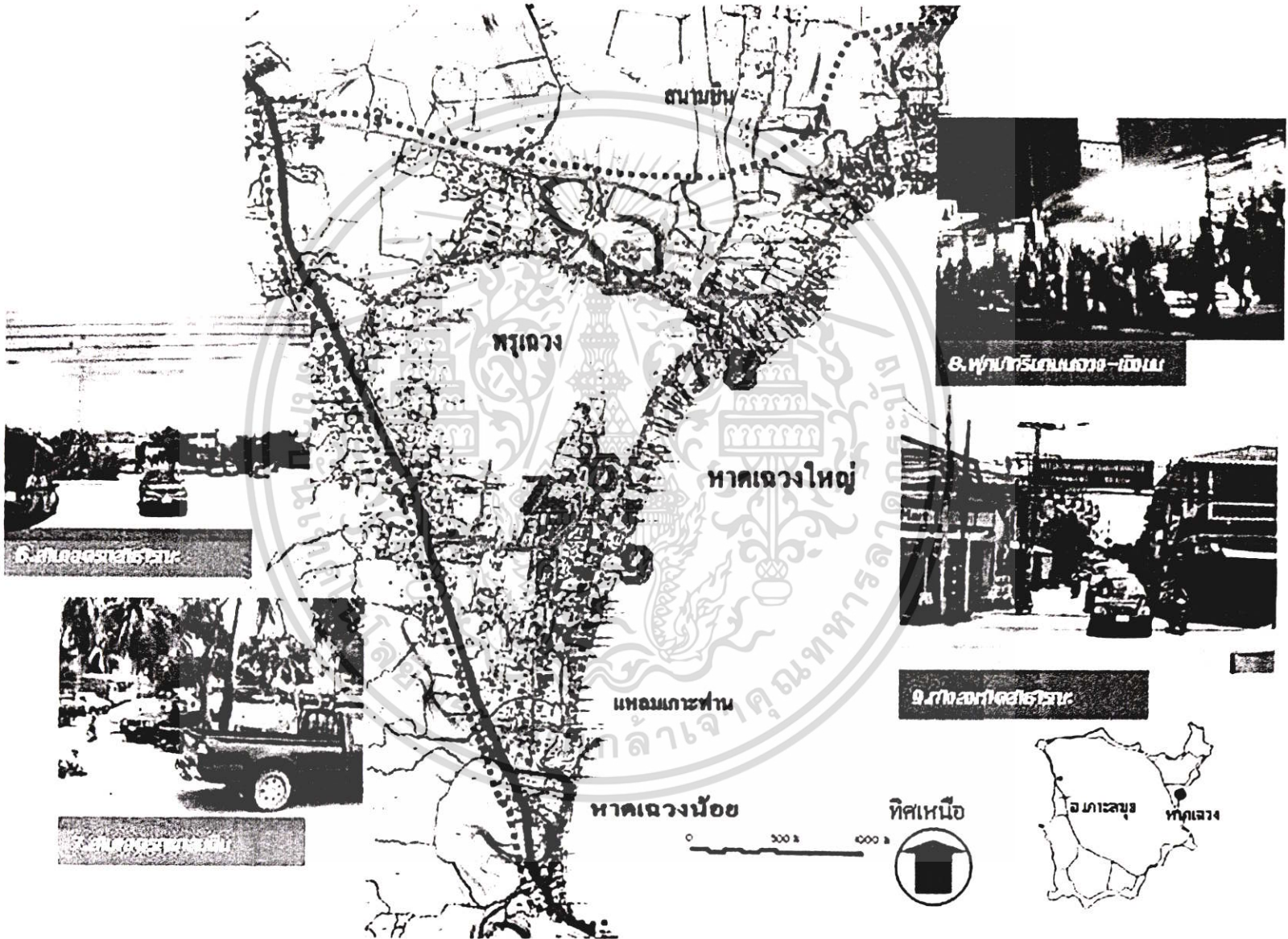

วัดสุทัศน์-วัด

รูปที่ 4.32 แผนที่แสดงผลการสำรวจเส้นทางสัญจร

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

การสำรวจเส้นทางสัญจร

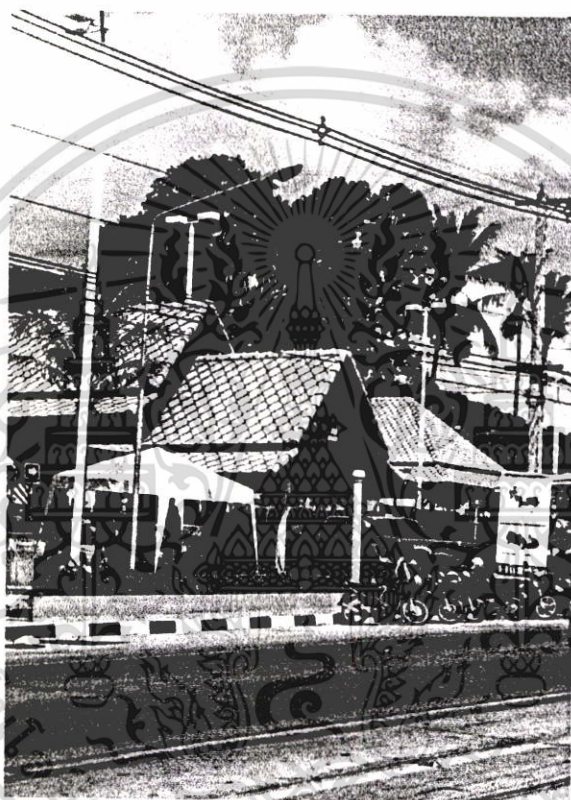

รูปที่ 4.33 แผนที่แสดงผลการสำรวจเส้นทางสัญจร

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

4.2.2.4 ผลการสำรวจที่หมายตา พบสถานที่ที่สามารถใช้เป็นที่ยหมายตาได้หลายแห่งดังนี้

ห้างสรรพสินค้าโลตัส อยู่ริมถนนทวิราษฎร์ภักดีก่อนถึงหาดเฉวง 4 ประมาณ 200 ม. จะเป็นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ลักษณะอาคารเป็นแนวราบสถาปัตยกรรมทรงไทยประยุกต์ โดดเด่นที่หลังคามีขนาดผืนใหญ่ทำให้มองเห็นได้จากระยะไกล และอยู่ใกล้กับถนนเฉวง 4 ซึ่งเป็นถนนเส้นแรกที่สามารถตัวเข้าหาดเฉวงได้ทำให้เป็นจุดสังเกตได้ดี และคนส่วนใหญ่มีมาเที่ยวบริเวณหาดเฉวงจะแวะเพื่อซื้อของก่อนจะเข้าหาดเฉวง

รูปที่ 4.34 แสดงห้างสรรพสินค้าโลตัส

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

หอนาฬิกาบริเวณโรงแรมไอยรา อยู่บริเวณย่านการค้าและบริการริมถนนเฉวง-เชิงมน เป็นหอนาฬิกาที่มีความสูงประมาณ 20 เมตร บริเวณโดยรอบของหอนาฬิกาเป็นลานสำหรับนัดพบ ก่อนจะเข้าไปจับจ่ายซื้อของ และเข้าพักที่โรงแรมไอยรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.35 แสดงหอนาฬิกาโรงแรมไอยรา

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

ร้าน Mc Donald เป็นที่หมายตาอีกแห่งหนึ่งที่อยูริมถนนเจริญ-เชิงมน
ด้านหน้าร้านจะมีลักษณะเป็นลานกว้าง มีร้านค้าที่มีลักษณะเป็นรถเข็นเล็ก ๆ นักท่องเที่ยวจะใช้
สัญลักษณ์ป้ายร้านเป็นที่สังเกต

รูปที่ 4.36 แสดงร้านMc Donald's

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประติมากรรมเหล็กทรงสูง เป็นที่หมายที่เทศบาลตำบลเกาะสมุยสร้างขึ้น
 ความสูงประมาณ 15 เมตร อยู่บริเวณที่จอดรถสาธารณะก่อนถึงทางลงหาดสาธารณะมีสภาพทรุด
 โทรมขาดการดูแล

รูปที่ 4.37 แสดงประติมากรรมบริเวณลานจอดรถสาธารณะ
 ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2.5 ผลการสำรวจสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนช่วยเพิ่มสีสันและสร้างควมมีชีวิตชีวาให้กับเมือง

สิ่งก่อสร้าง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เกาะสมุยยังไม่มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวโดยถ้าจะขอข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวต้องไปขอที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเขต 7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ร้านขายของ ร้านขายอาหาร ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยลักษณะการใช้วัสดุ รูปค้ำัน สีสัน มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก

ห้องน้ำบริการนักท่องเที่ยว จากการสำรวจนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดจะใช้ห้องน้ำของร้านค้าและโรงแรม เพราะไม่มีห้องน้ำสาธารณะไว้บริการยกเว้นบริเวณตลาดสดแหลมดิน ซึ่งคนที่มาใช้ส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชน

บริเวณที่นั่งพักผ่อนที่นัดพบ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้ร้านอาหารร้านค้า หรือ ที่ว่างหน้าร้านค้าเป็นจุดนัดพบ บริเวณที่นั่งคอยที่เป็นส่วนของสาธารณะ ไม่มีให้เห็นในพื้นที่

ศาลาที่พักนักท่องเที่ยว จากการสำรวจบริเวณเขาหัวจุกใกล้กับที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปมหาศาลาสำหรับพักนักท่องเที่ยวแต่มีสภาพทรุดโทรมไม่ได้รับการดูแล

จุดชมวิวบริเวณแหลมเกาะฟานบนศาลาที่พักนักท่องเที่ยวแต่ลักษณะสถาปัตยกรรมไม่ได้แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน

รูปที่ 4.39 แสดงบริเวณแหลมเกาะฟาน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.40 แสดงศาลาบริเวณยอดเขาหัวจุก
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งประกอบบริเวณ

ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ส่วนใหญ่เป็นของเอกชน แต่จากการสำรวจไม่พบเห็นม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้เป็นของสาธารณะ

ป้ายบอกสถานที่ แต่ละที่ของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญบริเวณชุมชนหาด เวงจะมีป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะแตกต่างกันไปไม่มีรูปแบบที่คล้าย ๆ กัน

ป้ายข้อมูลข่าวสาร พบน้อยมาก โดยเฉพาะบริเวณย่านการค้าและบริการของนักท่องเที่ยวไม่มีป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร

ป้ายโฆษณา พบเห็นทั่วไปริมถนนทิวราษฎร์ภักดี และริมถนนเลว- เเชิงมน ขาดการควบคุม ไม่เป็นระเบียบอยู่ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ทำลายทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวไม่มีข้อความเป็นเอกลักษณ์ของเมือง

ถังขยะ ขาดรูปแบบเฉพาะของพื้นที่และมีน้อยมาก โดยร้านค้าส่วนใหญ่จะนำถังขยะของส่วนตัวมาวางไว้หน้าร้านทำให้ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่สวยงาม

ไฟฟ้าแสงสว่าง บริเวณถนนเลว-เชิงมน ส่วนใหญ่การให้แสงสว่างเกิดขึ้นจากย่านสถานเริงรมย์

รถเข็นขายของ ขาดการควบคุมดูแลบริเวณย่านการค้าถนนเลว-เชิงมน มีรถเข็นขายของบนถนนซึ่งถนนเดิมมีความคับแคบอยู่แล้วยิ่งทำให้การจราจรติดขัด

รูปที่ 4.41 แสดงรถเข็นบริเวณริมถนน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้ายชื่อหาดเลว

บ้านตลาดผลไม้แหลมดิน

รูปที่ 4.42 แสดงป้ายชื่อสถานที่
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

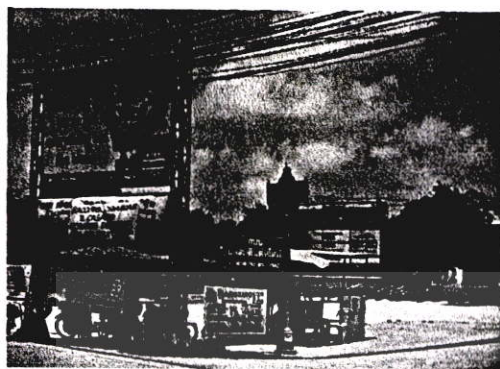
ป้ายประชาสัมพันธ์ริมถนนทิวราษฎร์ภักดี

ป้ายประชาสัมพันธ์ริมหาด

รูปที่ 4.43 แสดงป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.44 แสดงป้ายโฆษณา

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

รูปที่ 4.45 แสดงถึงขยะบริเวณชุมชนหาดเจวง

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิต รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

โดยแบบสอบถามให้เลือกตอบเป็น 2 ประเภท คือ เลือกตอบได้เพียงข้อเดียว และเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นปลายปิดมีตัวเลือกให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ นอกเหนือจากคำตอบที่ให้เลือก เกณฑ์ในการพิจารณาวิเคราะห์จากแบบสอบถาม เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ออกแบบดังนี้

1. ข้อที่เลือกคำตอบให้เกณฑ์ตามความคิดเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่ได้ความถี่ร้อยละสูงสุดและมากกว่า 50 ขึ้นไป ถือเอาข้อนั้นเป็นข้อมูล เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการออกแบบ
2. ข้อที่เลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้เกณฑ์ความคิดเห็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่ได้ความถี่ร้อยละสูงสุดถือเอาข้อนั้นเป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการออกแบบ

4.3.1 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง 5 ด้าน ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนท้องถิ่น

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตรวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว บริเวณชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย ของกลุ่มประชาชนท้องถิ่น 5 ด้าน ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ข้างต้นในรูปแบบตารางประกอบการสรุปผลความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวและกลุ่มประชาชนในท้องถิ่น

4.3.2 ผลจากการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการศึกษาพฤติกรรม ปัญหา และอุปสรรคในการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศที่เดินทางมายังชุมชนเฉวง อำเภอเกาะสมุย จำนวน 350 คน และกลุ่มประชาชนในท้องถิ่นจำนวน 157 คน เป็นการศึกษาถึงสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต ความต้องการของชุมชน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวน

ตารางที่ 4.1 การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	350	100.00
ชาย	150	44.57
หญิง	194	55.42
2. อายุ	350	100.00
ต่ำกว่า 20 ปี	39	11.14
20-35 ปี	128	36.57
35-50 ปี	112	32
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	71	20.28
3. อาชีพ	350	100.00
รับราชการรัฐวิสาหกิจ	93	26.57
เจ้าของกิจการ	23	6.57
นักเรียน นักศึกษา	65	18.57
พนักงานบริษัทเอกชน	152	43.42
ชวนสวน ชาวไร่	17	4.85
4. ท่านเคยมาเที่ยวชุมชนหาดเลวังกี่ครั้ง	350	100.00
1 ครั้ง	186	53.14
2 ครั้ง	95	27.14
3 ครั้ง	17	4.85
มากกว่า 3 ครั้ง	52	14.85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยว (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. จุดประสงค์หลักของท่านที่มาเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเลว่ง คือ	350	100.00
ชมหาดทรายที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ	218	62.28
จับจ่ายซื้อของพื้นเมือง	48	13.71
ชมวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ	8	2.28
เที่ยวสถานเริงรมย์	76	21.71
6. ท่านจะกลับมาเที่ยวอีกครั้งหรือไม่	350	100.00
ไม่กลับมาอีก	63	18
กลับมาอีกครั้ง	287	82

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.42 ส่วนใหญ่มีอายุ 20-35 ปี ร้อยละ 36.57 รองลงมาอายุ 35-50 ปี ร้อยละ 32 ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 43.42 รองลงมารับราชการ รัฐวิสาหกิจร้อยละ 26.57 ส่วนใหญ่มาเที่ยวชุมชนเลว่งเป็นครั้งแรก ร้อยละ 53.14 จุดประสงค์หลักในการมาเที่ยว คือ ชมหาดทรายที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ ร้อยละ 62.28 รองลงมาคือเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 21.71

ตอนที่ 2 ข้อมูลวิเคราะห์ค่าร้อยละเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวปัญหา และอุปสรรคในการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม

ย่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานที่ใดที่ท่านสนใจเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	350	100.00
บริเวณชายหาด	213	60.85
พรุเฉวง	112	32
ย่านการค้าและสถานเริงรมย์	173	49.42
ยอดเขาหัวจุก	78	22.28
แหลมเกาะฟาน	53	15.14
2. ท่านคิดว่าควรจะมีกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรม เช่น จัดนิทรรศการ เทศกาลงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ หรือไม่	350	100.00
ควร โปรดตอบข้อ 2.1	329	94
ไม่ควร	21	6
2.1 ท่านคิดว่าควรให้มีการเทศกาลนิทรรศการและงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ที่บริเวณใด		
บริเวณชายหาด	32	9.14
พรุเฉวง	237	67.71
ย่านการค้าและสถานเริงรมย์	51	14.57
ยอดเขาหัวจุก	23	6.57
แหลมเกาะฟาน	7	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม (ต่อ)

ย่าน	จำนวน	ร้อยละ
3. ปัญหาที่ท่านพบเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม บริเวณชุมชนหาค เฉวง คือ อะไร	350	100.00
ความแออัดของย่านการค้าและย่านที่พักอาศัย	108	30.85
การใช้วัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก	84	24
กิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน	158	45.14
4. บริเวณใดที่ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	350	100.00
บริเวณทางลงหาดสาธารณะ	122	34.85
พुरुเฉวง	225	64.28
ย่านการค้าและสถานเริงรมย์	98	8.74
ยอดเขาหัวจุก	172	49.14
แหลมเกาะฟาน	78	22.28

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสนใจเที่ยวบริเวณชุมชนหาคเฉวง คือ บริเวณชายหาดร้อยละ 60.85 รองลงมาคือย่านการค้าและสถานเริงรมย์ ร้อยละ 32 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าควรจัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรม เช่น จัดนิทรรศการเทศกาลงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ร้อยละ 94 และควรจัดที่บริเวณพुरुเฉวง ร้อยละ 67.71 ส่วนปัญหาที่นักท่องเที่ยวพบเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรมบริเวณชุมชนหาคเฉวง คือ กิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน ร้อยละ 45.15 รองลงมาคือ ความแออัดของย่านการค้าและย่านที่พักอาศัยร้อยละ 30.85 ส่วนบริเวณที่นักท่องเที่ยวคิดว่าควรมีการปรับปรุง คือ บริเวณพुरुเฉวง ร้อยละ 64.28 รองลงมา คือ ยอดเขาหัวจุก ร้อยละ 49.14 และบริเวณทางลงหาดสาธารณะร้อยละ 34.85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. บริเวณใดที่ท่านใช้เป็นสถานที่สำหรับพบปะสังสรรค์และพักผ่อนหย่อนใจ	350	100.00
บริเวณชายหาด	175	50
บริเวณโดยรอบพรุฉวง	32	9.14
ร้านอาหาร	92	26.28
ร้านขายของที่ระลึก	51	14.57
2. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือไม่	350	100.00
เพียงพอ	97	27.71
ไม่เพียงพอ (โปรดตอบข้อ 2.1)	253	72.28
2.1 ท่านคิดว่าควรให้มีสวนสาธารณะที่บริเวณใด		
บริเวณริมชายหาด	30	8.57
พรุฉวง	227	64.85
ยอดเขาหัวจุก	21	6
แหลมเกาะฟาน	72	20.57
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ถ้าจะพัฒนาโดยรอบพรุฉวงให้เป็นลานเมืองเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	350	100
เห็นด้วย	321	91.71
ไม่เห็นด้วย	29	8.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง (ต่อ)

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
4. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะควรมีสิ่งประกอบบริเวณอะไรบ้าง ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ	350	100.00
ป้ายบอกข้อมูล	78	22.28
ศาลาที่พัก	272	77.71
โทรศัพท์สาธารณะ	93	26.57
ม้านั่งพักผ่อน	272	77.71
ซุ้มโฆษณา	72	20.57
ถังขยะ	272	77.71
ไฟฟ้าและแสงสว่าง	134	38.28
ห้องน้ำ-ห้องส้วม	203	58
ป้ายบอกทาง	78	22.28
ที่คั่นน้ำบริการ	52	14.85
ลานออกกำลังกาย	78	22.28

จากตารางที่ 4.3 พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริเวณชายหาดเป็นสถานที่สำหรับพบปะสังสรรค์และพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 50 รองลงมาคือบริเวณร้านอาหาร ร้อยละ 26.28 และร้านขายของที่ระลึก ส่วนใหญ่คิดว่าสวนสาธารณะไม่เพียงพอต่อความต้องการร้อยละ 72.28 คิดว่าควรจัดให้มีสวนสาธารณะบริเวณพญาเจดีย์ ร้อยละ 64.85 และเห็นด้วยถ้าจะพัฒนาพื้นที่บริเวณพญาเจดีย์ให้เป็นลานเมือง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวร้อยละ 91.71 โดยสิ่งประกอบบริเวณสำหรับสวนสาธารณะนักท่องเที่ยวต้องการให้มีถังขยะ ม้านั่งพักผ่อน ศาลาที่พักมากที่สุดร้อยละ 77.71 รองลงมาคือห้องน้ำ-ส้วม ร้อยละ 58

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนร้อยละ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

เส้นทางสัญจร	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเดินทางมาชุมชนหาดเลวงโดยวิธีใด	350	100.00
รถโดยสารประจำทาง	197	56.28
รถยนต์ส่วนตัว	105	30
รถจักรยานยนต์	48	13.71
2. ปัญหาใดที่ท่านประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยว	350	100.00
ถนนค่อนข้างคับแคบ	112	32
ที่จอดรถไม่เพียงพอ	92	26.28
การจราจรติดขัด	103	29.42
ขาดทางเท้าและทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว	43	12.28
3. ท่านคิดว่าเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเลวงควรมีสิ่งประกอบบริเวณอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	350	100.00
ป้ายบอกข้อมูล	201	44.85
ศาลาที่พัก	201	57.42
โทรศัพท์สาธารณะ	85	24.28
ม้านั่งพักผ่อน	63	18
ต้นไม้	201	57.42
ฟุตบอล	201	57.42
ถังขยะ	201	57.42
ป้ายบอกทาง	201	57.42
ทางรถจักรยาน	150	45.14

จากตารางที่ 4.4 พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาบริเวณชุมชนหาดเลวง โดยรถโดยสารประจำทางร้อยละ 56.28ลงมา เป็นรถยนต์ส่วนตัว 30ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวคือ ถนนค่อนข้างคับแคบร้อยละ 32 รองลงมาคือการจราจรติดขัดร้อยละ 29.42 และปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอร้อยละ 26.28 โดยส่วนประกอบบริเวณสำหรับเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าควรมีป้ายบอกข้อมูล ศาลาที่พัก ต้นไม้ ถังขยะ ฟุตบอล ป้ายบอกทาง มากที่สุดร้อยละ 57.42รองลงมาคือ ทางรถจักรยานคิดเป็นร้อยละ 45.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

ที่หมายตา	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านมีสถานที่ใดเป็นที่สังเกตหรือที่หมายตา บริเวณชุมชนหาดเฉวงหรือไม่	350	100.00
มี	71	20.28
ไม่มี	279	79.71
2. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือสัญลักษณ์ของชุมชนหาดเฉวงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน	350	100.00
พรุเฉวง	225	64.28
ยอดเขาหัวจุก	32	9.14
สถานเริงรมย์ริมถนนเฉวง-เชิงมน	75	21.42
แหลมเกาะฟาน	18	5.14

จากตารางที่ 4.5 พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวงไม่มีจุดสังเกต หรือที่หมายตาบริเวณชุมชนหาดเฉวง ร้อยละ 53.42 และสัญลักษณ์ของชุมชนหาดเฉวงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน คือ พรุเฉวง คิดเป็นร้อยละ 64.28 รองลงมาคือ สถานเริงรมย์ชายหาดเฉวง ร้อยละ 21.42

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณอะไรที่ควรที่จะเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	350	100.00
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	285	81.42
ป้ายบอกข้อมูล	113	32.28
ศาลาพักนักท่องเที่ยว	285	81.42
โทรศัพท์สาธารณะ	120	34.28
ม้านั่ง	285	81.42
ซุ้มโฆษณา	123	35.14
ต้นไม้	285	81.42
เสาไฟ	53	15.14
สโมสกรีกีฬาทางน้ำ	272	77.71
ตู้ ATM	53	15.14
ถังขยะ	285	81.42
ป้อมยาม	285	81.42
ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ	285	81.42
ที่คั่นน้ำบริการ	44	12.57
ร้านค้าผลิตภัณฑ์ตำบล	285	81.42
อาคารศาลา 4 ภาค (แสดงผลงาน ร้านค้า)	272	77.71
2. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้าง เช่น ร้านอาหาร โรงแรม บังกะโล รวมทั้งสิ่งประกอบบริเวณ เช่น ซุ้ม ป้าย เสาไฟ ม้านั่ง ฯลฯ ควรมีการปรับปรุงให้เข้ากับรูปแบบท้องถิ่นหรือไม่	350	100.00
ควร	279	79.71
ไม่ควร	71	20.28

จากตารางที่ 4.6 พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจะมีเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว สโมสกรีกีฬาทางน้ำ ห้องน้ำ ส้วมสาธารณะ ร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล ต้นไม้ ถังขยะ โดยคิดเป็นร้อยละ 81.42 รองลงมาคือ ศาลาพักนักท่องเที่ยว ป้อมยาม อาคารศาลา 4 ภาค ป้ายบอกข้อมูล ซุ้มโฆษณา ร้อยละ 77.71 ส่วนรูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่เดิมและสร้างขึ้นใหม่ควรปรับปรุงให้กับรูปแบบท้องถิ่นร้อยละ 79.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับประชาชนท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.7 การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	157	100.00
ชาย	97	61.78
หญิง	60	38.21
2. อายุ	157	100.00
ต่ำกว่า 20 ปี	18	11.46
20-35 ปี	54	34.39
35-50 ปี	72	45.85
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	13	8.28
3. วุฒิการศึกษา	157	100.00
ต่ำกว่าปริญญาตรี	29	18.47
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	67	42.67
สูงกว่าปริญญาตรี	19	12.10
ปริญญาตรี	42	26.75
4. อาชีพ	157	100.00
รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ	22	14.01
เจ้าของกิจการ	31	19.74
นักเรียน, นักศึกษา	11	7.00
พนักงานบริษัทเอกชน	76	48.40
ทำสวน, ทำไร่	17	10.82
5. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนขนาดเล็วงเป็นระยะเวลา	157	100.00
ต่ำกว่า 1 ปี	12	7.64
1-5 ปี	15	9.55
6-10 ปี	34	21.65
11-15 ปี	68	43.34
มากกว่า 15 ปี	28	17.83

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
6. รายได้ต่อเดือน	157	100.00
ต่ำกว่า 5,000 บาท	14	8.91
5001-10,000 บาท	72	45.85
10,001-15,000 บาท	58	36.94
มากกว่า 15,000 บาท	13	8.28

จากตารางที่ 4.7 พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 61.78 ส่วนใหญ่มีอายุ 35-50 ปี ร้อยละ 45.85 รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 34.39 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อาชีวศึกษา หรือ เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 42.67 รองลงมาคือ ปริญญาตรี ร้อยละ 26.75 อาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 48.40 รองลงมา คือ เจ้าของกิจการคิดเป็นร้อยละ 19.74 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนหาดแดงเป็นระยะเวลา 11-15 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.31 รองลงมา คือ มากกว่า 15 ปี ร้อยละ 21.65 และ 6-10 ปี ร้อยละ 21.65 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5001 – 10000บาท ร้อยละ 45.85 รองลงมาคือ มากกว่า 10001-15000ร้อยละ36.94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าร้อยละเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความต้องการ ปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนา
ภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม

ย่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. บริเวณใดที่ท่านใช้เป็นที่ยรวมกิจกรรม	157	100.00
วัด	72	45.85
โรงเรียน	53	33.75
สถานที่ราชการ	12	7.64
สวนสาธารณะ	20	12.73
2. ท่านคิดว่าย่านการค้าและที่พักนักท่องเที่ยวมีความหนาแน่นมากน้อยเพียงใด	157	100.00
หนาแน่นน้อย	8	5.09
หนาแน่นปานกลาง	18	11.46
หนาแน่นมาก	131	83.43
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการจัดระเบียบให้กับบาร์เบียร์และสถาน เรีงรมยัรมชายหาดเลว-เชิงมน	157	100.00
เห็นด้วย	143	91.08
ไม่เห็นด้วย	14	8.91
4. ปัญหาที่ท่านพบเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรมคืออะไร	157	100.00
ความแออัดของย่านการค้าและย่านพักอาศัย	47	29.93
การใช้วัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก	26	16.56
กิจกรรมต่างๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน	84	53.50

จากตารางที่ 4.8 พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้วัดเป็นที่ยรวมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 45.85 รองลงมาคือ โรงเรียนร้อยละ 33.75 และสวนสาธารณะร้อยละ 7.64 ส่วนใหญ่คิดว่าย่านการค้าและที่พักนักท่องเที่ยวมีความหนาแน่นมากร้อยละ 83.43 ส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้มีการจัดระเบียบบาร์เบียร์และสถานเรีงรมยัรมถนนเลว-เชิงมน คิดเป็นร้อยละ 91.08 ส่วนปัญหาที่ประชาชนส่วนใหญ่พบเห็น เกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม คือ กิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจนคิดเป็นร้อยละ 53.50 รองลงมาคือ ความแออัดของย่านการค้าและย่านพักอาศัยร้อยละ 29.93 ส่วนปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การใช้วัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมากคิดเป็นร้อยละ 16.56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านคิดว่าที่ว่างโล่งสำหรับพักผ่อนบริเวณชุมชนหาดเลว่งที่มีความเพียงพอหรือไม่	157	100.00
เพียงพอ	32	20.38
ไม่เพียงพอ	125	79.61
2. ท่านคิดว่าที่ว่างโล่งสำหรับพักผ่อนบริเวณชุมชนหาดเลว่งที่มีความเพียงพอหรือไม่	157	100.00
เพียงพอ	24	15.28
ไม่เพียงพอ	133	84.71
3. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะมีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่	157	100.00
เพียงพอ	16	10.19
ไม่เพียงพอ	141	89.80
4. ท่านคิดว่าสนามเด็กเล่น มีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่	157	100.00
เพียงพอ	60	38.21
ไม่เพียงพอ	97	61.78
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ถ้าจะพัฒนาบริเวณ โดยรอบพรุฒวงเป็นลานกิจกรรม สวนสาธารณะ และแหล่งบริการชุมชน	157	100.00
เห็นด้วย	142	90.44
ไม่เห็นด้วย	15	9.55
6. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะควรมีสิ่งประกอบบริเวณอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	157	100.00
ป้ายบอกข้อมูล	58	36.94
ศาลาที่พัก	113	71.97
โทรศัพท์สาธารณะ	53	33.75
ม้านั่งพักผ่อน	132	84.07
ซุ้มโฆษณา	58	36.94
ถึงขยะ	132	84.07
ไฟฟ้าและแสงสว่าง	53	33.75
ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ	132	84.07

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง (ต่อ)

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
ป้ายบอกทาง	58	36.94
ที่คั่นน้ำบริการ	25	15.92

จากตารางที่ 4.9 พบว่าประชาชนบริเวณชุมชนแถวส่วนใหญ่คิดว่าที่ว่างโล่งสำหรับพักผ่อนบริเวณชุมชนขาดแคลนไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 79.61 ส่วนใหญ่คิดว่าลานกิจกรรมที่เป็นแหล่งบริการชุมชนไม่เพียงพอต่อความต้องการคิดเป็นร้อยละ 84.71 ส่วนใหญ่คิดว่าสวนสาธารณะไม่เพียงพอต่อความต้องการคิดเป็นร้อยละ 89.80 ส่วนใหญ่คิดว่าสนามเด็กเล่นไม่เพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 61.78 ส่วนใหญ่เห็นด้วยถ้าจะพัฒนาบริเวณโดยรอบพุ่มเงาเป็นลานกิจกรรมสวนสาธารณะและแหล่งบริการชุมชนร้อยละ 90.44 โดยสิ่งประกอบบริเวณที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้มีบริเวณสวนสาธารณะ คือ ม้านั่งพักผ่อน ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ ถึงขยะ ร้อยละ 84.07 รองลงมาคือ ศาลาที่พัก คิดเป็นร้อยละ 71.97

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

เส้นทางสัญจร	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านใช้การเดินทางบริเวณชุมชนหาดแฉวงโดยวิธีใด	157	100.00
การเดินทางเท้า	9	5.73
จักรยาน	13	8.28
รถโดยสารประจำทาง	21	13.37
รถจักรยานยนต์	78	49.68
รถยนต์ส่วนตัว	36	22.92
2. ปัญหาใดที่ท่านประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจร	157	100.00
ถนนค่อนข้างคับแคบ	68	43.31
ที่จอดรถไม่เพียงพอ	33	21.01
การจราจรติดขัด	35	22.29
ขาดทางเท้าและทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว	21	13.37
3. ท่านคิดว่าเส้นทางสัญจรบริเวณชุมชนหาดแฉวง ควรมีสิ่งประกอบบริเวณอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	157	100.00
ป้ายบอกข้อมูล	72	55.41
ศาลาที่พัก	123	78.34
โทรศัพท์สาธารณะ	87	34.39
ม้านั่งพักผ่อน	123	22.29
ต้นไม้	123	78.34
ฟุตบอล	87	
ถังขยะ	123	78.34
ป้ายบอกทาง	72	55.41
ทางรถจักรยาน	87	55.41

จากตารางที่ 4.10 พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะเดินทางบริเวณชุมชนหาดแฉวง คิดเป็นร้อยละ 49.68 รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัวร้อยละ 22.92 ปัญหาที่ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจร คือ ถนนค่อนข้างคับแคบร้อยละ 43.31 รองลงมาคือ การจราจรติดขัด คิดเป็นร้อยละ 22.29 และคิดว่าที่จอดรถไม่เพียงพอ ร้อยละ 21.01 ส่วนสิ่งประกอบบริเวณที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้มีสำหรับเส้นทางสัญจร คือ ศาลาที่พัก ต้นไม้ ถังขยะ ม้านั่ง ร้อยละ 78.34 รองลงมา คือ ฟุตบอล โทรศัพท์สาธารณะ ต้นไม้ และทางรถจักรยาน คิดเป็นร้อยละ 55.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

ที่หมายตา	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านมีสถานที่ใดเป็นที่สังเกตหรือที่หมายตา	157	100.00
มี	108	68.78
ไม่มี	49	31.21
2. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือสัญลักษณ์ของชุมชนหาดแฉงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน	157	100.00
พรุแฉง	77	49.04
ยอดเขาหัวจุก	7	4.45
สถานเริงรมย์ริมถนนแฉง-เชิงมน	62	39.49
แหลมเกาะฟาน	11	7.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนในพื้นที่ไม่มีจุดสังเกต หรือที่หมายตา บริเวณชุมชนแฉง ร้อยละ 68.78 และสัญลักษณ์ของชุมชนหาดแฉงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน คือ พรุแฉง คิดเป็น ร้อยละ 49.04 รองลงมาคือ สถานเริงรมย์ชายหาดแฉง 39.49

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณอะไรที่ควรเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	157	100.00
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	96	61.14
ป้ายบอกข้อมูล	87	55.41
ศาลาพักผ่อนนักท่องเที่ยว	96	61.14
โทรศัพท์สาธารณะ	21	13.37
ม้านั่ง	133	84.71
ซุ้มโฆษณา	87	55.41
ต้นไม้	132	84.07
เสาไฟ	30	19.10
สโมสรกีฬาทางน้ำ	133	84.71
ถังขยะ	133	84.71
ป้อมยาม	133	84.71
ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ	96	61.14
ที่คั่นน้ำบริการ	20	12.73
ร้านค้าผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล	135	85.98
อาคารศาลา 4 ภาค (แสดงผลงาน)	96	61.14
2. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้าง เช่น อาคารร้านค้า โรงแรม บังกะโล รวมทั้ง สิ่งประกอบบริเวณ เช่น ซุ้ม ป้าย เสาไฟ ม้านั่ง ฯลฯ ควรมีการ ปรับปรุงให้เข้ากับรูปแบบท้องถิ่นหรือไม่	157	100.00
ควร	123	78.34
ไม่ควร	34	21.65

จากตารางที่ 4.12 พบว่าประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่คิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณที่ควรจะมีเพิ่มขึ้นคือ ร้านค้า ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล สโมสรกีฬาทางน้ำ ม้านั่ง ถังขยะ โดยคิดเป็นร้อยละ 84.71 รองลงมา คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศาลาพักผ่อนนักท่องเที่ยว ห้องน้ำ ส้วม-สาธารณะ อาคารศาลา 4 ภาค ร้อยละ 94 ส่วนรูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าควรปรับปรุงให้เข้ากับรูปแบบท้องถิ่น ร้อยละ 61.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลง อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการศึกษาโดยสรุป ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บริเวณชุมชนหาดเลง อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังชุมชนหาดเลง อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ชุมชนหาดเลง อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.1.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดเลงทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ช่วงเดือน ธันวาคม 2547-มกราคม 2548 จำนวน 350 คน
2. กลุ่มประชาชนในท้องถิ่น เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชุมชนหาด เลง ประกอบด้วยผู้นำชุมชน 7 คน ประชาชนในพื้นที่ 100 คน และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบริเวณหาดเลง 50 คน

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสำรวจ เป็นการสำรวจถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนหาดเลงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ใช้เครื่องมือในการสำรวจคือกล้องถ่ายรูป วีดีโอเทป โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ย่าน

ด้านที่ 2 ที่ว่างโล่ง

ด้านที่ 3 เส้นทางสัญจร

ด้านที่ 4 ที่หมายตา

ด้านที่ 5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แบบสอบถาม เป็นการศึกษาข้อมูลของนักท่องเที่ยวซึ่งมาเที่ยวบริเวณ
ชุมชนหาคาแดง อำเภอเกาะสมุย และประชาชนท้องถิ่น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ดังนี้
ชุดที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยว แบ่งเนื้อหาออกเป็น
ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ทำแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
ที่มาท่องเที่ยวบริเวณหาคาแดง

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในท้องถิ่น

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต ความ
ต้องการ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

โดยแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ย่าน

ด้านที่ 2 ที่ว่างโล่ง

ด้านที่ 3 เส้นทางสัญจร

ด้านที่ 4 ที่หมายคา

ด้านที่ 5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังกรม
โยธาธิการและผังเมือง เทศบาลตำบลเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์และ
ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งแผนที่ต่าง ๆ บริเวณที่ทำการศึกษา
2. ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจภาคสนามพร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลด้าน
สภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่อยู่ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนท้องถิ่น และ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

5.1.5 สรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนหาคาแดงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาคาแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนหาดฉางที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

1. ย่าน

จากการศึกษาพบว่า ย่านที่พบปัญหา คือ ย่านประวัติศาสตร์ บริเวณยอดเขาหัวจุก นอกจากนี้จะเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แล้วยังเป็นจุดชมวิวที่สำคัญของหาดฉางเพียงจากสามารถเห็นพรุฉาง อ่าวฉาง และสนามบิน ไม่มีการส่งเสริมกิจกรรมให้ท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ มีต้นไม้ขึ้นมาบดบังโบราณสถาน ปล่อยพื้นที่ให้กร้าง มณฑปที่ปกคลุมมีสภาพทรุดโทรม มีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวน้อยมาก เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ ภูมิทัศน์โดยรอบไม่ได้รับการดูแล

ย่านพาณิชย์กรรม และย่านสถานเริงรมย์ มีความหนาแน่นค่อนข้างมากริมถนน ฉาง-เชิงมน บริเวณหาดฉางใหญ่ จะมีความครึกครื้นมากในช่วงกลางคืน ลักษณะอาคารรูปด้านสี่สรร และวัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก การติดตั้งป้ายร้านค้า ขาดการควบคุมทำให้ทำลายจินตภาพของเมือง ถึงขณะนี้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ย่านโรงแรมและที่พักนักท่องเที่ยวกระจายตัวอยู่เป็นแนวยาวตลอดป้ายหาดฉาง ประกอบด้วยที่พัก ทั้งในลักษณะที่เป็นบังกะโล และโรงแรมรวมทั้งอาคารประกอบอื่น ๆ ความสูง 1-3 ชั้น รูปด้านสี่สรรและวัสดุอาคารขาดเอกลักษณ์ท้องถิ่น บางช่วงมีอาคารพาณิชย์ปลูกแทรกอยู่ด้วย

2. ที่ว่างโล่ง

จากการศึกษาที่ว่างโล่งพบปัญหา คือ ขาดที่โล่งและสถานที่สาธารณะสำหรับการจัดงานเทศกาลและกิจกรรมของชุมชนตลอดจนที่โล่งเพื่อการนั่งทานอาหารและพักผ่อนหย่อนใจสำหรับชุมชน สำหรับนักท่องเที่ยวยังไม่มีความพร้อมที่มีลักษณะเป็นลานเมืองที่จะเป็นจุดต้อนรับนักท่องเที่ยวบริเวณพรุฉาง ขาดการควบคุมการพัฒนาพื้นที่โดยรอบพรุฉางทำให้เกิดการพัฒนาที่ดิน เป็นไปอย่างขาดระเบียบมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประชิดขอบอ่างเก็บน้ำนอกจากจะทำลายทัศนียภาพแล้วยังอาจทำให้น้ำโสโครกรั่วไหลลงพรุฉางได้ง่าย

3. เส้นทางสัญจร

จากการศึกษาเส้นทางสัญจรพบปัญหา คือ ถนนในชุมชนมีเขตทางค่อนข้างแคบ ริมถนนทั้ง 2 ด้านเป็นที่จอดรถจักรยานยนต์ปัจจุบันประสบปัญหาการติด นอกจากจะยากแก่การสัญจรแล้ว ยังไม่มีที่ว่างสำหรับวางสาธารณูปโภคตลอดจน ปลูกต้นไม้ริมถนน การก่อสร้างอาคารชิดขอบทาง โดยไม่ถอยร่นประกอบกับแนวเสาไฟฟ้า และโทรศัพท์ตลอดจนป้ายโฆษณา ซึ่งไม่ได้ควบคุมการติดตั้งให้เป็นระเบียบ ขาดทางเท้าและทางจักรยานสำหรับชุมชนและนักท่องเที่ยว ใช้เส้นทางเพื่อออกกำลังกายให้ความรื่นรมย์และลดการใช้รถยนต์ลง ที่จอดรถพบปัญหาคือ ที่จอดรถไม่เพียงพอและบริเวณถนนฉาง-เชิงมน คนนิยมจอด รถริมถนนทำให้การจราจรติดขัด

4. ที่หมายตา

จากการศึกษาที่หมายตาพบปัญหา คือ ประติมากรรมเหล็กทรงสูง ที่เทศบาลตำบลเกาะสมุย สร้างขึ้นมีสภาพทรุดโทรมบริเวณทางเข้าหาดเฉวงจากถนนทิวราษฎร์รักดีไม่มีจุดสังเกต

5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งก่อสร้างจากการศึกษาสิ่งก่อสร้างพบปัญหาคือ ขาดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านอาหารของร้านอาหาร ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลักษณะการใช้วัสดุรูปด้านสีสรร มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ไม่มีห้องนำสารธารณะสำหรับบริการนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการร้านอาหารและโรงแรมสถานักท่องเที่ยวพบปัญหาคือ บริเวณยอดเขาหัวจุกใกล้กับที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูป มีศาลาสำหรับนักท่องเที่ยวแต่มีสภาพทรุดโทรม สิ่งประกอบบริเวณจากการศึกษาพบปัญหาคือ ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ส่วนใหญ่เป็นของเอกชน

5.1.5.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

1. ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 20-35 ปี รองลงมาอายุ 35-50 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมารับราชการ รัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มาเที่ยวชมชนเฉวงเป็นครั้งแรก จุดประสงค์หลักในการมาเที่ยว คือ ชมหาดทรายที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ รองลงมาคือเที่ยวสถานเริงรมย์

2. ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว

บริเวณชุมชนหาดเฉวงเกาะสมุย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับย่าน

สถานที่ที่นักท่องเที่ยวสนใจเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง คือ บริเวณชายหาด รองลงมาคือ ย่านการค้าและสถานเริงรมย์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าควรจัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรม เช่น จัดนิทรรศการเทศกาลงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ และควรจัดที่บริเวณพुरुเฉวง ส่วนปัญหาที่นักท่องเที่ยวพบเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรมบริเวณชุมชนหาดเฉวง คือ กิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ความแออัดของย่านการค้าและย่านพักอาศัย ส่วนบริเวณที่นักท่องเที่ยวคิดว่าควรมีการปรับปรุง คือ บริเวณพुरुเฉวง รองลงมา คือ ยอดเขาหัวจุก และบริเวณทางลงหาดสาธารณะ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริเวณชายหาดเป็นสถานที่สำหรับพบปะสังสรรค์และพักผ่อนหย่อนใจ รองลงมาคือบริเวณร้านอาหาร และร้านอาหารของที่ระลึก ส่วนใหญ่คิดว่าส่วนสาธารณะไม่เพียงพอต่อความต้องการ ควรจัดให้มีสวนสาธารณะบริเวณพुरुเฉวง และเห็นด้วยถ้าจะพัฒนาพื้นที่บริเวณพुरुเฉวงให้เป็นลานเมือง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โดยสิ่ง

ประกอบบริเวณสำหรับสวนสาธารณะนักท่องเที่ยวที่ต้องการให้มีถังขยะม้านั่งพักผ่อน ศาลาที่พักมากที่สุด รองลงมาคือห้องน้ำ-ส้วม

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาบริเวณชุมชนหาดเฉวงโดยรถ

โดยสารประจำทาง รองลงมา เป็นรถยนต์ส่วนตัว ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวคือ ถนนค่อนข้างคับแคบ รองลงมาคือการจราจรติดขัด และปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอ โดยส่วนประกอบบริเวณสำหรับเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าควรมีป้ายบอกข้อมูล ศาลาที่พัก ดินไม้ ถังขยะ พุ่มบาท ป้ายบอกทาง มากที่สุด รองลงมาคือ ทางรถจักรยาน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวงไม่มีจุดสังเกต หรือที่หมายตาบริเวณชุมชนหาดเฉวง และสัญลักษณ์ของชุมชนหาดเฉวงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน คือ พรุฒวง รองลงมาคือ สถานะรังรมย์ชายหาดเฉวง

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจะมีเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว สโมสรกีฬาทางน้ำ ห้องน้ำส้วมสาธารณะ ร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล ดินไม้ ถังขยะ โดยคิดเป็น รองลงมาคือ ศาลาพักนักท่องเที่ยว ป้อมยาม อาคารศาลา 4 ภาค ป้ายบอกข้อมูล ชุมโฆษณา ส่วนรูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่เดิมและสร้างขึ้นใหม่ควรปรับปรุงให้กับรูปแบบท้องถิ่น

5.1.5.3 ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น

1. ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในท้องถิ่น

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 61.78 ส่วนใหญ่มีอายุ 35-50 ปี รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อาชีวศึกษา หรือ เทียบเท่า คิดเป็นรองลงมาคือ ปริญญาตรี อาชีพ ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมา คือ เจ้าของกิจการอาศัยอยู่ในชุมชนหาดเฉวงเป็นระยะเวลา 11-15 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ มากกว่า 15 ปี และ 6-10 ปี มีรายได้ต่อเดือน 5001 – 10000บาท รองลงมาคือ มากกว่า 10001-15000

3. ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความต้องการของชุมชน ปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาภูมิทัศน์เมือง เพื่อการท่องเที่ยว

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับย่าน

ประชาชนส่วนใหญ่ใช้วัดเป็นที่รวมกิจกรรมรองลงมาคือ โรงเรียนและสวนสาธารณะ ส่วนใหญ่คิดว่าย่านการค้าและที่พักนักท่องเที่ยวมีความหนาแน่นมาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้มีการจัดระเบียบบาร์เบียร์และสถานเริงรมย์ริมถนนเฉวง-เชิงมน ส่วนปัญหาที่ประชาชนส่วนใหญ่พบเห็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งจนไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม คือ กิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ความแออัดของย่านการค้าและย่านพักอาศัย ส่วนปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การใช้วัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

ประชาชนบริเวณชุมชนเฉวงส่วนใหญ่คิดว่าที่ว่างโล่งสำหรับพักผ่อน บริเวณชุมชนหาดเฉวงไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่คิดว่าลานกิจกรรมที่เป็นแหล่งบริการชุมชนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนใหญ่คิดว่าสวนสาธารณะไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนใหญ่คิดว่าสนามเด็กเล่นไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยถ้าจะพัฒนาบริเวณโดยรอบพรุเฉวงเป็นลานกิจกรรมสวนสาธารณะและแหล่งบริการชุมชน โดยสิ่งประกอบบริเวณที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้มีบริเวณสวนสาธารณะ คือ ม้านั่งพักผ่อน ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ ถังขยะ รองลงมาคือ ศาลาที่พัก

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

ประชาชนส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะเดินทางบริเวณชุมชนหาดเฉวง รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว ปัญหาที่ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจร คือ ถนนค่อนข้างคับแคบ รองลงมาคือ การจราจรติดขัด และคิดว่าที่จอดรถไม่เพียงพอ ส่วนสิ่งประกอบบริเวณที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้มีสำหรับเส้นทางสัญจร คือ ศาลาที่พัก ต้นไม้ ถังขยะ ม้านั่ง รองลงมา คือ พุ่มบาท โทรศัพท์สาธารณะ ต้นไม้ และทางรถจักรยาน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

ประชาชนในพื้นที่ไม่มีจุดสังเกต หรือที่หมายตา บริเวณชุมชนเฉวง และสัญลักษณ์ของชุมชนหาดเฉวงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน คือ พรุเฉวง รองลงมาคือ สถานะเรียงรัชชายุทธหาดเฉวง

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก

ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่คิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณที่ควรจะมีเพิ่มขึ้นคือ ร้านค้า ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล สโมสรกีฬาทางน้ำ ม้านั่ง ถังขยะ โดยคิดเป็น รองลงมา คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศาลาพักผ่อนนักท่องเที่ยว ห้องน้ำ ส้วม-สาธารณะ อาคารศาลา 4 ภาค ส่วนรูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าควรปรับปรุงให้เข้ากับรูปแบบท้องถิ่น

5.2 การอภิปรายผล

การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ศึกษาพฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยวเพื่อเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาภูมิทัศน์ ประกอบกับทฤษฎีและวรรณกรรมในบทที่ 2 จากผลการศึกษาและวิจัยพบว่าประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

สภาพแวดล้อมของพื้นที่พบว่า ชุมชนหาดเลวเป็นที่ราบรูปสามเหลี่ยมขนาดพื้นที่ประมาณ 5,736 ไร่ กว้างประมาณ 3 กิโลเมตร ยาวประมาณ 6 กิโลเมตร มีทิวเขาสูงทางทิศตะวันตกและเนินเขาเตี้ย ๆ ทางทิศเหนือสภาพพื้นที่ค่อย ๆ เอียงลาดลงสู่ชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกตรงกลางพื้นที่เป็นที่ลุ่มต่ำ เรียกว่า พรุณเวง เป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ หาดเลวมีลักษณะเป็นหาดที่มีความยาว 5 กิโลเมตร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ หาดเลวน้อยมีความยาว 1.5 กิโลเมตร และหาดเลวใหญ่ มีความยาว 3.5 กิโลเมตร

5.2.1 รูปแบบของย่าน

จากการศึกษาพบว่า ย่าน ประสบปัญหา ดังนี้

1. ย่านประวัติศาสตร์ บริเวณยอดเขาหัวจุก ไม่มีการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว มีต้นไม้ขึ้นมาบดบังโบราณสถาน ทำให้โบราณสถานขาดความสำคัญลงไป อาคารต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ โบราณสถานไม่ได้รับการดูแล
2. ย่านพาณิชยกรรม และย่านสถานเริงรมย์ จะอยู่ปะปนกันริมถนนเลว-เชิงมน มีความหนาแน่นกันค่อนข้างมาก การสัญจรไม่สะดวกบางช่วง และบริเวณทางเดินได้มีการติดตั้งป้ายร้านค้าขาดการควบคุมทำให้ทำลายจินตภาพของเมือง กิจกรรมมีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน
3. ย่านโรงแรม และที่พักนักท่องเที่ยว พบปัญหาบริเวณหาดเลวใหญ่ ซึ่งที่พักมีความหนาแน่นมากอยู่ปะปนกับย่านพาณิชยกรรม ลักษณะอาคารรูปคานสี่สรร และวัสดุขาดเอกลักษณ์ท้องถิ่น

เดชา บุญค้ำ (2531:4.3 , 4.4) ได้กล่าวไว้ว่า การปรับปรุงสสารรูปของย่าน เพื่อเสริมสภาพแวดล้อมของเมือง อาจใช้การควบคุมโดยการออกข้อบังคับมาควบคุมเฉพาะย่านได้ เช่น ควบคุมรูปแบบของป้ายการค้า และป้ายโฆษณาต่าง ๆ จะต้องกำหนดความสูงตำแหน่งที่ตั้ง และรูปแบบข้อความ ควบคุมรูปแบบของสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นรั้ว กำแพง ป้ายชื่อ ม้านั่ง เสาไฟฟ้า จะต้องมีการออกแบบให้กลมกลืนกัน และสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของย่านนั้นด้วย ในการปรับปรุงย่านนี้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้อยู่อาศัยด้วยจึงจะประสบความสำเร็จ โดยชี้แจงให้ผู้อยู่อาศัยให้ทราบถึงผลดีและประโยชน์ที่เกิดขึ้น

5.2.2 รูปแบบของที่ว่างโล่ง

จากการศึกษาพบว่าที่ว่างโล่งประสบปัญหาดังนี้

ที่ว่างโล่งจะประกอบไปด้วยสวนหย่อม ลานกิจกรรม ลานเอนกประสงค์ บ่อน้ำ สระน้ำ แม่น้ำลำคลองที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

สวนหย่อม เป็นส่วนที่ตกแต่งเมืองให้เกิดความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นส่วนที่เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มความร่มรื่น ให้กับถนนและทางเท้าบริเวณชุมชนหาดเฉวงไม่มีการตกแต่งสวนหย่อมบริเวณทางเท้า หรือสีเขียวบริเวณย่านการค้า ไม่มีการเว้นพื้นที่สำหรับเปิดโล่งระหว่างอาคารเพื่อลดความแออัด คู่มือพัฒนาการท่องเที่ยวด้านกายภาพ (2540:22) ได้กล่าวถึงข้อพิจารณาในการปรับปรุงสวนหย่อมดังนี้ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรวม ความกลมกลืนกับทางสัญจรของเมือง การพิจารณาในการใช้งาน ความสะดวกในการบำรุงรักษา บริเวณชุมชนหาดเฉวง ยังขาดพื้นที่สำหรับเป็นลานกิจกรรม สถานที่พบปะสังสรรค์ สวนสาธารณะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ หรือเป็นที่รวมของผู้คน นักท่องเที่ยว หรือพื้นที่ที่แสดงศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

พรุเฉวง เป็นที่ว่างโล่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ แต่ยังคงการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมทำให้ประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์กันอย่างเต็มที่ มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านกายภาพ (2540:22) ได้กล่าวถึงข้อพิจารณาในการปรับปรุงลาน กิจกรรมและลานเอนกประสงค์ ดังนี้ แยกกิจกรรม และการสัญจรที่เหมาะสม การเลือกใช้วัสดุพื้น พิจารณาถึงการเข้าถึงของรถบริการ คำนึงถึงการระบายน้ำ การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ม้านั่ง น้ำดื่ม บ่อน้ำ ไฟแสงสว่าง

5.2.3 รูปแบบของเส้นทางสัญจร

จากการศึกษาพบว่าเส้นทางสัญจร ประสบปัญหาดังนี้

1. ถนน ถนนทวิรายจรักดิ์ ขาดการควบคุมการก่อสร้างอาคารสองฝั่งถนน ทำให้อาคารสร้างชิดเขตทางไม่มีระยะตอปรน ใช้เขตทางเป็นที่จอดรถทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ถนนเฉวง-เชิงมน (ถนนเลียบหาด) มีเขตทางแคบ และขาดการควบคุมการก่อสร้าง บริเวณริมถนนทั้ง 2 ด้าน เป็นที่จอดรถจักรยานยนต์ ทำให้จราจรติดขัดมาก โดยเฉพาะในช่วงค่ำ มีนักท่องเที่ยวมาจับจ่ายซื้อของจำนวนมาก คู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านกายภาพ ทางเดินเท้าบริเวณถนนเฉวง-เชิงมนจะเนืองแน่นไปด้วยผู้คน เพราะนักท่องเที่ยวจะเดินจับจ่ายซื้อของและเที่ยวสถานเริงรมย์ คู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านกายภาพ (2540:27) กล่าวว่า การสร้างทัศนียภาพเข้าสู่เมืองอาจทำได้โดยการใช้วัสดุพืชพันธุ์ การใช้ป้ายแสดงการต้อนรับ การทำซุ้มประตู เป็นต้น การมีขนาดของถนนที่เหมาะสมกับปริมาณการสัญจร คำนึงถึงความสะดวก และความปลอดภัย ความสวยงามในแนวดนง เดชา บุญกล้า (2531:6,7-6,9) ได้กล่าวถึงการให้ข้อมูลข่าวสารในเส้นทางจะต้องมีการประชาสัมพันธ์กับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวตลอดทางสม่ำเสมอด้วยระบบป้าย หรือด้วยวิธีอื่น ๆ เพื่อช่วยบอกทิศทางและระยะทางให้กับนักท่องเที่ยว

2. ที่จอดรถ บริเวณชุมชนหาดเฉวงมีที่จอดรถน้อยมาก ลานจอดรถสาธารณะก่อนถึงทางลงหาดสาธารณะไม่ได้รับการพัฒนาเป็นลานคอนกรีตโล่งร้อนไม่มีต้นไม้ ปกคลุม นักท่องเที่ยวไม่นิยมมาจอดรถบริเวณนี้ คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านกายภาพ (2540:113) สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดที่จอดรถ การจัดวางแนว และตำแหน่งของการจอดรถ การจัดทางเข้าออก วัสดุผิวลานจอดรถ เช่น คอนกรีต แอสฟัลท์บล็อกร เป็นต้น

5.2.4 รูปแบบของที่หมายตา

จากการศึกษาพบว่าที่หมายตาประสบปัญหาดังนี้

ประติมากรรมเหล็กทรงสูง บริเวณที่จอดรถสาธารณะก่อนถึงทางลงหาดสาธารณะ มีสภาพทรุดโทรมขาดการดูแล

บริเวณชายหาดเฉวงนับเป็นทิวทัศน์ที่สำคัญของชุมชน ที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพมุมกว้างระยะไกลของอ่าวเฉวง และเกาะในทะเล พื้นที่หาดถูกกำหนดไว้เป็นแนวกันชน ห้ามปลูกสร้างอาคาร และถัดเข้าไปสร้างได้เฉพาะอาคารชั้นเดียวขนาดเล็ก สวนมะพร้าวและพืชพันธุ์ ริมหาด บางส่วนจึงได้รับการอนุรักษ์ไว้ คงสภาพค่อนข้างเป็นธรรมชาติอยู่มาก ระหว่างพื้นที่ ชายหาดและหาดตอนใน มีทางลงหาดสาธารณะอยู่แค่แห่งเดียว ทำให้ขาดความต่อเนื่องทางภูมิทัศน์กับพื้นที่ด้านใน

เดชา บุญค้ำ (2531:7,3) ได้กล่าวถึงการเสริมที่หมายตาให้ชัดเจนด้วยการพยายามไม่ให้มีสิ่งก่อสร้าง หรือต้นไม้มาปิดบังที่หมายตาควรทำการตัดแต่งกิ่งก้าน รูปทรงของต้นไม้ และการส่งเสริมให้ชัดเจนด้วยการเพิ่มฉากหลังด้วยการปลูกต้นไม้ด้านหลัง เป็นกรอบของภาพการช่วยนำสายตาไปสู่จุดสนใจด้วยแนวต้นไม้ หรือทางเดิน

5.2.5 รูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

จากการศึกษาพบว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ ประสบปัญหาดังนี้

ขาดศูนย์บริการนักท่องเที่ยวปัจจุบัน บริเวณหาดเฉวง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวมากที่สุดของเกาะสมุย นักท่องเที่ยวที่เข้ามาแล้วก็จะแยกย้ายไปตามจุดต่างๆ โดยไม่มีศูนย์กลางที่จะเป็นที่รวมของข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของที่พักบนเกาะ การเดินทาง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นบนเกาะ เดชา บุญค้ำ (2531:8,3) กล่าวไว้ว่ารูปแบบของอาคารควรคำนึงถึงรูปแบบ ทางสถาปัตยกรรมท้องถิ่นข้างเคียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนต่อเนื่องกันและในการออกแบบก็ควรคำนึงถึงสภาพอากาศท้องถิ่นด้วย ประชาชนในท้องถิ่นยังขาดพื้นที่เป็นศูนย์รวมสำหรับทำกิจกรรมและสันทนาการ เช่น สโมสรกีฬาทางน้ำ ร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาลาที่พักนักท่องเที่ยว บริเวณเขาหัวจุก มีสภาพทรุดโทรมไม่ได้รับการดูแล
สิ่งประกอบบริเวณ ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ส่วนใหญ่ เป็นของเอกชน

ป้ายบอกสถานที่ บางแห่งชำรุด ไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ของเมือง ซึ่งควรจะ
ปรับปรุงให้มีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน คู่มือพัฒนาและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกใน
แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (2541:68) ได้กล่าวว่า ป้ายบอกสถานที่ควรเน้นที่ความเรียบง่าย มีความ
เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่และทนทานต่อสภาพอากาศ บำรุงรักษาได้
ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ เศชา บุญคำ (2531:12,11-12,12) กล่าวถึงหน้าที่หลักของป้าย คือ การสื่อสาร
ข้อมูลการออกแบบ ควรมีความชัดเจน เห็นง่าย ตัวป้ายควรมีลักษณะเรียบง่าย เป็นตัวอักษร
โครงสร้างของป้ายอาจทำรายละเอียดให้แสดงถึงลักษณะและวัฒนธรรมของสถานที่ก็ได้

ป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร ขาดการดูแลรักษามีสภาพชำรุดทรุดโทรม รูปแบบไม่มี
ความเป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีรูปแบบที่หลากหลายอยู่ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ
เศชา บุญคำ (2531:12,13) ได้กล่าวถึงการติดตั้งป้ายควรคำนึงถึงตำแหน่ง และข่าวสารนั้น ๆ
ต้องการส่งให้ผู้ใด ในขณะที่ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งใด หรือจากป้ายนั้น ควรมองเห็นภาพอะไรบ้าง
และควรคำนึงถึงความแข็งแรงคงทนต่อสภาพอากาศ และไม่ควรขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมโดยรวม

ป้ายโฆษณา มีการติดตั้งป้ายโฆษณาต่าง ๆ ตามทางเดิน พบมากในย่านพาณิชย์
ติดตั้งไม่เป็นระเบียบ รกรุงรัง ขาดการควบคุมที่ดี เศชา บุญคำ (2531:8,12-8,13) กล่าวไว้ว่า
ควรออกกฎข้อบังคับในการติดตั้งป้ายเพื่อแก้ไขปัญหาความรกตาของป้ายโฆษณาในภูมิทัศน์เมือง
เช่น การห้ามติดตั้งในบริเวณย่านประวัติศาสตร์ และควบคุมขนาดและชนิดของป้ายที่จะทำการ
ติดตั้ง และกำหนดรูปแบบ ตำแหน่งที่ติดตั้งป้ายโฆษณาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

ถังขยะ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ รูปแบบไม่มีเอกลักษณ์ของเมือง ควรทำการ
ปรับปรุงรูปแบบและเพิ่มจำนวนถังขยะ เศชา บุญคำ (2531:12,15) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการ
ออกแบบถังขยะ ควรมีรูปแบบที่กลมกลืน เป็นส่วนหนึ่งของทางเดิน เป็นถึงประดับ ดูสวยงาม
ออกแบบ ให้เข้ากับสิ่งประกอบภูมิทัศน์อื่น ๆ วัสดุทนทานต่อการใช้งาน การจัดวางต้องไม่เกะกะ
กีดขวางการจราจร และต้องเข้าถึงได้ง่ายด้วย

ไฟฟ้า แสงสว่าง รูปแบบของโคมไฟไม่มีเอกลักษณ์ของเมือง บางแห่ง มีสภาพ
ชำรุดทรุดโทรมมาก ควรทำการปรับปรุงรูปแบบของโคมไฟ ให้มีเอกลักษณ์และเข้ากับเมือง
สอดคล้องกับ เศชา บุญคำ (2531:12,27) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้โคมไฟต้องคำนึงถึงระดับความสูง
ต่ำของดวงโคม รูปร่างลักษณะต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงการใช้งาน ความกลมกลืนกับสิ่งประกอบภูมิ
ทัศน์ ความทนทานการดูแลรักษา อายุการใช้งาน และราคา

5.3 ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบของย่าน

ย่านประวัติศาสตร์ ปรับปรุงบริเวณยอดเขาหัวจุกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชนเปิดมุมมองให้เห็นมณฑป ส่งเสริมกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ เช่น ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายอาหารเครื่องดื่ม ปรับปรุงสิ่งประกอบภูมิทัศน์ เช่น ชุมศาลาที่พักคอย ห้องน้ำ-ส้วม ม้านั่ง เสาไฟฟ้า และต้นไม้ ปรับปรุงจุดชมวิว ซึ่งเป็นจุดชมทัศนียภาพมุมกว้างของชุมชนเฉวง ให้มีศาลาพักผ่อน ที่จอดรถ

ย่านพาณิชย์กรรม ให้ความสำคัญดูแลอาคารและระยะต่างๆ โดยยึดถือตามกฎกระทรวงฉบับที่ 22 (2532) และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 กฎข้อบังคับห้ามตั้งขายของรुकล้ำบริเวณทางเดิน ห้ามติดตั้งป้ายโฆษณา และควบคุมติดตั้งป้ายร้านค้า เพิ่มสิ่งประกอบบริเวณได้แก่ ถังขยะ ป้ายบอกตำแหน่ง และป้ายบอกระยะทาง

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบของที่ว่างโล่ง

ปรับปรุงพื้นที่บริเวณพรุเฉวง ให้เป็นสวนสาธารณะและลานกิจกรรมกลางแจ้ง ให้มีที่นั่งพักผ่อนเพียงพอ ปลุกต้นไม้พรวนเพิ่มความเป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุย เพิ่มสิ่งประกอบบริเวณ ได้แก่ ถังขยะ ป้ายบอกตำแหน่ง ป้ายบอกระยะทาง

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบของเส้นทางสัญจร

พัฒนาภูมิทัศน์บนถนนสายประธานและถนนสายหลัก ให้มีความกว้างเขตทาง 16-20 เมตร สามารถปลูกต้นไม้ริมถนนใหญ่ เพื่อเน้นความสำคัญ และเน้นทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวสร้างความต่อเนื่องระหว่างภูมิทัศน์ของพื้นที่ต่างๆ ให้ร่มเงา ลดความแข็งกระด้าง

ปรับปรุงทางลงหาดสาธารณะที่มีอยู่ เชิญชวนและสร้างความร่วมมือกับเจ้าของที่ดินเอกชน เพื่อสร้างทางลงหาดสาธารณะ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงของภูมิทัศน์ระหว่างชายหาดกับพื้นที่ตอนใน สร้างบรรยากาศถนนท่องเที่ยวให้กับ ถนนเฉวง-เชิงมน

ปรับปรุงที่จอดรถบริเวณแหลมดินก่อนถึงทางลงหาดสาธารณะ เพิ่มที่จอดรถบริเวณพรุเฉวง บริเวณถนนเฉวง-เชิงมนและโดยรอบพรุเฉวง เพิ่มทางเดินรถจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่

4. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบของที่หมายตา

ปรับปรุงบริเวณทางเข้าหาดเฉวง 3 จุด จากถนนทิวราษฎร์ภักดี ปรับปรุงบริเวณพรุเฉวง โดยให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเป็นที่หมายตา

5. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งก่อสร้าง

เสนอสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว, ร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 คาบถ, อาคารแสดงผลงาน 4 ภาค, อาคารศูนย์เยาวชน, สโมสรกีฬาทางน้ำ เพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะให้มีความสะอาดและเพียงพอต่อความต้องการ

สิ่งประกอบบริเวณ

รูปแบบของม้านั่งต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมมีความแข็งแรงและมีจำนวนเพียงพอ ป้ายบอกสถานที่ควรเน้นที่ความเรียบง่าย มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่และทนทานต่อสภาพอากาศ บำรุงรักษาได้ง่าย

การสื่อสารข้อมูลการออกแบบ ควรมีความชัดเจน เห็นง่าย ตัวป้ายควรมีลักษณะเรียบง่าย เป็นตัวอักษร โครงสร้างของป้ายอาจทำรายละเอียดให้แสดงถึงลักษณะและวัฒนธรรมของสถานที่ก็ได้

ป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร ป้ายควรคำนึงถึงตำแหน่ง และข่าวสารนั้น ๆ ต้องการส่งให้ผู้ใด ในขณะที่ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งใด หรือจากป้ายนั้น ควรมองเห็นภาพอะไรบ้าง และควรคำนึงถึงความแข็งแรง ทนต่อสภาพอากาศ และไม่ควรถัดแย้งกับสภาพแวดล้อมโดยรวม

ป้ายโฆษณา ควรออกกฎข้อบังคับในการติดตั้งป้ายเพื่อแก้ไขปัญหาความรกตาของป้ายโฆษณาในภูมิทัศน์เมือง เช่น การห้ามติดตั้งในบริเวณย่านประวัติศาสตร์ และควรหาขนาดและชนิดของป้ายที่จะทำการติดตั้ง และกำหนดรูปแบบ ตำแหน่งที่ติดตั้งป้ายโฆษณาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

ถังขยะ ควรมีรูปแบบที่กลมกลืน เป็นส่วนหนึ่งของทางเดิน เป็นสิ่งประดับ ดูสวยงาม ออกแบบ ให้เข้ากับสิ่งประกอบภูมิทัศน์อื่น ๆ วัสดุทนทานต่อการใช้งาน การจัดวางต้องไม่เกะกะ กีดขวางการจราจร และต้องเข้าถึงได้ง่ายด้วย

ไฟฟ้า แสงสว่าง การเลือกใช้โคมไฟต้องคำนึงถึงระดับความสูงต่ำของดวงโคม รูปร่าง ลักษณะต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงการใช้งาน ความกลมกลืนกับสิ่งประกอบภูมิทัศน์ ความทนทานการดูแลรักษา อายุการใช้งาน และราคา

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ยังมีประเด็นและตัวแปรอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกหลายประการซึ่งไม่สามารถศึกษาได้ทั้งหมดเนื่องจากระยะเวลาที่มีจำกัด จึงขอเสนอแนะแนวทางสำหรับการศึกษาในอนาคตต่อไป เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บริเวณชุมชนหาดเลว อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่นบ้านเรือนพื้นถิ่นของเกาะสมุย เพื่อนำมาเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกลักษณ์ของชุมชนชาวหาดเลว และสามารถนำรูปแบบไปใช้กับชุมชนอื่นๆ ของเกาะสมุยได้ อีกด้วย

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรอบเกาะสมุยตามถนนทิวราษฎร์ภักดี (ถนนสายรอบเกาะ) เพื่อให้มีการเชื่อมต่อกันของกิจกรรมการท่องเที่ยว ทำให้เกิดจุดดึงดูดขนาดใหญ่สำหรับนักท่องเที่ยว

3. ควรศึกษาศักยภาพของพื้นที่เพื่อจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในรูปแบบของการพักแบบ Home Stay เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่สนใจในวิถีชีวิตของชุมชน

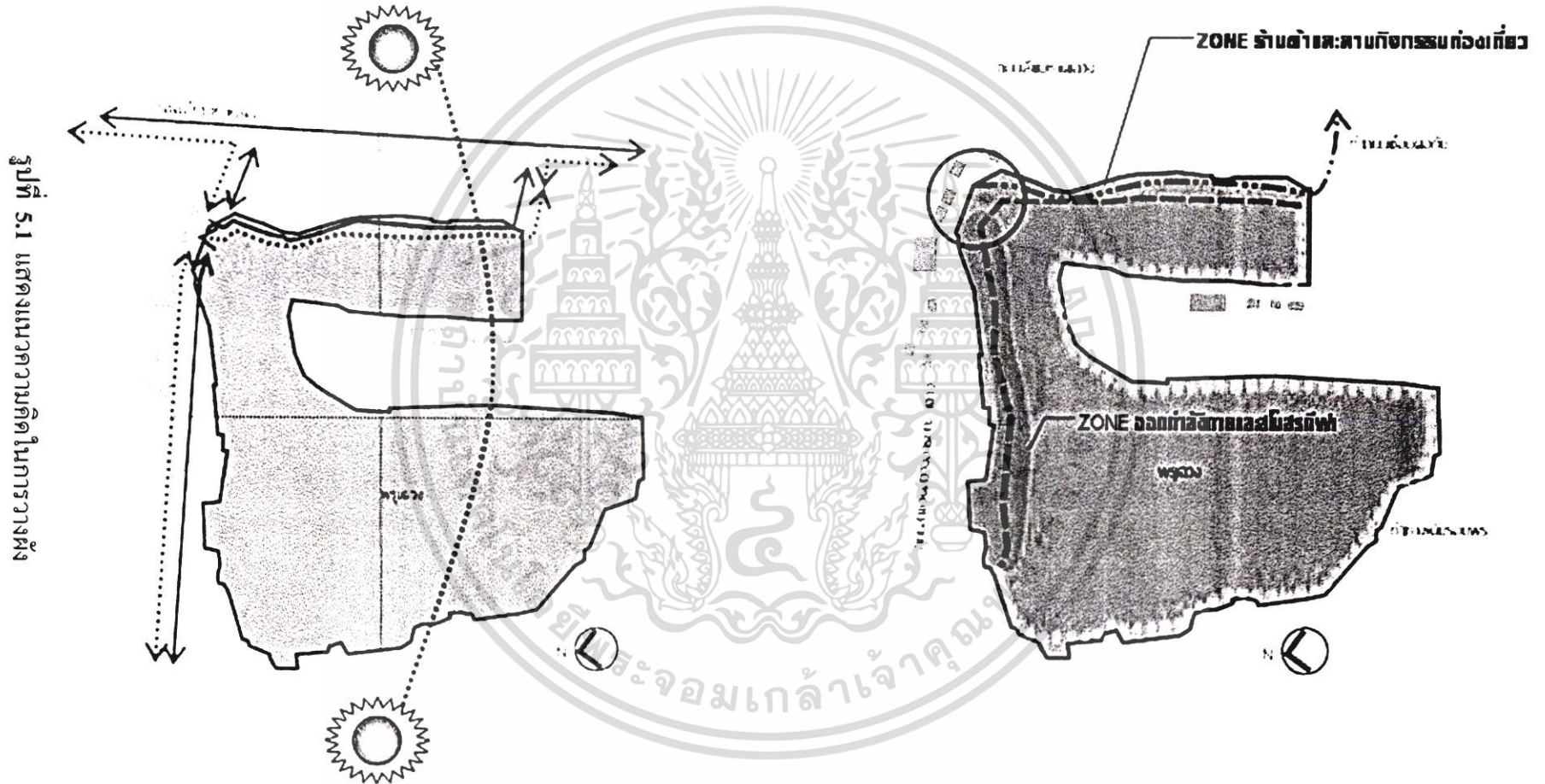
4. ศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นบริเวณริมหาดเลว เช่น ร้านอาหารบริเวณริมหาด การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ รวมถึงความสะอาดบริเวณริมหาดทราย เพื่อนำมาแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนและสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนในการรักษาชายหาดให้มีความเป็นธรรมชาติและคงสภาพดั้งเดิม

5. ควรศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาในการดำรงชีวิต รวมถึงศิลปวัฒนธรรมของชาวเกาะสมุยเพื่อจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการวางผัง

รูปที่ 5.1 แสดงแนวความคิดในการวางผัง

SITE ANALYSIS

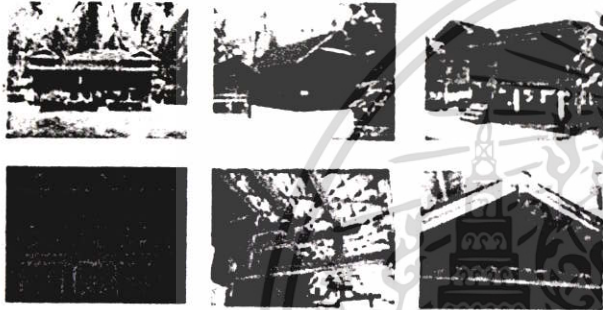
ZONING

แนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม

แนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม

• รูปแบบสถาปัตยกรรม

อาคารภายในโครงการจะออกแบบให้มีลักษณะของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และสถาปัตยกรรมภาคใต้ในเรื่องของรายละเอียดต่าง ๆ ของอาคาร สัมผัสสภาวะกับรูปแบบ และมีกลิ่นอาย

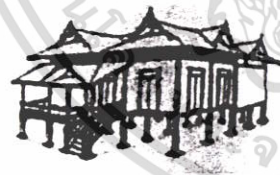
ลักษณะสถาปัตยกรรมท้องถิ่น

อาคารท้องถิ่น

ลักษณะสถาปัตยกรรมภาคใต้

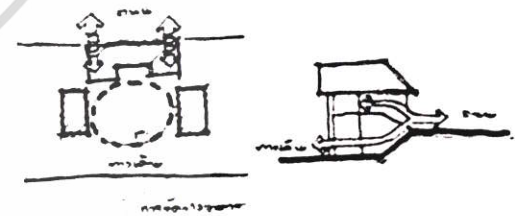

อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

ลานกิจกรรม

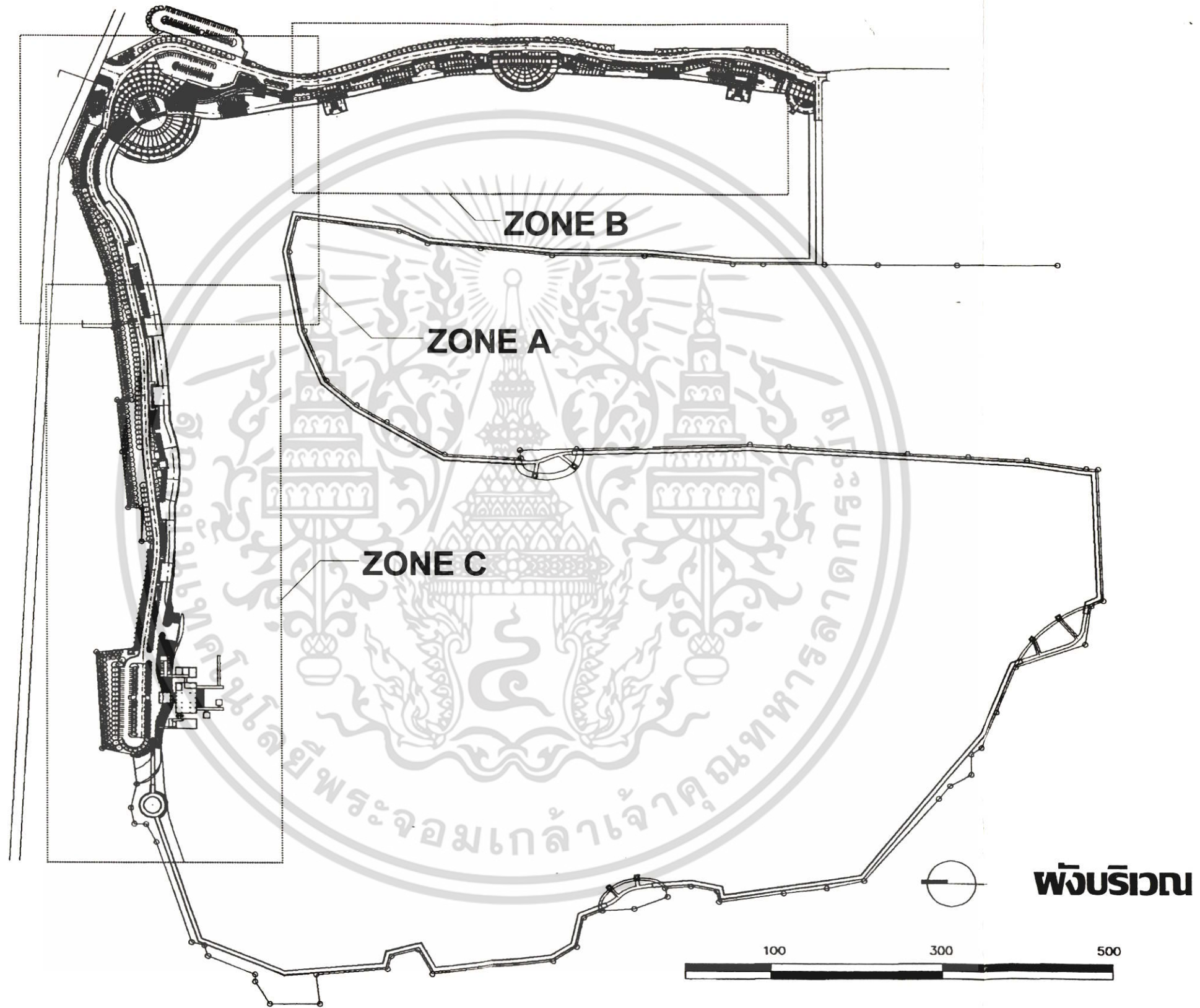

อาคารสโมสรกีฬาทางน้ำ

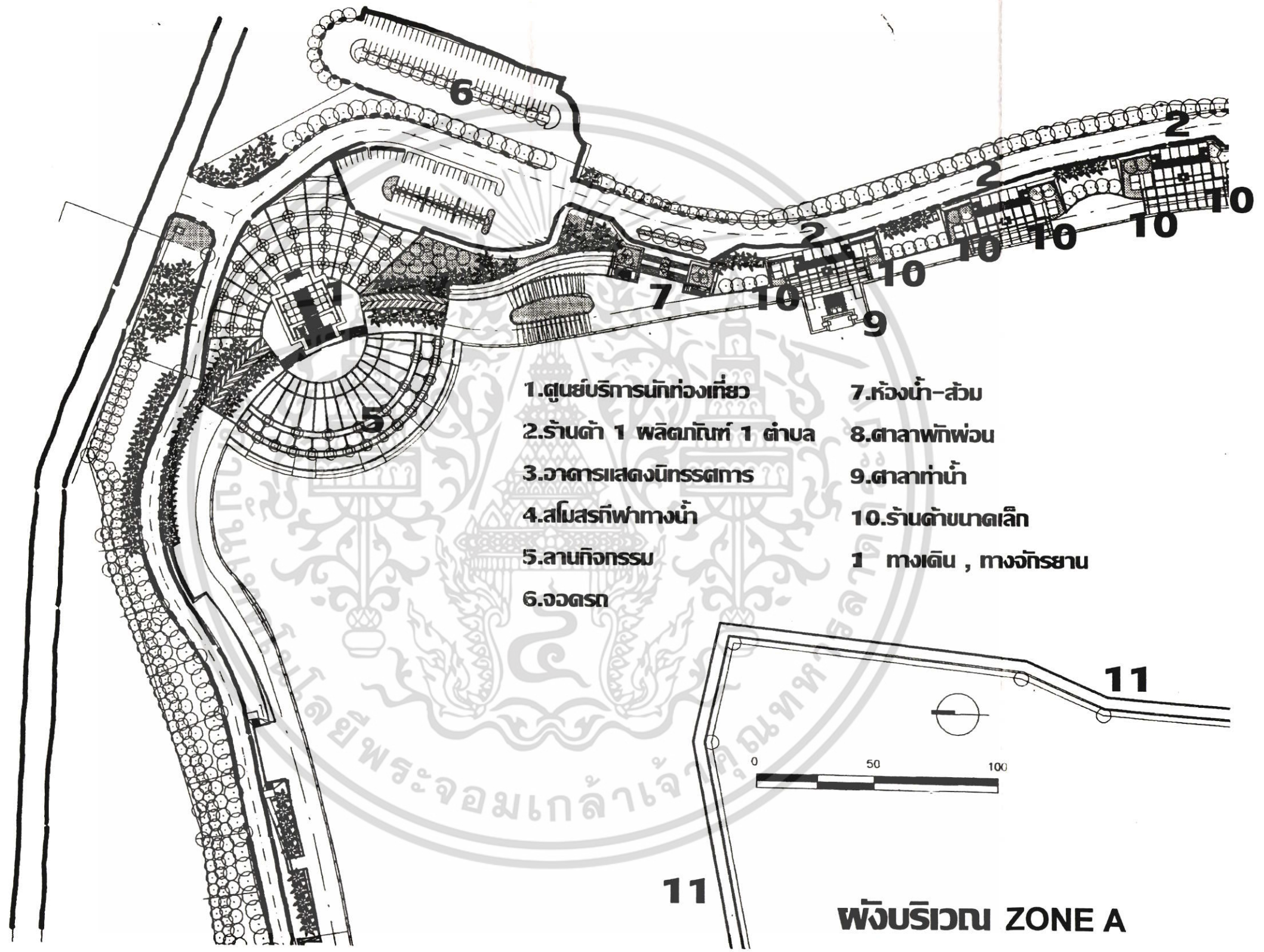

อาคารร้านค้า 1 พลิทกันท์ 1 ตำบล

รูปที่ 5.2 แสดงแนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม

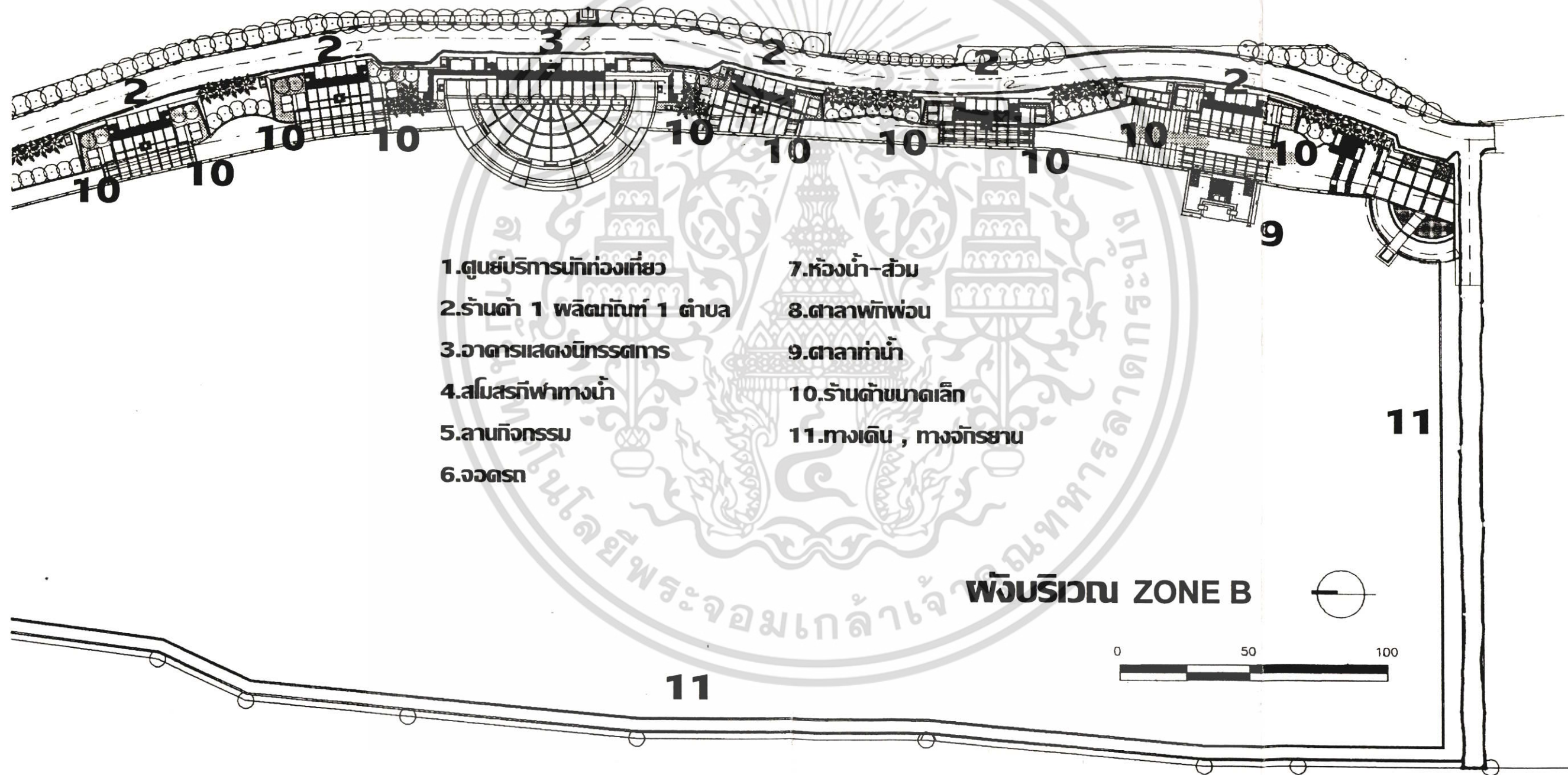
รูปที่ 5.4 แสดงผังบริเวณการปรับปรุงพระเจดีย์ประโชชน์ด้านการค้า
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

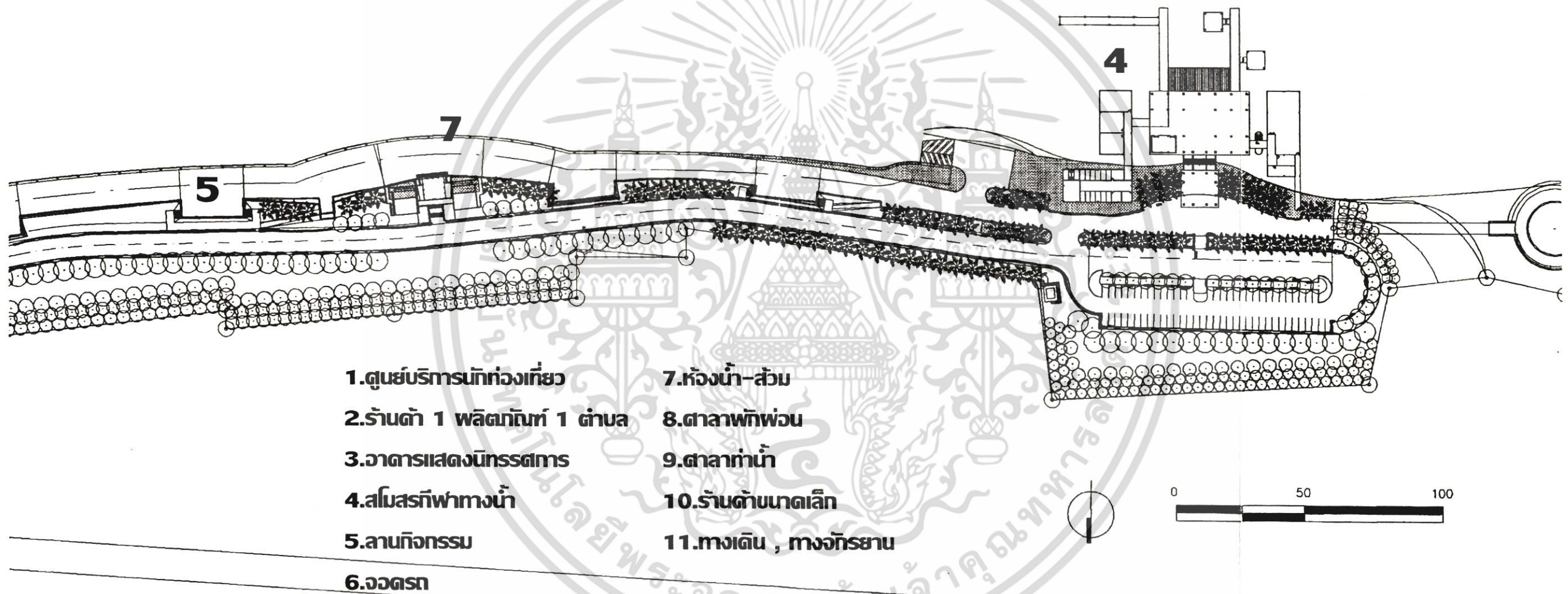
- 1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- 2. ร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล
- 3. อาคารแสดงนิทรรศการ
- 4. สโมสรกีฬาทางน้ำ
- 5. ลานกิจกรรม
- 6. จวนรถ
- 7. ห้องน้ำ-ส้วม
- 8. ศาลาพักผ่อน
- 9. ศาลาทำน้ำ
- 10. ร้านค้าขนาดเล็ก
- 11 ทางเดิน , ทางจักรยาน

พื้นที่บริเวณ ZONE A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับรูปที่ 5.3 แสดงผังบริเวณ ZONE A ข้อมูลเบื้องต้นนี้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอแนะแนวทางไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

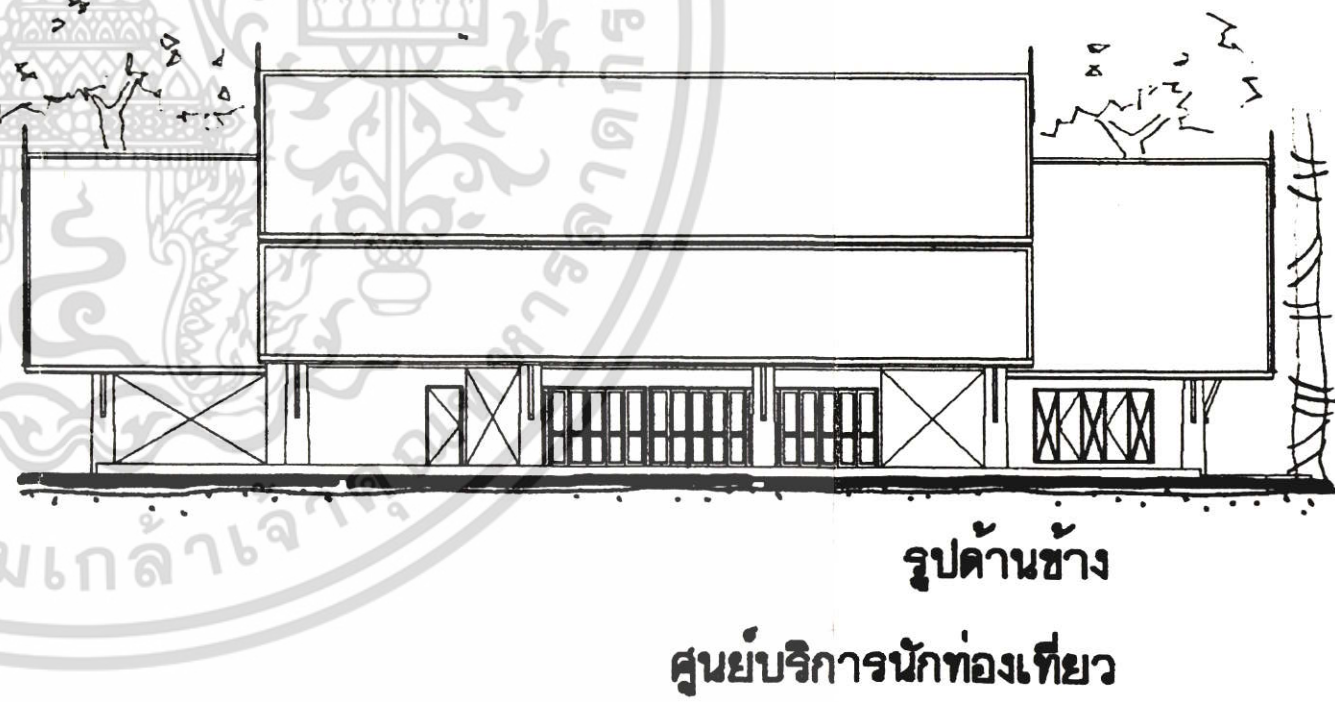
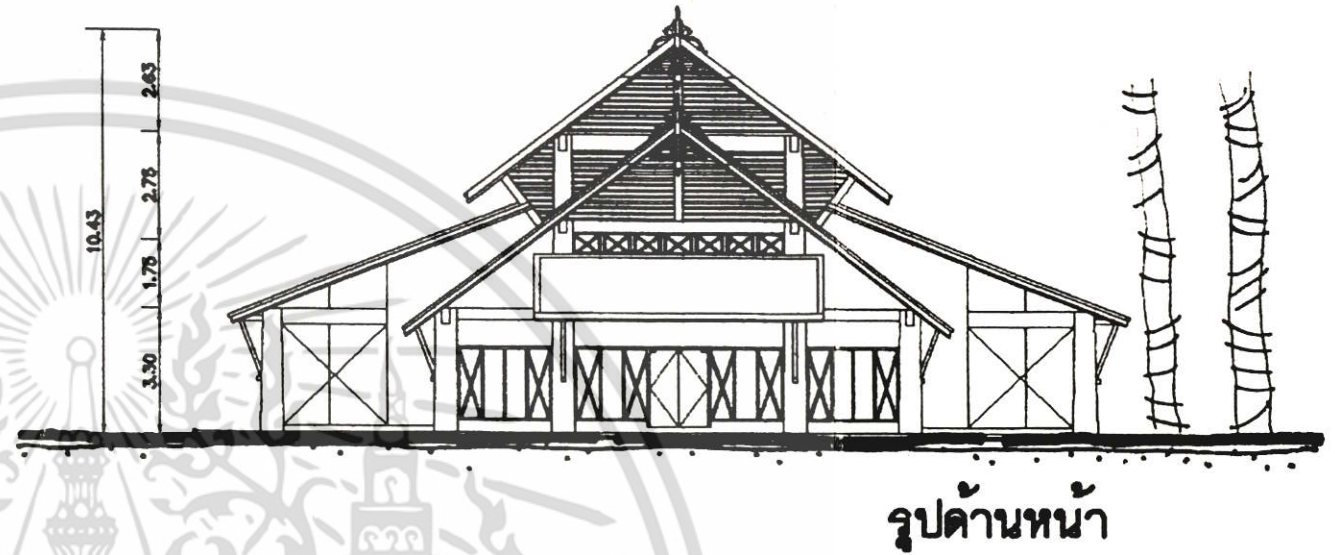
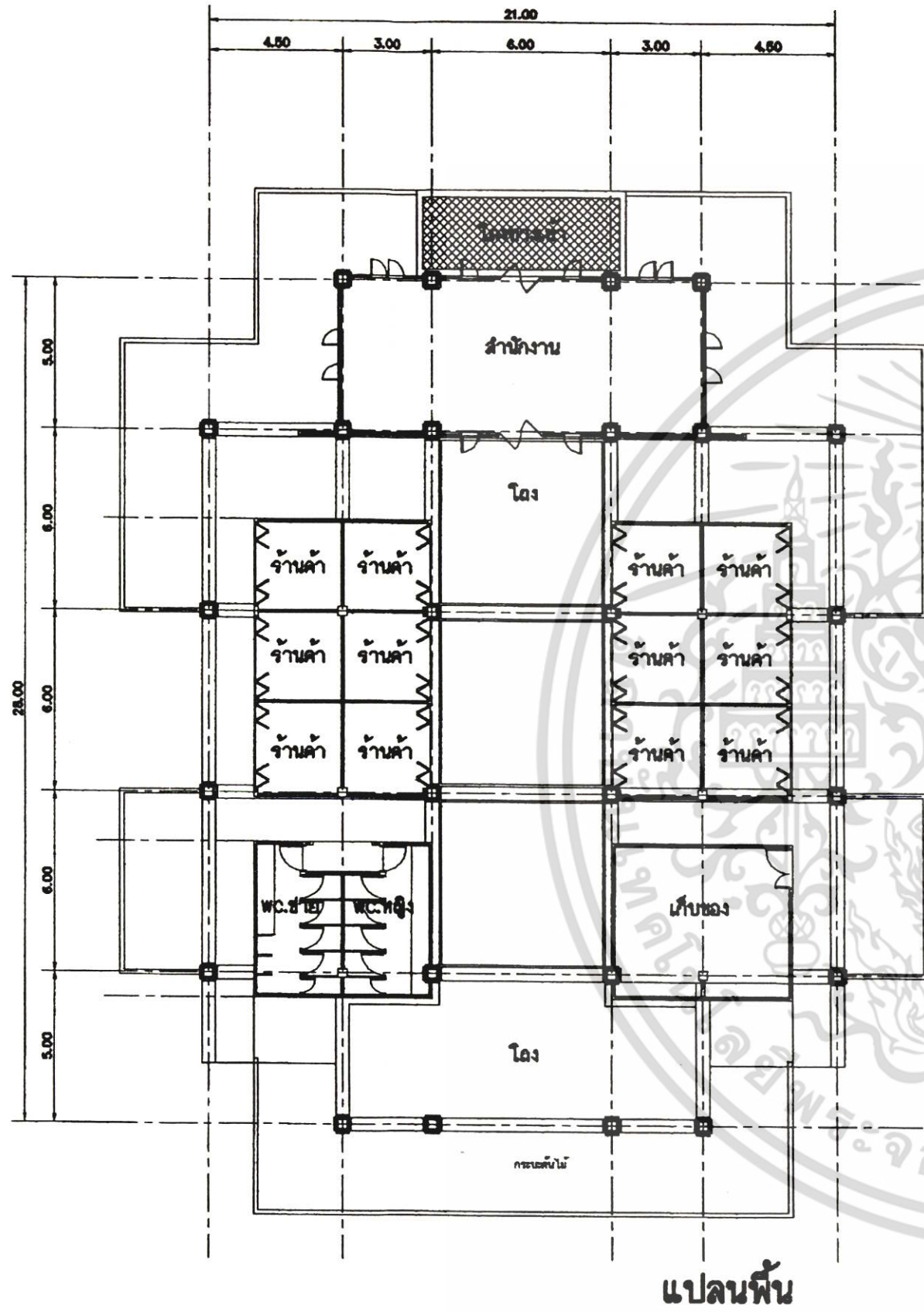

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ **รูปที่ 5.6** แสดงผังบริเวณ **ZONE B** ดัดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่บริเวณ ZONE C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ **รูปที่ 5.7** แสดงผังบริเวณ ZONE C ดัชนีนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

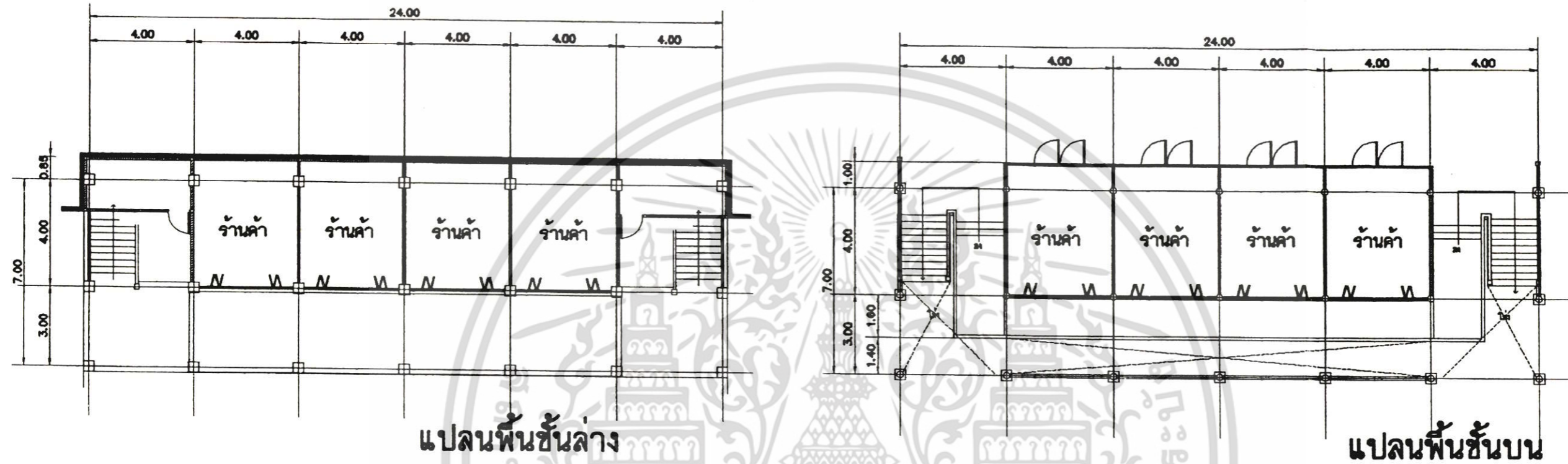

แปลนพื้น

รูปด้านข้าง

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

รูปที่ 5.8 แสดงแบบศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานในเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่เปิดเผยให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

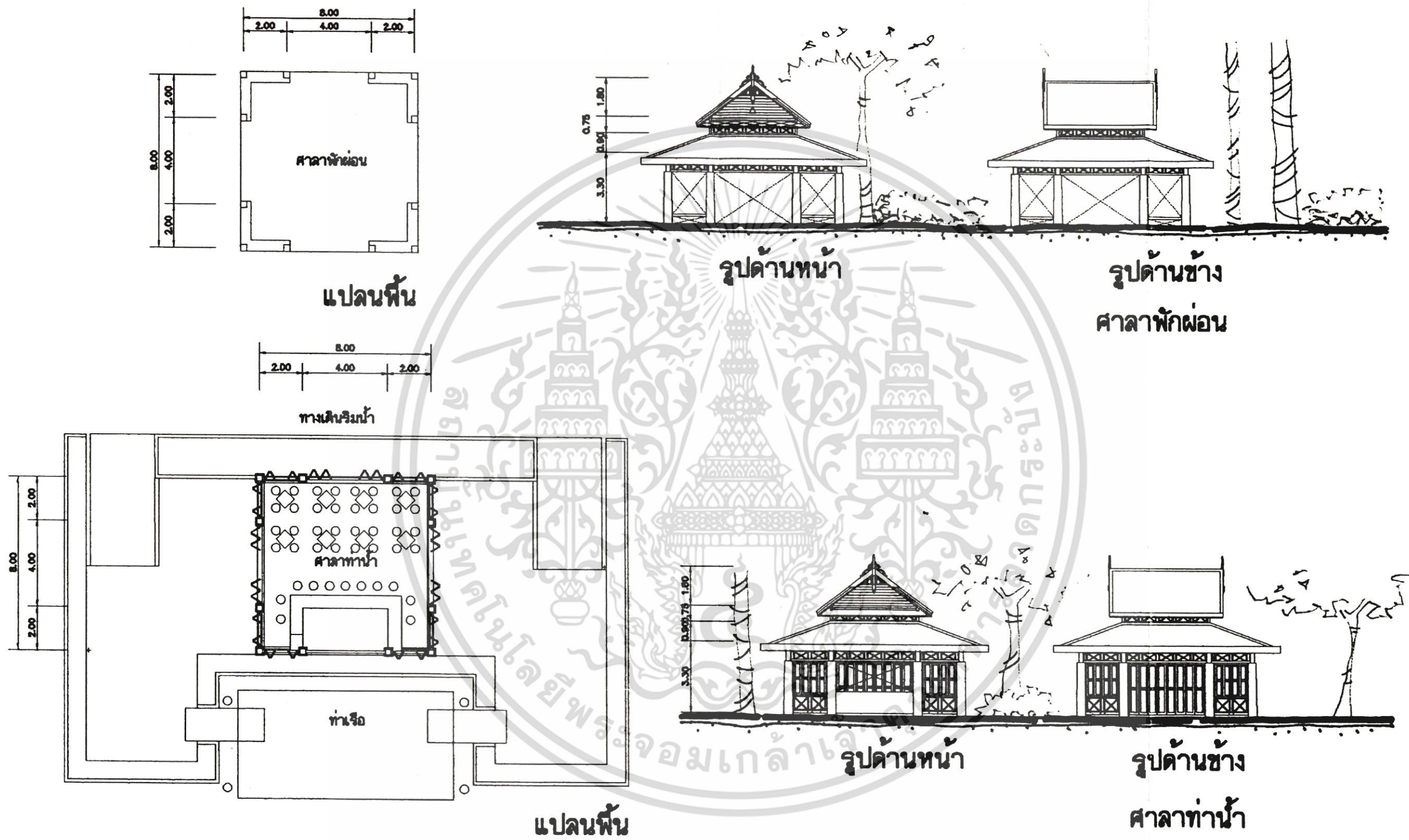

รูปด้านข้าง

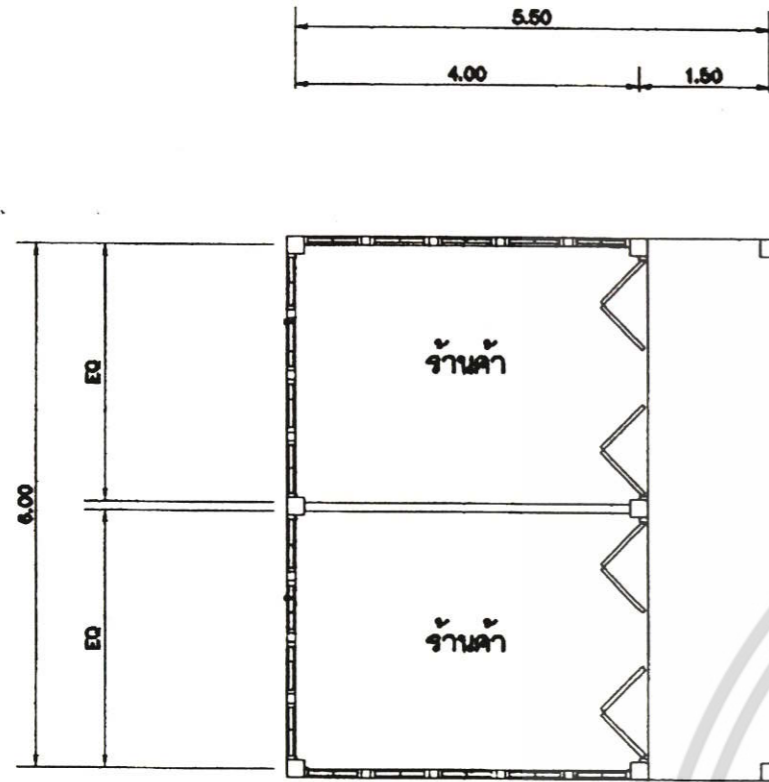
รูปด้านหน้า

อาคารร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล

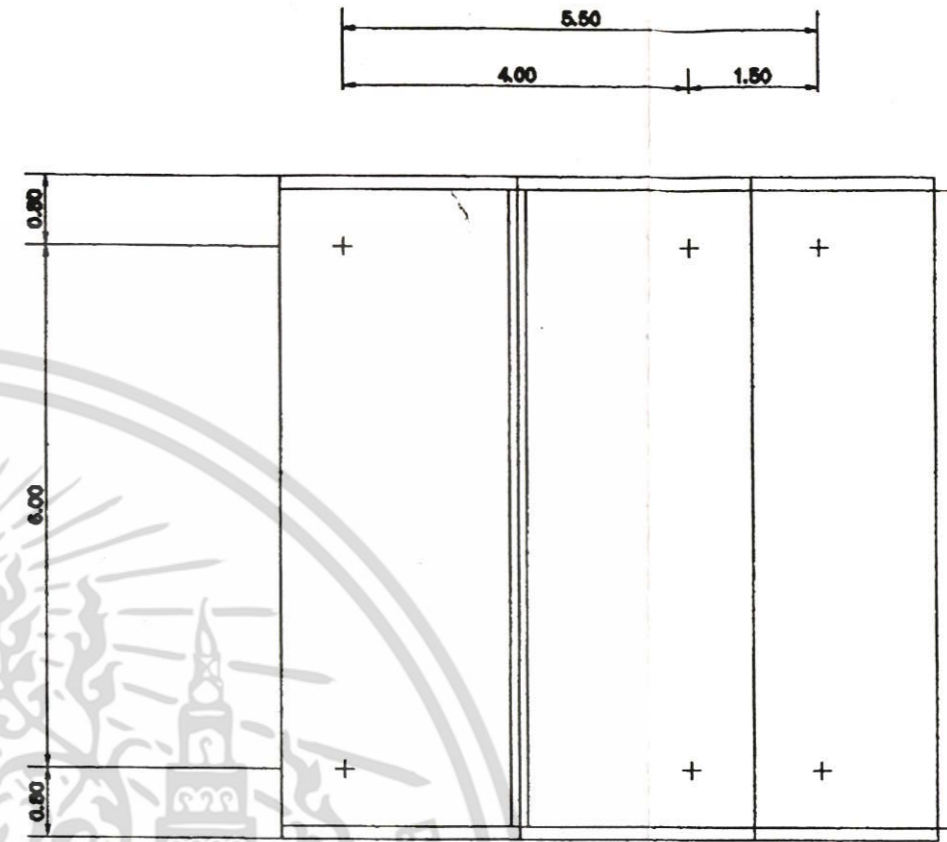
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับรูปที่ 5.9 แสดงแบบอาคารร้านค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ โยชนด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ **รูปที่ 5.10** แสดงแบบศาลาท่าน้ำ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

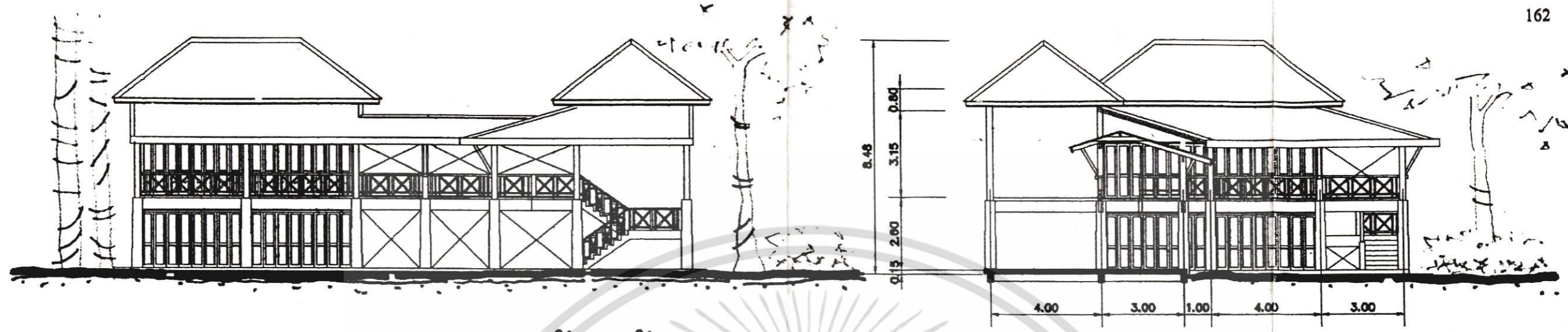
แปลนพื้น

แปลนพื้น

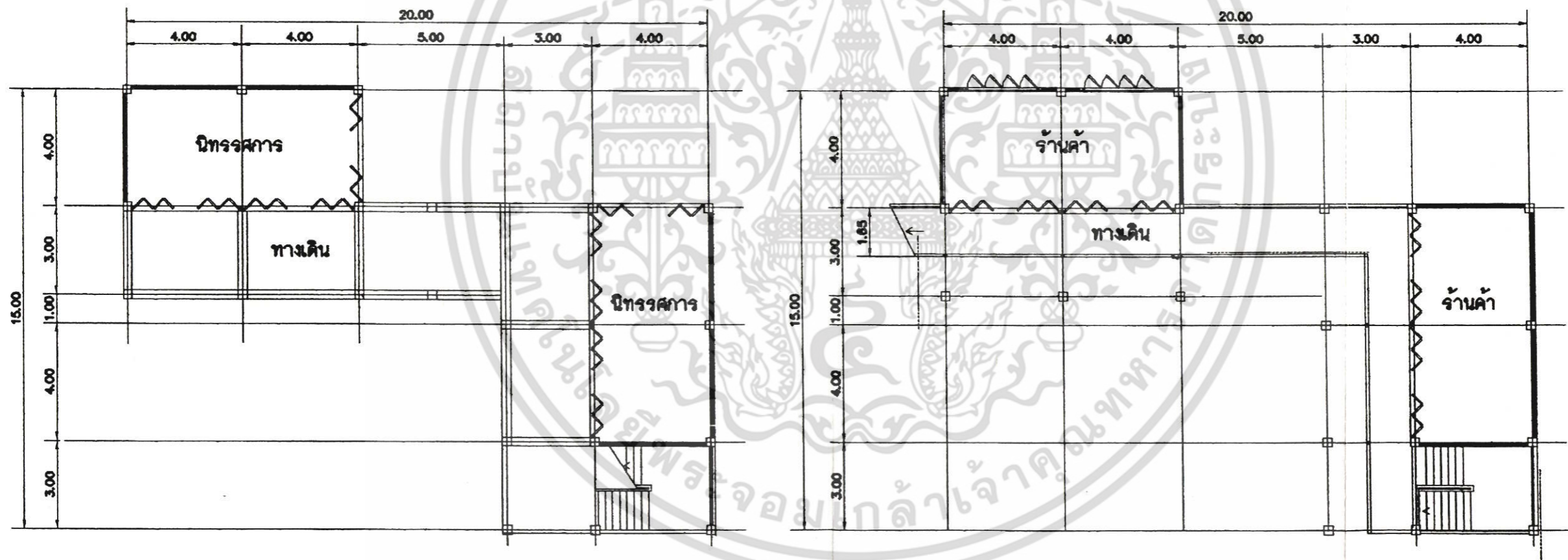

รูปที่ 5.11 แสดงแบบอาคารร้านค้า
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปด้านหน้า

รูปตัด

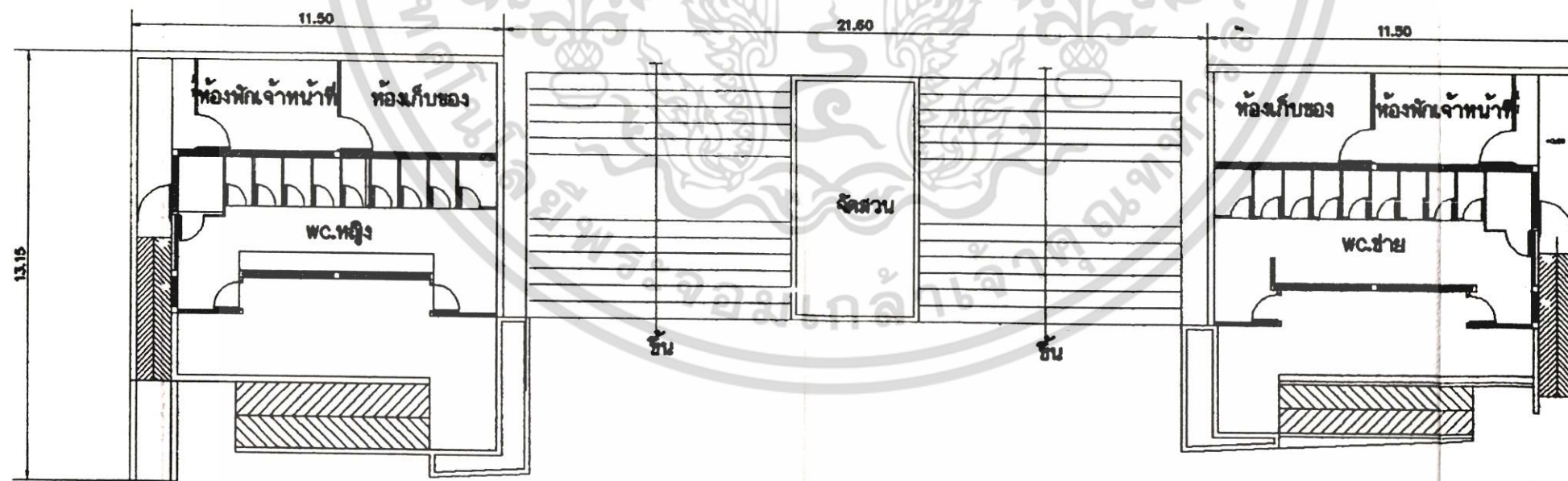
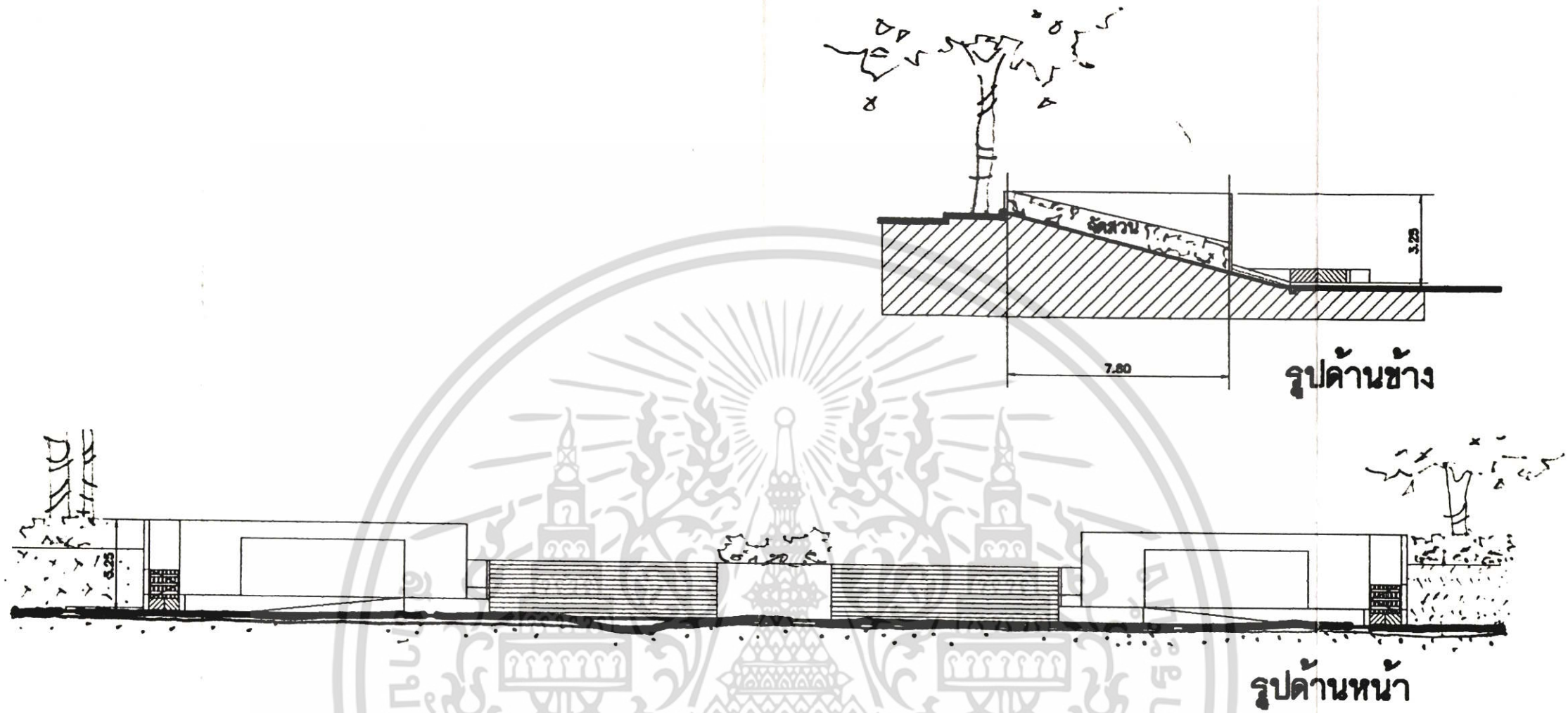

แปลนพื้นที่ชั้นล่าง

แปลนพื้นที่ชั้นบน
อาคารแสดงนิทรรศการ

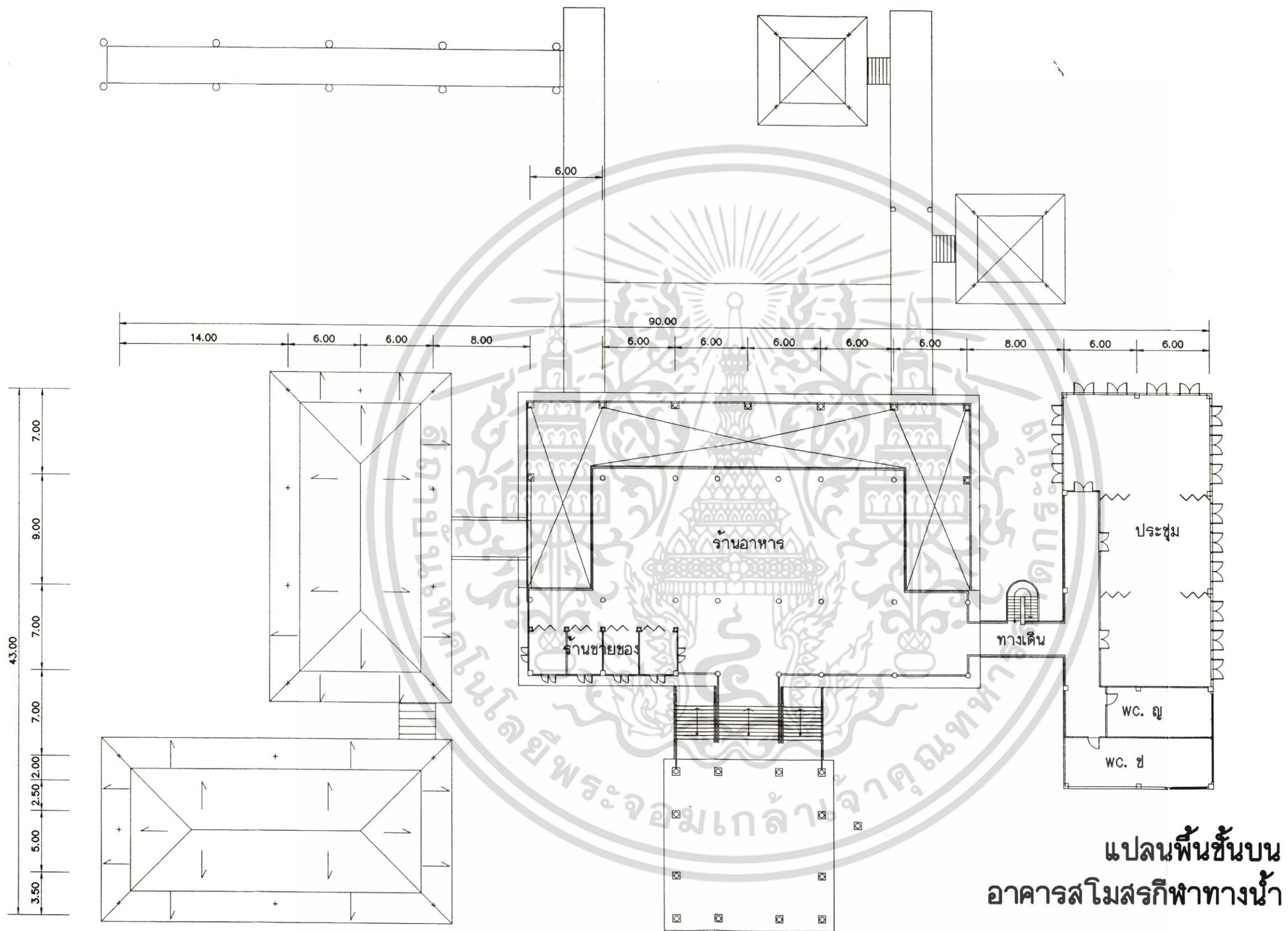
รูปที่ 5.12 แสดงแบบอาคารแสดงนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

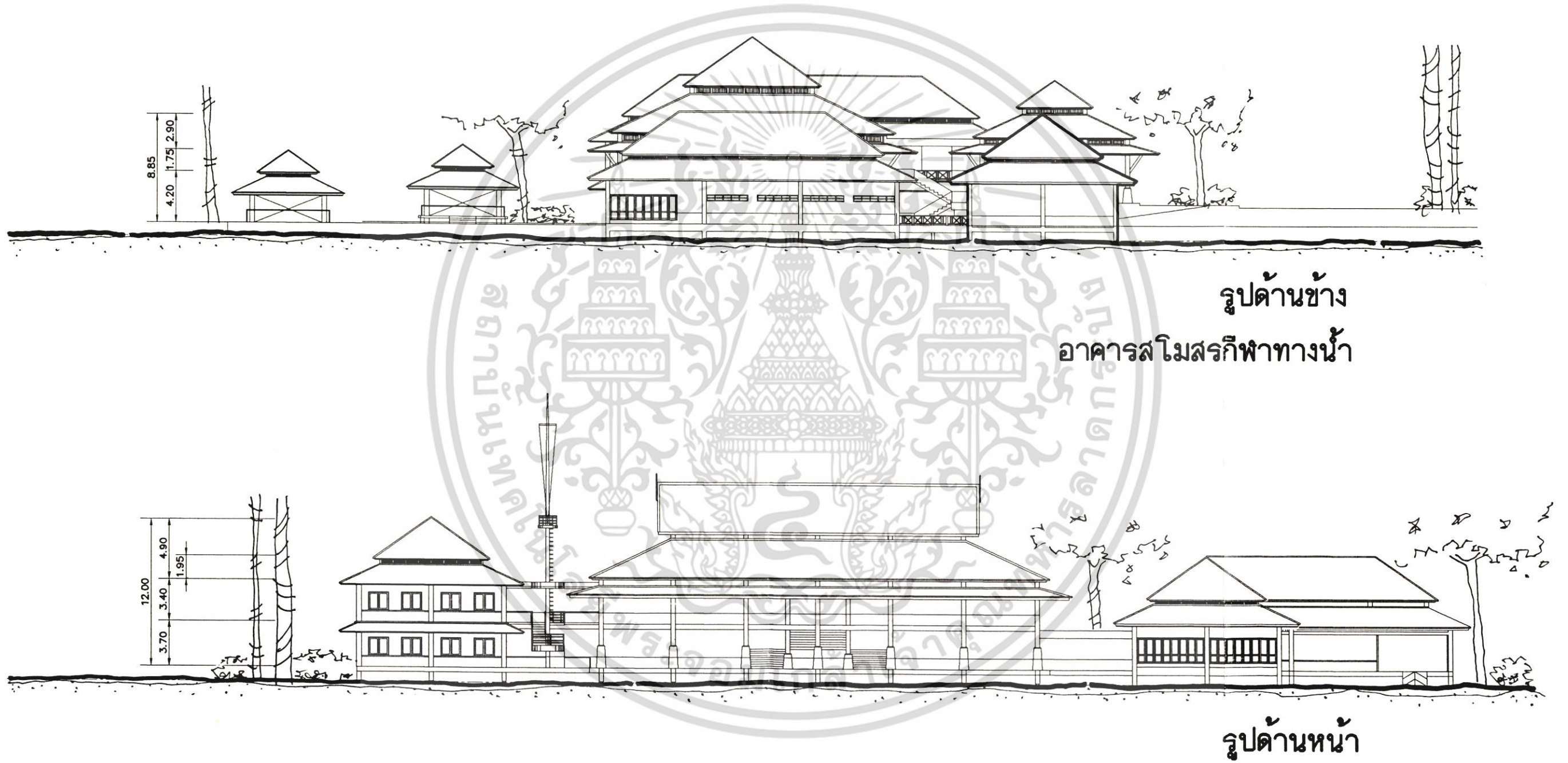
แปลนพื้น
อาคารห้องน้ำ-ส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเพื่อจุดประสงค์เฉพาะเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปที่ 5.13 แสดงแบบอาคารห้องน้ำ-ส้วม
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

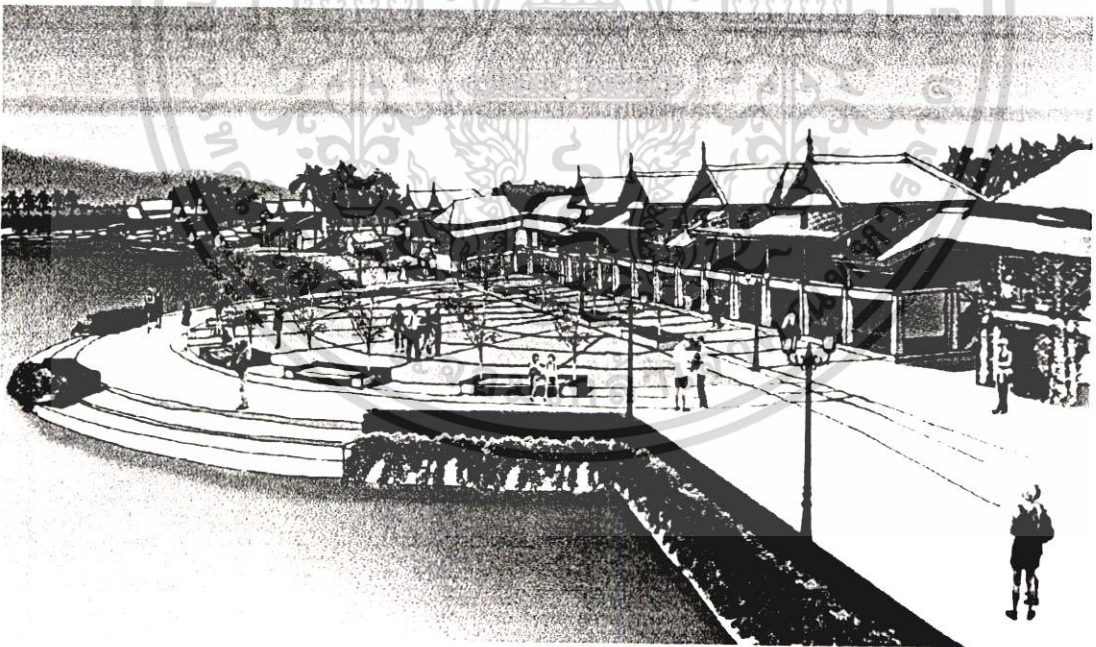
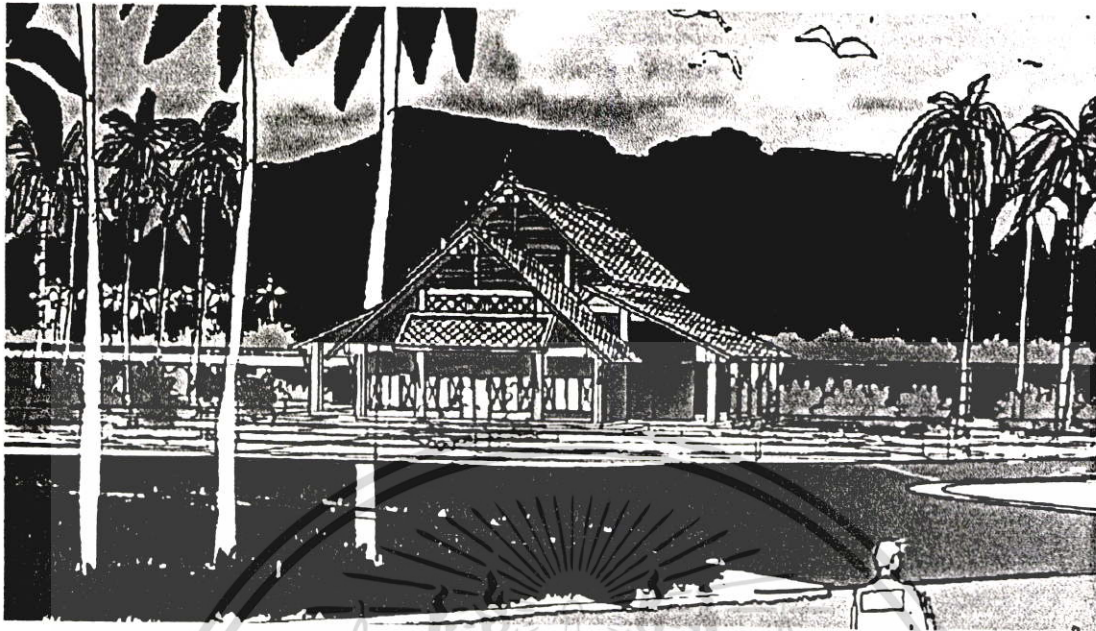

แปลนพื้นที่บน
อาคารสโมสริกิพาทางน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ **รูปที่ 5.15** แสดงแบบแปลนชั้นบนสโมสริกิพาทางน้ำ ชั้นด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

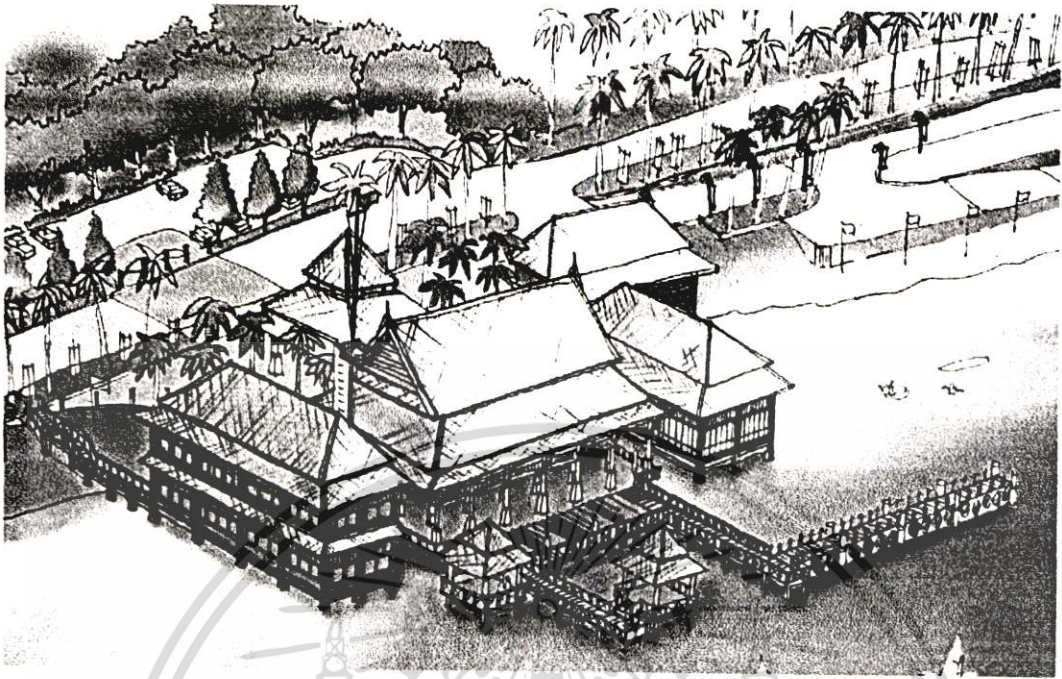

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ **รูปที่ 5.16** แสดงแบบรูปด้านสโมสรกีฬาทางน้ำ ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

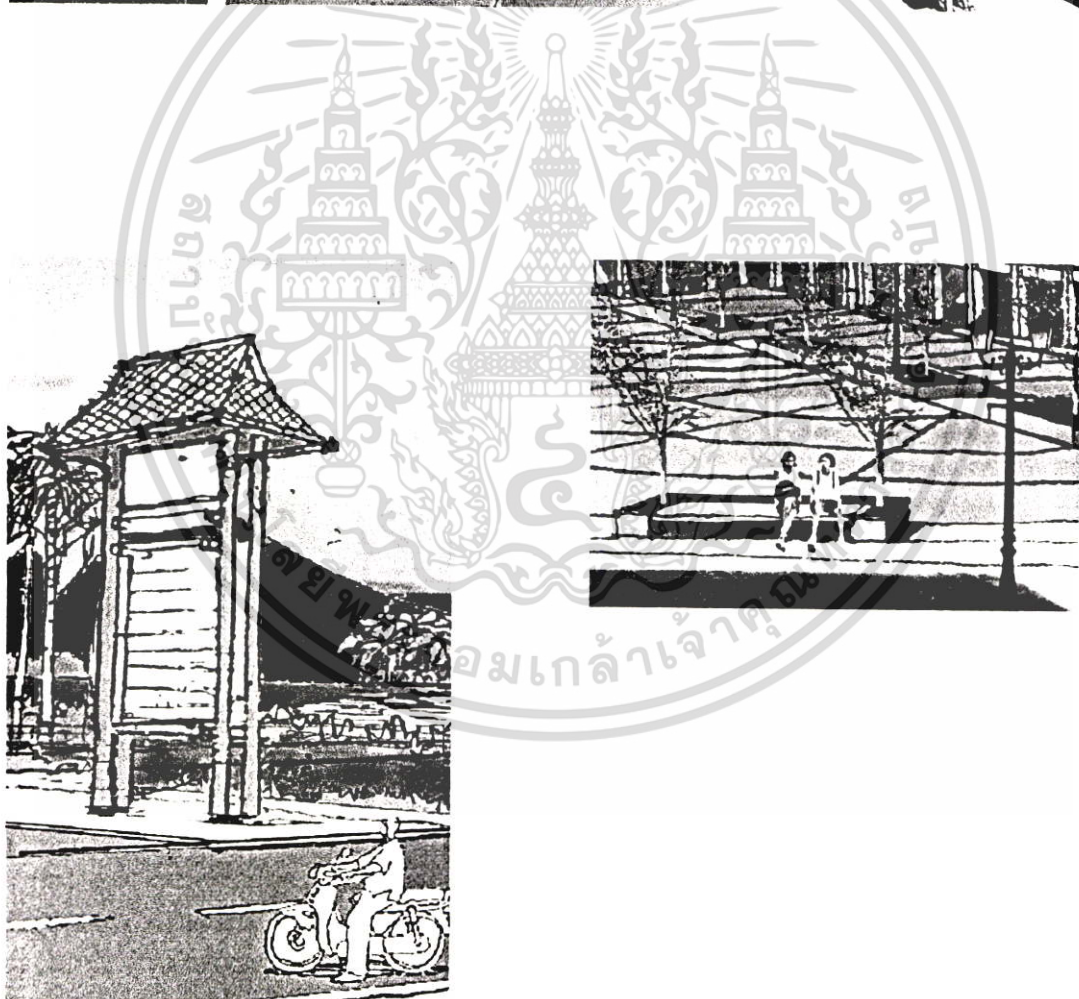
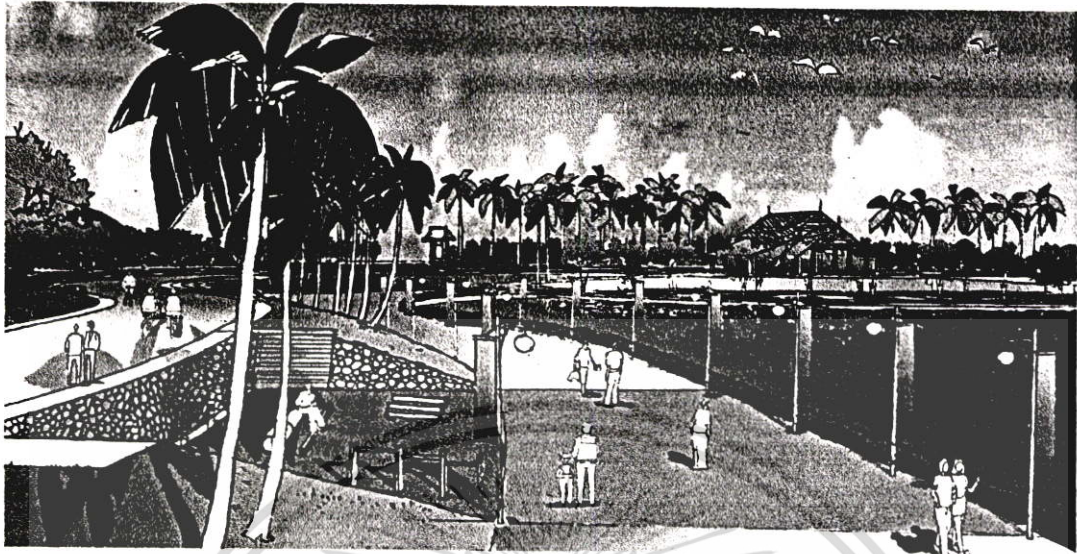
รูปที่ 5.17 แสดงทัศนียภาพบริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว , ร้านค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.18 แสดงทัศนียภาพบริเวณสโมสรกีฬาทางน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.19 แสดงทัศนียภาพบริเวณลานออกกำลังกาย , สิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540. สรุปคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.

กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองวางแผนโครงการ. 2540. สรุปแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

กรุงเทพฯ:การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2539. นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ปี

2538-2539 . กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2539. เอกสารประกอบการสัมมนาการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยใน

ทิศทางยั่งยืน ครั้งที่ 2 วิสัยทัศน์ท่องเที่ยวไทยสู่ก้าวใหม่ปี 2001. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยว

แห่งประเทศไทย.

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531 คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการ

ท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2533. คู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทอ่าง

เก็บน้ำ. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2546. การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โครงการสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล.2530. แนวทางการพัฒนาทรัพยากรใต้ทะเลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว:

กรณีศึกษาจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี. มหาวิทยาลัยมหิดล.

เด่นพงศ์ เจริญทิพย์. 2532.การศึกษาผังเมืองเฉพาะท่องเที่ยวชายทะเล:กรณีศึกษาเมืองพัทยา.

วิทยานิพนธ์ มหบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ประมุข แก้วเนียม. 2529. คู่มือการวางแผนพัฒนาและจัดการชายฝั่งทะเลสำหรับประเทศไทย.

กรุงเทพฯ:สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

ประทีป สายเสน, รัตนา ภูศิลาปี. 2536. ท้องถิ่นของเรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพฯ :สามเจริญ

พานิชย์ .

ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. 2538.สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). 2540. การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โกมลคีมทอง.

วราพร ศรีสุพรรณ. 2539. สิ่งแวดล้อมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไอเสพรินคิงเฮ้าส์.

ศรัณย์ บุญประเสริฐ. 2540. สมุยเมื่อวันวานผ่านศตวรรษ. อนุสาร อ.ส.ท. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 37(10) :42-74

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2531. การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย. กรุงเทพฯ, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2538. การศึกษาทบทวนแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุยภายใต้ขีดความสามารถที่รองรับได้ สรุปรายย่อสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. การจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2541. สำนักนโยบายและสิ่งแวดล้อม เอกสารประกอบการประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์และระดมความคิดเห็นโครงการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางทะเล. กรุงเทพฯ.

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534. แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองพัทยาและจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด. กรุงเทพฯ.

สุนทรี เสริญสุขสัมฤทธิ์. 2540. แนวทางการพัฒนาทางกายภาพของเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองบัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัฒนา ชาดานิติ. 2522. การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, ในบทบาทภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ: สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย.

อนุชา เล็กสกุลดิถก. 2541. แนวความคิด นโยบาย และแผนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

Alden D Hinckley. 1981. Renewable resource in our future. USA: Pergamon Press.

David Sternlight. 1972. Systems Planning and Control Coastal Regions. Coastal Regions. Coastal Zone Management: Multiple use with conservation. P193-207. New York: Wiley.

Derek Lovejoy. 1992. Landuse and Lanscape Planning. Greatbritain: Pitman, 1973. Directorate Genaral of Fisheries Indonesia. The Integrated Management Plan for Seggra Anakan-Cilacap, Central Java, Indonesia. Manila, Philipphines.

George Young. Tourism: Blessing or Blight?. Harmondsworth Penquin Books Ltd., 1973. p.134-137.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- John R Clark, 1977. Coastal Ecosystem Management: a Technical Manual for The Conservation of Coastal Zone Resources. New York: Wiley.
- McIntosh, R.W. 1972. Tourism: Principles, Practices, Philosophies. Ohio: Grid, Inc.
- Oliver S Oven, 1990. Daniel D Chiras, Natural Resource Conservation and Ecological Approach. USA: Macmillan.
- Pearce D.C and Kirk P.M. Carrying Capacities for Coastal Tourism. UNEP, Industry and Vol 9 No.1 (January-March, 1986). P.3.
- The National Environment Board. 1992. The Integrated Management Plan for Ban don Bay and Phangnga Bay, Thailand. Manila, Philipphines.
- Travis A.S. 1980. Managing the Environment and Cultural Impacts of Tourism and Leisure Development. Tourism Management. 3(4).
- United Nations department of international economic and social affairs. 1984. Coastal Area Management and Development. UK: Pergamon.
- WHO. Tourist Carrying Capacity. Industry and Environment. Vol 7 No.1 (January-March, 1984). p.30.
- World Commission on Environment and Development. 1987. Our Common Future. Great Britain: Oxford University Press.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวบุรารัตน์ โยธีเสวต รหัสประจำตัว 43064031 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเจวง อำเภอกោះสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (URBAN LANDSCAPE DEVELOPMENT FOR TOURISM OF CHAWEANG BEACH COMMUNITY, AMPHOE KOHSAMUI SURATTHANI PROVINCE)" โดยมี ผศ.สมพล ดำรงเสถียร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และ ผศ.สุทัศน์ จุฬามณี เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2547

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. 2548

(รศ.ดร.อิทธิพล แจ่มชัด)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มท 0716/ 9656

กรมโยธาธิการและผังเมือง
ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

๒ พฤศจิกายน 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ ศช 0524.04/3466
ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2547

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า นางสาวบุรรัตน์ โยธิเสวต นักศึกษาปริญญาโท
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์ขอเอกสารเกี่ยวกับสถิติ
จำนวนประชากรเกาะสมุย และหาดเฉวง แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณหาดเฉวง และ
ขอหนังสือสนับสนุนการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาภูมิทัศน์เมือง
เพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการระดับชุมชน หาดเฉวง เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงขอให้กรมโยธาธิการและผังเมือง ให้ความ
อนุเคราะห์กับนักศึกษาด้วย นั้น

กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้จัดเอกสารและข้อมูลฯ ดังกล่าว มอบให้นางสาว
บุรรัตน์ โยธิเสวต นักศึกษารับมาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางดวงขวัญ จารุดล)

ผู้อำนวยการสำนักสถาปัตยกรรม

สำนักสถาปัตยกรรม

รักษาการในตำแหน่งสถาปนิกใหญ่ ปฏิบัติราชการแทน

โทร. 0-2299-4856

อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

โทรสาร 0-2299-4856

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ 0524.04/ 1233

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะสมุย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวบุรารัตน์ โยธิเสวต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ๒๕๔๗ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวบุรารัตน์ โยธิเสวต เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กถิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/1224

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๒ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายสุนัย อภิรักษ์ธาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวบุรารัตน์ โยธีเสวต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเจวง อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี"

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามตามที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนางสาวบุรารัตน์ โยธีเสวต มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศร 0524.04/ 1224

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายสุชาติ ตริสตัยพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวนุรรัตน์ โยธีเสวต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเจวง อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี"

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนางสาวนุรรัตน์ โยธีเสวต มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1224

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๒ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายชาญวิทย์ สิริสุนทรานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวบุรารัตน์ โยธีเสวต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเจว่ง อำเภอเกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี"

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี
เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ
นางสาวบุรารัตน์ โยธีเสวต มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย
เรื่อง
การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเจวง
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
คำชี้แจงประกอบแบบสอบถาม

โครงการวิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมนักท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเจวง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเจวง

ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านที่ทราบถึงปัญหาและความต้องการเพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่เป็นจริงไปสู่กระบวนการในการออกแบบ โดยคำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งจะไม่เป็นผลเสียหายต่อตัวผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แต่อย่างใด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวบุรารัตน์ โยธีเสวด
นักศึกษาปริญญาโท ค.อ.ม.
(สาขาสถาปัตยกรรม)

ผู้วิจัย

พ.ศ.2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย
เรื่องการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลว
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในบริเวณชุมชนหาดเลว อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. อาชีพ

รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน
 เจ้าของกิจการ ทำสวนทำไร่
 นักเรียน, นักศึกษา อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ท่านเคยมาเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเลวกี่ครั้ง

1 ครั้ง
 มากกว่า 1 ครั้ง จำนวน.....ครั้ง

5. จุดประสงค์หลักของท่านที่มาเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเลว คือ.....

ชมหาดทรายที่มีความสวยงามธรรมชาติ ชมวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ
 จับจ่ายซื้อของพื้นเมือง เที่ยวสถานเริงรมณ์
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านจะกลับมาเที่ยวอีกครั้งหรือไม่

ไม่ สาเหตุ.....
 กลับมาอีกครั้งเพราะ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว
กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม

1. สถานที่ใดที่ท่านสนใจเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเฉวง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ บริเวณชายหาด	☐ ยอดเขาหัวจุก
☐ พรุเจวง	☐ แหลมเกาะฟาน
☐ ย่านการค้าและสถานเริงรมย์	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. ท่านคิดว่าควรจะมีกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรม เช่น จัดเทศกาล นิทรรศการ งานเฉลิมฉลองต่าง ๆ หรือไม่

- ควร โปรดตอบข้อ (2.1)
- ไม่ควร เพราะเหตุใด.....

2.1 ท่านคิดว่าควรให้มีการจัดเทศกาล นิทรรศการและงานเฉลิมฉลองต่างๆ ที่บริเวณใด

☐ บริเวณชายหาด	☐ ยอดเขาหัวจุก
☐ พรุเจวง	☐ แหลมเกาะฟาน
☐ ย่านการค้าและสถานเริงรมย์	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ปัญหาที่ท่านพบเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรมบริเวณชุมชนหาดเฉวงคืออะไร

- ความแออัดของย่านการค้า และย่านพักอาศัย
- การใช้วัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก
- กิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. บริเวณใดที่ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ บริเวณชายหาด	☐ ยอดเขาหัวจุก
☐ พรุเจวง	☐ แหลมเกาะฟาน
☐ ย่านการค้าและสถานเริงรมย์	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อการศึกษาใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

1. บริเวณใดที่ท่านใช้เป็นสถานที่สำหรับพบปะสังสรรค์และพักผ่อนหย่อนใจ

☐ บริเวณชายหาด	☐ ร้านอาหาร
☐ บริเวณ โคยรอบพรุเจวง	☐ ร้านขายของที่ระลึก
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	

2. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือไม่

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ โปรดตอบข้อ (2.1)

2.1 ท่านคิดว่าควรให้มีสวนสาธารณะ ที่บริเวณใด

☐ บริเวณริมชายหาด	☐ ขอดเขาหัวจุก
☐ พรุเจวง	☐ แหลมเกาะพาน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ถ้าจะพัฒนาบริเวณ โคยรอบพรุเจวง ให้เป็นลานเมือง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด.....

4. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะควรมีสิ่งประกอบบริเวณอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ ถังขยะ
☐ ศาลาที่พัก	☐ ไฟฟ้าและแสงสว่าง
☐ โทรศัพท์สาธารณะ	☐ ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ
☐ ม้านั่งพักผ่อน	☐ ป้ายบอกทาง
☐ ชุมนิยามา	☐ ที่ดื่ม น้ำบริการ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

 ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

1. ท่านเดินทางมายังชุมชนหาดเลวงโดยวิธีใด

- รถโดยสารประจำทาง รถยนต์ส่วนตัว
 รถแท็กซี่ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. ปัญหาใดที่ท่านประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยว

- ถนนค่อนข้างคับแคบ การจราจรติดขัด
 ที่จอดรถไม่เพียงพอ ขาดทางเท้าและทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ท่านคิดว่าเส้นทางการสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวบริเวณชุมชนหาดเลวง ควรมีสสิ่งประกอบบริเวณ
อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ป้ายบอกข้อมูล ถึงขยะ
 ศาลาที่พัก ไฟฟ้าและแสงสว่าง
 โทรศัพท์สาธารณะ ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ
 ม้านั่งพักผ่อน ป้ายบอกทาง
 ต้นไม้ ทางรถจักรยาน
 พุ่มบาท อื่น ๆ โปรดระบุ.....

 ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

1. ท่านมีสถานที่ใดเป็นที่สังเกตหรือที่หมายตา บริเวณชุมชนหาดเลวง หรือไม่

- มี โปรดระบุ.....
 ไม่มี

2. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือสัญลักษณ์ของชุมชนหาดเลวงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน

- พรุเจวง สถานะเรียงรมย์ชายหาดเลวง
 ยอดเขาหัวจุก แหลมเกาะฟาน
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

 ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

1. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณอะไรที่ควรเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	☐ ตู้ ATM
☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ ถังขยะ
☐ ศาลาพักนักท่องเที่ยว	☐ ป้อมยาม
☐ โทรศัพท์สาธารณะ	☐ ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ
☐ ม้านั่ง	☐ ชุมนโยมณา
☐ ที่ดื่มน้ำบริการ	☒ ต้นไม้
☐ เสาไฟ	☐ ร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล
☐ สโมสรกีฬาทางน้ำ	☐ อาคารศาลา 4 ภาค (แสดงผลงาน)
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

2. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้าง เช่น อาคารร้านค้า โรงแรม บังกะโล รวมทั้งสิ่งประกอบบริเวณ เช่น ชุมนโยมณา ป้าย เสาไฟ ม้านั่ง ฯลฯ ควรมีการปรับปรุงให้เข้ากับรูปแบบท้องถิ่นหรือไม่

- ควร
- ไม่ควร เพราะเหตุใด.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย
เรื่องการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนหาดเลว
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำหรับประชาชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในบริเวณชุมชนหาดเลว อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. อาชีพ

รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัทเอกชน

เจ้าของกิจการ

ทำสวนทำไร่

นักเรียน, นักศึกษา

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนหาดเลวเป็นระยะเวลา

ต่ำกว่า 1 ปี

1-5 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

มากกว่า 15 ปี

6. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,001-10,000 บาท

10,001-15,000 บาท

มากกว่า 15,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา
ภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม

1. บริเวณใดที่ท่านใช้เป็นที่รวมทำกิจกรรม

☐ วัด	☐ สถานที่ราชการ
☐ โรงเรียน	☐ สวนสาธารณะ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

2. ท่านคิดว่าย่านการค้าและที่พักนักท่องเที่ยวมีความหนาแน่นมากน้อยเพียงใด

☐ หนาแน่นน้อย	☐ หนาแน่นปานกลาง
☐ หนาแน่นมาก	

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการจัดระเบียบให้กับบาร์เบียร์และสถานเริงรมณ์ริมชายหาดเฉง

☐ เห็นด้วย	
☐ ไม่เห็นด้วย เพราะ.....	

4. ปัญหาที่ท่านพบเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรมคืออะไร

☐ ความแออัดของย่านการค้า และย่านพักอาศัย
☐ การใช้วัสดุของอาคารมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก
☐ กิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

 ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

1. ท่านคิดว่าที่ว่างโล่งสำหรับพักผ่อนบริเวณชุมชนหาดเจว่งที่มีความเพียงพอหรือไม่
 - เพียงพอ
 - ไม่เพียงพอ

2. ท่านคิดว่าลานกิจกรรมที่เป็นแหล่งบริการชุมชนเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอ
 - ไม่เพียงพอ

3. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะมีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอ
 - ไม่เพียงพอ

4. ท่านคิดว่าสนามเด็กเล่น มีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอ
 - ไม่เพียงพอ

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ถ้าจะพัฒนาบริเวณ โดยรอบพुरुเจว่งเป็นลานกิจกรรม สวนสาธารณะ และแหล่งบริการชุมชน
 - เห็นด้วย
 - ไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด.....

6. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะควรมีสิ่งประกอบบริเวณอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ ถังขยะ
☐ ศาลาที่พัก	☐ ไฟฟ้าและแสงสว่าง
☐ โทรศัพท์สาธารณะ	☐ ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ
☐ ม้านั่งพักผ่อน	☐ ป้ายบอกทาง
☐ ชุมนโชมณา	☐ ที่คิมน้ำบริการ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

 ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

1. ท่านใช้การเดินทางบริเวณชุมชนหาดเจวง โดยวิธีใด

☐ การเดินเท้า	☐ รถจักรยานยนต์
☐ จักรยาน	☐ รถยนต์ส่วนตัว
☐ รถโดยสารประจำทาง	☐ รถแท็กซี่
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

2. ปัญหาใดที่ท่านประสบเกี่ยวกับการใช้เส้นทางสัญจร

☐ ถนนค่อนข้างคับแคบ	☐ การจราจรติดขัด
☐ ที่จอดรถไม่เพียงพอ	☐ ขาดทางเท้าและทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

3. ท่านคิดว่าเส้นทางการสัญจรบริเวณชุมชนหาดเจวง ควรมีสิ่งประกอบบริเวณอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ ถังขยะ
☐ ศาลาที่พัก	☐ ไฟฟ้าและแสงสว่าง
☐ โทรศัพท์สาธารณะ	☐ ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ
☐ ม้านั่งพักผ่อน	☐ ป้ายบอกทาง
☐ ชุมโฆษณา	☐ ที่ดื่มน้ำบริการ
☐ ต้นไม้	☐ ทางรถจักรยาน
☐ พุดบาท	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

 ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

1. ท่านมีสถานที่ใดเป็นที่สังเกตหรือที่หมายตา บริเวณชุมชนหาดเจวง หรือไม่

- มี โปรดระบุ.....
- ไม่มี

2. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือสัญลักษณ์ของชุมชนหาดเจวงที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน

☐ พรุเจวง	☐ สถานเริงรมย์ชายหาดเจวง
☐ ยอดเขาหัวจุก	☐ แหลมเกาะฟาน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

 ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

1. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณอะไรที่ควรที่จะเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	☐ ตู้ ATM
☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ ถังขยะ
☐ ศาลาพักนักท่องเที่ยว	☐ ป้อมยาม
☐ โทรศัพท์สาธารณะ	☐ ห้องน้ำ-ส้วม สาธารณะ
☐ ม้านั่ง	☐ ชุมนโชมณา
☐ ที่ค้ำน้ำบริการ	☒ ต้นไม้
☐ เสาไฟ	☐ ร้านค้า 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล
☐ สโมสรกีฬาทางน้ำ	☐ อาคารศาลา 4 ภาค (แสดงผลงาน)
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

2. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้าง เช่น อาคารร้านค้า โรงแรม บังกะโล รวมทั้งสิ่งประกอบบริเวณ เช่น ชุมนป้าย เสาไฟ ม้านั่ง ฯลฯ ควรมีการปรับปรุงให้เข้ากับรูปแบบท้องถิ่นหรือไม่

- ควร
- ไม่ควร เพราะเหตุใด.....

Research Questionnaire
 URBAN LANDSCAPE DEVELOPMENT FOR TOURISM OF CHAWEANG BEACH
 COMMUNITY
 AMPHOE KOH SAMUI SURATTHANI PROVINCE

Direction

The main purpose of this research is to study the present environment of tourism areas, tourist behaviors and problems of tourism in order to gain the information for analyzing and planning for urban landscape development for tourism of Chaweang Beach community, Ampoe Koh Samui, Suratthani Province.

The research is a part of Thesis in Master of Industrial Education, Department of Architecture, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.

The information from this survey will be only used in the thesis. It will not impact the interviewee. Thank you so much for taking your time to complete the survey.

MISS

BURARAT YOTEESAWATE

MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION

ARCHITECTURE

RESERCHER

2005

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Research Questionnaire
 URBAN LANDSCAPE DEVELOPMENT FOR TOURISM OF CHAWEANG BEACH
 COMMUNITY
 AMPHOE KOH SAMUI SURATTHANI PROVINCE

For tourists at Chaweang Beach Community, Amphoe Koh Samui, Suratthani Province

Part 1. Tourist information

Please tick in the box and fill in the information

1. Gender

Male Female

2. Age.....years

3. Occupation

Government Service, Government Enterprises Private Enterprises Employee
 Business Owner Farmer
 Student Others, pls. specify.....

4. How many times have you visited Chaweang Beach?

This is my first visit
 More than 1 time, this is my times

5. The main purpose of your visit is

Nature traveling Cultural traveling
 Local product shopping Night Life
 Others, pls. specify.....

6. Would you like to visit Chaweang Beach again?

No, I would not because.....
 Yes, I would because.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Part 2. The opinion of tourist to environment, other tourists' behaviors, traveling problems

Please tick in the box and fill in the information

Section 1 Opinion to activities district and node

1. Where would you like to visit at Chaweang Beach? (more than 1 answer is possible)

- the beach Khao Hua Juk
 Pru Chaweang Lam Koh Fan
 Shopping and Night life area Others, pls. specify.....

2. Should activities such as festivals, exhibitions, celebrations be held?

- Yes. Please answer 2.1
 No. Because.....

2.1 If yes, where should it be?

- the beach Khao Hua Juk
 Pru Chaweang Lam Koh Fan
 Shopping and Night life area Others, pls. specify.....

3. The problem of Chaweang Beach Community is.....

- The shopping area and the living area are not harmonious.
 The physical structure of each building are too different.
 The activities sites are not clearly separated.
 Others, pls. specify.....

4. What part of Chaweang Beach should be improved?(more than 1 answer is possible)

- the beach Khao Hua Juk
 Pru Chaweang Lam Koh Fan
 Shopping and Night life area Others, pls. specify.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Section 2 Opinion to Open Space

1. Where is your tourism site?

- the beach Restaurant
 Pru Chaweng area Souvenir store
 Others, pls. specify

2. Does the park area match with tourists' need?

- Yes, it does
 No, it does not. Please answer 2.1

2.1 The park should be at

- the beach Khao Hua Juk
 Pru Chaweng Lam Koh Fan
 Others, pls. specify.....

3. Should Pru Chaweng area be developed to be the city plaza for tourists?

- Yes, it should
 No, it should not because.....

4. What should be include in the public park? (more than one answer is possible)

- information board bin
 public hall electricity and light
 public telephone toilet
 bench direction sign
 advertisement arbor drinking water
 others, pls. specify.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Part 3 Opinion to the thoroughfare

1. How did you travel to Chaweang Beach?

- by bus by personal car
 others, pls. taxi

specify.....

2. What is your transportation problem?

- the road is too narrow traffic jam
 not enough parking lot there are no pedestrian or bike lane for

traveling

- Others, pls. specify.....

3. What should be include on the thoroughfare? (more than one answer is possible)

- information board bin
 public hall electricity and light
 public telephone toilet
 bench direction sign
 tree bike lane
 pedestrian way others, pls. specify.....

Part 4 Opinion to the landmark

1. Do you have any landmarks in Chaweang Beach area?

- Yes, pls. specify.....
 No.

2. What could be clearly seen or perceive in Chaweang Beach area?

- Pru Chaweang Night life on Chaweang Beach
 Khao Hua Juk Lam Koh Fan
 Others, pls.

specify.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Part 5 Opinion to the construction and the convenience facilities

1. What kind of construction and facilities should be supporting include for tourists (more than one answer is possible)

☐ Tourist information center	☐ ATM
☐ Information beach	☐ Bin
☐ Tourist Hall	☐ Sentry box
☐ Public telephone	☐ Public toilet
☐ Bench	☐ Advertisement corner
☐ Drinking water	☐ Tree
☐ Electricity pole	☐ OTOP store
☐ Water sport club	☐ 4 regions exhibition hall
☐ Others, pls. specify.....	

2. Should construction e.g. building, hotel, bungalow, as well as facilities e.g. arbor, sign, electricity pole, bench etc. be locally designed?

- Yes, they should
- No, they shouldn't because.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้